

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

32'nci Birleşim 6 Aralık 2016 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	180
II.- YOKLAMALAR	324,328,331
III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	182,205,217,257, 264,272,279,292,310, 320,324,328,331
<i>A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ</i>	<i>182:204,205:217, 217:248,257:261, 264:271,272:278, 279:291,292:304, 310:319,320:324, 324:328, 328:330, 331:345</i>
1. - 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433)	182:204,205:217, 217:248,257:261, 264:271,272:278, 279:291,292:304, 310:319,320:324, 324:328, 328:330, 331:345

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434)

182:204,205:217, 217:248,
257:261,264:271,272:278,
279:291,292:304,310:319,
320:324,324:328,328:330,
331:345

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

182:204,205:217,218:248,
257:261,264:271,272:278,
280:291,292:304,310:319,
321:324,325:328,329:330,331:345

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

182:204,205:217,218:248,
257: 261, 264:271,272:278,
280: 291,292:304,310:319,321:324,
325:328, 329:330,331:345

2) Cumhurbaşkanlığı 2015Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

182:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319, 321:324,325:328,
329:330, 331:345

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,310:319,
321:324,325:328,329:330,331:345

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 331:345

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330,331:345

C) SAYIŞTAY

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330,331:345

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,
292:304,310:319,321:324,325:328,
329:330,331:345

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

183:204,205:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 331:345

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ

183:204,206:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 331:345

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 331:345

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,257:261,
264:271,272:278,280:291,292:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 331:345

D) YARGITAY

183:204,206:217,218:248,258:261,
264:271,273:278,280:291,293:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,258:261,
264:271,273:278,280:291,293:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,258:261,
264:271,273:278,280:291,293:304,
310:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

E) DANIŞTAY

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

F) BAŞBAKANLIK

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ

183:204,206:217,218:248,258:261,
265:271,273:278,280:291,293:304,
311:319,321:324,325:328,
329:330, 332:345

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,325:328, 329:330, 332:345
2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,325:328, 329:330, 332:345
<i>1) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI</i>	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
<i>İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU</i>	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	183:204,206:217,218:248,258:261, 265:271,273:278,280:291,293:304, 311:319,321:324,326:328, 329:330, 332:345
<i>J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</i>	183:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330, 332:345
1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	183:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330, 332:345

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	183:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330,332:345
<i>K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI</i>	184:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330,332:345
1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	184:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330,332:345
2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	184:204,206:217,219:248,258:261, 265:271,273:278,281:291,293:304, 311:319,322:324,326:328, 329:330,332:345
IV.- AÇIKLAMALAR	204,255,261,279,291,309,319

1.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, görüşmelerin yayınında HDP milletvekillerinin kürsüde konuşmaları sırasında sansür uygulanarak tutuklu milletvekillerinin fotoğraflarının gösterilmemesi uygulamasıyla ilgili açıklama yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması	204:205
2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	255
3.- TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	261:262
4.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Şemdinli Belediyesinin kapısına kilit vurulmasına ve Van Özalp Belediyesinde kayyuma kayyum atanması uygulamasına ilişkin açıklaması	279
5.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	291
6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, FETÖ'yle mücadelenin önemli olduğuna ve bu mücadele sürdürülürken siyasi partilerin ilettikleri problemlerle ilgili inceleme yapıldığına ilişkin açıklaması	309
7.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	309:310
8.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	319:320

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**217,272****A) ÇEŞİTLİ İŞLER****217,272**

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Benin Cumhurbaşkanı Patrice Talon'a, "Hoş geldiniz." denilmesi	217
---	-----

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Afganistan Halk Meclisi Afganistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Qudratullah Zaki ve beraberindeki Parlamento heyetine “Hoş geldiniz.” denilmesi

272

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

248,255,263,304

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

248:249

2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

249:251

3.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

251:252

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

252:253

5.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

253:254

6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında ve Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

255:256

7.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl’ün, TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

263

8.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

304:306

9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

306:307

10.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar’ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

307

11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

308:309

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

263

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı’nın, milletvekillerinin Meclisin itibarının korunmasından sorumlu olduğuna ilişkin konuşması

263:264

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

346:348

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, Hamzabeyli Sınır Kapısı’ndan Türkiye’ye kaçak olarak kedi sokulması olayına ve hayvan hakları ihlallerine ilişkin Başbakan’dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci’nin cevabı (7/8860)

346:348

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 13.02’de açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Şirvan ve Aladağ’da yaşanan elim hadiselerden büyük üzüntü duyduğuna ve terörle mücadelede şehit olanları rahmetle andığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 433), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 434) tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak maddelerine geçilmesi kabul edildi ve tasarıların 1’inci maddeleri okundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman, dokunulmazlıkların kaldırılmasına ve tutuklu HDP milletvekillerinin yasama faaliyetlerinde bulunup bulunamayacakları konusunda araştırma yaptırıldığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Oturum Başkanı TBMM Başkanı İsmail Kahraman’ın yaptığı açıklamada sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına ve Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanına ve CHP Grubuna,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Bingöl Milletvekili Hışyar Özsoy, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, görüşmelerin yayınında kürsünün tam olarak alınmayarak oradaki fotoğrafların gösterilmediğine, HDP milletvekillerinin gözüaltına alınarak rehin tutulduklarına ve Meclis Başkanının milletvekillerinin haklarını koruması gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel, TBMM Başkanı İsmail Kahraman'ın birleşimi yönetirken konuşmalarla ilgili yorum yaparak İç Tüzük'ü ihlal ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Meclis bürokrasisinin tarafsız tavır göstermesini, gruplar arasında ayrımcılık yapmamasını beklediklerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın tümü üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, Ankara Milletvekili Levent Gök'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kütahya Milletvekili Mustafa Şükrü Nazlı, Dördüncü Oturumda yerinden sarf ettiği bazı ifadelerini düzelttiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 6 Aralık 2016 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.09'da son verildi.

İsmail KAHRAMAN

Başkan

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

6 Aralık 2016 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

İyi çalışmalar diliyorum sayın milletvekilleri.

Bugün gündemimize göre 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün birinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

Birinci turda Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Başbakanlık, Kamu Denetçiliği Kurumu, Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Hazine Müsteşarlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (x)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (x)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(x) 433,434 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 05.12.2016 tarihli 31 'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

*B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) SAYIŞTAY**1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) ANAYASA MAHKEMESİ**1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) YARGITAY**1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) DANIŞTAY**1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) BAŞBAKANLIK**1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU**1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI**1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ**1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI**1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU**1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

*K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI**1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Sayın milletvekilleri, bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin yirmi dakika olması kararlaştırılmıştır.

Buna göre, turda yer alan bütçelerle ilgili soru sormak isteyen milletvekillerinin sisteme girmeleri gerekmektedir. Tur üzerindeki konuşmalar bittikten sonra soru sahipleri ekrandaki sıraya göre sorularını yerlerinden soracaklardır. Soru sorma işlemi on dakikayla sınırlıdır. Cevap işlemi için ise yine on dakika süre verilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Şimdi, birinci turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına; Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç, İstanbul Milletvekili Sayın Halis Dalkılıç, Hatay Milletvekili Sayın Orhan Karasayar, İstanbul Milletvekili Sayın Haydar Ali Yıldız, Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya, İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya, Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora, Balıkesir Milletvekili Sayın Kasım Bostan, Bolu Milletvekili Sayın Ali Ercoşkun, Bursa Milletvekili Sayın İsmail Aydın, Niğde Milletvekili Sayın Alpaslan Kavaklıoğlu, Manisa Milletvekili Sayın Murat Baybatur, Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu, Elâzığ Milletvekili Sayın Metin Bulut, İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Turan ve Adana Milletvekili Sayın Tamer Dağlı konuşacaklardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ise, İstanbul Milletvekili Sayın Celal Doğan, Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar, Diyarbakır Milletvekili Sayın Nimetullah Erdoğan, Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım, İstanbul Milletvekili Sayın Garo Paylan konuşacaklardır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ise İstanbul Milletvekili Sayın Edip Semih Yalçın, Mersin Milletvekili Sayın Oktay Öztürk, Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan, İstanbul Milletvekili Sayın Atıla Kaya ve Antalya Milletvekili Sayın Mehmet Günal konuşacaklardır.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ise Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Haluk Koç, Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl, Adana Milletvekili Sayın Elif Doğan Türkmen, Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir, Muğla Milletvekili Sayın Ömer Süha Aldan, İstanbul Milletvekili Sayın Gürsel Tekin, İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal, İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Tuncay Özkan, İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu, İzmir Milletvekili Sayın Atıla Sertel, İstanbul Milletvekili Kadri Enis Berberoğlu ve Bursa Milletvekili Sayın Lale Karabıyık konuşacaklardır.

Şahısları adına; Aydın Milletvekili Sayın Abdurrahman Öz ve İstanbul Milletvekili Sayın Barış Yarkadaş konuşacaklardır.

Sayın milletvekilleri, bütçe görüşmelerinde her milletvekilinin konuşma sırası kendi grupları tarafından tayin edilmiştir. Sizlerden süreniz içinde konuşmanızı bitirmenizi rica ediyorum. Ek süre veremeyeceğimi de şimdiden ilan ediyorum.

Teşekkür ediyorum ve konuşmalara başlıyoruz.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç konuşacak.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Cumhurbaşkanı, devletin başıdır, bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Türk milletinin birliğini temsil eder, Anayasa’nın uygulanmasını ve devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir. Cumhurbaşkanlığı seçimleri siyasi tarihimizde krizlerle, muhtıralarla, darbelerle anılmaktadır. 11’inci Cumhurbaşkanının seçimi öncesinde de Çankaya üzerinden vesayet kurgulamaya alışık çevreleri bir telaş sarmış, “Tehlikenin farkında mısınız?” sloganlarıyla yapılan mitingler, 27 Nisan bildirisi ve 367 şartının dikte edilmesi karşısında milletimiz bir demokrasi reformuna imza atarak “Bundan sonra cumhurbaşkanını ben seçeceğim.” demiştir ve bunun da ilk uygulamasını 10 Ağustos 2014’te, demokrasi tarihimizde on iki yıl boyunca kesintisiz en uzun süre başbakanlık yapan, her alanda ülkemize parlak bir dönem yaşatan Recep Tayyip Erdoğan’ı, ilk turda, halkoyuyla seçilen ilk cumhurbaşkanı yapmıştır.

2007 yılında gerçekleştirilen Anayasa değişikliğiyle cumhurbaşkanının görev ve yetkileri, yasamayla yürütme arasındaki ilişkilerde bir değişiklik yapılmamış olması, zaten zayıf parlamenter sistem olarak anılan hükûmet sistemimizi yarı başkanlık sistemine çevirmiş, başkanlık sistemine yaklaştırmıştır.

Cumhurbaşkanını halk seçtiği için, halka karşı siyasi sorumluluğu vardır. Anayasa’da yürütmeye ilgili olan yetkilerin önceki cumhurbaşkanları tarafından kullanılmaması nedeniyle, Sayın Cumhurbaşkanımızın anayasal yetkilerini kullanması bazı çevrelerde “Fiili durum yapıyor.” eleştirisine yol açmıştır. Oysa söz konusu olan fiili durum değil, kaynağını Anayasa’dan alan yetkileri kullanmaktır.

Günümüzde sistem krizinin olmamasının nedeni Cumhurbaşkanımızın kurucu lideri olduğu AK PARTİ’nin Parlamentoda çoğunlukta olması, Başbakanımızla uyumlu bir çalışma sergilemesidir. Şu andaki uyumun sonsuza kadar devam edeceğini düşünebilir miyiz? Farklı bir siyasi tabloda çıkması muhtemel gerilimlerin anayasal mekanizmalar içinde çözümü çok zor olacaktır.

Halkın seçtiği ve yürütmeye ilgili yetkileri olan Cumhurbaşkanı ile yürütmenin başında bulunan halkın seçtiği Başbakan âdeti bir arabanın iki direksiyonundaki iki şoför gibidir. Farklı siyasi eğilimlerde oldukları ya da aralarında uyum olmadığı takdirde direksiyonların farklı taraflara çevrilmesi durumunda o arabanın devrilmesi mukadderdir. O nedenle, ya Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesine ilişkin Anayasa hükmünü değiştirmemiz gerekecek -ki bu mümkün değildir, milletimiz “Bu yetkiyi ben kullanacağım. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin kriz vesilesi yapılmasını istemiyorum.” diyerek bu yetkiyi uhdesine almıştır- ya da bu yetkinin geri alınması mümkün olmayacağına göre yapacağımız iş, Anayasa’da Cumhurbaşkanının konumuna uygun bir hükûmet modelini belirlemektir.

Hükûmet sistemi değişikliği rejim değişikliği değildir. Parlamenter sistem de başkanlık sistemi de, her ikisi de demokratiktir ve cumhuriyet rejiminin içerisinde. Hangisinin tercih edileceği kurucu iktidarın yani Meclisin ve nihayetinde milletin yetkisindedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Demokrasi ve cumhuriyetin en bariz özelliği yasama, yürütme ve yargının birbirinden bağımsız olması yani hepimizin mutabık olduğu kuvvetler ayrılığı ilkesidir. Yürütmenin yasamanın içinden çıktığı parlamenter sistemde kuvvetler ayrılığı zayıftır. Yürütmenin ayrı, yasamanın ayrı seçildiği başkanlık sistemi ise kuvvetler ayrılığı ilkesine en uygun sistemdir.

Başkanlık sisteminde Parlamento daha güçlüdür. Parlamentonun koyduğu kanunlar çerçevesinde icrai görev yapabilen, Parlamentonun öngördüğü bütçeyle sınırlı olarak halka hizmet eden, seçimle gelip seçimle gidecek olan başkanın “diktatör” olacağını iddia etmenin mantıki hiçbir izahı yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Başkanlık sisteminde koalisyon ihtimali yoktur ve istikrar üretir; istikrarın sonucu kalkınmadır, halkın refahının artması ülke ekonomisinin katlanarak büyümesi demektir. Üniter yapımızı koruyarak, dünya uygulamalarındaki aksaklıkların da giderildiği, ülkemize uygun bir hükümet modelini -bunun adı “başkanlık” da olabilir, “cumhurbaşkanlığı sistemi” de olabilir, hiç fark etmez- bu Meclis belirlemelidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) “Eyvah.” dediyecek fırsat kayıpları yerine fırsatları geleceğe aktaracak rasyonel yapılanmayı tercih etmek zorundayız. Anayasa değişikliğini Cumhurbaşkanımızın şahsına hapsedmeden, çocuklarımızın geleceğini düşünerek, daha geniş bir yaklaşım sergileyerek gelecekte muhtemel kriz tehlikesini ortadan kaldıralım, cumhuriyetimizi güçlendirelim diyor, 2017 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tunç.

Bayağı alkış aldınız Sayın Tunç, ilk konuşmacı olduğunuz için herhâlde.

Alkışlar hepimize olur bundan sonra da inşallah.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi de İstanbul Milletvekili Sayın Halis Dalkılıç konuşacak.

Buyurun Sayın Dalkılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığımızın 2017 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle aziz milletimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz alçak işgal ve darbe girişiminin en önemli hedefi başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Başbakanımız, Büyük Millet Meclisimiz ve Cumhurbaşkanlığı Külliyeimiz olmuştur. Millettin iradesini temsil eden bu makamlara yapılan alçak saldırıda F16’larla sadece Büyük Millet Meclisini değil Cumhurbaşkanlığımızı, Cumhurbaşkanlığı Külliyeimizi de bombalayan, milletimizin üzerine alçakça bomba yağdıranlar, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nin etrafından 29 kardeşimizi şehit etmiştir, onlarca kardeşimiz yaralanmış, gazi olmuştur.

Allah’a hamdolsun ki bu yüce millet, başta saygıdeğer Cumhurbaşkanımızın her zaman olduğu gibi dik duruşuyla, Meclisimizin sağlam duruşuyla ve en önemlisi de milletimizin âdeta kahraman bir şekilde mücadelesiyle bu hain darbe girişimini püskürtmüştür.

Değerli milletvekilleri, zaman zaman, başta muhalefet partili arkadaşlarımız olmak üzere toplumun bir kesimi Cumhurbaşkanlığımızla ilgili, Külliye’yle ilgili bilgi eksikliğinden olsa gerek, çeşitli eleştiriler, haksız ithamlar, bazen nezaket kurallarını da aşarak birçok söz söylemektedirler. Ben, bunların iyi niyetle, bilgi eksikliğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Ancak, müsaade ederseniz, ben birkaç bilgi arz etmek istiyorum.

Cumhurbaşkanlığı Külliyeimiz sadece idare binasından oluşmamaktadır. Geçtiğimiz günlerde 29 Temmuzda şehit, gazi yakınlarımızın da katıldığı büyük bir törenle hizmete açılan Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi o günden bugüne kadar birçok toplantıya ev sahipliği yapmış, âdeta her gün milletin uğrak yeri hâline gelmiştir. Ondandır, karşısında bulunan Beştepe Millet Camisi, ki Ankara’nın sembol mimarilerinden bir tanesi olarak hizmete açılmıştır, milletimiz âdeta oraya gitmek,

orayı görmek adına yarış yapıyor. Ve şimdi inşaatı devam eden büyük bir proje var, kütüphanemiz. Eğer kütüphanemiz -bu yıl başlanan ve tamamlanma durumu da olan- bittiğinde 5 milyon cilt kitabı barındıran, her türlü elektronik altyapısı ve donanımı olan bir kütüphaneyi, inşallah, Ankara'mıza, Türkiye'mize gurur verici bir eser olarak Cumhurbaşkanlığımız kazandırmış olacak.

Dolayısıyla eğer bunlardan haberdarsak, bunlarla ilgili yaklaşımlarınız daha objektif olmalı. Eğer bilmiyorsak gidip gezip mümkünse Beştepe'de bir camide namaz kılıp -Beştepe Millet Camisi'nde- cami avlusundaki vatandaşlarımızla birlikte onlarla hasbihâl edip ondan sonra gelip burada eleştiri yapmalarının daha doğru olacağı kanaatindeyim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz yapıyorsunuz... Siz yapıyorsunuz, yeterli yani.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Saygıdeğer milletvekillerimiz, Külliye binamızla ilgili bilgiyi verdikten sonra şimdi önceleri Cumhurbaşkanlarımızın Cumhurbaşkanlığı makamı ve anlayışı sadece yabancı devlet konuklarıyla resmî törenlerde gözüken, illerine ve ilçelerine geldiğinde arabanın içinden halkı selamlayan bir Cumhurbaşkanını haber bültenlerinde görüp haberdar olan halkımız, yeni dönemde Cumhurbaşkanını halkın seçmesiyle birlikte cumhuriyet başkanıyla Külliye'de, halkın evinde âdeta buluşturmuş, Külliye'yi de halkın evi hâline getirmiştir.

Sadece bu yıl 42 bin vatandaşımız Külliye'de ağırlanmış, ayrıca İçişleri Bakanlığının organizasyonu ile 11.537 muhtarımız Cumhurbaşkanımızla buluşmuş, çeşitli meslek grupları ve STK'ların başkanları Külliye'de ağırlanıp Cumhurbaşkanımızla hasbihâl etme imkânı bulmuştur.

CİMER'e başvuran 630 bin kişi mektup ve e-mail yoluyla Cumhurbaşkanımıza başvurmuş, derdine derman aramıştır ve bu başvurular titizlikle takip edilmiştir.

Cumhurbaşkanımızın milletle birlikte olduğu toplantıların yapılıyor olması, başta şehit ve gazi ailelerimiz olmak üzere toplumun her kesiminin rahatlıkla Külliye'yi ziyaret etmesi sonucunda Cumhurbaşkanlığı kurumunun soğuk, statükocu bir devlet kurumu anlayışından çıkıp milletin evi hâline geldiği açık ve seçik görülmektedir. Sırf bu değişim bile, yapılması düşünülen Anayasa değişikliğinin ne kadar doğru, ne kadar milletimizin hayrına olduğunu göstermektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığının 2017 mali yılı bütçesi 648 milyon 500 bin lira olarak belirlenmiş, yüzde 54'üne tekabül eden 350 milyonu sermaye giderleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – ...geri kalan yüzde 46'sı ise cari transfer giderleri olarak belirlenmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dalkılıç, teşekkür ediyorum.

HALİS DALKILIÇ (Devamla) – Devletimizin en yüksek makamı olan, milletin temsil makamı olan Cumhurbaşkanlığımıza verilen bütçenin hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dalkılıç.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi de Hatay Milletvekili Sayın Orhan Karasayar konuşacak.

Buyurun Sayın Karasayar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN KARASAYAR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2017 bütçesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin siz değerli üyelerine bundan sonraki çalışmalarınız için başarılar diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesi hakkında değerlendirmelere geçmeden önce 15 Temmuzda FETÖ/PDY terör örgütünün darbe girişimi neticesinde hayatını kaybeden şehitlerimize Allah’tan rahmet, gazilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Başkalarına yok mu?

ORHAN KARASAYAR (Devamla) – Hepimizin yakinen şahit olduğu üzere, devletimizi parçalamak, millî hâkimiyeti ve demokrasiyi yok etmek gayesiyle girişilen bu isyan hareketi çok kısa bir zamanda bertaraf edilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısı üzerine meydanlara çıkarak tanklara ve asker elbisesi giymiş silahlı teröristlere karşı duran, bir ay boyunca bütün illerde meydanları doldurarak tuttuğu demokrasi nöbetiyle darbeye karşı demokrasiyi galip kılan milletimize şükranlarımı arz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 26’ncı Dönem Birinci Yasama Yılı’nda yapılan bazı faaliyetlere değinmek istiyorum. Bilindiği üzere, 15 Temmuz darbe girişimi dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Ana Binamızda ve Ziyaretçi Kabul Binası’nda büyük hasar meydana gelmiştir. Yapılan hasar tespit çalışmaları neticesinde yaklaşık 11 milyon 818 bin Türk lirası maddi zarar meydana geldiği görülmüştür. Meydana gelen manevi zararın hesaplanamayacak kadar fazla olduğunu belirterek bu hususu siz değerli milletvekillerinin ve kamuoyunun takdirine sunuyorum.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası Türkiye Büyük Millet Meclisi külliyesinde oluşan hasarı ortadan kaldırmak için özverili ve hızlı bir şekilde gece gündüz çalışmalar devam etmektedir. Meclisimizin 15 Temmuzda bombalanması sırasında, Meclis çalışmalarının yapılabileceği günümüz sivil savunma normlarına uygun bir sığınak olmadığı gerçeğini o gece, burada bulunan arkadaşlarımızla birlikte bizzat yaşadık. Bu durumda, Meclis çalışmalarının her halükârda yapılabileceği, günümüz şartlarına uygun, deprem, sel, nükleer saldırı ve benzeri her türlü afet ve saldırıya karşı donanımlı ve fonksiyonel bir sığınak ihtiyacı elzem hâle gelmiştir. Bu itibarla Genel Kurulun acil durumlarda güvenli bir şekilde toplanabileceği yeni bir mekân için idarece yapılan planlamanın bir an önce hayata geçirilmesinin önemsendiğini ifade etmek istiyorum. Ayrıca demokrasiye karşı yapılan saldırıda Parlamentomuzun aldığı yarayı hiçbir zaman unutturmamak adına bir demokrasi müzesi yapılmasının da önemli olduğunu düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiğiniz üzere Meclisimizde 18 ihtisas komisyonu bulunmaktadır. Her partiden değerli üyelerin görev yaptığı komisyonlarımız bu yasama yılında da son derece verimli bir çalışma yürütmüşlerdir. Türkiye Büyük Millet Meclisi millet iradesinin tecelli ettiği ve milletin çare aradığı yerdir. Bu çerçevede vatandaşlarımızın en çok Dilekçe Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna başvurduklarını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişme, küreselleşme, demokrasinin ve katılımcılığın artan önemi, milletvekillerinin kurumdan beklentilerindeki değişim gibi hususlar Türkiye Büyük Millet Meclisinin teknolojik imkânlardan en iyi şekilde faydalanarak

daha etkin, daha verimli ve daha hızlı hizmet üretebilmesini icap ettirmektedir. Bu itibarla bu alanda yapılan çalışmaların 2017 yılında da aynı şekilde devam ettirilmesini önemli ve değerli görüyorum. Bu kapsamda hedeflenen 2017 yılı bütçesiyle, yasama yetkisini kullanan değerli milletvekillerimizin çalışma şartları daha da iyileştirilmek suretiyle yasama süreci ve kalitesi geliştirilmiş olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken başta Türkiye Büyük Millet Meclisi olmak üzere kurumlarımızın 2017 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi de İstanbul Milletvekili Sayın Haydar Ali Yıldız konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAYDAR ALİ YILDIZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına Sayıştay bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu, saygıdeğer milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Medeniyetimiz, inancımız: Kişi, yaptıklarıyla mesuldür, yaptıklarından mesuldür. Kişi aynı zamanda kurumdur ve bütün kurumlar, kişiler yani insanlar tarafından yönetilir. Bizler bir gün hesaba çekileceğimizin bilincinde, üzerimize aldığımız mesuliyetleri, vazifeleri layıkıyla bu inançla yerine getirmek durumundayız. Milletimiz, binlerce yıllık geleneğiyle bu topraklarda lafa değil işe bakılması gerektiğini de çokça güzel, veciz sözlerle ifade etmiştir. Ve bizler, inancımızdan, tarihimizden, medeniyetimizden aldığımız güçle, inançla, kararlılıkla AK PARTİ olarak bu güçle yolumuza inşallah devam edeceğiz; büyük Türkiye idealimizi, güçlü Türkiye idealimizi yeni Türkiye olarak ilan edip ilelebet bu topraklarda var olma mücadelesini de vermek suretiyle aydınlık Türkiye yolunda emin adımlarla ilerleyeceğiz.

Dünya, paradigmal birtakım değişiklikler yaşamaktadır. Bizler, bu topraklarda ne olursa olsun bu paradigmal değişikliği omurgalı Recep Tayyip Erdoğan'ın gösterdiği duruş istikametinde yerli ve millî olarak, yerli ve millî değerlerimizi ve medeniyet değerlerimizi kuşanarak yolumuza devam edeceğiz. Dünyada düzen kuran devletler pek çok olmuştur, bugün de düzen kuran, kendi paradigmasını hâkim kılan devletler vardır. Ama dünyada adaleti esas alan, kökünden türeyen, adaleti esas alarak dünyada düzeni sağlayan ecdadımız Selçuklu ve Osmanlı olmuştur. Bugün dünyada yeni dünya düzeni ve sair düzenleri paradigmal olarak, kendi yöntemleri olarak, yönetimleri olarak ilan edenler adaleti ihmal ettikleri için dünyanın dört bir yanında, Kudüs'te, Filistin'de, bugün Suriye'de, Halep'te, Arakan'da Müslümanlar ve insanlar katlediliyorlar, zulme uğruyorlar.

Umutla bütün insanlık Osmanlı'nın, Selçuklu'nun, bizim medeniyetimizin dünyaya sunduğu huzuru aramakta ve beklemektedir. Bizler, bu topraklarda yaşayanlar, bu medeniyet değerlerini taşıyanlar inanıyoruz ki dünya, yeniden adaleti, yeniden huzuru, Osmanlı'nın ortaya koymuş olduğu, medeniyetimizin ortaya koymuş olduğu o sistemle, yönetimle tekrar tesis edecektir.

Elbette ki söyleyecek sözümüz var, iddiamız var çünkü bizler, yine bir gün bu topraklarda bu güçlü medeniyeti tesis edecek insanlar olduğumuza inanıyoruz. Adalet-millet-devlet temelinde yeni bir düzeni, yeni bir paradigmayı inşa edebiliriz. Dolayısıyla, bugün bu Parlamentoda bulunan bizler, milletvekilleri olarak, medeniyetimizin idrak, inşa ve ihya sürecini alın terimizle, aklımızla, ortak akılla, devlet aklıyla hep birlikte inşa edebileceğiz. Hepimizin ortaya sunacağı değerler olacağına, hepimizin bu medeniyet yürüyüşüne, bu kutlu yürüyüşe sunacağı katkılar olacağına inanıyorum.

15 Temmuzda bu millet dünyada emsali görülmemiş bir demokrasi bedelini ödeyerek bu topraklarda binlerce yıldır var olma mücadelesini yeniden ortaya koymuş ve müthiş bir direniş göstermiştir. Ve bugün, 15 Temmuzda başaramadıklarını, Gezi’de, 17-25’te başaramadıklarını, küresel emperyalist düzenin yeni bir baskı aracı olan faizle ve sair ekonomik enstrümanlarla Türkiye’yi diz çöktürmeye çalışıyorlar ama geçmişten tevarüs ettiğimiz akılla, bilinçle ve şuurla bizler yine millî değerlerimize, millî ve yerli duruşumuza sahip çıkarak millî paramıza da sahip çıkacak, yolumuza bu inançla devam edeceğiz. Hiç kimse Türkiye’yi bu kutlu yürüyüşünden geri döndüremeyecek. İnşallah, medeniyetimiz yine bütün dünyaya düzenini tesis edecektir diyor, sizleri sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ali Özkaya konuşacaktır.

Buyurun Sayın Özkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi bütçesi hakkında Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ’nin göreve geldiği 2002 yılından bu yana, insan haklarıyla ilgili standartların gerek iç hukukumuzda ve gerekse de uluslararası düzeyde yükseltilmesine yönelik reformlar yapılmış ve uluslararası yükümlülüklerimize titizlikle riayet edilmiştir. Söz konusu bu reform hareketi sürecinde devrim niteliğindeki ilk değişiklikle, Anayasa’nın 90’ıncı maddesine eklenen ve 2004 yılında yürürlüğe giren temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalar ile kanunların aynı konuda çelişmesi durumunda milletlerarası anlaşmalara üstünlük tanınacağı hüküm altına alınmıştır. Bu, devrim niteliğinde bir karar olup birçok Avrupa ülkesinde bile mevcut böyle bir düzenleme yoktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu reformun devamı sürecinde 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğinin referandumla kabulü üzerine Anayasa’nın 148’inci maddesiyle bireysel başvuru hakkı ve yolu getirilmiştir. Bireysel başvuruyla, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında temel hak ve özgürlükleri güvence altına alınanların haklarının kamu gücü tarafından ihlal edilmesi durumunda vatandaşlara Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu getirilmiş ve bu ciddi manada bir işlev görmeye başlamıştır.

Bu başvuru sonucu olarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde yıllık 8 bin civarındaki müracaat 2 bin-2.500 arasına inmiştir. Ayrıca, Adalet Bakanlığı bünyesinde İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun kurulmasıyla ve değişik reformlarla da bu sayılar ciddi manada azalmış ve 2012 yılında 17 bin civarında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde dosya var iken Ekim 2016 itibarıyla bu sayı 7.750’ye inmiş ve yüzde 50’nin çok daha altına inmiştir.

Bireysel başvuru kapsamında Anayasa Mahkemesinde verilen kararlara da dikkatinizi çekmek istiyorum. 23 Eylül 2012 tarihinde başlayan bireysel başvuru kararıyla birlikte, bugüne kadar 65 binin üzerinde bireysel başvuru olmuştur ve bu 65 bin bireysel başvurunun yaklaşık yüzde 54’üne tekabül eden 43.201’ini Anayasa Mahkemesi sonuçlandırmış ve bunlardan yüzde 22’sine idari ret, yüzde 21’ine birleştirme kararı, yüzde 54’üne de kabul edilmezlik kararları vermiş, yalnızca 1.339 bireysel başvuruyu kabul etmiştir. Bu da toplam başvurunun yüzde 3’üne tekabül etmekte olup ülkemizde son yıllarda insan haklarıyla ilgili ihlallerin ne kadar azaldığını göstermesi bakımından son derece önemli bir istatistiki bilgidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşlarımızın iç hukukumuzda hak arama sürecinde, Anayasa Mahkemesinin referans niteliğinde önemli kararları olmuş ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kararlara atıf yapmış ve Anayasa Mahkemesini iç hukukun tüketilmesi gereken etkin ve zorunlu bir yolu olarak görmüştür.

Bilhassa 2016 yılında PKK terör örgütünün hendek ve çukur kazması sonrasında sokağa çıkma yasaklarıyla ilgili terörle mücadele kapsamında alınan kararlara yapılan bireysel başvuruları iç hukuk yolları tüketilmeden yapılmış olması nedeniyle reddetmiştir. Ayrıca, FETÖ mensuplarının müracaatlarını da yine aynı gerekçeyle reddetmiştir ve İnsan Hakları Mahkemesi ciddi bir atıf yaparak Anayasa Mahkememizi önemsemiştir.

Anayasa Mahkememizin bu süreçte, 2014 yılında 2014/256 sayılı bireysel başvuru kararı -bu bireysel başvuruyu da şahsım olarak ben yapmıştım- bir başörtülü avukat arkadaşımızın mahkeme salonundan çıkarılması üzerine vermiş olduğu çok tarihî bir karardır. Bu kararla başörtüsünü Anayasa'nın 24'üncü maddesindeki din ve vicdan hürriyeti içinde görmüş ve buna müdahale yapılamaz diyerek bireysel başvuruyu kabul etmiştir. Bu kararla da Anayasa Mahkemesi tarihteki saygın yerini almıştır.

Değerli milletvekilleri, Anayasa Mahkemesine bireysel başvurunun kabul edilmiş olduğu bu beş yıllık süreçte gelmiş olduğu noktada sayının çok artmış olması ve Anayasa Mahkemesinin aşırı iş yükü kapsamında bir kısım değerlendirme yapmamız ve bununla ilgili yeni mekanizmaları da üretmemiz gerektiği kanaatindeyim. Zira, mahkeme nezdindeki iş yükü sayısı ciddi manada artmıştır, bununla ilgili bir kısım düzenlemeler yapmamızın da faydalı olacağı kanaatindeyim.

Bu vesileyle, Anayasa Mahkemesi bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni eder, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkaya.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi de İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Yargıtay bütçesiyle ilgili bölümünde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, hain terör saldırıları sonucunda geçmiş yıllarda kaybettiğimiz, başta, şehit olan savcımız Mehmet Selim Kiraz olmak üzere tüm yargı şehitlerimizi saygı ve rahmetle hepsini anıyorum.

Adliye mahkemeleri tarafından verilen kararların hukuka uygunluğunu denetlemek ve kanunlarda özel olarak belirtilen davaların ilk derece yargılamasını yapmakla görevli yüksek mahkeme olan Yargıtay, bu denetim işlevine bağlı olarak ülke düzeyinde hukuk uygulamasında birliği sağlayarak ve yasa maddelerinin yorumuna açıklık getirerek içtihat üretmektedir. Kurulduğu 6 Mart 1868 tarihinden beri yüz kırk sekiz yıldır Türk milleti adına yargılama yapan Yargıtayımız, ülkesine fedakârca hizmet etmektedir.

Bu anlayışla, Yargıtay Başkanlığının 2017 yılı bütçe tasarısı 382 milyon 750 bin TL olup 2016 bütçesine göre yüzde 70 artış sağlanmıştır. Bunun yüzde 39'u personel giderlerine, yüzde 5'i Güvenlik Kurumuna, devlet primi giderlerine, yüzde 10'u mal ve hizmet alım giderlerine, geriye kalan yüzde 45,6'sı ise sermaye gideri olarak tahsis edilmiş bulunmaktadır.

AK PARTİ hükümetleri on dört yıldır hukukun üstünlüğüne dayalı yönetim anlayışının teminatı olmuştur. AK PARTİ hükümetleri döneminde tıpkı diğer alanlarda olduğu gibi yargı alanında da reformlara ve köklü değişikliklere imza atılmıştır. Daha nitelikli yargı hizmeti için ihtisaslaşmaya önem verilmiş, hak arama yolları çoğaltılmıştır. Yargısız bir hukuk düzeni asla düşünülemez. Anayasa ve yasaların metinleri kadar onları yorumlayacak yargı organlarının da önemi, işlevi, işleyişi, sorunsuz çalışması son derece önemlidir.

Bu amaçla, tarihî bir reform olarak istinaf kanun yolu 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete geçirilmiştir. İstinaf mahkemelerinin faaliyete başlamasıyla hak arama yolları çoğaltılmış, bireylerin hukuki güvencesi artırılmıştır, delillerin yeniden değerlendirilmesine imkân getirilmiş, gerekirse yargılamanın tekrar yapılması, bazı davalarla ilgili yerel düzeyde ve kolaylıkla hakların aranması ve kesin karara bağlanması sağlanmıştır. 15 yerde adli istinaf ve 8 yerde de idari istinaf mahkemesi kurulmuş, ilk etapta 7 ayrı bölgede istinaf mahkemeleri faaliyete geçirilmiştir.

Geçmiş Yargıtay yapısına baktığımız zaman, 516 üyeli ve 46 dairesi bir yüksek mahkeme örneği dünyada bulunmamaktaydı. Türkiye'nin nüfus ve hukuk sistemine benzerlik gösteren Fransa ve Almanya incelendiğinde, 163 üye sayısı Fransa'da, Almanya'da ise üye sayısı 133 ve daire sayıları da 6 ve değişen rakamlarda devam etmektedir. Daire sayılarının azaltılması aynı işe farklı dairelerin bakmasına engel olmuş ve daireler arasındaki içtihatların aykırılıklarını da önlemiş duruma geçmiştir. Bu amaçla, 1 Temmuz 2016 tarih ve 6723 sayılı Kanun'la Yargıtaydaki üye sayısı 310'a düşürülmüştür. Daha sonraki süreç içerisinde daire sayısı 46'dan 24'e, 516 olan üye sayısı 310'a ve kademeli şekilde, ileriye yönelik 200 sayısı da düşürülecektir. Yine, Yargıtay üyelerine, Anayasa Mahkemesinde olduğu gibi, on iki yıl görev süresi de getirilmiştir.

Evet, değerli milletvekilleri, milletin yargıcı değil, Pensilvanya'daki vatan, millet ve istiklal düşmanının yargıcı olanlara ilişkin de Yargıtayda da değerlendirmeler, incelemeler yapılmış ve 126 Yargıtay üyesi önce tetkik hâkimi olmuş ve daha sonra da HSYK'nın aldığı kararla birlikte meslekten ihraç edilmiştir.

Ben burada özellikle 15 Temmuz 2016, o kanlı darbe kalkışması akşamında darbenin henüz başarılı olup olmayacağı belli değilken, daha ilk saatlerde hiçbir korku, baskı ve endişeye kapılmadan, şahsi bir hesaba girmeden, tereddütsüz ve cesur şekilde millî irade ve milletin seçtiklerinin yanında tavır koymuş, darbe teşebbüsüne kalkışanlar hakkında soruşturmalar başlatan, gözaltı ve tutuklama kararı vererek milletin yargısı olduğunu ispat eden tüm yargı mensuplarına teşekkürlerimi sunuyorum. 2017 yılı bütçemizin de hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına şimdi, Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora konuşacaktır.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Danıştay bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, evvela, konuşmamın başında 15 Temmuz kanlı darbe teşebbüsüne karşı hiçbir korku, baskı ve endişeye kapılmadan tüm cesaretleriyle Anayasa'dan, hukuk devletinden ve millî iradeden yana tavır alarak, darbeciler hakkında anında soruşturmalar başlatarak darbecilerin üzerine korkusuzca giden yargı mensuplarına teşekkür etmek istiyorum. Tarih onları bu ulvi duruşlarıyla hatırlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, şüphesiz ki demokratik hukuk devleti ve insan haklarının temel güvencesi tarafsız ve bağımsız yargıdır. Yargı bağımsızlığı, her türlü etki ve yönlendirmeden uzak, kendi kurum ve kuralları içerisinde adaletin tecessüm etmesi açısından hayati önem taşımaktadır. Hukuk devletinin korunmasında ve etkinlik alanının genişletilmesinde en önemli görev idari yargıya ve onun yüksek mahkemesi olan Danıştaya düşmektedir. “İdarenin her türlü eylem ve işlemleri yargı denetimine bağlıdır, yargı denetimine tabidir.” anayasal ilkesi uyarınca, idari yargı kendi özel kanunlarıyla belirlenen usuller çerçevesinde bu görevini yerine getirmektedir. 1868 yılında “Şûra-yı Devlet” adıyla kurulan ve 1924 Anayasası'yla da anayasal bir kurum hâline getirilen Danıştay 1961 ve 1982 Anayasalarıyla birlikte yüksek mahkeme olarak yerini almıştır.

Danıştayın iki önemli görevi vardır: Bunlardan ilki, yüksek yargı mahkemesi olarak idare ve vergi mahkemelerinden gönderilen kararların temyiz incelemesini yapmak ve ayrıca, incelemesi kendisine ilk derece mahkemesi olarak açılan davalara bakmaktır. İkinci önemli görevi ise resmî mercilerin tereddüt ettiği konularda kendilerine görüş bildirmektir.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetlerinin en önemli gayreti, adını da bu güven müessesesinden alan adalet sisteminin iyi işlemlerini ve vatandaşa güven vermesini sağlamaktır. Bir adalet sisteminin iyi işlemlerinin ölçüsü, vaktinde adaletin tecelli etmesidir ve şüphesiz ki hakkın sahibine teslim edilmesiyle ölçülür. Bugün adalet sistemimizin temel sorunu, maalesef, yargılamaların uzun sürmesi ve makul sürede tamamlanamamasıdır. Uzayan her işlem yalnızca tarafları değil, doğrudan toplumun kendisini de etkilemektedir. Bu kalıtsal sorunların çözülmesi adına, Hükûmetimiz, nitelikli insan kaynaklarının geliştirilmesi, teknik altyapı sorunlarının çözülerek teknolojik imkânların artırılması ve mevzuatın yeni ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenmesi gibi birçok alanda çalışmalar yaparak ciddi mesafeler katetmiştir. Danıştayın ve Yargıtayın üye sayılarının yeniden düzenlenerek verimli bir şekilde çalışabilmesi imkânı getirmiştir. Adalet hizmetlerinin yürütüldüğü mekânlar iyileştirilmiş ve ülkemiz modern adalet saraylarına kavuşmuş, çağ dışı, merdiven altı yargılamalar son bulmuştur.

Şüphesiz, bu yapılanları yeterli görmemekte ancak gecikmiş bir hakkın teslimini de zaruri görmekteyiz. Danıştay hizmetlerinin görülmesinde, yargısal alanda hizmet kalitesini artırıcı çabalar sürdürülerek evrensel hukuk normları, hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkesinin gerekleri doğrultusunda yargılama sürecinin hızlı, adil, güvenli ve isabetli bir şekilde işlemlerini sağlayacak, yargıya ulaşılabilirliği artıracak, bilirkişilik müessesesini etkinleştirecek hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması temel politikamızdır. Bu çerçevede, yargının iş yükünü azaltmak amacıyla alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması öncelik hâline gelmiştir.

Diğer taraftan, hâkim ve nitelikli idari personel sayısının artırılarak yargı mensupları ve idari personelimizin evrensel ölçütlerde etik ilkelerinin düzenlenmesi, bilgilendirilmesi, farkındalıklarının geliştirilmesi, teknik altyapı eksikliklerinin giderilmesi, elektronik ortama ve özellikle yargı organları arasında oluşturulan bilgi ağına taşınmış idari yargı hizmetlerinin güvenli şekilde etkin hâle getirilmesi önceliklerimiz arasındadır.

Bu düşünceyle, Danıştayın 2017 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cora.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Kasım Bostan konuşacak.

Buyurun Sayın Bostan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KASIM BOSTAN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbakanlık 2017 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Başbakanlık, güçlü bir ülke olma yolunda Türkiye’nin değişim ve dönüşümüne öncülük eden bir kurumdur. Başbakanlık, tüm kamu idarelerinin sürekli gelişmesini, yürütülen kamu hizmetlerinden vatandaş memnuniyetinin en üst seviyeye çıkarılmasını hedeflemektedir.

Amacı, vatandaşın huzur ve güvenini, insan haklarını, demokratik ve etik değerlerini önemseyen bir kamu yönetimi oluşturmaktır. Nihai hedefi, tüm kurum ve kuruluşların elektronik ortamda tek bir kamu kurumu gibi etkin ve verimli çalışmasını sağlayacak altyapıyı oluşturmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon sağlanması, kanun tekliflerine ilişkin hükümet görüşünün hazırlanması, mevzuat hazırlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, kamuda denetimin etkinleştirilmesi için genel prensiplerin tespit edilmesi Başbakanlığın faaliyetleri arasında yer almıştır. Ayrıca, iç ve dış güvenlik konularında inceleme yapılmasına, dış ilişkilerde ortaya çıkan sorunlara ilişkin çalışmalar yürütülmesine, barışı destekleme ve koruma harekâtlarına destek verilmesine, tasarruf tedbirlerinin gözetilmesine yönelik iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünya barışına katkı sağlayan bölgesel ve küresel bir aktör olarak, farklı coğrafyalarda barışın tesisine dönük çabalara katkımız devam etmektedir. Silahlı Kuvvetlerimiz ve Emniyet teşkilatımız dünyanın değişik bölgelerinde yaşanan savaş ve çatışmaların önlenmesi, barışın yeniden tesisi maksadıyla Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, NATO bünyesinde icra edilen faaliyetlere katkılar sunmuştur. Bu faaliyetlerin giderlerinin Başbakanlık bütçesinden karşılanmaya devam olunacaktır.

Başbakanlık, millî arşivlerimizde sahip olduğumuz eşsiz kültürel zenginliğin genç kuşakların bilgisine sunulması ve dünyaya duyurulmasına yönelik çalışmalarını sürdürmüştür. Ülkemizin dış politika tezlerini tarihî belgelerle destekleyerek yerli ve yabancı kamuoyunun aydınlatılması zaruridir. Bu amaçla, başta Ermeni meselesi olmak üzere Osmanlı coğrafyası içinde bulunan Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu ve Kıbrıs dâhil çeşitli konularda bilimsel ve belgesel eserlere katkılarımız sürmüştür.

Vatandaşlarımızın kendileri ve kamuyla ilgili talep, şikâyet, ihbar görüş ve önerileri ve bilgi edinme haklarına ilişkin yapacakları başvurulara hızla cevap verilmesi amacıyla oluşturulan Başbakanlık İletişim Merkezinin (BİMER) altyapısı 2016 yılında önemli ölçüde güçlendirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbakanlık, geçmişte olduğu gibi, 2017 yılında da hayatın normal akışı dışında ülkemizin çeşitli yerlerinde meydana gelebilecek doğal afetler veya toplumsal olaylar nedeniyle zarar gören vatandaşlarımızın acil nitelikteki ihtiyaçlarının karşılanması ve mağdur olmalarının engellenmesi için gerekli maddi ve manevi desteği sağlamaya devam edecektir.

Yine, Hükümetimiz için öncelikli olarak politika geliştirilmesi ve destek sunulması gereken alanların başında aziz şehitlerimizin bizlere emanetleri olan aile fertleri ile gazilerimiz gelmektedir. Bu kesime yönelik yürütülen çalışmalardan önemli bir tanesi de konut edindirme politikasıdır. TOKİ tarafından şehit yakınları ve gazilerimize verilen öncelikli konutların yanı sıra, bu kapsamda oluşacak

faiz giderlerinin Başbakanlık bütçesi içinde devlet tarafından finanse edilmesine devam edilecektir. Vatandaşlarımızın refahı ve mutluluğu, demokrasinin geliştirilmesi ve hukukun üstünlüğünün muhafaza edilmesi için Hükümet olarak devlet teşkilatının düzenli bir şekilde işlemesini sağlamaya yönelik adımları atmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken, 2017 yılı Başbakanlık bütçesinin, devletimiz ve aziz milletimiz için hayırlara vesile olmasını diler, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bostan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına, Bolu Milletvekili Sayın Ali Ercoşkun konuşacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Ercoşkun.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Başbakanlık bütçesi üzerine, AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum, bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Cenab-ı Hakk’a ne kadar şükretsek az; 3 Kasım 2002 seçimlerinden bu yana arka arkaya aynı iktidar döneminde yapılan 15’inci bütçe görüşmelerini gerçekleştiriyoruz.

Şimdi, şöyle bir gözlerimizi kapasak ve bu milletin medeniyet tarihindeki belki de en büyük ihanetin sergilendiği o 15 Temmuz gecesini bir düşünsək, acaba o gece bu darbe girişimi başarılı olsaydı ne olurdu; acaba biz bugün burada bu bütçe görüşmelerini gerçekleştirebilir miydık, yoksa memleketimizin her köşesi kan ve gözyaşı içerisinde mi olurdu? Evet, Cenab-ı Hakk’a bir kez daha şükürler olsun ki, önce Allah’ın izniyle, daha sonra Cumhurbaşkanımızın cesaretiyle, dirayetiyle, iradesiyle, liderliğiyle, Başbakanımızın kararlı duruşuyla ve tabii ki milletimizin tüm dünyaya “millet ne demekmiş” gösteren o birlik ve dayanışma ruhuyla bu hain girişim önlendi.

15 Temmuzdan sonraki sürecin 14 Temmuz gibi olması mümkün değil artık. 15 Temmuz, 15 Temmuz şehitlerimizi, 15 Temmuzda tankların, uçakların, helikopterlerin karşısında bu vatan için gözünü kırpmadan canlarını ortaya koyan gazilerimizi, tüm Türkiye’de milletimizin ortaya koyduğu bu kahramanlığı asla unutmayacağız, unutturmayacağız. Bundan sonra bu salonda bulunan herkesin, 15 Temmuz gecesi şuracıkta, 20 metre ötemizde bombalar patlarken hangi siyasi partiden olursak olalım ortaya koyduğumuz birlik ve beraberliği, şehitlerimize olan can borcumuzu ödememiz için daha gayretli, daha fedakâr, daha yakın iş birliği ve dayanışma içerisinde yapacağımız, iktidarıyla muhalefetiyle birlikte yapacağımız faaliyetlerle inşallah sürdüreceğiz ve Türkiye’de 15 Temmuz darbe girişimini planlayanlar neyi amaçladılarsa onun tam tersini ortaya koyarak Türkiye’yi daha ileri bir ülke olma konumuna inşallah birlikte götüreceğiz. Yakın günlerde açılışı yapılan iki köprü, dün uzaya fırlattığımız GÖKTÜRK 1 uydusu, kısa zamanda açılışı yapılacak Avrasya Tüneli ülkemizin tüm fertlerinin gururudur.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şu anda Başbakanlık merkez teşkilatı Ankara, İstanbul ve İzmir olmak üzere 3 ilde 9 ayrı binada hizmetlerini yürütmekte, 2016 Ekim sonu itibarıyla 1.765’i kadrolu olmak üzere toplam 2.302 personel görev yapmaktadır.

Bütçede 2017 yılı içerisinde 2016’ya göre yüzde 22,32 civarında bir artış ortaya konulmuştur.

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünce yapılan faaliyetler, diğer taraftan Resmî Gazete yayını olarak toplam 353 yayın ortaya konmuştur.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğünce başta cumhuriyet arşivleri olmak üzere Osmanlı arşivleri olarak toplam 26 milyon 790 bin 560 adet belge dijital ortama aktarılmış ve bu sayede araştırmacıların kullanımına sunulmuştur.

BİMER’e gelen toplam 1 milyon 359 bin 950 adet başvurunun organizasyonu da gene Başbakanlık tarafından gerçekleştirilmektedir.

Değerli arkadaşlar, asil duruş sergilemek, kalbinde gönlünde gerçeklerin kor ateşini muhafaza etmek tarihin hiçbir döneminde kolay olmamıştır. Dik duruş sabır gerektirir, azim gerektirir, zorluklara tahammül gerektirir ama biz bir şeyi biliyoruz ki sabreden zafere ulaşmıştır. Bugüne kadar Başbakan olarak tüm bakanlıkların koordinasyonunu sağlayan, sorunları torunlara bırakmadan çözmek için gece gündüz mesai harcayan ve milletimizle kurduğu o sıcak iletişimle gönülleri fetheden Başbakanımız Sayın Binali Yıldırım ve tüm Başbakanlık personeline şükranlarımızı arz ediyorum. Yeni Türkiye’nin 2023, 2053, 2071 vizyonu ve hedefleri doğrultusunda üstün başarılar temenni ediyorum.

Bu vesileyle 2017 bütçemizin ülkemiz, milletimiz ve yeni Türkiye için hayırlı olmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ercoşkun.

Şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın İsmail Aydın konuşacak.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu Denetçiliği Kurumunun bütçesi ve kesin hesapları üzerine söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bize hiç de yabancı olmayan, kültürümüzde var olan bir kurumdur ombudsmanlık. İsveç Kralı Şarl 1700’lerin başında, Osmanlı İmparatorluğu’nda misafir edildiği dönemde Osmanlı’nın yargı sisteminden esinlenerek ülkesine taşıdığı bir kurumdur ombudsmanlık. Özellikle 1950’den sonra tüm dünyaya hızla yayılmaya başlamış ve günümüzde 140’tan fazla ülkede var olan bir kurumdur, ancak ülkemize 2012 yılında gelebilmiştir.

Her insan bir devlettir, devlet insan için vardır. Biz on beş yıl önce bu kutlu yola çıktığımızda ilkelerimizden biri olarak belirlemiştik bu ilkeyi. Egemenliğin yalnızca millete ait olması gerektiğini savunduk ve bunun karşısında tüm vesayet odaklarına karşı mücadele verdik. “Ancak 2012 yılında kurulabilmiştir.” dedim çünkü Kamu Denetçiliği Kurumunun kurulması hiç de kolay olmamıştır. 2016 yılında çıkardığımız Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu dönemin Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmiştir, ardından Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Bu nedenle, ombudsmanlığın kurulması altı yıl gecikti. Bu geciktirmeye rağmen, son iki yılda kurumun almış olduğu başvuru sayısında bir hayli artış olmuştur. Kuruma 1 Ocak-31 Ekim 2016 tarihleri arasında yapılan şikâyet başvurularının sayısı 4.529’dur. Başvuruların yüzde 64’ü İnternet sayfasında yer alan e-başvuru sistemi aracılığıyla yapılmıştır. 2015 yılından itibaren 977 adet dosyayla birlikte 2016 yılı içerisinde 4.529 başvuru dosyasının 3.857’si 31 Ekim tarihi itibarıyla sonuçlandırılmıştır.

Avrupa Birliği ilerleme raporlarında da kurumun gelişiminden ve aldığı tavsiye kararlarının uygulanmasından övgüyle bahsedilmiştir.

Ombudsmanlık, birey ve devlet arasında bir köprü vazifesi gören bağımsız bir kurumdur. Denetçiler ve başdenetçi milletimizin iradesini yansıtan aziz Meclisimiz tarafından seçilmiştir. İnsan haklarına bağlı ve şeffaf yönetimin göstergesi kurumlarımızdan biri olan ombudsmanlık idari yargıdan farklı

olarak yalnızca hukuka değil hakkaniyete, insan haklarına ve iyi yönetim ilkelerine göre karar vermekte ve idareye tavsiyede bulunmaktadır. Bu tavsiye kararları, hem kamuoyunun bilgisine sunularak hem de Mecliste raporlaştırılarak daha fazla yaygınlaştırılması ve diğer kurumların da aynı şekilde hukuk ve hakkaniyete uygun olarak davranmaları sağlanmaktadır.

Ayrıca, yine idari yargıdan farklı olarak başvuru yapmak çok kolay ve karar verme süresi de oldukça azdır. Başvurular maksimum altı ay içerisinde sonuçlandırılmaktadır. Elbette kurumun işleyişiyle ilgili bazı eksiklikler de olabilir. Örneğin, kurumun insan hakları, temel hak ve özgürlükler, kadın ve çocuk, engelli, yaşlı hakları, kamuyu ilgilendiren konularda şikâyet aranmaksızın resen harekete geçebilmesi, böylece idareye karşı bireyin hak ve özgürlüklerinin korunması sağlanabilir.

Genç bir kurum olmasına rağmen, ülkemizdeki toplumsal olaylar, kadın, çocuk, engelli hakları konularında önemli kararlar vermiştir. Kılık kıyafet konusunda, Gezi olaylarıyla ilgili ve ayrıca mağdur olduğu düşünülen meslek gruplarının başvurusu sonucu verdiği tavsiye niteliğindeki kararlar kamuoyunun geniş bilgisine sunulmuştur.

Değerli milletvekilleri, özellikle kurucu başdenetçi olan Nihat Ömeroğlu'na ve dün itibarıyla görevine başlayan, iyi bir hukukçu olduğuna inandığım, iyi bir sivil toplum kuruluşu olan Şeref Malkoç Bey'e bundan sonraki özellikle kurumun kararlarında çok fazla hukuktan yana katkı koyacağına inancım tamdır.

Değerli arkadaşlar, özellikle AK PARTİ iktidarları döneminde Dilekçe Komisyonu, İnsan Hakları Komisyonu, Kamu Denetçiliği Kurumu ve İnsan Hakları Kurumu, işkenceye sıfır toleransla yola çıkan AK PARTİ iktidarları döneminde hızla geliştirilen kurumlar olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

İSMAİL AYDIN (Devamlı) – Bu vesileyle, İnsan Hakları Kurumunun ve özellikle ombudsmanlık kurumunun verdiği kararlar, gerçekten Türkiye'nin hukukuna önemli katkı sunmuştur.

Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Alpaslan Kavaklıoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Kavaklıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilâtı Müsteşarlığının 2017 Yılı Bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Küresel ve bölgesel gelişmelerin hızla evrildiği bir süreçten geçmekteyiz. Ekonomik rekabete dayalı küresel güç dengelerinin değişmesi, vekâlet savaşları, ulus devlet; ulus ötesi devlet dışı aktörlerin etkinlik kazanması, teknolojinin gelişmesi ve sosyal medyanın kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte günümüzde ulus devletler arasında çıkar ve güç dengesine dayalı uluslararası sistem çok dinamikleşmiştir. Bu dinamizm, ülkelerin risk ve tehditlerini çeşitlendirerek karmaşıklştırmıştır.

Türkiye'ye yönelik iç ve dış tehditler de her geçen gün artmaktadır, algı operasyonları ve siber saldırılar gibi asimetrik tehditlerle boyutlanmaktadır. Türkiye'ye hasım ve rakip olan ülkelerin çıkarlarına hizmet eden, ülkemizin istikrarını, bağımsızlık ve bütünlüğünü hedef alan PKK, DEAŞ, FETÖ, DHKP-C gibi örgütler, faaliyet ve eylemlerini ivmelendirmişlerdir. Bu sebeple, terör, ülkemizin tehdit algılamasında çok önceliklidir.

Terör örgütleri, Suriye ve Irak'taki vekâlet savaşlarına dönüşen çatışmalar nedeniyle yaşanan otorite boşluğundan istifade etmektedirler. Küresel güçler de bu örgütleri bölgesel haritayı şekillendirmede taşeron olarak kullanmaktadır. Bu durum ülkemize yönelik iç ve dış tehditleri karmaşık hâle getirmektedir. Nitekim hızla evrilen söz konusu gelişmeler, terör boyutunun yanı sıra enerji güvenliği, göç hareketleri gibi siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel etkileri olan yeni tehditleri de beraberinde getirmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin ciddi meydan okumalarla karşı karşıya olduğu bir süreçte istihbaratın önemi de her geçen gün artmaktadır. Zira istihbarat, doğru ulusal stratejilerin hayata geçirilmesinde kritik önemi haizdir. İstihbarat mekanizmalarını etkin kullanan devletler, emsalleri arasında üstünlük sağlayabilmektedirler.

Bu bağlamda, Millî İstihbarat Teşkilatımız da ülkemizin iç ve dış güvenliğine yönelik artan ve çeşitlenen tehditlere karşı yürürlükteki mevzuat çerçevesinde çalışmaktadır; güvenlik istihbaratı, stratejik istihbarat, teknik istihbarat ve istihbarata karşı koyma alanlarında faaliyetler yürütmektedir; devletimizin ön alıcı stratejiler izlemesine katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, Bakanlar Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulunda belirlenecek diğer görevleri icra etmekle yükümlüdür. Bu bağlamda, Suriye ve Irak'ta kendisine verilen önemli görevleri yerine getirmektedir.

MİT Müsteşarlığının insan ve teknik istihbarata dayalı yurt içi ve yurt dışı faaliyetleri her geçen gün daha da önem kazanmaktadır. Terör örgütü FETÖ'nün gizli iletişim sistemlerini tespit ederek örgüt mensuplarının deşifresini sağlayan "byLock" yazılımının kodlarının kırılması, MİT Müsteşarlığının teknik istihbarat alanında yaptığı yatırımların önemini ortaya koyan somut bir örnektir. Teknik ve insan istihbaratı bağlamında geliştirdiği yetenekler çerçevesinde, MİT Müsteşarlığının, güvenlik güçlerimizin gerçekleştirdiği operasyonlara sağladığı anlık istihbarat desteği de devletimizin kararlılıkla sürdürdüğü terörle mücadele açısından kritik önemi haizdir.

Değerli milletvekilleri, MİT Müsteşarlığının, çağın gereklerine uygun, değişime ayak uydurabilen, bölgesel ve küresel gelişmelere yönelik daha hızlı refleks gösterebilecek yetenek ve kapasiteye sahip olması, ulusal güvenliğimiz ve çıkarlarımız bağlamında çok elzemdir. Nitekim istihbarat alanında yapılacak yatırımlar, ülkemizin güvenlik alanında yapmak zorunda olduğu, yapmak zorunda kalacağı maliyetli harcamaların da önüne geçilmesini sağlayacaktır. MİT Müsteşarlığının devletimizin ihtiyaç duyduğu istihbarat hizmetlerini layıkıyla yerine getirebilmesinin, iktidar ve muhalefet ayrımı olmaksızın tüm milletvekillerimizin arzusu olduğuna inancım tamdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî İstihbarat Teşkilatının görev ve sorumluluklarının ülkemizin bekası açısından önemine ilişkin kısaca sizlerle paylaştığım görüşlerim çerçevesinde 2017 bütçesinin hayırlara vesile olmasını, devletimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Murat Baybatur konuşacak.

Buyurun Sayın Baybatur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT BAYBATUR (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin 2017 yılı bütçe önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2017 bütçe önerisini görüştüğümüz anayasal kurumlardan olan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, 1961 Anayasası'nın 111'inci maddesiyle ordu, hükûmetlerin izleyecekleri politikaları etkileme, belirleme ve denetleme gücüne sahipti. Yapılan Millî Güvenlik Kurulu toplantılarında ağırlıklı olarak ordunun iradesi yansıtılmaktaydı. Kurul sekreteri ve üyeleri ağırlıklı olarak askerlerden oluşmaktaydı. Kurul üyeleri, orduyu karşılarına almamak için kurulun tüm kararlarına uymak zorunda kalırlardı. Dolayısıyla, ordu, Millî Güvenlik Kurulu aracılığıyla her zaman devletin genel düzeni ve işleyişi içerisinde etkili oluyordu.

Millî Güvenlik Kurulunun darbe dönemlerinde, özellikle 28 Şubat postmodern darbesini organize eden, âdeta lojistik sağlayan bir kurul olmaktan çıkarak, AK PARTİ hükûmetleri döneminde, 7 Ağustos 2003 tarihinde yapılan değişiklikle askerî kadro yerine sivil genel sekreter ve sivil kurul üyelerinin ağırlıklı olarak oluşturduğu bir kurul hâline gelmesi, demokrasimizin katettiği mesafenin göstergesidir. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, devletin bekası yanında milletin ve bireylerin refahını doğrudan ilgilendiren, tehditlere karşı alınması gerekli tedbirler doğrultusunda ihtiyaç duyulması nedeniyle kurumsal yapı organizasyonunu geliştirme ve değiştirme zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Güvenlik Kurulu, kanunun amir hükmü gereğince kendine yüklenen görevleri, kurulun belirlemiş olduğu hedefler doğrultusunda gerçekleştiren bir organ olup görev alanındaki ulusal, bölgesel ve uluslararası güvenlik zeminini takip ederek, araştırma, inceleme, analiz ve değerlendirmeler yaparak ülkemizin millî güvenlik konseptini belirleyen dokümanlar oluşturmak ve bunun yanı sıra seferberlik, savaş hâli ve kriz yönetimi konularında görevler icra ve ifa eden, birçok alanda kamuya katkılarının yanında toplumda da geniş bir yelpazede hizmet veren önemli kurumlarımızdan biridir. Bu çerçevede, millî güvenliğin sağlanması, milletimizin bu vatan üzerinde hükûmranlık sahibi olan devletimizin hayatiyeti için son derece önemli olan millî güvenliğin sağlanmasında devletin bütün organlarının eş güdüm içerisinde çalışmasını zorunlu kılmaktadır.

Kurumun icra ve ifa ettiği önemli görev ve işlerin aksamaması ve içinde bulunduğumuz dönemin gereklerine yeterli derecede uyum sağlayabilmesi, günümüz şartlarında millî güvenliğin tanımı ve kapsamının her geçen gün farklılaşarak artmasıyla orantılı olarak da kurumun önemi daha da artmaktadır. Bunun açık örneği, bilişim alanındaki millî güvenliğin sağlanmasının yanı sıra son dönemde, millî güvenliğin kapsam ve alanı her geçen gün hızla artmaktadır. Geline nokta, demokrasiyi özümsemiş Millî Güvenlik Kurulu ve Genel Sekreterliğinin, darbelere ışık tutan değil, darbelere karşı duran bir hüviyete kavuşmuş olması, demokrasimiz için büyük ve önemli bir aşamadır.

15 Temmuz gecesi yaşanan FETÖ terör ve casusluk örgütünün darbe girişimine karşı duruş sergileyen bir Millî Güvenlik Kurulu ve Sekreterliği, başta Cumhurbaşkanımız ve Hükûmetimizin emrinde anayasal bir organ olduğu heyetimizin de malumlarıdır.

Bilindiği üzere, ülkemiz, olağanüstü süreçlerden geçmektedir. Geline bu süreçte devletimizin her kurumunun ciddi katkılar vermesi gerekir. Millî güvenlik ihtiyacına bağlı olarak kurulmuş olan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin, kuruluşundan bu yana, her zaman olduğu gibi kamuya sağladığı ciddi katkılarının daha da üst seviyelere taşınması için 2016 yılında belirlenmiş olan bütçe ödeneğinin, 2017 yılında yüzde 9,22 oranında artırılmasını yüce heyetinizin bilgi ve değerlendirmelerine sunuyor, yüce heyetinizi de saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çankırı Milletvekili Sayın Muhammet Emin Akbaşıoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığımızın 2017 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, Diyanet İşleri Başkanlığı, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esaslarıyla ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere Başbakanlığa bağlı olarak yurt içinde ve dışında teşkilatlanmış bir kamu kurumudur.

Değerli milletvekilleri, nasıl ki ecdadımız birinci istiklal mücadelesinde “Bu ezanlar ki şehadetleri dinin temeli/Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.” diye haykırarak tarihî bir zafere imza atmışlarsa, ikinci istiklal mücadelemiz olan 15 Temmuz gecesi de Diyanet camiamızın salaları ve ezan-ı Muhammedileriyle gönüllerimiz dirilmiş, din ve devletimizi, vatan ve milletimizi tarihten silmek isteyenlere karşı büyük bir zafer elde edilmiştir.

Gerek darbe ve işgal girişimi gecesi gerekse takip eden süreçte, Olağanüstü Din Şûrası ve Avrasya İslam Şûrası’yla hakikatleri tüm dünyaya duyuran başta Diyanet İşleri Başkanımız olmak üzere Diyanet camiamıza, aziz şehitlerimize, kahraman gazilerimize ve asil milletimize bu kürsüden tekrar teşekkürlerimi belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, âlemlere rahmet olarak gönderilen ve bütün insanlık için kendisinde en güzel örnekler bulunan Efendimiz (AS)’ın ifadeleriyle “Din nasihattir, samimiyettir.” İslam, adı üzerinde, barış dinidir; insanın yaratıcısı ile kendisi, çevresi ve tüm evrenle barışıklığını ve iki cihan mutluluğunu esas alır.

Allah katında yegâne hak din olan İslam’ın terörle yan yana zikredilmesi, uluslararası şer odaklarının dinî ve siyasi bir mühendislik projesidir. Maksat, İslam dünyasını her yönden atomize etmek ve böylece parçalayarak yeni bir dünya için alternatif olmaktan çıkarmaktır. Bu kadim proje, soğuk savaş döneminin akabinde, 1990’larda Margaret Thatcher tarafından “Düşmansız ideolojiler yaşayamaz, bundan sonra yeni düşmanımız İslam’dır.” şeklinde deklare edilmiş ve sonrasında Birinci Körfez Harekâtı başlatılmıştı. 11 Eylül 2001’de ise Batı, paradigma değişikliğini Henry Kissinger’in ağzından “Bundan böyle mücadele, Batı ile İslam arasında değil, İslam’ın kendi içinde olacaktır.” şeklinde duyuruyordu. Vaktiyle “Türkiye’ye komünizm lazımsa onu da biz getiririz.” diyen yaklaşımın uluslararası versiyonu olarak tezahür eden “Dünyada bir İslam inancı ve Müslüman tipi olacaksa onu da biz belirleriz.” şeklinde Batı’nın sömürü ve köle düzenini yağlayacak dinî görünümlü sahte yapılar, sahicisinin yerine ikame edilmek üzere oluşturulmuştu. İşte ılımlı ve radikal versiyonlarıyla FETÖ ve DAESH gibi örgütler, Batı’nın bu amaç ve hedeflerine yönelik güdümlü projelerin ürünüdür. Bu yapılar, bütün insanlığa karşı algı operasyonunun araçsal kuklalarıdır.

Sayın milletvekilleri, İslam, tevhit dinidir, vahdet ise Müslümanların şiarıdır. “Lâ ilâhe illâllâh Muhammedün Resullullâh.” kelimeitevhidini parçalayarak Allah ve Resulü’nün arasını açmaya kalkan uluslararası güç odaklarının rızasını arayan sapkın yapılar, sadece ve yalnızca İslam’a ve Müslümanlara zarar verme hedefinde ittifak hâlinedirler.

Bu tabloda yapılması gereken nedir? Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de "Siz insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten men eder ve Allah'a inanırsınız." buyurarak tüm insanlığın dünya ve ahiret saadetini birlikte gözeterek çalışmayı emretmektedir. Bu sebeple, Müslümanlar, kendi birlik ve beraberliklerini, kardeşlik ve dayanışmalarını perçinleyecek organizasyonları ve İslam birliğini mutlaka gerçekleştirmek, adalet ve merhamet düzenini tüm insanlığa hediye etmek zorundadırlar.

Bu tarihî ve vicdani sorumluluğun bilincinde, Diyanet İşleri Başkanlığımız dinimizin ana kaynakları olan Kur'an ve sünnete dayalı sahih İslam anlayışını aslına uygun olarak insanlığa anlatma, yaşama ve yaşatma seferberliğini başlatmalıdır.

Vakit, sorumluluklarımızı kuşanma vaktidir diyor, bütçenin hayırlı ve bereketli olmasını diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akbaşoğlu.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Metin Bulut konuşacak.

Buyurun Sayın Bulut. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN BULUT (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesi üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla 1994 yılında yürürlüğe giren 3984 sayılı Kanun’la Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kurulmuştur. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, idari ve mali özerkliğe sahip olup mevzuatta kendisine verilen görev ve yetkileri, kendi sorumluluğu altında bağımsız olarak yerine getirip kullanmaktadır. Üst Kurul, ayrıca, düzenleme ve denetlemekle yükümlü olduğu sektörün sağlıklı bir şekilde büyümesini ve rekabetin tesisini sağlayıp bu amaçla sektördeki yayıncıların haklarını da korumaktadır.

Üst Kurulun gelir kalemleri şu şekildedir: Yayın lisansı ücretleri, televizyon kanal ücretleri, yıllık multiplex kapasite ve frekans kullanım ücretleri, altyapı işletmecileri ile verici tesis ve işletim şirketinden alınacak yayın iletim yetkilendirme ücretleri, medya hizmet sağlayıcılarının aylık brüt ticari iletişim gelirlerinden ayrılacak yüzde 1,5’luk paylardan oluşmaktadır. Buna karşılık, Üst Kurul gelirlerinden üçer aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlaları, her üç ayda bir, izleyen ayın 15’ine kadar genel bütçeye aktarılmaktadır.

Ayrıca, Üst Kurulun her ay elde ettiği reklam gelirleri payının yüzde 15’i de Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Teşvik Fonu’na aktarılmaktadır.

Ülkemizde uydu, kablo ve karasal ortamda toplam 1.714 radyo ve televizyon faaliyet göstermektedir. Bu durum, çoğulculuğun ve ifade özgürlüğünün göstergesi olarak değerlendirilmektedir. İfade ve haber alma özgürlüğünün kullanılmasında hayati bir işleve sahip olan radyo ve televizyon kuruluşlarının üstlendikleri mali külfetin yarı yarıya azaltılması için, 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanun’la, radyo ve televizyon kuruluşlarının reklam gelirleri üzerinden alınan Üst Kurul payı yüzde 3’ten yüzde 1,5’a düşürülmüştür.

Radyo ve televizyon kuruluşlarının 2015 yılında aylık brüt ticari iletişim gelirlerinin yüzde 3'ü, Üst Kurul payı ödemeleri 94 milyon 400 bin 928 Türk lirası olarak gerçekleşmiş olup bu tutarın 89 milyon 332 bin 942 TL'si televizyon kuruluşlarınca, 5 milyon 67 bin 987 TL'si ise radyo kuruluşlarınca karşılanmıştır.

6745 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle, 2017 yılında radyo ve televizyon kuruluşlarından alınacak Üst Kurul payının 50 milyon 500 bin TL olarak gerçekleşmesi, bu tutarın 46 milyon 500 bin Türk lirasının televizyon kuruluşlarından, geriye kalan 4 milyon Türk lirasının ise radyo kuruluşlarından karşılanması beklenmektedir. Bu nedenle, Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun gelirlerinde radyo ve televizyon kuruluşları lehine meydana gelen azalma nedeniyle önceki yıl bütçesinin yaklaşık yüzde 40 altında bir azalma öngörülmüştü.

Üst Kurulun, sektörün sağlıklı bir şekilde büyümesini teminen mevzuatın öngördüğü yükümlülüklerini yerine getirmeyen, lisanssız, izinsiz, fıkîrî mülkiyet haklarını ihlal eden, toplum sağlığını tehdit eden, satışı ve piyasaya arzı yasak olan ürünlerin teşhir ve satışını yapan kuruluşlarla mücadelesinin de önemine dikkat çekmek istiyorum. Üst Kurulun, toplumu yanıltan, millî ve manevî değerleri ile ahlakını tehdit eden, satış ve teşhiri yasak olan ürün ve hizmetleri pazarlayan, kumar oynamayı özendiren, izinsiz ve kaçak yayınların iletiminin durdurulması yönündeki mücadelesini hukuka ve mevzuata uygun yapan, mükellefiyetlerini yerine getiren kuruluşların haklarının korunması açısından da destekliyor ve önemli buluyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2017 bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hasan Turan konuşacak.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN TURAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2017 bütçe tasarısı görüşmelerinde grubum adına Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, sürekli değişen bir dünyada yaşıyoruz. Fakat, bundan çok değil, on beş yirmi yıl öncesine göre oldukça farklı bir hayat akışı var. Bugünkü dünyanın tanımlanmasında belki de ilk kelime, medya ve basın-yayındır. Bugün siyaset, sadece bir yönetim kavramı olmaktan çıkmış ve bir iletişim süreci olarak her kesimin, öyle ya da böyle, katılımını ihtiva eden karşılıklı bir diyalog çerçevesine dönüşmüştür; kamuoyu olmaksızın siyaseti, medya olmaksızın ise kamuoyunu tanımlamak zorlaşmıştır. Böyle bir tablo içinde medya sahasını mümkün olduğunca etkili ve güçlü hâle getirmek, sadece yurt içinde değil, uluslararası platformlarda da söz sahibi bir ülke olmanın anahtarıdır.

Bu noktada, Hükümet olarak, iktidar ve muhalefet bakış açılarının, her türlü tezlerinin dile getirilmesine imkân sağlayan bir mevzuat, AB uyum süreci çerçevesinde teşri edilmiş ve yürürlüğe konmuştur. Yine, çağın gereği bütün yatırımlar, uydusundan her türlü teknolojik altyapısına kadar gerçekleştirilmeye devam etmektedir. Bir zamanlar Türkiye'nin tek tip hayat tarzından, fiiliyata geçirdiğimiz politikalarla, nasıl çok sesli bir topluma doğru evrildiğini ve basın-yayın fikir özgürlüğü, fikir özgürlüğüne taalluk etmediği hâlde medya yoluyla işlenen suçları ve bunlara verilecek cezaları nasıl insani kriterlere göre düzenlediğimizi milletimiz yakinen biliyor.

Örneğin TCK'nın meşhur maddelerinden dolayı bütün bir milletin baskı ve sansürün âlâsını yaşadığını, güneydoğudaki kardeşlerimizin kendi dilini konuşmasının nasıl suç sayıldığını, bırakın fikir hürriyetini, bu insanların kendi çocuklarına bile konuştukları lisanda bir isim bile veremedikleri günler çok gerilerde kaldı ancak maalesef, şimdi, bütün bunları inkâr eden bir kesim var. Türkiye’de basın özgürlüğü ve demokrasi olmadığını, gazetecilerin hapse atıldığını söyleyen Batı dünyasıyla birlikte ülkemizdeki devşirme zihinler de aynı teraneleri tekrarlayıp duruyorlar. Bu gruh, tekdüze ve ezberci yaklaşımlarıyla Batı’daki demokrasiyi örnek gösterirken ülkemizdeki olumlu gelişmelere ise gözlerini kapatmaya devam ediyor fakat onlar görmese de AK PARTİ iktidarıyla birlikte darbe rejimlerinin kalıntıları temizlenmiş, vesayetin yerini millî irade almış, kişisel hak ve özgürlükler genişletilmiş, faili meçhuller, işkence, mafya, tarihin tozlu yaprakları arasında karışmıştır; Türk medyası, ilk kez, gerçekten, çoğulcu ve demokratik bir görüntü vermeye başlamıştır.

Şunu önemle vurgulamak istiyorum: AK PARTİ iktidarında Türkiye’de hiç kimse salt gazetecilik yapmasından dolayı tutuklanmamış, gözaltına alınmamıştır. Üstat Cemil Meriç’in deyişiyle “Vatan haininden aydın olmaz.” “Gazeteci” sıfatıyla anılmak, hiç kimseye terör faaliyetinde bulunma yahut devlet sırlarını yayma gibi suçları işleme özgürlüğünü vermez.

Kendimize şu soruyu soralım: Batılı demokrasilerde sınırsız basın özgürlüğü var mı; gazeteciler, medya çalışanları sınırsız bir özgürlüğe sahip mi? İngiltere, Fransa, Almanya, İsveç, ABD ve daha birçok ülke, bağımsızlığını ve güvenliğini sağlamak adına medyaya yasa düzeyinde birçok kısıtlama getirdiği gibi, medya mensupları mevzuat dışına çıktıklarında polis tarafından çeşitli şekillerde tartaklanıyor, mesleki materyallerine el konulup gözaltına alınıyorlar. Böyleyken, Batılı parlamenterler veya gazetecilerden bayrağımıza sarılıp uyuyanı, devlet başkanlarımızın karşısında yakasını ilikleyip ülkesini şikâyet edeni gördünüz mü? Peki, o zaman, Avrupa’ya, ABD’yi bu yönüyle de örnek almak gerekmez mi? Sonuç olarak, vatanını yaşanmaz bulanlar, aslında, vatanını yaşanmaz kılanlardır.

Ancak, kim ne yaparsa yapsın bize durmak yok. Milletimiz ve ülkemize dev gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle, 2017 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Turan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son konuşmacı, Adana Milletvekili Sayın Tamer Dağlı olacak.

Buyurun Sayın Dağlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 yılı Hazine Müsteşarlığı bütçesi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Gelişmiş ülkelerde uygulanan genişletici para politikalarına rağmen dünya ekonomisinde arzu edilen güçlü, dengeli ve sürdürülebilir büyüme sağlanamamıştır. Büyüme oranları, küresel kriz sonrası dönemin en düşük seviyesinde bulunurken kriz öncesi oranların da bir hayli altında seyretmektedir.

Küresel ekonomiye ilişkin böyle olumsuz bir tablonun olduğu dönemde Türkiye ekonomisi, 2016 yılının ilk yarısında yüzde 3,9 oranında büyümüştür. 15 Temmuzda yaşanan hain işgal girişimi, turizm sektöründe yaşanan olumsuz gelişmeler ve tarım sektörünün zayıf seyri nedeniyle büyümede bir miktar yavaşlama olmuştur. Son çeyrekte bir miktar toparlanması beklenen ekonominin 2016 yılının tamamında 3,2 seviyesinde büyümesi öngörülmektedir. 2017 yılında ise ticaret ortaklarımızın ekonomilerinin canlanması, turizm sektörünün canlanması ve uyguladığımız yapısal reformlar sayesinde büyümenin yeniden hızlanarak yüzde 4,4 seviyesine yükseleceğini tahmin etmekteyiz.

Önümüzdeki dönemde döviz kuru hareketleri, gıda fiyatları ve başta petrol olmak üzere emtia fiyatlarındaki gelişmeler, enflasyon üzerinde belirleyici olacaktır. 2016 yılı Kasım ayı enflasyon rakamı yüzde 7 seviyelerine gerilemiştir.

Değerli milletvekilleri, ihracatımız, küresel talebin zayıf seyri ve düşük emtia fiyatlarının etkisiyle 2016 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 2,8 oranında daralmış ve 117,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılında ihracatın 143,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesini bekliyoruz. İthalat ise 2016 yılı Ocak-Ekim döneminde, özellikle enerji başta olmak üzere küresel emtia fiyatlarının düşük seyriyle yüzde 5,8 oranında azalarak 163,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. 2016 yılında toplam ithalatın 198 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesini tahmin etmekteyiz. 2016 yılı dış ticaret açığının 54,9 milyar dolara gerilemesi beklenmektedir.

Hazine Müsteşarlığının politika uygulamalarının etkin olduğu alanlardan biri de borç yönetimidir. Son on dört yıllık dönemde borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yaklaşık 40 puan azalırken uygulanan istikrarlı politikalar sayesinde borç stokunun vade, faiz ve döviz kompozisyonunda kalıcı iyileştirmeler yaşanması sağlanmıştır. Türkiye, etkili bir şekilde orta ve uzun vadeli borç yönetimi yapan güçlü bir yapıya kavuşmuştur. İç borçlanmanın ortalama vadesi iktidara geldiğimiz dönemde dokuz ay seviyesinde iken bugün altmış sekiz aya ulaşmıştır. O dönemde yüzde 62,7 seviyesinde olan sabit getirili borçlanma maliyetleri, 2016 yılında geline nokta da yüzde 10,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yine, o dönemde merkezî yönetim borç stokunun yüzde 58'i döviz cinsinden iken bu oran şu an yüzde 35,9'a düşmüştür. Borç stokumuzun yüzde 55'i değişken faizli senetlerden oluşurken bu oran şu an yüzde 30,9 seviyesine gerilemiştir.

Hazine Müsteşarlığı, yurt içi tasarrufların artmasına katkı sağlayan finansal eğitimin yaygınlaştırılması, mali piyasalarda AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesi, KOBİ ve girişimcilerin finansmana erişimini kolaylaştıracak alternatif finansman yöntemleri geliştirilmesi konularında başlatılan reformların uygulanmasına etkin bir şekilde katkı sağlamaktadır. Ülkemizin ekonomik temellerini güçlendirmeye yönelik yapısal dönüşüm sürecinde büyük katkısı olan Hazine Müsteşarlığı, daima, ülkemizin rekabetçi ekonomi, güçlü finansal sektör, sağlam kamu maliyesi ve uluslararası sistemde etkin rol hedeflerine ulaşmasında öncü rol oynayacaktır.

2017 yılı bütçesinin, Hazine Müsteşarlığı da dâhil olmak üzere tüm birimlerin bütçesinin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Halkların Demokratik Partisinin grup konuşmalarına geçeceğiz, yalnız Sayın Demirel'in söz talebi var.

Buyurun, bir dakika.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, görüşmelerin yayınında HDP milletvekillerinin kürsüde konuşmaları sırasında sansür uygulanarak tutuklu milletvekillerinin fotoğraflarının gösterilmemesi uygulamasıyla ilgili açıklama yapılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, dün burada gruplar adına konuşan bütün milletvekillerini dinledik, yalnız Halkların Demokratik Partisi Grubu adına konuşan milletvekilimiz kürsüdeyken bir sansürle karşı karşıya kaldık. Bu sansür de orada bulunan eş başkanlarımızın, grup başkan vekilimizin ve milletvekili arkadaşlarımızın

fotoğraflarına uygulanan bir sansürdü ve ekran normalde tam ekran olarak gösterilirken dün ekran yarım hâle geldi ve fotoğraflara bir sansür uygulandı. Siz de biliyorsunuz ki rehlin tutulan eş başkanlarımız ve milletvekillerimiz bu Parlamentonun birer üyesidir ve bu şekilde devam ediyor. Ben bunu dün Sayın Meclis Başkanımıza sorduğumda kendisinin bilgisinin olmadığını ifade etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Peki, buradan tekrar size ve Başkanlık Divanına bir kez daha sormak istiyorum: Bu sansürü uygulayan kimdi, bunun kararını kim verdi? Meclis TV’de partimize yönelik, milletvekillerimizin, eş başkanlarımızın fotoğraflarına uygulanan sansürün kararı ve yetkisi kimdedir yani bunu kim gerçekleştirdi? Buna dair bilginin Genel Kurulda açıklanmasını talep ediyorum. Bu sansür durumunu, eğer Meclis Başkanı vermediyse o zaman bir bürokrat kendi başına mı bunu gerçekleştirdi? Bunların yanıtlanmasını istiyoruz. Bizim partimize ve eş başkanlarımıza yönelik, fotoğraflarına tahammül edemeyen Meclis TV’nin böyle bir sansür uygulamasını asla kabul etmiyoruz ve bunun kim tarafından kararlaştırıldığının ve uygulandığının açığa çıkarılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Celal Doğan konuşacak.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakika.

Sayın Doğan, buyurun, sizi kürsüye bekliyoruz.

Sayın Demirel, lütfen...

Kürsüye başka bir aracın getirilmemesi konusunda grup başkan vekillerinin ve Meclis başkan vekillerinin almış olduğu bir karar var, ona uymanızı rica ediyorum Sayın Doğan.

HDP GRUBU ADINA CELAL DOĞAN (İstanbul) – Tamam, bir göstereyim kaldırıyorum, peki.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu...

SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Olması gereken bu.

BAŞKAN – Sıraların üzerinde yeteri kadar zaten kendi grubunuzun, milletvekillerinizin, genel başkanlarınızın, eş başkanlarınızın resimleri var ama ayrıca kürsüye getirmenizi öneriyorum. Bu yönde bir karar var, ilke kararı var, lütfen bunu ihlal etmeyelim.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yok öyle bir karar.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, öyle bir karar yok.

BAŞKAN – Var.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Kürsüde fotoğraf gösterilmemesine dair bir karar yok. Kürsüye gelirken farklı cisimlerle, giyimle, bir cisimle gelinmemesi kararı var ama fotoğraf kararı...

BAŞKAN – Böyle bir tarif yok, sizin söylediğiniz şekilde bir...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Öyle bir karar yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Demirel, sizin söylediğiniz şekilde tarif edilen bir karar yok.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Öyle bir karar yok. Biz, şimdiye kadar, kürsüde...

BAŞKAN - Sadece, kürsüye konuşma metninden başka herhangi bir şeyin getirilmemesi konusunda ilke kararımız var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, konuşma metninin bir parçası o.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen, uymanızı rica ediyorum. Daha sonra, kurallara uyulmadığı zaman gereği yapıldığında da bir sansür olayından şikâyetçi olmayalım lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – İç Tüzük mü değişti?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, yeni bir karar mı aldınız bu konuya ilişkin ya da İç Tüzük mü değişti? Onu öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN – Ben size bildireceğim kararı, ben size bildireceğim. Şimdi yanımda...

Sayın Doğan, siz başlayın lütfen konuşmanıza.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Başlayayım efendim, evet.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Fotoğrafların gösterilmesine dair bir engel yok Başkan.

BAŞKAN – Sayın Demirel, bakın, konuşuyorsunuz, ben de konuşacağım. Ben size göstereceğim alınan kararı.

Sayın Doğan, buyurun.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sürenin yeniden başlatılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Ona da ben karar vereyim, müsaade edin.

Buyurun Sayın Doğan.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı bütçesi konusunda grubum adına düşüncelerimizi arz etmek için geldim. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bahse konu Cumhurbaşkanlığı Sayın Recep Tayyip Erdoğan. Özellikle, siyasette kullandığı dille, kendine münhasır çalışanlıklarıyla ve paktlar arasındaki siyasi alışverişlerinde, dünya liderleriyle olan diyaloglarında son zamanlarda üzerinde en çok konuşulan bir şahıstan bahsediyoruz. Sayın Tayyip Erdoğan'ın, özellikle son dönemde, 15 Temmuzda maruz kalmış olduğu, ülkemizin maruz kalmış olduğu, demokrasinin maruz kalmış olduğu darbe nedeniyle hem şahsına hem ailesine en içten geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Bu nedenle de ülkenin bir felaketin eşiğinden döndüğü bir gecede akıbetin böyle bitmiş olmasının bile, olayın öyle bitmesinin bile ülke için bir şans olduğunu belirtiyorum ve gerçekleşmesi hâlinde ihtilalin, doğacak sonucu da tahayyül etmek istemiyorum. O nedenle, çok kritik bir şahsın, daha doğrusu farklı bir insanın bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 12'nci Cumhurbaşkanının bütçesini konuşuyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Paşa. Özelliklerinden bahsedersen, daha doğrusu bir cümleyle özetlemem gerekirse, verasetten halk iradesine geçmiş bir şahsın cumhurbaşkanlığını dile getirmiş olurum. Keza, bir cumhuriyetin kurucusu, daha doğrusu, ileri gidersek biraz daha, dünya liderleri açısından Churchill'in sarf ettiği bir cümle çok önemlidir: “Dünyaya yüz yılda bir bir deha gelir, o da bana rast geldi.” dediği bir şahıstan bahsediyoruz, rahmetle anıyorum.

İsmet Paşa cumhurbaşkanlarından birisidir. Genellikle vatandaşımızla sorduğumuzda “Türkiye’deki ilk başbakan kim?” dersiniz “İsmet Paşa” demezler, Mustafa Kemal’i başbakan kabul ederler ama İsmet Paşa hem cumhurbaşkanıdır hem başbakandır. O da çok ciddi boyutlarda hem devlet adamı hem de bir askerî diplomattır.

Bunları şunun için söylüyorum: Cumhurbaşkanımızın ilişkisini kurmak için söyleyeceğim laflar... Daha çok askerî dönemlerde Türkiye’nin başına gelmiş olan cumhurbaşkanlarını da zikretmek zorunda kaldığım için bahsediyorum.

Sayın Mustafa Kemal ve İsmet Paşa’dan sonra Türkiye’nin başına Celal Bayar -Allah rahmet eylesin- o gelmiştir. “Galip Hoca” namıyla Kurtuluş Savaşı’nda Ege’de zeybek ve efe kıyafetleriyle, bu anlayış altında, Kurtuluş Savaşı’nda ciddi kavga vermiş bir kişidir.

Bundan sonraki Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel’dir. Millî iradeyi alt eden, daha doğrusu, millî iradeyi kesbeden ve son veren bir cumhurbaşkanı olduğu için ona ayrı bir parantez açmak istiyorum. Onun, aynı zamanda, hukuk açısından da, bugünkü hukuk açısından da mutlaka değerlendirilmesi gereken bir cumhurbaşkanı olduğu için üzerinde özellikle durmak istiyorum. Cemal Gürsel millî iradeyi kesbetmiş, bir ihtilalle gelmiş, orada durmamıştır; millî iradenin getirmiş olduğu Menderes, devletin Başbakanı, Dışişleri Bakanı ve Maliye Bakanı onun döneminde asılmıştır.

Bugün Türkiye’de Halkların Demokratik Partisinin liderlerinin resimlerine bile tahammül edilemeyen bir sansürle karşı karşıya olduğumuz şu ortamda, bu Parlamentoda, millî iradenin buraya sevk ettiği insanlardan mahrum olarak toplanmaktayız. Kullanılan tabirlerin şu veya bu olması içeriğini değiştirmez; özgürlükleri alınmıştır, hürriyetlerinden mahrum edilmişlerdir. Hukuki dayanağı ne olursa olsun, Anayasa’nın 83’üncü maddesindeki hüküm giyseler bile milletvekillerinin cezaevinde bulunmaması; parlamenter faaliyetlerin devam etmesine dayanan Anayasa Mahkemesinin müstakar içtihadına rağmen, bu arkadaşlarımız bugün burada değildir. Buradan şunu özellikle hatırlatmak istiyorum: Menderes’i, Hasan Polatkan’ı ve Fatin Rüştü Zorlu’yu asan iradenin başındaki Başol’un bir cümlesi calibidikkattir ve adliye tarihine geçmiştir. Bizim adli tarihimiz siyasi suçlar açısından sabikalıdır, o sabıka devam etmektedir. İdam kararlarını tebliğ ettiğinde söyledikleri laf tarihe geçmiştir ve elli beş yıl olmuştur, bir elli beş yıl da bu leke devam edecektir. Cümle aynen şudur: “Sizi buraya gönderen irade böyle istemiştir.”

Dün arkadaşlarımız burada milletvekillerimizin tutuklanmasının doğru olmadığını dile getirdiklerinde Değerli Meclis Başkanımız ve genellikle diğer bütün siyasiler ve siyasi iktidarın mensupları hep yargı bağımsızlığına vurgu yaparak söylemişlerdir, “Bu bizim işimiz değildir. Türkiye’de kuvvetler ayrılığı vardır, yargının bir tasarrufuyla karşı karşıyasınız, bu nedenle de yapacak bir şey yoktur.” anlayışına sığınmışlardır. Geçmişte sabıkası olan adaletimizin, bugün elli beş yıl geçmesine rağmen, Başol’un adli bir leke olarak kalan bu cümlesinin, Sayın Cumhurbaşkanına da, daha doğrusu gelecekte ona da bu lekenin sürülmesini arzu edenlerden değilim. Bu nedenle, bir an önce Türkiye’de bu vahim hatanın, bu hukuki hatanın düzeltilmesini, devlet başkanından... Adliye müdahale anlamında söylemiyorum, “Yargıya talimat ver.” anlamında söylemiyorum. Bu nedenle de bu arkadaşlarımız, siyasi ortamın getirmiş olduğu konjonktür sonucu milletvekillerimiz ve belediye başkanlarımız millî iradenin getirdiği sonuçlara rağmen hapisteyken bunun düzeltilmesi, devleti yönetenlerin yapabileceği siyasi demeçlerle, iklimle düzelmesi mümkündür. Bu nedenle, özellikle bunun üzerinde... Daha doğrusu, Cemal Gürsel’i anarken, Sayın Cumhurbaşkanımızın ve kadrolarımızın bu siyasi lekeyi taşımamaları arzusuna inandığım için söylemek istiyorum.

Bir başka şey, siz ve bizim ülkemiz 15 Temmuzda FETÖ darbesiyle muhatap olduk. O FETÖ darbesine muhatap olan Parlametonun bütün grupları içtenlikle tavırlarını ortaya koydular ama o 15 Temmuz ruhu ve onun devam etmesi konusunda birinci ayrımcılığı, Halkların Demokratik Partisini baypas ederek bu işin dışında tutma gayreti söz konusu oldu. Amenna ve soddakna, yapabilirsiniz, o sizin tasarrufunuz ama 17-25 Aralığı özellikle hatırlatmak istiyorum. 17 ve 25 Aralığın spekülasyonlarının, kunduralarının, paralarının çok üzerinde duracak bir siyasetçi değilim. Küçümsediğim anlamda söylemiyorum. Özellikle 25 Aralıkta hiçbir sanık evinden zorla alınmadı, cumhuriyet savcılarının lütfettiği celpelerle adliyenin kapısına gittiler, orada ifadeleri alındı, dava takipsizlikle sonuçlandı. Şimdi, 17-25 Aralıktaki sanıklar burada oylarınızla yargının önüne çıkartılmadı. Bize yargı tavsiyesinde bulunan, devletin yetkililerine -biraz sonra söyleyeceğim- mahkemeye gitmediler, meydan okudular adliye diyen anlayış, kendi insanlarınızı hâkim önüne çıkartmadan oylarınızla aklama noktasına getirdiniz. Ve gerekçe şuydu: Bunların FETÖ’cü yargıçların, FETÖ’cü savcıların size karşı bir darbe komplosu olduğunu, daha doğrusu dizaynı olduğunu ve hissesi olduğunu açıkça her yerde dile getirdiniz. Peki, Halkların Demokratik Partisinin milletvekillerinin ve belediye başkanlarının fezlekelerini tanzim eden FETÖ’cü hâkim ve savcılar ne kadarının şu anda cezaevinde olduğunu hiç merak ettiniz mi acaba? Sizinle ilgili bir meselenin adliye önüne getirilmesinde FETÖ’cü anlayışı mutlaka batıl olarak kabul ettiniz ama Halkların Demokratik Partisine mensup insanlarla ilgili bu tasarrufu yapanların

FETÖ'cü olması sizi zerre kadar rahatsız etmedi. Bu çifte standarttır, bu doğru bir şey değildir çünkü hukuk hepimize lazımdır ve hepimizin hukuka ihtiyacı vardır. Bugün bizim belki hukuka en çok ihtiyacımız var ama yarın -inşallah hiçbirinizin başına gelmez- hepinizin hukuka ihtiyacı olabilir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın özellikle bütün meselelerde vukufiyeti ve hâkimiyeti konusunda, devleti yönetmek değil, bir noktada tam avucu içinde tutan bir tutumun sahibi olduğunu biliyoruz. Bunlardan birisi dış politikadır. Dış politika günü geldiğinde mutlaka tartışılacaktır, sözcü arkadaşlarımız gerekeni söyleyecektir ama üç beş cümleyle özetlemek istiyorum.

Türkiye'de yıllardan bu yana istikrarlı bir dış politika vardı, onu pasif politika kabul ettiniz yani "Dünyada sulh, yurtta sulh" parolasını göz ardı ederek aktif bir dış politikayla bölgeyi dizayn edeceğinizi iddiasıyla ortaya çıkıttınız. Formüle edilen cümleler şunlardı: "Komşularla sıfır sorun" yani sorunsuz komşuluk. Ülkenin tapusu olan Lozan'ı, tartışmaya açma değil, ucundan kıyısından dolanmaya başladığınızda son komşumuz Yunanistan'ı da düşman hâle getirdiniz.

İki: Değerli Başbakanımız "stratejik derinlik"ten bahsederek Orta Doğu'yu şekillendirmek isterken stratejik bataklığın içinde belendiğimizi hep birlikte görüyoruz. Sizin açınızdan değil, ülke açısından mutlaka bizim üzerinde durmamız gereken çok önemli meseleyle karşı karşıya olduğumuz açık. O nedenle, dış politikadaki hataların sadece bir siyasi iktidarın sorunu değil, bütün hepimizin, bütün insanlarımızın, ülkemizin, herkesin sorunu olduğunda mutlaka hemfikirizdir. Bu nedenle Orta Doğu politikası kökünden yanlıştır. Vakit yok, sadece Musul'la ilgili Ecevit ile Demirel'in düşüncelerini size anlatmam için yarım saate ihtiyacım var ama bu mümkün değil. Özellikle 1916'larda, 1918'lerde Musul'un bir habis olduğunu söyleyen Mustafa Kemal'in öngörüsü ortadayken Musul'a çomak sokmaya kalkmak... Orta Doğu'dan ülke için gelecek tehlikeleri, nasıl tehlike geleceğini topluma izah etmeden, oranın kadim halkının, beş yüz yıllık bir halkın, bir avuç Kürt halkının orada vatandaş olmasını, haklarını savunma konusundaki mücadelesini terör örgütüyle eş değer olarak topluma lanse ettik ve hiç girmememiz gereken bir yerde, başımızı belaya sokacak şekilde, bugün Suriye çöllerinde Türkiye'nin bekasını aramaya çalışıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız lütfetmişti, ben 8 Hazirandan sonra kendisini ziyaret etmiştim; çok seviyeli bir görüşme olmuştı. Lütfetmişti, gitmiştim, çağırırsa yine giderim çünkü benim öyle komplekslerim falan yok, ben sarayın şunu bunuyla o kadar meşgul bir insan da değilim. "Saraya gitmem." diyenler bugün komşu kapısı hâline getirdiler. Bu nedenle, bugün de olsa giderim. Görüşme aynen şöyle geçmiştir: Türkiye'nin, Suriye'yle ilgili meselede, asla ve kata girememesi gerektiğini, girmemesi gerektiğini söyledim. Çünkü, oradan Türkiye'ye atılmış bir çakıl taşı söz konusu değildi. O halkın uzantısı, Türkiye'de de Kürt halkı, İstiklal Savaşı dâhil, Kıbrıs Savaşı dâhil, ülkeye asla ihanet etmiş bir halk değildir.

Oradan bir ses geldi galiba, anlayamadım.

Çakıl taşı gelmediğinin açıkça arkasında duruyorum. Efendim "PKK-PYD iş birliği", bu başka bir şey. Ama, Suriye halkından, daha doğrusu Suriyeli Kürtlerden Türkiye'ye getirilmiş çakıl taşı yokken, hak sahibi olmalarını bir nevi ülkenin gelecekteki tehlikesi olarak arz ettik. Bunların hepsi, kamuoyunda ortaya atılan, ciddi iddialar değildir, bence aldatmacadır. Sebebi de şu: Türkiye'deki Kürt sorununu, Sayın Cumhurbaşkanı, yüz yıllık bir sorunu, yüreğine taş basarak, kan içip kızılılık şerbeti olarak dile getirdi. Bir Diyarbakır konuşması var, bütün siyasilere tavsiye ediyorum, "Halk nasıl kucaklanır?", "Halk nasıl bağrına basılır?", "Halk nasıl bütünleştirilir?" cümlelerini okudukça saygı duymamak mümkün değil.

Geçenlerde bir arkadaşımız “kürdistan” lafı etti diye kıyameti koparan insanlar oldu burada. Mustafa Kemal’in Meclis konuşmasındaki “Kürdistan bölgesi”ni metnine alıp Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda konuşan Recep Tayyip Erdoğan “Mustafa Kemal de mi bölücüdür?” lafının altını çizerek ifade etmiştir. Bu nedenle, orası kürdistandır, o bir coğrafyanın adıdır. Ben, Diyarbakır konuşmasını arayan, daha doğrusu yapan Cumhurbaşkanımı özlüyorum, o Cumhurbaşkanının tekrar o noktaya gelmesini özlüyorum çünkü orada diyor ki Selvi ana diye bir yaşlı kadın: “Üç yıldır buralara şehit gelmiyor oğlum.” O, Cumhurbaşkanını da duyulandırıyor.

Şimdi, 1 Aralıktan beri, daha doğrusu 8 Hazirandan sonra gelen şehitlerin daha doğrusu, akan asker kanının, polis kanının, öldürülen genç çocuklarımızın kanının getirdiği bir mutluluk var mı acaba? Bu nedenle Sayın Cumhurbaşkanımızın tekrar o günlere dönmesi içten arzulanan bir histir.

Bir başka konu: Günlerdir buralarda, daha doğrusu aylardır -senelere de vâkıf oldu- bir başkanlık sistemi meselesi tartışılıyor. Ne olduğu da gerçekten belli olmayan, içeriğinin ne olduğu da belli olmadan Cumhurbaşkanının şahsı üzerinden, tutumu üzerinden fikir yürüten ve televizyonlarda sabahtan akşama kadar spekülasyon yapılan konuşmaları dinlemekten artık bıktık. Getireceksiniz getirin. Tabii ki başkanlık da demokrasinin içinde bir rejimdir. Yarı başkanlık, parlamenter sistem de demokratik rejim içindedir ama içine ne koyduğunuza bağlıdır bu. Eğer siz gerçekten... Başkanlık sisteminin adını da şimdi bir vesileyle yeni yol arkadaşınızla düzeltip “cumhurbaşkanlığı”na döndürdüğünüzü görüyorum. İçine ne koyacağınız o rejimin adını tarif eder. Adının cumhurbaşkanlığı, başbakanlık olması bizi tatmin etmez, içerideki dengeler yani hûd-be-hûd bir kuvvetler ayrılığı var mı, net ve açık soruyorum bu konuda açıkçası.

Bir, Türkiye’de milletvekili seçiminde, ister daraltılmış bölge deyin isterseniz minimize bölge deyin, isterseniz başka deyin, ne ad koyarsanız koyun, başkan, milletvekilinin seçiminde inisiyatif sahibi olacak mıdır?

İki, yargı bağımsızlığını sağlamak ve tarafsızlığını sağlamak konusunda bu yüce Meclis nitelikli çoğunlukla yargının seçilmesinde katkıda bulunabilecek midir? Daha da ötesi, başkan, Türkiye’deki bütün halkların cumhurbaşkanı olma anlayışını içine sindirebilecek midir? Bu niteliklerde bir sistem getirin tartışalım; beğeniriz, beğenmeyiz; oy veririz, oy vermeyiz; ayrı bir konu ama muallakta konuşuyoruz.

Parlamenter demokratik rejimi 1876 Anayasası’ndan bu yana ülkemizde düşe kalka, eksik ve aksaklıklarıyla bugüne getirdik ama ne zaman ki 12 Eylül 1980 oldu, parlamenter demokrasiyi kanser ettik. Şimdi, parlamenter demokratik rejimin, AK PARTİ eğer böyle devam ederse, MHP, Milliyetçi Hareket Partisinin de katkısıyla, ruhuna Fatiha okuyacak noktaya geldik, cenazesini kaldırmaya doğru gidiyoruz. Bu nedenle “Bu niye böyle oldu?” dersiniz, gerçekten, 12 Eylülden sonraki bütün siyasi liderleri kastederek söylüyorum, mebusları memur gibi gördüler, halkın temsilcisi olarak görmediler ve bu anlayışla da seçmediler bu milletvekillerini. Birinci husus budur yani parlamenter demokratik rejimin birinci aktörü, lokomotif milletvekilinin eksiksiz, halk tarafından seçilmesinin sağlandığı bir seçim sisteminin olması gerekirdi. Bunu bir türlü getiremedik. Baraj maraj, bunlar düzeltilebilir ama hem milletvekilini seçeceksiniz hem yargıyı siz atayacaksınız hem de ülkeyi yönetirken siz bütün bu kurumların üzerinde söz sahibi olarak bunun adına “demokrasi” diyeceksiniz. Buna ben değil, kargalar bile güler.

Buradan şuna gelmek istiyorum: Sayın başbakanların bölümüne gelirken söyleyecektim ama şimdi söyleyeyim. Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşayan, on beş yıllık belediye başkanlığında, şahsım ve şehrim adına, bütün başbakanlara minnet borçluyum; Sayın Özal'dan başlayan ve Sayın Tayyip Erdoğan'la nihayet bulan başbakanların tümüne minnet borçluyum. Başbakan değilken bile Milliyetçi Hareket Partisinin Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'ye Başbakan Yardımcısı olarak Gaziantep'e gösterdiği ilgiden dolayı da devam eden bir saygım var ve ona gösterdiği ilgiden dolayı da hep minnetlerimi arz ettim. Ama şimdi şu soruyu sormak istiyorum: 15 Temmuzda ülke başkanlık meselesinde sükûta ermiş bir ülke hâlindeydi, daha doğrusu, biraz, unutulmuş demeyelim de ileriye ertelenmişti. Bir gün Sayın Devlet Bahçeli dedi ki: "Bu fiilî durumu düzeltmemiz gerekir." Ama, bu fiilî durumu düzeltmemiz gerekirken bazı tehlikelerden bahsettiler. Rejimle ilgili gelecek tehlikeleri işaret ederek bu lafları, cümleleri sarf etti. Sayın Bahçeli'nin kimseden çekinip bir ketumiyete gireceğine inanmıyorum ama ben sadece bu cümleyle Sayın Bahçeli'nin bu meseleye sarılmasının yeterli olduğuna inanmıyorum. Gerçekten ülkenin rejiminin gelecekte başka bir cuntanın veya bir vesayet rejiminin tehdidi altında olduğunu gördüğü için mi bu yola başvurdu? Bu konuda bizi tatmin ederse, Meclise bu konuda yeterli kadar bilgi verirse gittiği yolda hiçbir şekilde bir itirazım yok, saygı duyarım. Belki Türkiye'de kendileri açısından da -öyle küçük meseleler çevre temizliği yapıldı, şu yapıldı, bu yapıldı lafları üzerinde durarak da söylemiyorum- inandığı bir şey olduğu için bu yola devam ederler -ama bunun halk tarafı var, başka bir konu- fakat bu gerekçe beni açıkça tatmin etmiyor.

Bir başka şey: Sayın Cumhurbaşkanımızın, özellikle vurgularken -Sayın Başbakan da zaman zaman bunu kullanıyor- hukuka uyacağımızı, uymamız gerektiğini... Milletvekili arkadaşlarımızın adliyeye gitmemesini, zorla götürülmek durumunda kalmalarını bir tevkif sebebi olarak Türkiye'de bir algı yaratılmaya çalışıldı. Burada hepimiz hukukçuyuz, daha doğrusu, hepimiz hukuku bilen insanlarız. Sanığın yalan söyleme hakkı vardır, ifade vermeme hakkı vardır, mahkemeye gitmeme hakkı da vardır ama devlet burada devreye girer, der ki: "Kardeşim, seni çağırdım, gelmedin. Şimdi seni cebren getiriyorum." Cebren kolluk kuvvetini... O kendisinin artık nezaketine, anlayışına, insana bakışına bağlıdır. Kapıyı gece kırıp üçte almak mıdır, yoksa sabahleyin bekleyip dokuzda, onda kapısından alıp adliye mi getirmektir? Adliye kapısına getirdiği gün artık orada hukuk başlar. Gelmemesi bir tevkif sebebi olarak topluma dercedilemez, söylenemez. Hiçbir arkadaşımızın gerekçesi, daha doğrusu tevkif gerekçesi "Adliye zorla getirildi." diye tevkif müzekkeresinde yazmıyor. Bu nedenle, "adliyeye gitmemiş olma"nın kamuoyunu yanıltmanın ötesinde hiçbir anlamı yoktur. Ayaklarıyla giden insanların nasıl tutuklandığını da, özellikle belediye başkanlarına yapılan muamelede gördük.

Değerli Genel Kurul üyeleri, Cumhurbaşkanlığıyla ilgili şu cümlelerle -aslında söylenecek çok şey var ama- bitirmek istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanımızı -biraz önce söyledim- Diyarbakır'daki ilk konuşmasındaki Cumhurbaşkanlığı olarak görmek istiyorum. İki: 2004 ile 2007 arasında Avrupa ülkelerine giderken nasıl karşılandığını, Avrupa ülkelerinde görmüş olduğu hüsnükabulün ne kadar yüksek olduğunu hep birlikte yaşadık. Biz, Avrupa'nın kulübüne meraklı değiliz. Biz, Avrupa'nın adına da meraklı değiliz. Avrupa'nın bizi celbeden değerleri Kopenhag ve Maastricht Kriterleridir. Türkiye, bu Maastricht Kriterlerini bulabilecek midir? Türkiye, Kopenhag Kriterlerini bulabilecek midir? Arkasına eklediğiniz Ankara kriterleri...

Dün ve evvelki gündü, Kayserili iş adamlarına ödül verirken Sayın Cumhurbaşkanı, bir vatandaşa, daha doğrusu bir AVM'deki hak sahibine "Niye dolarla kiraya veriyorsun?" demiş ve "Emredersiniz, başüstüne." demiş, Türk parasına çevirmiş; güzel, çok iyi. Ama son sarf ettiği cümle enteresandır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (Devamla) – Diğerlerine şu mesajı verdi: “Vali burada, belediye başkanı burada.” İşte Ankara kriteri buysa buna kimsenin tahammül etme şansı yoktur. Bu nedenle...

BAŞKAN – Sayın Doğan, teşekkür ederim.

CELAL DOĞAN (Devamla) - Bir cümleyle bitirebilir miyim? Müsaade eder misiniz efendim?

BAŞKAN – Efendim, kimseye bir dakikalık ek süre vermedim, anlayışınızı bekliyorum.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Ben de sizin anlayışınıza sığınarak istiyorum.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Zabıtlara geçiyor Celal Bey.

BAŞKAN – Yirmi beş dakika konuştunuz.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Ben, zaten, Başbakanlıkta MİT Müsteşarlığıyla ilgili konuşacağım, bir on dakikamı oradan kesebilirsiniz efendim.

BAŞKAN – Peki, buyurun, bir dakika.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Şöyle: Biz Avrupa’nın kolonyalist, sömürgeci, emperyalist bir topluluk olduğunu biliyoruz; onların, geçmişte, etnik yapı anlayışıyla, ırkçılıkla, özellikle Mussolini -Mustafa Kemal’in oradaki tabiri şudur: Palyaço Mussolini- ile Hitler’in ne yaptığını biz biliyoruz. 60 milyon insanın kanına mal olmuş uygulamanın insanlarıdır. O nedenle, bizim hayranlığımız onların geçmişteki bu ırkçı anlayışları, sömürgeci anlayışı değil, yakalamak istediğimiz Kopenhag ve Maastricht Kriterleridir.

Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı dünyayı çok dolaşan, ülkesi için gerçekten çalışkan bir lider durumunda. Afrika’da adım basmadık yer bırakmıyor, Asya’ya gidiyor ama demokratik ülkelere gidemiyor. Daha doğrusu, demokratik ülkelerde geçmişte içten karşılanan Sayın Cumhurbaşkanımız bugün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (Devamla) - ...oralara pek gitmek istemiyor. Peki, acaba değişen Sayın Cumhurbaşkanı mı, yoksa değişen Avrupa mı? Avrupa yerinde duruyor. Bizim, Cumhurbaşkanımızın değişikliğini gözden geçirmemiz gerekir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum ve grup başkan vekillerini toplantıya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 13.04

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.47

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Şimdi, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar konuşacaktır.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz yirmi beş dakika.

HDP GRUBU ADINA MİTHAT SANCAR (Mardin) - Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin birkaç başlığı üzerinde söz almış bulunuyorum, onları sayayım önce, ondan sonra da konuşmama başlayayım.

TBMM Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Kamu Denetçiliği Kurumu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği üzerinde grubumuzun değerlendirmelerini sizlerle paylaşacağım.

Yargıdan başlayalım çünkü bu başlıklar altında üç yüksek yargı organının bütçesi de yer alıyor. Ama burada nereden başlayacağımı, doğrusu, kestiremiyorum. Yargıyla ilgili o kadar çok sorun var ki hangisini sıralayalım? Ben bazen bu kürsüden filozoflardan alıntılar yaptım, yazarlardan; bu sefer de âşıklardan alıntı yapmayı tercih edeceğim, belki onlarla derdimizi bir parça daha iyi anlatırız.

Âşık Serdere’nin bir güzel deyişi var, “Nesini söyleyeyim canım efendim?” diye başlıyor, “Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim, arzu hâl eylesem de deftere sığmaz.” diye devam ediyor. Şimdi, hakikaten yirmi beş dakikaya da, defterlere de sığmayacak kadar sorun var karşımızda.

Bir defa, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesiyle ilgili konuşurken şu tabloyu bir kez daha ve mümkünse her seferinde sizlere hatırlatmamız gerekiyor. Bu olağan bir durum değil, bunun olağan kabul edilmesini de asla benimsemeyeceğiz, buna izin vermeyeceğiz. Mecliste 10 milletvekili, bir partinin eş genel başkanları -ki bu parti Meclisin 3’üncü büyük grubuna sahip partidir- tutuklanmışlar, şimdi, şu anda hapisteler ve biz sanki hiçbir şey olmamış, her şey normalmiş gibi işimize devam edeceğiz. Yok, bunu yapamayız arkadaşlar. Pek çok gerekçe sayıyor burada iktidar sözcüleri ama ben eminim ki büyük bir kısmı, çok büyük bir kısmı olmasa da en azından kayda değer bir kısmı kendi sözcülerinin sıraladığı gerekçelere inanmıyorlar ya da o gerekçeler onları da tatmin etmiyor.

Neden bugün cezaevindeler arkadaşlarımız? Süreci başından hatırlayalım ve TBMM ile yargı başlıklarını birleştirerek anlatmaya çalışalım. Dokunulmazlıkların kaldırılması tartışması ne zaman başladı? 7 Hazirandan sonra başladı. 7 Hazirandan önce bizlerle ilgili dokunulmazlıkların kaldırılması şeklinde bir konu gündeme gelmiyordu çünkü Türkiye’de çok önemli bir sorunu diyalogla çözmek, görüşmelerle, müzakerelerle çözmek gibi bir süreç yaşıyorduk. Türkiye yakın tarihinin en önemli süreciydi o. Bugün suçlandığımız pek çok konu o dönemde devletin çeşitli kademelerinin bizlerle açıkça görüştüğü konulardı, bizlerden yapmamızı talep ettiği konulardı. Örneğin, bugün terör örgütü üyesi olarak suçlanan arkadaşlarımız bizzat Hükümet ve devlet başkanı ya da Cumhurbaşkanı tarafından sorunların çözümü için her yerde görüşebilecekleri şeklinde ellerinin açık tutulduğu bir süreçti. Bunun için kanun çıkarıldı biliyorsunuz, süreci güvence altına almak için. Ama o zaman da söyledik, “İktidar bu süreci doğru yürütmüyor çünkü sadece kendini güvence altına almaya çalışıyor çünkü sadece kendine avantaj yaratacak şeyler yapmak istiyor.” Dolayısıyla, o kanunda ancak devlet görevlileri belli ölçülerde korundu. Bunun dışında o sürecin başarıya ulaşması için, bu ülkeye barışın, demokrasinin gelmesi için canla başla çalışan arkadaşlarımız şimdi o dönemde söyledikleri sözlerden örgüt üyesi ve terörizm propagandası yapmakla suçlanıyorlar. Bu arkadaşlarımızın dokunulmazlığının kaldırılması ne zaman gündeme geldi? 7 Hazirandan sonra dedik. Kim gündeme getirdi? Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan gündeme getirdi. Neden 7 Hazirandan sonra gündeme getirildiği çok açıktır aslında, fazla da üzerinde durmaya gerek yok. Çünkü 7 Haziranda bir planı boşa çıkardı HDP; seçimlere parti olarak girdi ve yüzde 13’ün üstünde oy alarak başkanlık planlarını bozdu hatta on üç yıllık iktidar tarihinde AKP’nin ilk defa tek başına Hükümet kurma çoğunluğunun kaybolmasını sağladı. Yani AKP 7 Haziranda HDP’nin çalışmaları ve başarısı nedeniyle Hükümet kurma çoğunluğundan mahrum kaldı. Bu bir öfke ve hınç yarattı arkadaşlar. Açıkçası o günden itibaren biriken öfke adım adım 7 Haziran seçimlerinin sonuçlarının bile yok sayılmasına yol açtı. Deniyor ki: “Sizler dilekçe verdiniz, ‘Dokunulmazlığımız kaldırılсын.’ dediniz.” Evet, dedik ama Anayasa’daki usullere göre kaldırın dedik. Anayasa’daki usuller bellidir, 83’üncü maddenin ne öngördüğü bellidir, 85’inci maddede neler yazıldığı ortadadır. Dedik ki buyurun, bizim milletvekilliği dokunulmazlığımızı kaldırın ama süreci de işletin, geleceğe doğru kaldırın, biz buna varız, kendimiz hazırız. Onu yapmadınız. İktidar partisi bizim bu önerimizi de geri çevirdi.

Anayasa değişikliği gündeme geleceği sırada Anayasa değişikliği önerisi de sunduk. Çağdaş demokrasilerde geçerli olan normlara uygun bir Anayasa değişikliği yapın dedik ama onu da kabul etmediniz. Bir baskın Anayasa değişikliğiyle geçmişe doğru dokunulmazlıklar kaldırıldı. Şimdi gerekçeyi okuduğumuzda neden bu Anayasa değişikliğinin yapıldığını çok iyi anlayabiliriz. İktidar partisi sözcüleri diyorlar ki: “Efendim, bütün milletvekillerini kapsıyor, bir ayrımcılık yok.” Ama gerekçeyi okuyorsunuz, doğrudan doğruya bizim partinin hedef alındığı görülüyor. Kaldı ki uluslararası kuruluşların hepsi de bunları söylediler. Yani burada apaçık bir partiyi hedef alan bir Anayasa değişikliği var.

Evet, böyleydi Bülent Bey, size ayrıca söyleyeceklerim var, biraz sabredin. Evet, bir partiyi hedef aldığı çok belliydi çünkü Cumhurbaşkanının konuşmaları da bunu gösteriyordu. Cumhurbaşkanı meydanlarda bizleri hedef gösteriyordu. Cumhurbaşkanı Parlamente’ye talimat veriyordu, Hükümet’e talimat veriyordu. “Kaldırın şu dokunulmazlığı, ne yaparsanız yapın ama kaldırın.” diyordu. Kaldırdınız ama Anayasa’ya aykırı bir Anayasa değişikliğiyle. O Anayasa değişikliği aynı zamanda Venedik Komisyonu kriterlerine, taraf olduğumuz insan hakları sözleşmelerine, üyesi olduğumuz kurumların standartlarına da aykırıydı. Apaçık görünen bir durum var, hukuki kaygı gözetilmiyor. Yani hukuka uygun davranıyoruz, yok efendim, yargı işliyor... Bütün bunların hepsi boş söz. Pratiğe baktığımızda yargıyı en çok tanımayan, yargıyı devre dışı bırakan iktidar uygulamalarının bu döneme denk geldiğini görürsünüz.

Hangisini anlatacağımızı gerçekten bilemiyoruz, şu süre içine sıkıştırabildiklerimi sıkıştırıyorum. Hükümet sözcüsü ağzından mı kaçırıldı, yoksa içindekini diline mi yansıttı bilemiyorum. Sayın Kurtulmuş dedi ki: “Yargı Cumhurbaşkanlığına bağlıdır.” Oysa Anayasa ortada. Anayasa apaçık neyi söylüyor? Kuvvetler ayrılığı ilkesinin bu düzenin temeli olduğunu söylüyor ve “Cumhurbaşkanı yürütmenin başıdır.” diyor. Yürütme, yargı, yasama birbirinden ayrıdır. Yargı yürütmeye bağlıysa eğer, ortada ne hukuk devleti ne demokrasi kalır. Bunun tam adı diktatörlüktür.

Cumhurbaşkanı devletin birliğini temsil eder ama tarafsız davranmak zorundadır. Tarafsız mı davrandı şimdiye kadar Cumhurbaşkanı? Hayır. Anayasa’yı defalarca ihlal etme anlamına gelen sayısız uygulaması var, sayısız açıklaması var, icraatı var. Bir defa Cumhurbaşkanı seçilmeden önce partisinden istifa etmesi gerekiyordu, etmedi. Aynı zamanda parti genel başkanırken Cumhurbaşkanlığına aday oldu. 10 Ağustos 2014’te Cumhurbaşkanı seçildi ancak milletvekilliğinden ve AKP Genel Başkanlığından on yedi gün sonra ayrıldı. Bu, çok açık bir Anayasa ihlalidir. Hayır, buna hiç söz söylemiyorsunuz. Anayasa son derece net bir şekilde ihlal edildi. Ayrıca, kendisi parti kongresine, AKP kongresine de Genel Başkan sıfatıyla katıldı. Anayasa ihlali daha açık nasıl olabilir? Peki, burada niye yargı devreye girmiyor? Neden yargısal süreçler bu açık ihlale karşı işletilmiyor? 7 Haziran seçimlerinden önceyi hatırlayın, zaten genel başkan gibi meydanlarda dolaştı, AKP için oy istediğini saklamadı, “Benim gönlümde bir parti var, ben o partiden geliyorum. 400 milletvekili istiyorum.” dedi. Elinde Kur’an-ı Kerim’le meydanlarda propaganda yaptı. Anayasa’yı tepeden aşağıya kadar ihlal eden bir yürütme ve onun başı var, sonra da bize “Hukuku ihlal ettiniz efendim, ifadeye gitmediniz de onun için tutuklandınız.” diyeceksiniz ve bunu da halka yutturacaksınız. Kusura bakmayın ama önce kendi hukuksuzluklarınızın hesabını verirsiniz belki o zaman başkalarına yaptığınız ithamlar ciddiye alınabilir.

Meclisin iradesini defalarca yok saydı. En akılda kalan açıklamalarından birini hatırlatayım. “İç Güvenlik Yasası ya çıkacak ya çıkacak.” dedi. Nasıl olabiliyor? Bir Cumhurbaşkanı Meclise nasıl talimat verebiliyor? Bundan başka pek çok şey yaptı. Şimdi de Meclise idam cezasıyla ilgili telkinde bulunuyor.

Yargıya defalarca müdahale ettiğini söyledik. “Anayasa Mahkemesinin kararını tanımıyorum, saygı duymuyorum.” dedi. MİT Müsteşarının ifadeye çağırılması üzerine kendisine “Gitmeyeceksin.” dedi, yargıya göndermedi. Şimdi, yapılan işlem hukuka aykırı ve haksızsa buna karşı tepki göstermek meşrudur. O zaman MİT Müsteşarına karşı yapılan operasyonun haksız bir işlem olduğunu söyledim, parti sözcülerimiz de söyledi çünkü suçlandığı konu, çözüm sürecinde rol almaktı. Eğer Cumhurbaşkanı böyle bir durumda kendi müsteşarına “Gitme.” deme hakkını kendinde buluyorsa, biz, açıkça Anayasa’ya bu kadar aykırı olan, hukukun temel ilkelerine aykırı olan bir düzenlemeye karşı neden tıpış tıpış gitmek zorundaymışız, gitmeyiz tabii; zorla mı götürüyorsunuz, götürürsünüz zorla. Ama, bunu, tutuklama gerekçesi olarak “açıklama” çarpıtmasını kullanmayın lütfen. Tutuklama nedenleri bellidir, ifadeye gitmemek bir tutuklama nedeni değildir; zorla götürülürsünüz, ifadeniz alınır, konuşursunuz, konuşmazsınız. Ayrıca, savcıların zorla götürme gibi bir mecburiyeti de yok, ifadeye gitmeyen şahıs hakkında doğrudan dava açabiliyorlar. Apaçık bir siyasi operasyon var dedim, net bir siyasi operasyon var dedim, bunun da en önemli kanıtı, sanki merkezden koordine edilmiş bir şekilde, bir gecede, aynı saatte, 15 milletvekiline bir operasyon düzenlenmesiydi. Nasıl bir tarafsızlıktır bu, nasıl bir bağımsızlıktır, buyurun, anlatın bakalım yargı kimin emrinde.

Bu fezlekelerin pek çoğunu hazırlayanlar şu anda terör örgütü üyesi olmaktan, o savcılar terör örgütü üyesi olmaktan içerideler. Yargı çökmüş durumda. Yargı çöktüldi; kim, hangi işi yapıyor; hangi savcı hangi davaya bakıyor, belli değil ama bize gelince; “Efendim, hukuk işliyor.” Yok, arkadaşlar, ortada hukuk falan yok; ortada olan şey, keyfi bir düzendir, siyasi bir operasyondur; net söylüyorum, bir intikam ve sindirme operasyonudur.

7 Hazirandan sonraki hırçınlığın nedeni belli olmuştu, başkanlık sistemi isteniyor ama HDP bunu engelliyor; etkili ve güçlü bir muhalefet yürütüyor, planlarını bozuyor. 1 Kasım'da bütün saldırılara rağmen barajın altında bırakamaması AKP'yi ve Cumhurbaşkanını daha da öfkeliendirdi. İşte artık, sadece seçimlerle baş edemeyeceğini görünce diğer sindirme yöntemlerine başvurdu. O sindirme yöntemlerini devam ettiriyor ama HDP dimdik ayakta; başkanlarımız bütün kararlılıklarıyla, milletvekillerimiz bütün inançlarıyla hedeflerini ve değerlerini savunmaya devam ediyorlar. Eş genel başkanlarımız tek kişilik hücrelerde tutuluyor. Şimdi, daha önce de söyledik arkadaşlar, bu Anayasa değişikliğini yaptınız; tamam, bütün hukuksuzluğuna rağmen yürürlüğe girdi. Ee, peki neyi kaldırıyor, dokunulmazlığı hangi açıdan kaldırıyor? Geçmişe dönük olarak kaldırıyor, geleceğe dönük olarak kaldırmıyor. Milletvekilidir, hepsi milletvekilidir oradakilerin, hepsinin yasama faaliyetlerine katılma hakları var. Neden tek kişilik hücrelerde tutuyorsunuz, neden bir araya gelmelerine izin vermiyorsunuz? Nedir bu korku arkadaşlar, niye bu kadar çok korkuyorsunuz? Gerçi, ben sizi anlıyorum, korkmakta haklısınız, şimdiye kadar bütün planlarınız, başkanlık yönünde, keyfi yönetim doğrultusunda, antidemokratik uygulamalar doğrultusundaki bütün politikalarınızı en etkili şekilde boşa çıkaran biz olduk dolayısıyla bundan da intikam alma hevesini anlamıyor değiliz ama başarılı olamayacaktır.

BAŞKAN – Sayın Sancar, bir dakikanızı rica edeceğim.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Benin Cumhurbaşkanı Patrice Talon'a, “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Benin Cumhurbaşkanı Sayın Patrice Talon Genel Kurulumuza gelmiştir, kendisine “Hoş geldiniz.” diyoruz. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

*A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)**1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)**1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**C) SAYIŞTAY (Devam)**1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)**1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) YARGITAY (Devam)**1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) DANIŞTAY (Devam)**1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) BAŞBAKANLIK (Devam)**1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)**1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)**1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)**1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sancar, sürenize ekleyeceğim.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Tamam, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, burada konuşmamız gereken başka konular da var, hızla geçmeye çalışacağım.

1 Kasım seçimlerine giderken “Ya tek başına iktidar, ya kaos.” dediniz ama gördük ki tek başına iktidar kaos getiriyor. Sürekli olarak bu iktidar hevesi, tek başına yönetim hevesi, hırsı daha derin kaos, daha büyük krizler getiriyor. Asıl yapmanız gereken bu ihtirastan vazgeçmektir. Eğer çoğulcu demokratik bir sisteme dönüş sinyali verirsiniz emin olun dolar -yani en azından bunu pek çok kişi söylüyor, ben de inanıyorum- hızla düşer, ekonomik krizin derinleşmesinin önu kesilir. Söyleyeyim, sadece bir hafta demokrasiden, çoğulculuktan, hukuk devletinden konuşalım, o doğrultuda uygulamalar için işaret verilsin ekonomik krizin önu alınır. Bu ekonomik kriz siyasi bir krizdir, sebepleri siyasidir ve diktatörlük heveslerinin yarattığı büyük gerilimin ekonomiyeye yansımasıdır.

MİT Müsteşarlığının bütçesi de benim konuşacağım konular arasında yer alıyor. “MİT” derken 15 Temmuz darbe girişimini anmadan geçmek olmaz.

Şimdi, 15 Temmuz darbe girişimiyle ilgili altı aydır sorduğumuz sorulara cevap verilmiyor. Mesela, bu darbe girişiminin arkasındaki siyasi gücün ne olduğunu soruyoruz cevap yok, kimse cevap vermiyor. Darbe Komisyonuna seçildik. Darbe Komisyonu 4 partinin kabulüyle oluşturuldu fakat Darbe Komisyonu, asıl aktörleri, birinci dereceden sorumluları dinlemeyi kabul etmiyor. Davet etmelerini istiyoruz ısrarla diğer muhalefet partisi milletvekilleriyle birlikte ama çağırıyorlar. “Neden Genelkurmay Başkanını çağırıyorunuz? Neden buraya getirip dinlememize izin vermiyorsunuz?” diyoruz, sudan bahanelerle hiç inandırıcı olmayan açıklamalar yapıyorlar.

Değerli arkadaşlar, eğer AKP darbe karşıtlığında samimiyetini ispatlamak istiyorsa öncelikle bu cemaatin, bu örgütlenmenin kendi içindeki ayaklarını ortaya çıkarsın. On dört yıldır yönetiyorsunuz, on dört yıldır her türlü yardımı yaptığınız örgüt bir yılda dünyanın en tehlikeli terör örgütü hâline geliyor ve bunun üzerinden sayısız insanı mağdur etmekten hiç de çekinmiyorsunuz. Ya, söyleyin arkadaşlar, söyleyin; Adalet Bakanlığına bu kadar hâkimi kim yerleştirdi? O fezlekeler hazırlanırken kim destek verdi? Hangi Hükûmet vardı burada? Bu Kabinenin içinde ve AKP Grubu içinde byLock kullanan var mı? Soruyoruz, diğer partilerde var mı? İsimler çıkıyor basında, okuyoruz ama Hükûmetten açıklama yok. Söyleyin, bizde de varsa çıksın ortaya bilelim. Bunu da istedik Darbe Komisyonunda, dedik ki: Sadece milletvekillerinin listesini isteyelim Başbakanlıktan ya da ilgili birimden. Kim byLock kullanıyordu, kim bu ağıın içinde aktif yer almıştı, hangi milletvekili, sadece milletvekili, hangi partiden olursa olsun. Hayır, ona da cevap alamadık, o konuda da bir girişim olmadı.

Sürekli olarak millî iradede söz ediliyor ama nerede seçim varsa onu kaldırmak için her şey de yapılıyor. Üniversitelerde rektör seçimi zaten yarım yamalak yapılıyordu, zaten dar bir alana sıkışmış bir seçimdi şimdi tamamen kaldırdınız.

Belediye başkanlarını görevden alıyorsunuz, diyorsunuz ki “Efendim terörle ilişkili.” Ya, arkadaşlar, şu olağanüstü hâl ilan edilmeden önce bir tane belediyemizle ilgili bir tane müfettiş raporu, bir tane yargı kararı çıkarabildiniz mi, gösterebildiniz mi? Hangi eylemlerinden dolayı teröre destek olmuşlar? Neden yargı kararı aramadan olağanüstü hâl fırsatını kullanarak bu belediyelere kayyum atanıyor sorusu açık. Halkın size vermediğini millî iradeye rağmen gasb etmek, başka bir adı yok. Tek bir yargı kararı istiyoruz, tek bir yolsuzluk iddiası istiyoruz, tek bir hırsızlık belgesi istiyoruz kayyum atanan belediyelere ilişkin. Ama bir büyükşehir belediyesinin başkanının parsel parsel Ankara’yı sattığını ya da peşkeş çektiğini bu partinin Başbakan Yardımcılığını yapmış, Meclis Başkanlığını yapmış üyesi söylüyor fakat yerinde duruyor. Yolsuzluk mübah, siyaset yasak, işte diktatörlüğün özü budur: Yolsuzluk, hırsızlık, karalama, her şey mübah, bunlara denetim yok ama siyaset yaptığınızda hemen terörist yaftası asılacak ve siyasetten dışlanacaksınız. Bunların hiçbirinin bu planların sahiplerini başarıya götürmesi mümkün değil. Şöyle bir yakın geçmişe bakın, Kürt sorununda savaş ve güvenlik politikalarını takip eden bütün partiler çöktü gitti, bütün iktidarlar çöktü. Hangisi şimdi hayırla anılıyor? Anılan yok. Dolayısıyla, arkadaşlar, burada yapmanız gereken bellidir, şu tuttuğunuz yol yol değildir, demokrasiden, müzakereden, çoğulculuktan, hukuk devletinden başka hiçbir yöntem bu ülkeyi esenliğe, bu ülkeyi barışa, bu ülkeyi refaha kavuşturamaz.

Evet, söylenecekler bitmedi. Birkaç şey daha ekleyeyim, ondan sonra da bağlayayım sözlerimi.

Bakın değerli arkadaşlar, bu Hükûmetin bir taktiği var, bir yönetim tekniği var. Bir hata yaptı mı onun üstünü daha büyük bir hatayla örtüyor; bir suç işledi mi onun üstünü örtmek için daha büyük bir suç işliyor; bir kriz çıktı mı o krizi örtmek için daha büyük bir kriz çıkarıyor ve bu krizler birikiyor, sanıyor ki bu yönetim anlayışı, krizleri sürekli hâle getirirsek iktidarımız da sürekli hâle gelir. Fakat bunun asla mümkün olmadığını şu yakın zamanlarda dünyada yaşadığımız bazı örnekler de açıkça gösteriyor. Adaletten başladık, bu noktaya geldik.

Ben yine bir âşığın sözleriyle bağlamak istiyorum, bir değerli halk ozanını anarak bitirmek istiyorum. Rahmetli Âşık İhsani bizim şimdiki tabloyu görse daha beterini söylerdi. Ben ona ilişkin, bugüne uyduğunu düşündüğüm birkaç dizesini aktarayım: “Odun kırıcıydı, adı İlyas’tı” Neyse atlıyorum. “Bana bak arkadaş dedim; dedi ne?/ Dedim sen bir vatandaşsın; dedi he/ Dedim kanunun var; dedi çekil be/ Arkasından baltasını bile di/ Dedim gidiş; dedi onlara göre/ Dedim kötü mü; dedi bin kere/ Dedim hak, adalet; tu dedi yere./”

Şimdi, haksız mı Âşık İhsani Allah için? Ama bunun böyle gitmeyeceğini âşıklardan da, insanlık mücadelesinden de görebilirsiniz. Yol yakinken dönmekte herkes için hayır vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sancar.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Nimetullah Erdoğan konuşacak.

Buyurun Sayın Erdoğan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, şu anda tutuklu bulunan başta eş genel başkanlarım olmak üzere milletvekili arkadaşlarım ve belediye başkanlarımı da bu kürsüden selamlıyorum.

Şimdi, Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili sözlerime başlamadan önce bir beklentimi ve temennimi de dile getirmek istiyorum. Şu anda içeride bulunan arkadaşlarımız inşallah yakın zamanda çıkacak ve ellerinde de barış güvercininin bize sunduğu, takdim ettiği zeytin dalıyla bu Meclise yeniden teşrif edecek, her bir arkadaşımıza da o zeytin dalını, barış ümidini ifade ederek takdim edecekler.

Ben izninizle, tabii, dinin özüyle ilgili, mahiyetiyle ilgili bana ait olmayan, tabii, beni aşar fakat ulemanın tespitiyle ilgili bir hususu sizinle paylaşmak istiyorum. Nebevi tebliğde, nebevi davette Kur'an-ı Kerim'in inen ilk ayetikerimleri, Hazreti Peygamber'e, ona peygamberlik görevinin verildiğini, yükünün ağır olduğunu ve güzel ahlak sahibi olduğunu tebliğ ederler fakat bundan dolayı Kureyş'ten bir ses seda yok ama Kureyş'i ayağa kaldıran başka bir neden var. Nedir o? Yine ilk ayetlerde, Mekke'de yani davetin gizli yapıldığı ilk üç yılda Kur'an-ı Kerim, önce azdıran zenginlik ile varlık içerisinde şımarmış sermaye, kapital sahipleriyle tekebbürde bulunan, ululuk gösteren, taslayan mütekebbir zorbaları yan yana koyar ve bu güç sahiplerini de o günün önderleri olarak tanımlar, bunların da yanına şirki koyar yani bir tarafta zenginlik içerisinde, varlık içerisinde şımartılmış bir grup, tekebbür, müstekebbir, kibirli ve ululuk taslayan yöneticiler, bunların yanına da şirki koyar. İşte, Mekkelileri, Kureyşlileri ayaklandıran asıl sebep budur.

Bakınız, bu “kebair” kelimesini kullanırsız büyük günahlarla ilgili. Büyük günahların başında da şirk gelir. İşte, bu “kebair” ile “kibir” yani tekebbürde bulunmak, ululuk taslamak aslında aynı köke dayanır. Bildiğiniz gibi, şirk, aslında inananın, müminin problemidir. Peki, bunların karşısına neyi koydu Kur'an-ı Kerim? Bunların karşısına da o sermayedarların ve ululuk taslayan egemen anlayış ve zümrenin karşısına haklarından mahrum bırakılmış, hürriyetlerinden mahrum bırakılmış, zayıf bırakılmış ve dolayısıyla da “ezilen” diye tabir ettiğimiz bir diğer sınıfı da onların karşısına koydu. Hazreti Peygamber'in yanında kölelerin yer almasının asıl temel dayanağı işte budur çünkü hürriyetlerinden mahrum kalmış o insanlar Hazreti Peygamber'le beraber hareket ettiler.

Mekke'deki bu manzara İslam dünyasında, bizim zihin dünyamızda, inanç dünyamızda veya diyanet hizmetini bugün sunan yapıda bu var mı? Var diyemeyiz. Peki, bu çok ağır diyelim, Medine'ye bakalım. Medine'ye hicret eder etmez “Sahife” diye meşhur olan ve Diyanetten gelen hocalarımın da çok iyi bildiği Medine Sözleşmesi, “Medine Vesikası” olarak bilinen hâlen mevcut olan bir belge var. O belgenin ilk maddesinin ilk cümlesi kimlikleri tanımakla ilgilidir. Oradaki inanç gruplarını, Yahudileri, diğer kabileleri inançlarıyla birlikte zikrederek orada o eşitliği belgeleyen o sahife var şu anda elimizde. Bununla ilgili bir tutum ve davranışınız var mı? Maalesef, bunu da söyleyemeyiz. Önümüzdeki dönemde Diyanet İşleri Başkanlığının bu Kutlu Doğum Haftası'yla ilgili her yıl temasını yenileyerek sürdürdüğü faaliyetler var. Ben sunuyorum kendilerine, teklif ediyorum: Bu yılki temanız o sahife olsun, o sahifenin maddeleri olsun. Bakınız, orada kimlikler nasıl tanınmış ve Medine'de savaş nasıl da haram kılınmış; onu hiç olmazsa toplumumuzla sizin aracılığınızla paylaşmış olalım.

Değerli arkadaşlar, bu da zor, bu da mümkün değil. Bir örnek vermek istiyorum: Bakınız, Beni İsrail, İsrailoğulları Arzı Mevud'a geldikleri zaman -bugün Eriha olarak bildiğimiz, Batı Şeria yakasında Ürdün Nehri kenarında eski bir kasaba var, bir şehir var- oraya geldiklerinde yüksek bir duvarla, erişilmez bir duvarla karşılaştılar. O duvarı -dikkat buyurunuz- ilahileriyle, ilahi okuyarak yani sesleriyle, yani sözleriyle, yani nasihatleriyle aştılar. Bugün biz Suriye ile Türkiye arasında şu anda örülen duvardan bahsetmiyoruz. Biz bugün bölgemizde sadece valilikler, kaymakamlıklar etrafında örülmüş güvenlik duvarlarından bahsetmiyoruz ve bu son zamanlarda ilave edilen, kayyum ataması sonucunda belediyelere uygulanan o güvenlik duvarından da bahsetmiyoruz çünkü biliyoruz ki her duvar örücü bir kaygıdan dolayı, tek kaygıdan dolayı o duvarı örer; onun adına “güvenlik” der ama aslında o

bir korku duvarıdır. Ben bu duvarlardan da bu güvenlik duvarlarından da söz etmiyorum, diyorum ki: Diyanet İşleri Başkanlığı çıksın “Şu anda gönüllerde örülmüş, beyinlerde örülmüş, kafalarda örülmüş bu duvarları nasıl aşarım, nasıl yıkarım? Bu insanların manevi bağlarını ben yeniden, evet, yeniden, yeniden nasıl tesis ederim?” diye bir çaba içerisine girsin. Şu anda bulunduğumuz Mecliste, bakınız, görünmeyen demir parmaklıklar var ve yüzde 50’nin yüzde 50’ye düşman yapıldığı bir gerçek var.

Son olarak değerli arkadaşlar, Diyanet İşleri Başkanlığı bu son darbe süreci, teşebbüs edilen ve başarılı olmayan darbe süreciyle ilgili kendi personelini ihraç etti. Teftiş Kurulu var, Teftiş Kuruluna hiç ihtiyaç duymadan bunu yaptı. Otuz beş yıl önce Kenan Evren anayasası oylanırken “hayır” veren bölgedeki görevlilerimiz bu zulme tabi tutulmadılar, yine Diyanet İşleri Başkanlığının Teftiş Kurulu teftiş neticesinde onların görev yerlerini değiştirdi.

Ben, bugün sorumlu sayın Hükûmet sözcümüzden ve Diyanet İşleri Başkanlığımızdan şunu talep ediyorum: Otuz beş yıl önceki Diyanet İşleri Başkanlığının bulunduğu yerde -lütfen- onu arıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

NİMETULLAH ERDOĞMUŞ (Devamla) – Bu görevli arkadaşlarımızın, görevden atılan, ihraç edilen arkadaşlarımızın sorgulamasını yapın, soruşturmasını yapın, incelemesini yapın, sonuca zaten razıyız diyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına şimdi de Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım konuşacak.

Sayın Yıldırım, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

HDP GRUBU ADINA AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, şüphesiz, bugün bütçesi görüşülen kurumlar üzerine konuşacağım ama öncesinde çok kısaca şunu ifade edeyim: Bugün sabah, dört gün önce gözüktüne alınmış olan Şemdinli Belediye Başkanımız tutuklandı ve yine, bu sabah, Diyarbakır’ın Yenişehir ve Kayapınar belediye başkanları ise gözaltına alındı. Şurada, yine, şu Meclisin özellikle bilgisine sunmaya devam edeceğim ben. Bugün gözaltına alınan Kayapınar Belediye Başkanımızın dosyasını tutan savcıya gitmiş avukat arkadaşlar. Gözüktüne alınma gerekçesi, 2007 yılında Demokratik Toplum Kongresinde yapmış olduğu bir konuşma. 2007, yapılan bir konuşma; 2016, önce belediyeye bir kayyum atanması, belediyeye el konulması. Oradaki halkın iradesinin gasbedilmesine karar verilmiş, buna herhâlde uzunca bir süre gerekçe aramışlar bulamamışlar gitmişler, 2007 yılında buldukları bir konuşmayı gerekçe yapmışlar. Aynı şekilde, Yenişehir, Şemdinli belediye başkanlarımızın da çok farklı değil.

Birkaç örnek daha vereceğim: Bundan kırk gün önce, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eş başkanlarımız sevgili Gültan Kışanak ve Fırat Anlı tutuklanıp yerlerine kayyum atandı. Gültan Kışanak, 2009 ile 2012 arasında Demokratik Toplum Kongresi eş başkanlığı yaptığı iddiasıyla tutuklandı. Zinhar böyle bir şey yok. Gültan Kışanak, bırakın 2009-2012’yi, bir gün bile Demokratik Toplum Kongresinin eş başkanlığını yapmamış.

Bir diğerk husus, bırakalım onu, Gültan Kışanak'la, Sayın Belediye Eş Başkanımızla ilgili hazırlanmış dosyada 60'ı aşkın sayfa onun Demokratik Toplum Kongresinin eş başkanlığını yaptığı üzerine kurulmuş. Bu kadar hukuktan yoksun, bu kadar mesnetsiz iddialarla önce bir belediyeye el koymaya karar veriliyor, ondan sonra böyle çakma hukuki gerekçeler oluşturuluyor.

Aynı şekilde, Fırat Anlı Eş Başkanımız ise şu gerekçeyle tutuklandı: 2009 yılında ve 2015 yılında yapmış olduğu konuşmalar; konuşmalar da umuma açık, polis kameraları, basın mensuplarının olduğu yerlerde, kitle etkinliklerinde yapmış olduğu konuşmalar. Halkımıza bütün bu usulsüzlükleri... Siyasi kararlarla, önce arkadaşlarımızın gözaltına alınıp tutuklanması, daha sonra ise halkın iradesine el koyma ve gasbetme anlamına gelen, belediyelere kayyum atama öyküsü böyle geliyor değerli arkadaşlar. Bunu bütün halkımız, bütün Türkiye, bütün 79 milyon insan iyi bilmeli.

Bir hususa daha dikkat çekerek ben bu kurumların bütçesine dair, zamanım yettiğince görüşlerimizi, parti görüşlerimizi paylaşacağım. Gerek Sayın Kışanak, Sayın Anlı, Sayın Kayapınar ve Yenişehir belediye başkanlarımız gerekse İdris Baluken ve diğerk milletvekili arkadaşlarımızla ilgili düzenlenmiş fezlekelerin tamamı şu iktidar tarafından terörist ilan edilmiş Gülen Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen ve terörist suçlamasıyla tutuklanmış olan savcılar tarafından hazırlanmıştır. Şu anda, İdris Baluken'in tutuklanmasına konu olan savcılık dosyasının altında tutuklu bir savcının imzası var. Buyurun, kiminle iş yapıldığının, kimin aklıyla iktidarın hareket ettiğinin birkaç veciz örneğidir. Bunlarla ilgili onlarca dosya sunabiliriz.

Şimdi Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ile Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüyle ilgili düşüncelerimi paylaşacağım. Medya şu ülkede hiçbir zaman özgür olmadı, medya hiçbir zaman bağımsız olmadı. Aslında medyayı biz cumhuriyet tarihi boyunca hep ikiye ayırdık: Birincisi, bağımsız kalmaya çalışan ama ekonomik sıkışmışlık cenderesi altında can çekişerek de olsa, kıt kanaat koşullarda gerçek basın mensubu ve organı olmaya çalışan medya vardı. Bir de sermayedarların sahip olduğu, arkasında holdingler bulunan medya organları vardı. Bu, bu iktidarla alakalı bir durum değil çünkü Türkiye'de sermayedarlar medyayı siyaset üzerinde algı yaratmak ve kendi pozisyonlarını meşru kılacak araç olarak gördüler ve yıllar yılı bu böyle devam etti. Medya sermaye yapılacak bir amaç değil, sermayelerini sürdüreceğk bir araçtı sermayedarlar için, ya değilse medya bir amaç değildi onlar için.

Değerli arkadaşlar, eski Türkiye'de medya siyasete istikamet veriyordu, yeni Türkiye'de ise özellikle mevcut iktidar tarafından medya yok edildi, çoğulculuğu kaybedildi, medya tek renge, tek sese, monotonluğa ve vesayetin altına alınmış bir medyaya dönüştürüldü. Medya organları arasındaki çoğulculuk böylelikle yok edildi.

Bir de bunlar dışında zorlu ama onurlu bir şekilde kendine düşen görevlerini yapmaya çalışan basın mensupları ve organları vardır, var olmaya çalışıyorlar. İşte, bunlar her dönemin medya mensuplarıdır. Bunlar işten atılırlar, gözaltına alınırlar, tutuklanırlar, sarı basın kartları iptal edilir ama bütün bedelleri öderler, bağımsız ve tarafsız kalmaya, iktidarın bütün baskı politikalarına rağmen onurlarını korumaya çalışırlar. Gerçek basın ve medya mensupları bizim için onlardır.

Değerli milletvekilleri, şimdi, daha önce dört yıl görev yaptığım Radyo ve Televizyon Üst Kuruluyla ilgili birkaç hususa dikkat çekeyim. Malumumuz, özellikle kanun hükmünde karnamelerle kapatılan radyolar, televizyonlar ve gazeteler var. Ben bunların radyo ve televizyonla alakalı boyutunu söyleyeyim. Sayın RTÜK Başkanımız burada. Kurumunuz gücünü, kuruluşunu Anayasa'nın 133'üncü maddesinden alır yani siz anayasal bir kuruma Başkanlık yapmaktasınız. 6112 sayılı radyo televizyon yasası ise bu 133 bağlamında çıkarılmıştır. Düşünün, anayasal olan bir kurum, iş ve işlemlerini

Anayasa'ya göre yapan bir kurum kanun hükmünde kararnameyle lağvedilerek, baypas edilerek radyo ve televizyonlar kapatılmaktadır. Buna bizim artık, kanun hükmünde kararname deme imkânımız yok. Çünkü KHK'lar kanunlara, yasalara baskın gelebilirler, Anayasa'ya baskın gelemeler. RTÜK de yaptığı işi herhâlde Anayasa'dan alarak yaptığını biliyordur.

Bir diğer husus, şunu da ifade edelim değerli arkadaşlar: Bakın, kapatılan radyo ve televizyonlarla ilgili olarak Sayın RTÜK Başkanına ben soruyorum, ilgili bakan gelsin burada yanıtlasın. KHK'lardan sonra, 2002'de sizden önceki iktidar döneminde çıkarılmış olan ve Avrupa Birliği uyum yasaları kapsamında yasalaşmış olan, ana dilinde yani farklı dil ve lehçelerde yayın yapma hakkını koruyarak bugün yayında olan kaç kanal kaldı? Bugün, Kürtçe yayın yapan kaç radyo var, kaç televizyon var? Sizden önceki iktidar çıkarmıştı bunu, Avrupa Birliği uyum yasası çerçevesinde çıkarmıştır. Özgürlükler sizden önce genişletildi, siz, yasakçı zihniyete devam ediyorsunuz. Çünkü muradınız çoğulculuk değil tekçilik, çünkü siz özgürlüğü değil, maalesef, yasakçı bir zihniyeti evla gördünüz burada.

Yine belirtelim değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; bakın, RTÜK'le alakalı olarak ifade edelim, keşke Sayın Bakanımız burada olsaydı da söyleseydim. 1 Ekim günü yasama yılının resepsiyonu yapılırken bir medya mensubu soruyor: "Neden KHK'yla radyo ve televizyonlar kapatıldı?" Sayın Kurtulmuş söylüyor, diyor ki: "Eğer yanlışlıkla kapatılan, haksızlığa uğrayan varsa itiraz ederler, raporlar hazırlanır, gerekirse bakarız." Yani bunun adı şu: Önce kapatıyorsunuz yani birini öldürüyorsunuz, gömüyorsunuz, ondan sonra "Bu suçlu muydu, suçsuz muydu?" diyorsunuz. Kapatınız ya, mallarına el koyup mallarını TRT'ye taşıdınız ya. Böyle bir gaspçı kültürle hareket ettiniz ya. Şimdi, mesele buyken kalkıp medya özgürlüğünden, basın özgürlüğünden söz etmek mümkün değildir.

Bir de şu, sarı basın kartlarının iptaliyle ilgili olarak söyleyeyim: Kimin gazeteci olacağına o kartlarla siz karar veremezsiniz. Avrupa'da birçok ülkede kartları basın sendikaları vermektedir, devlet vermez. Eğer devlete kalsa zaten sarı basın kartları iptal edilecek, AK basın kartları çıkarılacak, sadece kendilerine çalışan basın mensuplarının mesleklerini icra etmelerine imkân verilecek, onun dışındaki herkese basın mesleğini icra etmek yasaklanacak.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Garo Paylan olacak.

Süreniz on dakika Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ekonomi nasıl gidiyor arkadaşlar? Ben İstanbul'da esnafı gezdim, şimdi de Ankara'da esnafı gezdim; bazı esnafı gezemedik çünkü caddeler yine devren kiralık ilanlarıyla, kiralık ilanlarıyla dolmaya başladı.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Elinize ne geçecek bu şekilde?

GARO PAYLAN (Devamla) – Eskiden, bir iki yıl önceye kadar satılık ev ilanını az gördünüz, şimdi hangi semti gezeseniz satılık ilanları caddeler boyu, sokaklar boyu var; evler satılmıyor, esnafın durumu kötü.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Bu kadar da abartı olur mu?

GARO PAYLAN (Devamla) – Tüketici güveni yerlerde sürünüyor. Tüketici güvenini kaybetti ve ciddi anlamda “Yarın ne olacak?” duygusuna kapıldı. Yatırımcı güveni yerlerde sürünüyor. Bakın, özel sektör yatırımları artışı negatife doğru gidiyor. Kamu ancak biraz pompalamaya çalışıyor “Köprü yapacağız, yol yapacağız.” diye ama özel sektör güvenini kaybetmiş durumda. İşsizlik rakamları yükseliyor ve her işçi işini kaybetme korkusuyla karşı karşıya.

1976’dan beri, bakın, ilk kez G20’den düştük arkadaşlar, gelişmiş 20 ülkeden düştük, Arjantin’in altına düştük. Eğer dolar kuru buralarda kalırsa artık G20 ülkesi değiliz ve ekonomimiz üçüncü ve dördüncü çeyreklerde küçülme rakamları açıklayacak, ortaya çıkacak. Bu çerçevede G20’de artık değiliz. Bilmiyorum, Sayın Cumhurbaşkanının bundan haberi var mı, G20 toplantılarına gidemeyeceğinden haberi var mı?

Bakın, neden 4 bin dolardan aldıkları ekonomiyi AKP... 4 bin dolardan aldılar ekonomiyi “11 bin dolara getirdik.” diye övünüyorlardı. Bugün kaç dolar gayri safi yurt içi hasıla ve kişi başına düşen millî gelir? 7 bin dolar, 7 bin küsur dolarlarda. 7 bin dolarlara düştük ve baş aşağı gidiyor. Dolar kuru yukarı çıktıktan ve küçülme rakamları ortaya konduktan 7 bin dolarlara düştük, o da işi olanlara 7 bin dolar. O da gelirin çok büyük bir bölümünü yüzde 1 aldığı için dar gelirli daha da büyük bir yoksulluğa doğru sürükleniyor.

Arkadaşlar, ben size neden olduğunu söyleyeyim. Türkiye’nin bir hikâyesi vardı. Hikâyesi neydi AKP’nin ilk geldiği dönemde? Daha Sayın Cumhurbaşkanı da Başbakan olmamışken Avrupa Birliği ülkelerini gezdi, “Ben statükoya karşı olacağım, ben ülkeyi demokrasiye doğru götüreceğim, Avrupa Birliği değerlerine doğru taşıyacağım, şeffaflaşmayı getireceğim, hukuk devletini hâkim kılacağım AKP olarak. Çok sesli bir Türkiye, demokratik bir Türkiye yaratacağım.” dedi. Avrupa Birliği bunu duydu. 2004 sonunda “Evet, evet, biz Türkiye’yi istiyoruz.” naralarıyla Avrupa Parlamentosu müzakereleri başladı.

Hemen sonrasında, bakın, tam on dört yılda Türkiye’ye 500 milyar dolar girdi. Bakın, 470 milyar dolar cari açık verdik, net hata noksan olarak da 50-60 milyar dolar... 500 milyar doların üzerinde para girdi ama son iki yıldır arkasına bakmadan kaçmaya çalışıyor, “Ben nasıl yaparım da paramı bu ülkeden, bu karanlık ülkeden kurtarırım.” derdine düştü sermaye, özellikle son aylarda. Darbeden sonra yine toparlayabildik, bakın ama tek adam olma iddiası bu iddiayı da geriye düşürüyor ve sermayenin arkasına bakmadan kaçmaya çalıştığı bir ülke hâline geldik.

Arkadaşlar, biz 500 milyar doları aldık da ne yaptık peki, buna bakalım. 500 milyar dolar girmiş bir ülke gerçekten çağ atlayabilirdi ama biz parayı neye yatırdık? Konuta, inşaat sektörüne “İnşaat ya Resulallah.” söylemleriyle yatırdık. Devlet köprü yaptı, yol yaptı, çok önemliydi ama bakın, bunlar sürdürülebilir şeyler değil, önce insanımıza yatırım yapmamız gerekiyordu.

“Eğitimde rakamları artırdık.” diyorsunuz. Kişi başına düşen, öğrenci başına düşen harcamalar 2 bin dolarlarda; gelişmiş ülkelerde bu, 10-15 bin dolar öğrenci başına harcanıyor. Bilimsel bir eğitim ortaya koyamadınız, bakın. Patent üretiliyor mu ülkede? Fikir üretiliyor mu? Gelişmiş bir ülke olmak için bunlara ihtiyaç var.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Başka ülkede yaşadığınız çok belli zaten, dünyadan haberin yok.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yunanistan da bütün paralarını köprüye, yola harcadı; nitekim İspanya da benzer hataları yaptı, inşaatla harcadı, inşaatla harcadı; krizler yaşadılar geçmiş yıllarda. Ülkemiz de maalesef bunun arifesinde.

Ama, ne yapabiliriz? Bakın, üretim sektörü gayrisafi yurt içi hasıla içinde yüzde 14'e düşmüş durumda Sayın Bakan. Yüzde 14'lük bir üretim sektörüyle, imalat sektörüyle ülke büyüyemez. Bütün gayrisafi yurt içi hasılayı siz ranta, rant ekonomisine harcarsanız ülke büyüyemez.

Ne yapabiliriz? Üretim ekonomisi yaratabilirdik, tarımımızı, hayvancılığımızı geliştirebilirdik, üniversitelerimizi geliştirebilirdik, böylece yaratıcı çocuklar geliştirip ülkemizi o bahsettiğiniz 2023 hedeflerine gerçekten taşıyabilirdik. Bilimsel eğitime yatırım yapabiliriz ve en önemlisi barışa ve demokrasimize yatırım yapabiliriz ama son birkaç yıldır AKP dümeni Şanghay Beşlisine doğru kırdığı için...

Şanghay değerlerinin ne olduğu belli arkadaşlar ama Şanghay ülkelerinin petrolü var, doğal gazı var. Onlar diktatörlük sürdürebildiler, Putin ambargolara rağmen sürdürebildi. Biz sürdüremeyiz. Biz bu politikaları devam ettirdiğimiz sürece daha fakir ve daha içe kapanan, daha karanlık bir ülke olma yolunda yürüyoruz arkadaşlar.

Peki, ekonomi nasıl yönetiliyor? Sayın Şimşek burada. Kendisini çok dertli görüyorum geçen yıla göre. Bakın, Sayın Ali Babacan'ın Başkanlığında Ekonomi Koordinasyon Kurulu vardı, herkes bilirdi ki -sermaye; yabancı, içeride ve dışarıda- Ali Babacan ekonomiyi yönetiyor. Şimdi bakalım, Sayın Mehmet Şimşek yönetiyor diyebiliyor musunuz? Sayın Mehmet Şimşek'in yüzüne karalar düşmüş.

Bir Nurettin Canıklı var, bir o lağımlardan sorumlu devlet bakanı var -"lağım, lağım" diyor ya- o arada konuşuyor. Şimdi, Ekonomi Koordinasyon Kuruluna Mehmet Şimşek başkanlık yapamıyor. Başbakan dedi ki: "Ben başkanlık yapacağım bu Hükûmette."

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sana ne ya! O Hükûmetin sorunu, sana ne! Kim, kimi yönetirse yönetir.

GARO PAYLAN (Devamla) – Başbakan da yapamadı geçenlerde.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Sen mi yapacaksın?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir toplantı açıkladı, Sayın Cumhurbaşkanı hemen o toplantıyı iptal ettirdi ve ertesi gün saraya aldı.

Sayın Bakan, kimdir Ekonomi Koordinasyon Kurulunun Başkanı? Kim koordine eder ekonomiyi? Ekonomi işin uzmanına verilir, işin ehline verilir. Ya, o Cemil Ertem, girdiği her işi batırmış biri. "Ekonomistim." diyor ama nasıl bir ekonomistse? Yiğit Bulut, hayatta girdiği her işi batırmış; kendisine "ekonomist" diyor ama ekonomiden anlamayan bir insan.

Bakın, ekonomi rasyonalite üzerinedir. Ben, Sayın Mehmet Şimşek'in ekonomi politikalarına katılmıyorum ama rasyonel bakan bir ekonomist olduğunu biliyorum ama irrasyonel bakış, maalesef ekonomimizi, işte 2002-2014 döneminde 1,5 olan dolardan, bakın -ekonomimizi 11 bin dolara taşıdı ya- 3,5'a taşıdı arkadaşlar iki yılda. Cemil Ertem ve Yiğit Bulut aklı, 1,5'tan aldı, doları 3,5'a götürdü arkadaşlar. Bu muydu bizim hayallerimiz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sizin hayaliniz başka. Sizin hayalleriniz olmaz yani, onu söyleyeyim.

GARO PAYLAN (Devamla) - Ama bakın, Hükûmeti uyarıyorum: İvedilikle, Cemil Ertem ve Yiğit Bulut'tan alıp iradeyi Mehmet Şimşek'e vermezseniz -Ekonomi Koordinasyon Kurulunun başındaki- o dolar daha da çıkar arkadaşlar.

Peki, Sayın Cumhurbaşkanı "Faizi düşürün." diyor. Sayın Mehmet Şimşek, Hazine kaçla borçlanıyor? 11'le borçlanıyor. Niye düşürmüyorsunuz? "Ben 6'yla borçlanıyorum, 5'le borçlanıyorum." niye demiyorsunuz? Talimatla mı ekonomi yönetiliyor? Faiz talimatla mı düşer?

Bunu daha önce kim denemişti? Çiller denemişti arkadaşlar 1994'te. Talimat vermişti “Şu oranın üstünde borçlanmayacaksın.” diye, dolar 15 bin liradan kalktı, 40 bin liraya yükseldi, 3 katına çıktı.

Yine aynı riskle karşı karşıyayız. Bakın, faiz elbette yükselmez ama faiz de sonuç olarak ekonomideki enstrümanlardan birisidir. Merkez Bankasını özgür bırakmazsanız, Merkez Bankası elinde o silah olduğunu bilmezse, faizleri yükseltmeyeceğini bilen piyasa, alır doları 2,5'tan, 3,5'a yükseltir ama Merkez Bankası araç özgürlüğüne kavuşursa, para politikalarında özgür olursa istediği gibi bu politikaları sürdürür ama maalesef bu özgürlük yok.

Arkadaşlar, ben iddia ediyorum, eğer ki eş başkanlarımızı bırakın, milletvekillerimizi bırakın...

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Her şey düzelir(!)

GARO PAYLAN (Devamla) - ...hukukun üstünlüğünü esas kılalım -ülkemiz 99'uncu sırada 113 ülke içinde- gazetecileri serbest bırakın, muhalif gazetecileri serbest bırakın, Meclise yargıya olan güvenle ilgili beyanda bulunun...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bağırmadan, elini sallamadan konuş ya.

GARO PAYLAN (Devamla) - ...Merkez Bankasını özgür bırakın, Cemil Ertem ve Yiğit Bulut'tan kurtulun, Şanghay Beşlisi söyleminden vazgeçin...

MURAT DEMİR (Kastamonu) - Aklını kendini sakla.

GARO PAYLAN (Devamla) - ...kapitalizmin bir numaralı kuralıdır, mülkiyete dokunulmaz, “Yargı kararı olmadan mülkiyete dokunacağım.” demeyin, o dolar 3,5'tan iner 2,5'lara gelir tekrar ama bu kafayla maalesef...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sizin kafayla da Türkiye olmaz, Türkiye bölünür sizin kafayla.

MURAT DEMİR (Kastamonu) – Kendi aklını kendine sakla, bizim aklımız bize yetiyor.

GARO PAYLAN (Devamla) - ...o dolar -tutamazsınız arkadaşlar- 4 liraya doğru yürür ve ülkemiz her anlamda daha fakir bir ülke olur.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ne oldu, ne yaptın şimdi? Türkiye'yi kötölemekle eline ne geçti ki?

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Sayın milletvekilleri, şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun konuşmacılarını dinlemeye sıra geldi.

İlk konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Edip Semih Yalçın olacak.

Buyurun Sayın Yalçın. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA EDİP SEMİH YALÇIN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Kamu Denetçiliği Kurumunun bütçelerinin görüşülmesi dolayısıyla Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yer aldığı bir dönemde kamuoyu gündeminin en önemli başlıklarından birini Cumhurbaşkanlığının görev ve yetki sınırlarını yeniden belirleyecek Anayasa değişikliği oluşturmaktadır. Dolayısıyla ve tabiidir ki bütçesinin

içeriğinden çok Anayasa değişikliği kapsamında Cumhurbaşkanının giyeceği yeni icra gömleği merak edilmektedir. Çünkü hükümet şekli ve cumhurbaşkanının bu şeklin içinde icra ettiği fonksiyon demokratik sistemin işleyişi bakımından tayin edici olacaktır. Kamuoyundaki tartışmalar da dikkat ederseniz bu minval üzeredir. Adalet ve Kalkınma Partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi arasında sınırlı Anayasa değişikliğine ilişkin görüşmelerde nihai dönemece girilmiş ve her iki partinin genel başkanları uzlaşmaya varmışlardır. MHP'nin görüş ve önerileri doğrultusunda son şekli verilerek ortaya çıkan uzlaşma metnini iktidar partisinin bu hafta Meclise getirmesi beklenmektedir. Anayasa değişikliğinin kabul edilip edilmeyeceği, referanduma götürülüp götürülmeyeceği yüce Meclisin millet adına izhar edeceği iradeye bağlıdır.

Değerli arkadaşlar, “Türkiye 15 Temmuzda ciddi bir badire atlatmışken, devletimiz henüz o gün yaşanan travmayı atlatmamışken neden Türkiye bu noktaya geldi?” diye sorulabilir. Zaten efkârıumumiyyede de bir süredir aynı muhtevadaki sorulara cevap aranmaktadır. Oysa bu ve benzeri soruların cevabı kendi içinde gizlidir. Amaç devletin travmayı bir an önce atlatmasını ve Türkiye treninin yoluna engelsiz devam edebilmesini sağlamaktır. 15 Temmuz darbe teşebbüsünün ülke adına olumsuz bir atmosferde ortaya çıkması kesinlikle tesadüfi değildir. Bu meşum girişim bilinçli bir kaos zamanlamasının ürünüdür. 15 Temmuz girişimi bütün şer odaklarını, Türkiye'nin içindeki ve dışındaki bütün düşmanlarını maalesef aynı çizgide buluşturmuştur. Aslında 15 Temmuz, Türkiye'yi bölgesinde etkisizleştirmeye, güçsüzleştirmeye yönelik emperyalist bir sürecin sadece parçasıdır. Oyun büyüktür. Saldırı henüz hız kesmemiş, sinsî planlar henüz son bulmamıştır. Küresel aktörler 15 Temmuzun arkasını getirmek için söz konusu süreci devam ettirme kararlılığındadır. İçeride bütün şer odakları ittifak hâlinde saldırılarını sürdürmektedirler. Dışarıda “dost” dediğimiz, zannettiğimiz ülkelerin lider ve politikacıları Türkiye aleyhindeki tutumlarını devlet politikası hâline getirmişlerdir. Elli üç yıldır kapısında bekletildiğimiz şaşaalı Avrupa Birliği malikânesinin bırakınız mukimlerini, kâhyaları ve bahçıvanları bile maalesef aleyhimizdedir.

Okyanus ötesinden yerküreye ayar vermeye çalışan Amerikan alametinin direksiyonuna geçen Donald Trump'tan sıcak mesajlar gelmemektedir, bu da zaten beklenilmemelidir. Bilinmelidir ki Washington'da kim iş başına geçerse geçsin Amerika'nın temel politikaları hiçbir zaman değişmeyecektir. Trump'la Amerikan politikasında radikal değişiklik beklemek, küresteki tavukları tilkiye emanet edince onların emniyette olacağını sanmaktan farksızdır. Amerika'nın dış politika anlayışı eski Başkan Roosevelt'in şu ilginç tespitinden beri bizce hiç değişmemiştir: “Yumuşak konuş fakat büyükçe bir sopa taşı, bu sayede daha uzağa gidersin.” Temel felsefe budur. Nitekim, Washington her ne kadar İran'ı tehdit algısı içinde tutsa da gizliden bu ülkeyle ortak çıkarlar kurabilmiş, Irak ve Suriye'de Türkiye'yi denklemin dışında tutmuştur. Türkiye'nin hiçbir bölgesel çözümün parçası ve aktörü olması istenmemektedir. Washington'un Irak ve Suriye'yle ilgili planlarında Ankara'nın fikirlerine dün ve bugün ehemmiyet vermediği gibi, yarın da vermemesi sürpriz olmayacaktır. Türkiye için büyük tehlike, henüz tamamlanmamış ulus devlet sürecinin Batılılar ve onların taşeronu olan bölücü örgütler tarafından engellenme çabalarıdır. 15 Temmuz kalkışması da bu çerçevede yorumlanmalıdır. Avrupa Birliği ülkelerinin yöneticileri ve örgütleri tarafından Türkiye aleyhinde yürütülen ve giderek volümü yükseltilen kampanyalar bu çabaların ciddiyetini ortaya koymaktadır. Türkiye'nin Avrupa Birliğine üyelik yolunda ilerleme kararı küresel aktörlerin hesaplarını boşa çıkarmak için değil; evrensel değerlere bağlı, Batı'ya siyasi ve ekonomik açıdan entegre olmaya hazır olduğunu göstermek için atılmış bir adımdır. Ancak, Avrupalı politikacılar millî ve üniter yapısını hedef aldıkları Türkiye'yi AB'nin dışında tutmuştur. Almanya'da Hristiyan Demokrat Birliği Partisinin eski milletvekili Avrupa Birliğinin Türkiye'ye bakışını çarpıcı ifadelerle şöyle özetlemiştir: “Aşağılayıcı ve yalnızca kendi adaletini savunan Batılı eleştirmenlerin düşüncesi şöyledir: ‘Biz sizi Avrupa Birliğinde istemiyoruz ama siz yine de bizim kurallarımıza uymalısınız.’” Mantık budur.

Avrupa Birliği bir küresel projedir ancak ulus devlet gerçeği karşısında bugün bu projenin geleceği tehlikeye girmiştir. İngiltere’de Brexit’in ortaya çıkması ve İngiliz halkının AB’ye “hayır” demesinin arkasında da bu ulus devlet olgusu vardır. Atatürk de millî devlet ve üniter yapının sırlarını keşfedip hayata geçirmiş ama tamamlamaya ömrü yetmemişti. Onun attığı tohumlar kök salmış ve Türkiye, yoluna çıkan bütün engellere, bütün antidemokratik inkıtalara, darbelere rağmen yoluna devam etmesini bilmiştir. Bu arada, küreselleşmenin yol açtığı kutuplaşma ve millî yapılara emperyalizmin mücadelesi aksi tesir icra etmiştir. Milliyetçiliğin ve muhafazakâr değerlerin yükselmesine zemin hazırlayan küresel emperyalizm, ulus devlet yapılarının ve yerel üniter mekanizmaların direnişiyle karşılaşmıştır. Batı dnyasının, kendi ürettiği evrensel değerler yerine bunları istismar eden yeni sömürgecilik politikalarına yönelmesi, modern demokrasilerin güçlü liderler rejimi ve otokrasiye evrilmesine de yol açmıştır. Öyle ki, küresel aktör konumundaki büyük devletler bile müessiriyetlerini güçlü liderliklerle sürdürebileceklerini görmüşlerdir. Dünyaya nizam verme iddiasındaki Amerika’da Obama yönetiminin özellikle uluslararası alanda attığı yanlış müteselsil adımlar bu ülkenin uluslararası alanda prestijini sarsmakla kalmamış, yerküreyi kaos ortamına çevirmiştir. Amerika’da Trump’ın Başkan seçilmesinde rol oynayan birçok etken arasında bu olgunun bizce büyük payı vardır.

Trumplar, Putinler, Merkeller dnyasının Türkiye’ye de birtakım yansımaları, takdir edeceksiniz, mutlaka olacaktır. Türkiye, bu süreci fiilî uygulamalar ve keyfî yönetim anlayışıyla değil hukukun üstünlüğünü ilmek ilmek örmek suretiyle karşılamalıdır. Bu bağlamda, ilk olarak bütün tutarsızlıkları, fiilî ve keyfî uygulamaları ortadan kaldıracak tutarlı bir demokratik sistemin tesisi mutlaka gereklidir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bilindiği gibi, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli, 11 Ekim günü partimizin grup toplantısında yaptığı konuşmada siyasi tarihimiz açısından dönüm noktası sayılabilecek bir çıkış yapmış ve Sayın Cumhurbaşkanının görev sınırlarını aşarak fiilî bir durum yarattığını söylemiştir. Bu uyarılardan sonra, Sayın Genel Başkanımızın çağırısı gerek Sayın Cumhurbaşkanı gerekse Sayın Başbakan tarafından olumlu karşılanarak, bir Anayasa değişikliği için düğmeye basılmıştır. Daha sonra bir süreç başlatılmıştır. Burada esas olan, Cumhurbaşkanlığı makamının görev ve sorumluluklarını belirleyen Anayasa değişikliğinin kapsamlı olmaması ve sınırlı tutulmasıdır. Milliyetçi Hareket Partisinin amacı bağcıyı dövmek değil üzüm yemektir. Rejimin temellerini yıkacak bir çürümeye meydan verilmeden, dönüşü olmayan bir hukuksuzluk atmosferine sürüklenmeden, siyasetin bu konuda üzerine düşeni yerine getirmesi için öncülük yapmaktadır. Yol gösterici olmak, dahası, tıkanan kanalların açılmasını sağlamaktır. Dört başı mamur ve kapsamlı bir Anayasa değişikliği, daha önce kurulan Anayasa komisyonlarında varılan mutabakat çerçevesinde yürütülebilecek uzun süreçli bir yoldur. Şimdilik buna ne konjonktür ne de siyasi atmosfer müsaittir. 15 Temmuzla birlikte ciddi anlamda yoldan çıkan demokratik sistem yeniden rayına oturtulduktan ve Türkiye’ye yönelik tehditler bertaraf edildikten sonra eminiz ki, bu hususta millî mutabakata geçilecek ve çözülecektir.

Anayasa değişikliği için Milliyetçi Hareket Partisinin düğmeye basması karşısında bütün bu anlattığımız faktörleri dikkate almadan getirilen eleştiriler haksızdır. Milliyetçi Hareket Partisi, Türk siyasi hayatında daima siyasi çıkmazları çözen parti konumundadır. Siyasi krizlerin ortadan kaldırılmasında yapıcı roller üstlenmiştir. Bugün de Türkiye tarihinin en büyük bunalımı ve tehditleriyle yüz yüzedir. Eleştiri zamanında eleştirmek, çözüm gerektiği zamanda da çözüm üretmek politikanın doğasında vardır, Milliyetçi Hareket Partisi de bunu yapmaktadır.

Bugün geline noktada partimizin hemen her alanda haklı olduğu, savunduğu fikirlerin isabetli ve çözüm önerilerinin doğruluğu birer birer ortaya çıkmıştır. Buna en somut örnek, MHP'nin öteden beri terör ve terörizmle müzakere edilmesinin fevkalade yanlış olduğuna dair ısrarlı görüşleridir. Terörle mücadelenin en tavizsiz ve kararlı şekilde son terörist yok edilinceye kadar sürdürülmesinin elzem olduğu artık anlaşılmıştır. Halkın mal ve can güvenliğinin sonsuza kadar sağlanması için devletin ne gerekirse yapmasının şart olduğu konusunda Milliyetçi Hareket Partisinin haklılığı tescillenmiştir. Bugün Hükûmet terörle tavizsiz şekilde mücadele etmekte, devletimiz bölücü terörle dışı dış mücadele vermektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkelerin siyasi hayatlarında öyle olaylar vardır ki gelecek açısından belirleyici ve tayin edici olurlar. Bu olaylardan biri de biraz evvel üzerinde durduğumuz, 15 Temmuz günü yaşanmış ve Türkiye uçurumun eşiğinden dönmüştür. PKK'nın dışında sinsi bir başka bölücü terör güruhunun devletin bütün kademelerine sızdığı da bugünden itibaren daha iyi anlaşılmıştır. Kısaca "FETÖ/PDY" denilen bu güruhun hem devleti ele geçirmek hem de rejimi yıkmak üzere olduğu ortaya çıkmıştır. Milliyetçi Hareket Partisi, hukukun üstünlüğünün bir an önce hayata geçmesi ve Anayasa ihlaline yol açan uygulamalara bir an önce son verilmesi için bu tarihten itibaren çok ciddi adımlar atmıştır. Partimiz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak elini taşın altına koymuştur; üzerimize düşen görevi yaptık ve yapmaya da devam ediyoruz.

Bugün geline noktada hukuksuzlukların en büyük kaynaklarından biri olan FETÖ/PDY'nin, yargı başta olmak üzere, sistemin iliklerine kadar sızdığı ve devletin temellerine yuvalandığı artık ortaya çıkmıştır. Devletin kilit kademelerindeki yetişmiş insan unsuru biçilerek ülkemizin iç ve dış tehditler karşısındaki direnme gücü zayıflatılmıştır. Türkiye'yi 15 Temmuz'a getiren faktörlerin başında, hukuksuzluğu kendine rehber edinmiş kimi kravatlı, kimi üniformalı bir terörist güruhunun devleti ele geçirme ve rejimi yıkmaya planları gelmektedir. Bu vaziyet karşısında, Türkiye'de güçlü bir demokratik rejimi yeniden tesis etmenin yolu Anayasa ve yasaların gereklerinin titizlikle yerine getirildiği yani hukukun egemen olduğu bir yönetim anlayışını hâkim kılmaktan geçmektedir. Türkiye gemisi bu dalgalı sulardan bir an önce uzaklaştırılmalı ve hukukun sakin limanına çekilmelidir. İşte, buradan hareketle, Milliyetçi Hareket Partisi, terörle mücadelede olduğu gibi, Türkiye'de rejimin yerinden oynayan taşlarını, sarsılan temellerini onarmak, hükûmet tarzını anayasal temele oturtmak için elini demokrasi tuğlasının altına koymuştur. Burada, bir kişi veya grubun çıkarları değil, bütün milletimizin selameti, devletimizin bekası söz konusudur. İktidar partisi ile Milliyetçi Hareket Partisi arasında yapılan Anayasa değişikliği görüşmelerinde, Meclisin icra erki karşısında güçlü ve etkin bir konumda olması, kuvvetler ayrılığı prensibinin hayata geçirilmesi hususları dikkate alınmaktadır. Muhakkak ki sadece yönetim sistemini değiştirerek, Türkiye'nin içinde bulunduğu riskler ortadan kaldırılamaz. Türkiye'nin geleceği, milletimizin mukadderatı açısından risk oluşturan bütün faktörleri tespit etmek ve bunları tamamen ortadan kaldırmak icap eder. Hangi yasayı çıkarırsanız çıkarınız, hangi anayasayı kabul ederseniz ediniz, asolan bunların uygulanıp, hukukun üstünlüğü prensibine sadık kalınmasıdır. Tekraren ifade ediyorum, yine, bizce aslanan, hukukun üstünlüğünün demokrasi kültürümüzün bir parçası hâline getirilmesidir.

Bütün bu gerçeklerin ışığında, Milliyetçi Hareket Partisinin neden Türkiye'de hukukun üstünlüğü prensibinin süratle ve kâmilan yerleştirilmesi gerektiği konusundaki ısrarı daha iyi anlaşılacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi, hukukun üstünlüğünün demokrasiden önce geldiğine yürekten inananların siyaset yaptığı bir kurumdur. Hukukun üstünlüğü hayata geçirilmediği takdirde, demokrasilerin dikta rejimlerine, otokrasilere dönüşeceği muhakkaktır. Hukuk herkese lazımdır. Demokrasinin güçlenmesi,

insan hakları ihlallerinin sona ermesi, ülkemize toplumsal barışın ve huzurun gelmesi, ancak hukukun üstünlüğünü hâkim kılmakla mümkündür. Bu Meclisin ve bu devletin kurucusu Atatürk'ün başlattığı ulus devlet sürecinin devamı da tehdit ve saldırılar karşısında içe kapanarak değil, hem kendi coğrafyamızda hem de uluslararası alanda hukukun üstünlüğü gözetilerek sağlanabilir. Ayrıca, temelleri Atatürk tarafından atılan millî devlet süreci küresel müdahalelerle bundan sonra yolundan çevrilemeyecektir. Bu süreç, bütün engellemelere karşın devam etmektedir. Türkiye, Batı'ya rağmen, Batılı normlar ve evrensel değerlere riayet eden bir ülke olma çabasını yine sürdürecektir; aynı zamanda üniter ve ulus devlet yapısını koruyarak yoluna devam edecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi, etkin bir siyasi aktör olarak, bu konuda, bugüne kadar olduğu gibi bugünden sonra da üzerine düşeni yapmaya kararlılıkla devam edecektir.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçın.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına şimdi de Mersin Milletvekili Sayın Oktay Öztürk konuşacak.

Buyurun Sayın Öztürk, süreniz on dört dakika. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA OKTAY ÖZTÜRK (Mersin) – Büyük Türk milleti, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay bütçeleri hakkında Milliyetçi Hareket Partisinin görüş ve önerilerini arz etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gönül isterdi ki bu kürsüden demokrasi ile hukuk devleti ilkelerinin pratiğe dökülmesi adına yargı erkinin ne kadar önemli bir kurum olduğunu ve bu pratiğin en temel sağlayıcı organları olan Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştayın bütçelerinin somut çözüm önerilerimizde yapısal yenilikler getirilmesi adına harcanması gibi konuları konuşalım; demokrasi fikriyle gelişen, egemenliğin kayıtsız şartsız milletçe kullanılması ilkesi ve bu ilkenin anayasalardaki doğal sonucu olan egemenliğin millet adına üstünlük değil, denge esasına göre yetkili organlarca kullanılması ve bu organlar arasında yargı erkinin hukuk devleti ilkesi de dâhil demokrasi ve insan hak ve özgürlükleri bakımından sağlanacak istikrarın ve dengenin neredeyse en önemli erki olduğunu, bunun da teminatının Anayasa'nın üstünlüğü ve yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıyla sağlanabileceğini söyleyelim. Bu doğrultuda, hem devletin hukukla bağlılığını düzenleyen hem de en temel norm olarak ortaya koyan Anayasa'ya uygun bir devlet ve idare yapısının teminatı Anayasa Mahkemesidir diyebilelim.

Öyle ki, bir ülkedeki hem siyasal hem hukuki temel nizamın belgesi elbette ki Anayasa'dır. Devlet ve idarenin bağlı olacağı tüm hukuk normları da bu temel belgeye uygun olmak zorundadır. Anayasa ve kanunlar arasındaki bu uyum ve uygunluğun yanında, bir de devlet ve idare organlarının bu hukuk normlarına uygun davranması ve hukuka bağlı kalması şartı vardır. Bu hukuka bağlılık aynı zamanda bireyin temel hak ve özgürlüklerinin de korunması ve güvence altına alınması anlamını taşır. İşte hem Anayasa ile alt normların hem de devlet organlarının hukuka uygun ve bağlı olmasının en aktif, en temel sağlayıcı organı Anayasa Mahkemesidir. Ancak, bunları konuşabilmenin her geçen gün biraz daha uzağımızda.

Nitekim, ülke pratiğimize baktığımızda, Anayasa Mahkemesinin bu rolünün tam anlamıyla sağlamadığını bugüne kadar fırsat bulduğumuz her kürsüde dile getirdik. Her dönem ülke gündeminin çokça şahit olduğu siyasal iktidar ile Anayasa Mahkemesinin verdiği kararlar üzerinden yaşanan gerilimin ülkeye hiçbir fayda getirmediğini haykırdık. Öte yandan, yargı erkinin de bazı çevrelerce “yargısal aktivizm” diye adlandırdığı eylem tarzıyla Anayasa'nın kendisine çizdiği sınırı aştığını, bu anlamda, yargının siyasallaşması kadar yargıcın da siyasallaşmasının tehlikesine işaret etmeye devam ettik, herkes için temel nizam ve sınırın Anayasa olduğunu hep hatırlattık.

Yine, Eylül 2012’de yürürlüğe koyulan Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının bireyin hak ve özgürlüklerinin korunması bakımından önemli bir mekanizma olması beklenirken yargı-siyaset gerilimine eklenen yeni bir sebep olmasına şahit olduk. Bu ve benzeri gerilimlerin yersizliğine ve sonuçlarının ülke ve millet adına ağır sonuçlar doğuracağına hep dikkat çektik.

Bugün geldiğimiz noktada, yargı ve özelde Anayasa Mahkemesiyle ilgili bu ve evvelden söylediklerimiz hâlen geçerli olmakla birlikte, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra artık soruşturma makamlarımızın “terör örgütü” olarak nitelediği bir yapının yargı içerisinde bu derece yapılanıp ülkenin demokrasisine ve hukuk sistemine zarar verdiğini herkesin anlaması gerekir. Biz, 2010 HSYK değişiklikleri dâhil, bu konudaki ve diğer tüm alanlardaki uyarılarımızı ve mücadeleimiz noktasında bir siyasi parti olarak üzerimize düşen sorumluluğun gereğini yapmanın huzuru içerisindeyiz ancak Türk milliyetçiliği fikrinin temsilcisi, çizgisi belli bir siyasi parti olarak da ülkemizin içine düştüğü bu kara tablodan da bir o kadar rahatsız durumdayız. Artık bu aşamadan sonra birinci önceliğin, “FETÖ” olarak dillendirilen bu kirli yapılanmanın, ucu kime uzanırsa uzansın, yargı içerisindeki son ferdine kadar yok edilmesi gerektiğine inanıyoruz. Yargı organı içerisinde terörist olduğu iddia edilen kişiler hâkim sıfatıyla bir an dahi olsa bulunmamalı. Devlet böyle bir çelişkiyi barındıramaz. Hele hele de mülkün temeli olan adaletin tecelligâhı yargı organları da böyle bir çelişkiyle ayakta kalamaz. Bu devletin varlığı ve devamı için, masumlara dokunulmadan, yine hukuk çerçevesinde bu yapılanmayla mücadele edilmelidir. Bu noktada, muhatabı gerçekten bu kirli yapı olan her türlü mücadele ve girişimin destekçisi olduğumuzu ifade etmek isterim. Bir taraftan da bu noktaya nasıl geldik herkes düşünmeli ve sorumluluğunun gereğini yerine getirmelidir. Böylesi bir mücadele öncelikli olmakla birlikte, Anayasa Mahkemesinin anayasal sistemimiz içerisindeki rolünün hakkıyla yerine getirilmesi adına temel tespit ve önerilerimizi bir kere daha dile getirmekte fayda görmekteyiz.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, dünya üzerinde başka sistemler olmakla birlikte, ülkemizde 1961 yılından beri Anayasa’nın üstünlüğü ilkesinin ve hukuk devleti ilkesinin en temel sağlayıcı yargı organı Anayasa Mahkemesidir. Eğer hukuk devleti ilkesinden bahsedebilecekseniz, bir kere, devlet ve idarenin bağlı olacağı hukukun ne olduğunun ortaya konulmuş olması gerekir. Herkesçe malum olunacağı üzere, bunun en temel belgesi Anayasa’dır. İşte devlet ve idarenin hem bu temel belge olan Anayasa’ya hem de Anayasa’ya uygun olması gereken kanun ve diğer alt normlara uygun hareket etmesi ve bağlı kalması gerekmektedir. Bu uygunluk silsilesinin birbiri arasındaki uygunluğu ile en genel anlamda hukuka uygunluğunu denetleyecek yargı organı tabii ki Anayasa Mahkemesidir.

Evet, anayasalar hukuki belge oldukları kadar devletin siyasal ve idari yapısıyla ilgili de temel bağlayıcı hükümler içerir. Çoğu zaman da Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararlar siyasi ve idari yapıyı ilgilendirir. İşte bu noktada ülkemiz pratiğinin çokça alışık olduğu siyaset-yargı çekişmesi de ortaya çıkmaktadır. Siyaset kurumunun özellikle de temsilcilerinin Anayasa Mahkemesi kararlarını baskı kuracak veya kamuoyu önünde yargıyı itibarsızlaştıracak derecede eleştirdiğini görmekteyiz. Bu yaklaşım da devlet idaresinin barındırmayacağı bir çelişkidir. Siyaset kurumları kendi işini yapacak, bunu yaparken de hukuka bağlı kalacak; bundan hariç bir yetkisi de yoktur. Anayasa Mahkemesi de yapacağı denetimde yani vereceği yargısal kararlarda hukuka uygunluktan başka bir ilkeye bağlı olmayacaktır. Devlet yapısı içerisinde her kişi ve kurumun kendisine Anayasa’nın çizdiği sınırı bilmesi ve buna uygun hareket etmesi kadar, diğer kurumlar için öngördüğü konumu ve çizdiği sınırları da bilmesi ve buna uygun hareket etmesi gerekmektedir.

Konuşmamızın diğer konu başlıkları Yargıtay ve Danıştay bakımından da yargının geneliyle ilgili söylediklerimiz aynen geçerlidir. Yargı toplumun vicdanı, adaletse mülkün temelidir. Bir toplumda adalet inancı ne kadar yaygınsa ve adaletin sağlandığı duygusu ne kadar hâkimse o toplumun hayatı o kadar kaliteli ve sıhhatli, onu sağlayan devlet o kadar güçlü ve dirayetli olmaktadır. Bir dönem, adalet sağladığını söyleyerek mağdur edenlerin sonradan mağdur durumuna düşerek “adalet” diye bağırması yargının nasıl siyasi bir obje hâline getirildiğinin yakın, çarpıcı bir örneğidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu sürecin hangi dönemde olursa olsun, mağdur edilenlerin kimliklerinin farklı olması yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığının gerektiğini savunmamıza olan yaklaşımımızı değiştirmede, değiştirmeyecektir. Yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı, o veya bu grup, ideoloji veya kişi için eğilip bükülmeden herkesin vicdanın ortak malı olarak sahiplenilecek en temel varlığımızdır. Aksi hâlde, ne yaşanacak bir ülke ne o ülkenin sunacağı huzurlu bir yaşam ne de birlikte yaşama ülküsüne inanmış onurlu bireylerden bahsedebiliriz.

Yargıtay üyelerinin seçiminde gerekli hassasiyet gösterilmediği için, mutlaka subjektif bir mensubiyetlik arandığı için, biz 2010 HSYK seçimlerinden itibaren yargının alaşağı edildiğini görmekteyiz. Öylesine alaşağı edildi ki karar verirken vicdanları -galiba verilen karardan rahatsızlık duydukları için- bu insanları terk ettiler. Milliyetçi Hareket Partisi olarak çok yakın zamanda bunu en acı şekliyle ve hukuk adına üzülererek seyrettik.

Malumlarıdır, sulh hukuk mahkemesi Milliyetçi Hareket Partisi üzerinde bir karar verince karar 18. Yargıtay Hukuk Dairesine geldi. Maalesef, yargıdaki yapılanmayı gördüğümüz için buradan adil bir karar çıkmayacağını işaret ettik. Belli vasıtalarla da uyarlamıza rağmen, Yargıtay Başsavcılığı kararın Anayasa Mahkemesine gitmesi gerektiğini yazıyor, 18. Hukuk Dairesine gönderiyor. Ancak bu yazının hukuk dairesine geleceğini hesaba katarak o günlerde 18. Hukuk Dairesinin bütün hâkimleri sanki izin almış, daireyi terk etmişler, kimse bu yazıya muhatap olmuyor. Sonra da kararı verdikleri vakit ekliyorlar oraya: “Anayasa Mahkemesine gidileceğini bilseydik biz bekletici unsur yapardık.” Hâlbuki biliyorlardı, almamak için de kaçtılar. Milliyetçi Hareket Partisi hakkında karar veren bu hâkimlerin birisi kaçak, birisi de şu anda içeride. Şimdi buradan bu 18. Hukuk Daire Başkanı sesleniyorum: Verdiğin adalet seni rahatlatıyor mu? Yastığa başını koyduğun vakit rahat uyuyabiliyor musun? Neredeyse elli yıllık bir çınarı budamaya kalkıştın ve sen de bunda alet oldun. Böyle bir hukuk olur mu? Bu şekliyle adalet sağlanır mı? Eğer bir memlekette adalet bu kadar ayaklara düşmüş ise, bu memlekette adalet hatır gönül adına tecelli ediyor ise bu memlekette hayır beklemek mümkün olur mu? Biz “18. Hukuk Dairesi Başkanı bu hâliyle nasıl Daire Başkanı oldu?” diye düşünürken bir de bakıyoruz ki 2 tescilli FETÖ’cüyü 5 kişilik heyete seçerken bir bedel ödüyor çünkü bunlar vasıtasıyla 18. Hukuk Dairesinin Başkanı olmuş.

Değerli kardeşlerim, saygıdeğer milletvekilleri; bunun gibi aşağıda da adaletsizlikler hüküm sürmektedir. Bir zamanlar birisi söylemişti “Hâkimler vicdanları ile cüzdanları arasına sıkışmıştır.” diye. Şimdi, hâkimler bir yerde vicdanları ile Hükûmet arasına sıkışmış vaziyetler, bir yerde de vicdanları ile polisler arasına sıkışmış vaziyetler.

Karadeniz’in bir ilinde bir iş adamı için bir karar veriliyor, FETÖ’cü diye içeriye alınıyor. Sulh hukuk mahkemesi serbest bırakıyor “Böyle bir iddia yok, sübuta ermemiş.” diye. Aradan zaman geçiyor, bir daha alınıyor ve bu 5 defa tekrar ediyor. Şimdi, bu kararı veren sulh hukuk mahkemesi hâkimi bu sefer ağır ceza reisi olarak atanıyor, aynı dava ağır ceza reisi olarak önüne geliyor, bu sefer tutuklamaya karar veriyor. El altından bu soruşturulduğu vakit, “Böyle bir vicdan olur mu?” diye soruşturulduğu vakit “Ben de biliyorum suçsuz olduğunu ama bunu bırakırsak polisler bu sefer

bize diyecekler ki: ‘Biz tutuyoruz, hâkimler serbest bırakıyor.’” Böyle bir korkuyla adalet tecelli eder mi? Böyle bir korkuyla bu hâkimler gerçekten adil olabilirler mi? Yetkililere buradan sesleniyoruz, biraz önce söylediğim gibi, bir zamanlar mağdur edenler bugün mağdur vaziyettedirler. Bu duruma düşmemek için adaletin bihakkın tecelli etmesi noktasında önünde ne engel var ise bunu kaldırmak gerekir. İnsanlar huzursuz, kurunun yanında bir sürü yaşı da yakıyoruz. Karar almışsınız, hacca müracaat ediyor adam, para yatıracak, 5 tane banka veriyorsunuz, bu bankaların içerisinde Bank Asya da var ve masraf almadığı için götürüp buraya yatırıyor ama şimdi onu yargılıyorsunuz “Bank Asyaya niye para yatırdın?” diye. Devlet memura beş kuruşluk zam yaptığı vakit bayram ediyor. E, en yüksek faizi burası veriyor, götürmüş, yatırmış, faizini almış. Bank Asyacılıkla veya FETÖ’cülükle, şununla, bununla bir alakası yok; şimdi, bunları tutukluyorsunuz. Eğer buradaki ayrımı bihakkın yapmazsanız inanın ki FETÖ’yle mücadelede FETÖ’ye adam kazandırmanın ötesinde hiçbir sonuca ulaşamazsınız. Onun için buradan bütün yetkilileri uyarıyoruz. Ki bir taraftan da amirler, müdürler; kaşını gözünü beğenmediği, kendisinden olmadığına inandığı adamlara iftira atarak “FETÖ’cü” diye açığa aldırıyor, ihracına sebebiyet veriyor. Bu haksızlığın, bu adaletsizliğin bir an önce giderilmesini diliyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.21



ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Erdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

Konuşma süreniz on üç dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın Başbakanlık Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce heyetiniz ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, vatanımızı ve milletimizi canlarını feda ederek koruyan şehitlerimizi rahmetle anıyor, gazilerimize hayırlı bir ömür diliyor, terörün kökünü kazımak için yurt içinde ve yurt dışında mücadele eden güvenlik güçlerimize şükranlarımı sunuyorum. Allah kahraman güvenlik güçlerimizin yâr ve yardımcısı olsun.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz gecesi milletçe çok ciddi bir işgal girişimiyle karşı karşıya kaldık. Bu olayı çok doğru okumak, doğru dersler çıkarmak lazım ki tekrarını yaşamayalım. Aradan geçen sürede herkes 15 Temmuzdan kendi adına ne çıkarabilecek, hangi kazanımları elde edebilecek telaşına düştü, bu da bizi işin özünden uzaklaştırmaktadır. Fetullahçı terör örgütünün öncülük ettiği 15 Temmuz darbe girişimi Türkiye’yi bölüp parçalamayı, Türk milletini birbirine düşürerek bin yıllık kardeşliğimizi dinamitlemeyi hedeflemiştir. Ancak, o gece Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli herkesten önce makamına gelerek her zamanki gibi “Önce ülkem ve milletim, sonra partim.” düsturunu bu zor zamanda bir kez daha uygulamıştır. Aslında, 15 Temmuzla ilgili kişisel kahramanlık çıkarımlarının faydalı olmadığını düşünüyorum. Çünkü, 15 Temmuz gecesi siyaset kurumu, basın-yayın, asker -bunu özellikle vurgulamak istiyorum, eğer Türk ordusunun içerisinde demokrasiye, devletine, milletine bağlı insanlar olmasaydı o gece işimiz zordu- polis, kısaca bütün milletimiz topyekûn bir millî duruş göstermiştir. Bu topyekûn millî duruşu gölgelemeye kimsenin hakkı olmadığı kanaatindeyim.

Değerli milletvekilleri, bu girişten sonra bazı endişelerimi ve kanaatlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. 15 Temmuz doğru yol alırken yıllardır devletin kurumları Fetullahçı terör örgütü tarafından birer birer ele geçirilmiştir. Bu süreçte MİT ne yapmıştır? Yapması gerekenlerin ne kadarını yapabilmiştir? 15 Temmuz gecesi Sayın Cumhurbaşkanı ve Sayın Başbakan niçin MİT Müsteşarına ulaşamamıştır? 15 Temmuz sonrası neler yapılmıştır?

Şimdi, bu minvalde soracağım soruları herkesin dikkatlice dinlemesini ve tefekkür etmesini istirham ediyorum.

1) MİT 15 Temmuz öncesinde FETÖ'nün hareketleriyle ilgili olarak hangi istihbaratları hangi kurumlara zamanında iletmıştır?

2) 15 Temmuz gecesi Başbakan ve Cumhurbaşkanının MİT Müsteşarına ulaşamamasının sebepleri irdelenmiş midir?

3) 15 Temmuz sonrası kendisine bağlı MİT Müsteşarıyla Sayın Başbakan kaç defa görüşmüştür? Ya da uzunca bir süreden bu yana görüşmediği iddia edilmektedir. Bunun sebepleri nedir?

4) Özellikle, 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonunda dinlediğimiz asker kökenli kişiler, bugüne kadar FETÖ'yle ilgili askerî kaynaklara bilgi gitmediğinden yakınmaktadır. Bilgi yok olduğundan mı gitmemiştir, yoksa olduğu hâlde ilgili kurumlara bu istihbarat ulaştırılmamış mıdır? Bunun sebepleri nelerdir?

5) Sayın Başbakan bunları hiç merak etmiş midir? Yoksa, bir an önce Başbakanlığı lağvedip bu sıkıntılardan kurtulmakla mı meşguldür? Tabii, hâlihazırda Başbakandır ve sorumludur, hiç kimse hesap soramasa da tarih kendisinden bunun hesabını soracaktır.

6) 15 Temmuz gecesi TRT'de bildiri okutan yurttaki sulh konseyi kimlerden oluşmaktadır?

7) Bu sözde konseyin siyasi uzantıları ve siyasi destekçileri kimlerdir?

8) FETÖ yapılanmasının kullandığı kaynakların ciddi rakamlara ulaştığından bahsedilmektedir. Son günlerde TMSF'nin birçok şirket hakkında aldığı el koyma kararları bulunmaktadır. Bugüne kadar MİT, MASAK, BDDK gibi devletin sorumlu kurumları bu para hareketlerinin hiçbirisini fark etmemiş midir? Gördüyse ne yapmıştır? Bugün FETÖ'nün kullandığı mali kaynakların bütün detaylarıyla ortaya konulması gerektiği kanaatindeyim.

9) 15 Temmuzdan bu yana byLock kullananların listesine ulaşan, byLock kullanan ebeye, hemşireye, öğretmene, hâkime, hekime, polise, askere ulaşan MİT, bunları atayan il müdürlerine, genel müdürlere, müsteşarlara ve bakanlara ulaşamamıştır. Üst düzey bürokratlara ve siyasetçilere ne zaman ulaşılacaktır?

10) Bugüne kadar FETÖ'ye istediği arazileri tahsis eden belediye başkanlarına niçin ulaşamamaktadır?

Tüm bunların üzerinde ciddiyetle durulması ve bu karanlık noktaların aydınlatılması gerekmektedir.

Bundan sonrası için yeni bir 15 Temmuz yaşanmaması konusunda da şu önerilerimizin dikkate alınmasını tavsiye ediyorum:

1) Hukukun üstünlüğü sağlanmalıdır, yapılan her şey hukuk içinde yapılmalıdır. Haksız yere ihraç edilen, açığa alınan kim varsa bunların mağduriyetleri bir an önce giderilmelidir.

2) Devletin içindeki bütün terör unsurları temizlenmelidir.

3) Devletin içerisinde liyakat, ehliyet ve devlete sadakat öne çıkmalı, şunun bunun adamı olmak devletin içerisinde herhangi bir makama gelmekte ölçü olmaktan çıkmalıdır.

4) Bir paralelle mücadele ederken yeni paralellere alan açılmamalıdır. Bu noktada, 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonunda dinlediğimiz eski Diyanet İşleri Başkanı Sayın Ali Bardakoğlu'nun ortaya koyduğu ölçü çok dikkat çekicidir. Eğer birisi “Ben cemaatim.” diyor ve sadece dinle uğraşıyorsa bununla meşgul olmaya gerek yoktur ancak birisi “Ben cemaatim.” diyor, dinden başka siyasetle, ticaretle, kadrolaşmayla, eğitimle ve diğer kamu faaliyetleriyle çok yakından ilgileniyorsa bunların da şimdiden dikkatle takip ve kontrol edilmesi gerekir. Göz göre göre yeni terör örgütlerinin ortaya çıkmasına seyirci kalınmamalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin içeride ve dışarıda karşı kaşıya kaldığı tehditlerin her yönüyle değerlendirildiği, daha doğrusu değerlendirmesi gereken bir kurumumuz var. Bu kurum Millî Güvenlik Kuruludur. Ülkemizin içeride ve dışarıda çok ciddi tehlikelerle karşı karşıya olduğu da ortadadır ancak bu kurum yani Millî Güvenlik Kurulu maalesef Türkiye'nin gündemiyle uğraşmak yerine sanal gündemlerle Türkiye'yi meşgul etmektedir. Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyada yaşanan olağanüstü gelişmeler olduğu bir dönemde Millî Güvenlik Kurulu toplantılarından kamuoyuna yansıyan açıklamalar Türkiye'nin gerçeklerini milletimize açıklayabilecek nitelikte değildir. Millî Güvenlik Kurulu kararlarının nasıl sümen altı edildiğini de detaylarıyla birlikte sorgulamakta fayda var. Zamanın Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer 2004 yılındaki Millî Güvenlik Kurulu kararını nasıl sümen altı ettiklerini kitabında açıkça ifade etmektedir, merak edenler oradan baksınlar ancak Millî Güvenlik Kurulu 2004 yılı sonrasında ülkemiz için tehlike arz eden FETÖ olayını neden bir daha gündeme almamıştır ya da alamamıştır? Millî Güvenlik Kurulu “çözüm” adlı ihanet süreciyle ilgili uyarıları zamanında niçin yapmamıştır? Özellikle çok yakın coğrafyamızdaki gelişmelerle ilgili gerekli değerlendirmeleri yaparak alınması gereken tedbirleri zamanında niçin alamamış ve bunun sonucunda ülkemiz milyonlarca mülteciyi ağırlamak zorunda kalmıştır? Millî Güvenlik Kurulu sınır güvenliğinin sağlanması konusunda gerekli değerlendirmeleri bugüne kadar niçin yapmamıştır? Terör örgütlerinin faaliyetlerini sürdürebilmesi için ciddi kaynaklar kullandıkları ortadayken, terör örgütlerinin kullandığı kaynakların kurutulmasıyla ilgili gerekli değerlendirmeler Millî Güvenlik Kurulunda bugüne kadar niçin yapılamamıştır?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe deyince akla gelecek bir başka husus da bir taraftan geleceğe yönelik projeksiyon yapmak ama bir taraftan da geçmişin hesabını vermek söz konusudur. Kürsüye çıkan bütün Hükümet yetkilileri “Hesabını veremeyeceğimiz hiçbir şey yok.” diye kükremektedir. Ancak AKP iktidarı döneminde örtülü ödenek kullanımı katlanarak artmıştır. Aziz Türk milletinin aklına gelen ilk soru şudur: Madem hesabı verilemeyecek hiçbir şeyiniz yoktur, neden hesabı sorulamayacak konulardan bu kadar büyük paralar harcanmaktadır? Örtülü ödenek keyfiliği örtmek için konmamıştır, örtülü ödenek savurganlığı gizlemek için konulmamıştır, örtülü ödenek sorumsuz makamları fonlamak için konulmamıştır. Dolayısıyla örtülü ödenek kullanımının azaltılması ve bütçe kaynaklarının şeffaf bir şekilde harcanması sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz sosyal bir kaosun kırısında olduğu kadar ekonomik bir krizin de eşliğindedir. Devletin yaşaması için milletin de yaşatılabilmesi lazım. Milletin yaşamasıyla ilgili iki temel husus vardır. Birisi güvenlik, ikincisi de ekonomidir. Az önce güvenlikle ilgili endişelerimizi dile getirmeye çalıştım, şimdi de müsaade ederseniz ekonomiyle ilgili düşüncelerimi kendi seçim bölgem Muğla'dan vereceğim örneklerle sizlerle kısaca paylaşmak istiyorum.

Başta Sayın Cumhurbaşkanı olmak üzere herkes milletimize dövizlerini bozdurmaya yönelik çağrılarda bulunuyor, ancak 2016 yılında seçim bölgem Muğla’da ne turizmcı ne çiftçi ne de esnaf borcunu ödeyecek kadar para kazanamadı. Eğer bu insanların parası olsa döviz alacaklarına önce borçlarını öderlerdi. Bugün bölgemizde dikkat çekici bir şekilde mülk satışı vardır. Vatandaşlarımız bu şekilde borçlarını ödeme gayreti içine girmişlerdir.

Hükûmetin on dört yıllık yanlış iç ve dış politikalarının sonucu olarak maalesef turizm bitmiştir. Can çekişen turizmin ayağa kaldırılmasıyla ilgili olarak bu kürsüden defalarca uyarılarda bulunduğum ancak hiçbirisi dikkate alınmadı. Sektör çalışmadığı için işletmeler para kazanamadı. Sektörde çalışan insanlarımız işsiz kaldı ve buna bağlı olarak turizm sektörünün lokomotifliğini yaptığı bütün işletmeler perişan hâle düştü. Turizm, 2015 yılında 2014’e göre yüzde 30 geriye gitti. 2016 yılında da 2015’e göre turizm sektörü yüzde 45-50 civarında yeni bir kayıpla karşı karşıya kaldı. Bu da cari açığın kapanması konusundaki en önemli yerli kaynak olan turizm gelirlerinin bittiği anlamına gelmektedir. Bugüne kadar önerilerimiz dikkate alınmadığı için turizm sektörü 2017 için de umut vadetmemektedir.

Yine, Hükûmetin uyguladığı yanlış dış politikaların sonucu olarak yaş sebze ve meyve pazarlarımızı kaybettik, bu da üreticilerimizi çaresiz bırakmıştır. Geçtiğimiz günlerde bölgemizdeki bazı sebze meyve hallerini ziyaret ettik, üreticilerimizle buluştuk. 2016 yılında ürettiği narı satamayan üretici nar ağaçlarını kesti. Şu anda tarlada limonun fiyatı 15-20 kuruş, portakalın fiyatı 25-30 kuruş, seradaki domates 75 kuruş. Yani, üretici ürettiği ürünü maliyetine bile satamamaktadır, bu da üreticilerimizi çaresiz bırakmıştır. Bu bağlamda, 23 Kasım 2016 tarihinde Muğla’daki bütün ziraat odalarının başkanları Meclise gelerek üreticilerin sorunlarını bizlere aktardılar. Peki, bu durumda, 2017 bütçesi çiftçinin, esnafın, memurun, işsiz vatandaşlarımızın, turizmcinin kısaca değindiğim sıkıntılılarına derman olabilecek midir? Maalesef, her sene olduğu gibi bu sene de böyle bir bütçeden bahsetmek mümkün gözüküyor. Ekonomik darboğazdan çıkmak için bu bahsettiğimiz konulara çözüm getirecek yerli ve millî bir uygulamaya ihtiyaç vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son vermeden önce çok önemli bir hususa dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Son dönemde Türkiye Büyük Millet Meclisi ağlama duvarına dönmüştür. Anadolu’nun dört bir köşesinden gelen binlerce insan Meclisin kapısında uzun kuyruklar oluşturmaktadır, bu da yurdum insanının ne kadar çaresiz olduğunun çok basit, açık bir göstergesidir. İktidar sözcülerinin “Burada her şey güllük gülistanlık.” demesi vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm olmamaktadır. Eğer vatandaş dertlerine çare bulsa buralarda ne işi vardır?

Bu duygu ve düşüncelerle 2017 yılı bütçesinin milletimiz için, devletimiz için hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, sizleri ve ekranları başında bizi izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Atilla Kaya konuşacak.

Siz mi konuşacaksınız Mehmet Günal?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Peki. Antalya Milletvekili Sayın Mehmet Günal konuşacak.

Buyurun Sayın Günal. (MHP sıralarından alkışlar)

Sürenizde bir değişiklik yok değil mi, yirmi dakika?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Efendim, tamamını ben konuşacağım. Atila Bey’in yerine de ben konuşacağım, arkasındaki kurumları da...

BAŞKAN – O zaman süreniz otuz üç dakika.

Buyurun.

MHP GRUBU ADINA MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanın süreyle ilgili de söylediği gibi, Sayın Kaya’nın yerine de ben konuşacağım için -sonraki kurumlar da var- dolayısıyla her zamanki gibi dosyalarımızla çıktık çünkü konular derin. Birbirinden çok farklı gibi görünmekle beraber bir de tevafuk gibi de aslında söyleyebiliriz. Bugün içinde yaşadığımız sorunların üç değişik boyutunu içeriyor benim üzerinde konuşacağım kurumlar.

Birincisi: Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi, ki işin manevi boyutunu, bugün içinde yaşadığımız, hepimizin tartıştığı 15 Temmuz darbe kalkışmasının arka planında yatan birtakım nedenleri ilgilendiriyor. Öbür taraftan, yaşadığımız ekonomik ve sosyal sorunların temeli olan denetimsizlik, şeffaf olamama, hesap verememe gibi birtakım hususları, içinde bulunduğumuz bu Gazi Meclisin, yüce Meclisin en önemli hakkı olan bütçe hakkının kullanılmasıyla ilgili, daha doğrusu kullanılamamasıyla ilgili Sayıştayın yapmış olduğu çalışmaları içeriyor. Öbür taraftan da bütün bunların sonucunda Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün varlıklarını temsil eden Hazine -adı üzerinde- Müsteşarlığımızın bütçesiyle ilgili konuşacağım için çok farklı gibi görüne de aslında tamamen bugünkü sorunların farklı boyutlarını içeren kurumlar olarak görüyorum.

Öncelikle Diyanet İşleri Başkanlığımızın bütçesi üzerinde bazı düşüncelerimi paylaşmak istiyorum, sonrasında da diğer hususlarla ilgili kısa kısa sizlerle kanaatimi paylaşacağım.

Değerli arkadaşlar, din olgusu hepimizi yakından ilgilendiren, farklı şekillerde yorumlanan, tartışılan bir olgudur ama buradaki amaç insanın ahlakileşmesi, ahlaki olgunluğunu tamamlamasıdır ve bunun için din vardır yani dinin hedefi insandır. Bu anlayışla baktığımız zaman dinin doğru anlaşılması, doğru anlatılması çok önemli bir husustur. Sistemli bir eğitim yoluyla da din eğitiminin doğru bir şekilde yapılması sağlamadığı zaman işte din ile siyasetin, din ile ticaretin, din ile diğer alanların birbirine karışması muhtemel hâle geliyor. Maalesef, bugün bu sorunları yaşıyoruz. Türkiye’de bu konuda dinle ilgili eğitimi örgün din eğitimi olarak ve öğretilimi, eğitimi yürüten Millî Eğitim Bakanlığı ile bunun dışında yine, yaygın din eğitimi ve öğretimini yürüten Diyanet İşleri Başkanlığı yerine getiriyor. Bu kapsamda da din eğitimiyle ilgili Diyanet İşleri Başkanının çok önemli olduğunu baştan vurgulayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Bunu Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesinde de, geçtiğimiz dönemlerde Diyanet İşleri Başkanlığının bir kanunu, teşkilat kanunu görüşülürken de defalarca dile getirdim. Başkanlığımızın yetkilileri burada. Bakanlar sık sık değişiyor ama başkanlarımız, başkan yardımcılarımız, Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri burada; bunları yakından biliyorlar.

Değerli arkadaşlar, bu kurumun önemine binaen -Osmanlı’da da yine önemli bir kurum olarak devam etmiş ama- cumhuriyetin kurulmasından sonra, Atatürk, Diyanet İşleri Başkanlığını kurdururken -ki bu Başkanlık, Genelkurmay Başkanlığıyla aynı kanun içerisinde düzenlenmiş, enteresan bir şeydir- Diyanet İşleri Başkanının maaşının da statüsünün de Genelkurmayın bir tık üzerine getirilmesi için 5 lira fazladan maaş verilmesini öngörmüş, protokolde de Cumhurbaşkanından sonra birinci sırada gelmiş uzunca yıllar. Bir süre değişikliklere uğramışsa da yeniden 61 Anayasası’ndan sonra, 82 Anayasası’ndan sonra farklı statülere kavuşmuş yani çok önemli bir yere koyduğu bellidir. 1961

Anayasası'nda yine 154'üncü maddede de kanunla düzenlenen bir görev verildiğini ve kurumun statüsünün korunduğunu görüyoruz. Kısacası, burada, 1982 Anayasası'nda da yine devam ediyor: "Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir." deniliyor yani "Milletçe bütünleşmenin bir aracıdır. Bu dayanışmayı sağlamanın da bir aracı olması gerekir." diyor. Dolayısıyla bunu sağlayabilmek için her türlü siyasi görüş ve düşüncenin üzerinde kalması gereken bir kurumdur. Birtakım konularda fedakârlık ve yardımlaşma gibi dinimizin yüce prensiplerini de birlik, beraberlik ruhunu da halkımıza benimsetmesi gereken bir kurumdur çünkü İslam'ın güzel ahlakı içerisinde vatandaşlarımızın mutlu olmalarını, dinî ve millî sorumluluk duygusu içerisinde çalışmalarını sürdürmelerini, insani ve manevi değerlere, millî ülkülere bağlı kalmalarını sağlamak, yurt içinde ve yurt dışında yoğun bir disiplin içerisinde etkin ve yaygın bir din hizmeti sunmak da bu kurumun saymış olduğumuz temel görevleri arasındadır.

Bunları söyledikten sonra, tabii, "Peki, ne kadar bunları yerine getirebiliyor?" diye baktığımız zaman, maalesef, bugün yaşadığımız ortamda tam olarak fonksiyonlarını yerine getiremediğini görüyoruz. Tabii hemen 15 Temmuzun arkasında burada Sayın Başkan bir çalışma yapmış ve Olağanüstü Din Şûrası'nda Dini İstismar Hareketi Raporu gibi birtakım şeyleri paylaşmış ama bu sadece testi kırıldıktan sonraki kısmıyla ilgili olanlardır. Yani birkaç tane ana şûra kararlarından başlıkları söylersem siz ne dediğimi o zaman daha iyi anlayacaksınız.

3'üncü maddesi: "FETÖ/PDY açık bir din istismarı hareketidir." demiş. "İslam'da davet Allah'a ve Hazreti Peygamber'in yoluna yapılır. Allah adı kullanılarak çeşitli kişilere, yapılara ve hiziplere yönelik davet 'din ve Allah' diyerek insanları aldatmaktır ve dine yapılmış en büyük haksızlıktır." doğru.

7'nci maddesi: "FETÖ/PDY İslam ümmetinin vahdetini parçalayan bir tefrika hareketidir." diyor. Tespitler doğru.

12'nci maddesi: "FETÖ/PDY dinlerarası diyalog adına din mühendisliği yapan ve kelime-i tevhidi parçalayan bir harekettir." diyor. Doğru.

Yani açıkçası burada önemli bir şey söylemiş tespitinde: "Kamuoyunun ilgi ve desteğini sağlamak, medeniyetler çatışması tezine karşı duyarlılık üretme adına "dinlerarası diyalog" ve "ılımlı İslam" diyerek şaibeli girişimler başlatmış..." Ben de tam bu noktada karşı çıkıyorum değerli arkadaşlar. "... pek çok sırlı ve gizemli ilişkiyle uluslararası dünyada Müslümanların aleyhine..." diyor. Tam da bu dünyada son dönemde yaşanan gelişmelere baktığımız zaman "medeniyetler çatışması tezine karşı" diye söylediği "diyalog, ılımlı İslam" sözüne -Sayın Başkan Yardımcılarımız oradaydılar kendilerine söyledim- Adalet ve Kalkınma Partisi olarak Büyük Ortadoğu Projesi'nin bir uzantısı olan "ılımlı İslam" kandırmacasına eğer aldanmamış olsaydık, bugün Diyanet İşleri Başkanlığının da tespit ettiği gibi, bunların, farklı unsurların bize dayattığı bir yapı olduğunu eğer o zaman anlasaydık buna ihtiyacımız yoktu. Onun için önümüzde yılların imbiğinden süzülerek gelmiş bir Türk İslam medeniyeti varken Türk Müslümanlığı varken, Buhara'dan, Semerkant'tan gelen, Yesi'den gelen, İmam Mâtürîdî'den Yesevî'ye, Hacı Bektaş'a, Yunus Emrelere gelen bir kültürümüz varken, bunun dayandığı büyük bir Türk İslam medeniyeti varken, ılımlı İslam'ın peşine gidersek, sonucunda buraya düşeriz. Onun için, bunları bir çözüm önerisi olarak söylüyorum. Durum tespitleri güzel ama halkımıza o dini Atatürk'ün koyduğu ilkeler çerçevesinde, o günün şartlarında, Elmalılı Ahmet Hamdi'ye yaptırdığı tefsirde "İtikaden Maturidi olsun." diyecek kadar bu işin farkında olan Atatürk'ün koymuş olduğu yere Diyanet İşleri Başkanlığını koyabilseydik bugün FETÖ hareketinin inançlı insanlarımız arasında, bugün

kullanıldıklarını fark eden insanlarımız arasında bu kadar yer tutması mümkün olmayacaktı. Bugün tutmuş durumdalar maalesef ve bunu sorgularken de Diyanet İşleri Başkanlığına çok büyük bir görev düştüğünü yeniden hatırlatmak istiyorum değerli arkadaşlarım.

Arkadaşlarımız geldiler. 15 Temmuz gecesi birçok arkadaşımız buradaydı, ben de geldiğimiz andan itibaren kürsüde diğer arkadaşlarımla beraberdim. Sonrasında, TRT’den röportaj için geldiler, dediler ki: “Hocam, sizin için buradan çıkarmamız gereken en önemli ders ne?” Ben de kendilerine dedim ki: En önemli ders ve sorumluluk Diyanet İşleri Başkanlığımıza düşüyor. Neden? Neden acaba? Eğer söylediğimiz anlamda dini gerçekten anlatabilseydik hurafelerden, dogmalardan uzaklaştırarak, yıllarca subaylık eğitimi almış, strateji, taktik görmüş, kurmaylık düzeyine gelmiş subaylarımızın, paşalarımızın bir vaizin peşine gitmesi mümkün olur muydu? Veya yıllarca bilim tahsil etmiş, profesörlük düzeyine gelmiş, dekanlık, rektörlük görevlerinde bulunmuş akademisyenlerimizin bir talimatla bu hâle gelmesi, eğer gerçekten din eğitimi vermiş olsaydık böyle kandırılmaları mümkün olur muydu? Demek ki aksayan bir şeyler var. Onun için, sonuç olarak diyorum ki: “Diyanet İşleri Başkanlığı bu yapısını gözden geçirmelidir. İş olduktan sonra din şurasıyla FETÖ’ye “terör örgütü” demek yetmez, onların yuvalanmalarına bakmak lazım.

Diyanet İşleri Başkanlığı, son olarak, siyaset üstü kalmalıdır. Bir devlet kurumu olarak, toplumu bilinçlendirme kurulu olarak, Türkiye merkezli yeni bir medeniyetin ihyası için manevi değerlere, küreselleşme karşısında, sosyal boyutu olan millî değerlerin yanı sıra, manevi değerlerin yanı sıra, insani değerlere önem veren yeni bir neslin gelişmesi ve 2023 lider ülke vizyonumuza ve 2053 uzun erimli vizyonumuza erişebilmek için böyle bir çalışmaya ihtiyacımız var. Bunun için de siyaset üstü kalmalıdır.

Son olarak, “Siyaset üstü kalsın.” derken de, sendikalar arasında, çalışanlar arasında ayırım yapmamalıdır. Cuma hutbelerinde okunan ayette Allahuteala bize adaletle iş görmemizi, kötülükten kaçınmamızı emrediyor. Onun için, başta, her hafta bunu dinleyen, okuyan görevli arkadaşlarımız olmak üzere, kendi personelleri arasında da “Bu TÜRK DİYANET VAKIF SEN’lidir.” veya “BEM-BİR-SEN’lidir.” diye bakmadan, ayırım yapmadan yapmamız lazım. Çok fazla şikâyetler geliyor. Zaman zaman Sayın Başkana, sayın bakanlara iletiyoruz ama kurumun personeli arasında da adaletli olmak gerektiğini söylüyor, Diyanet bütçesi hayırlı olsun diyorum. Çünkü arkasından Sayıştay bütçesi ve Hazineyle ilgili de bir şeyler söylemem lazım.

Şimdi, tabii, asıl bizim Meclis olarak en önemli hakkımız, değerli arkadaşlar, şu anda bütçe hakkını kullanmak. Şu anda görüşmüş olduğumuz bütçe hakkının da en önemli aracı Sayıştay Başkanlığı. Ama öyle görüyorum ki ve üzüliyorum, değerli arkadaşlar, sıralara bakıyorum -maalesef bu bütçe hakkımızı kullanmak- Sayıştay bütçesi bugün görüşülüyor olmasına rağmen arkadaşlarım maalesef fazla ilgi göstermiyorlar. Demek ki Sayıştayın etkisiz olması da, bize raporları göndermemesi de hepimiz tarafından kabul ediliyor. Zaten biz de önemsiyoruz ki onlar da bizi önemsemiyor diye düşünüyorum. Niye öyle söylüyorum? Çünkü bizim en temel hakkımız, değerli arkadaşlar, bütçe hakkıdır. Sayıştay, Anayasa’daki tanımıyla, Türkiye’de demokratik ve şeffaf devlet niteliklerinin en önemli kurumudur, bizim de bütçe hakkımızı aracılığıyla kullandığımız bir kurumdur. Demokratik yönetimin en önemli ilkesi de yönetenlerin her türlü eylem ve işlemlerinin denetime açık olmasıdır. Yani, denetim ve demokrasi ayrılmaz bir ikidir. Bizim de demokrasinin tecelligâhı olan, millet iradesinin tecelligâhı olan yüce Meclis içerisinde bu hakkımızı kullanmamız gerekiyor.

Bu kapsamda, geçmişte birtakım “reform” adı altında Sayıştay Kanunu’nda bazı değişiklikler yapılarak maalesef etkisizleştirildi ve gelen raporlar bize benim “Raporları Kuşa Çevirme Kurulu” dediğim Rapor Değerlendirme Kurulu tarafından maalesef kuşa çevrilerek gönderildi, bir kısmı gönderilmedi. Birazdan bunları anlatacağım ama Sayıştayın görevi, bu denetimleri yaptıktan sonra, bunları adına denetim yapmış olduğu yüce Meclise göndermektir değerli arkadaşlar.

Sayıştay, kamu kurum ve kuruluşlarını denetlediği için değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkını kullanması amacıyla denetim yaptığı için bizim açımızdan önemlidir. Sadece denetlemesi değil ama bizim adımıza denetlemesi ve raporunu bize sunması gerektiği için önemlidir. Burada da biz bu yetkimizi, kullanmamız gereken raporlar bize gelmediği için maalesef denetim yetkimizi yapamıyoruz ve Sayıştay yapılan birtakım çalışmalarla, torba kanunlarla etkisizleştirilerek zaten denetim yapamaz hâle getirilmişti ama sonrasında daha vahim bir şekilde, şimdi o gelen raporlar da bütçe hakkımızın gasbıyla beraber ortadan kalkmış bulunuyor.

Şimdi, bir de 5018 sayılı Kanunu’muz var hiç uymadığımız, kanun hazırlarken de “torba kanun” dediğimiz artık galatimeşhur kanunları, garabetleri yaparken de herhangi bir usule ilişkin tartışma yaşarken de hiçbir şekilde uymadığımız 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu var. Burada kamu kurumlarının yöneticilerinin hesap verme sorumluluğunu yerine getiren iç denetim ve TBMM adına yürütülen dış denetim, yani Sayıştay denetimi olmak üzere iki adet mekanizma var bütün bu kurumlarla ilgili bu şeffaflığı sağlamak üzere. Bu denetim faaliyetlerinden dış denetim faaliyetinin çerçevesi de 5018 sayılı Kanun’da çizilmiş ve “Uygunluk denetimi yanında kamu idarelerinin mali rapor ve tablolarının ilgili kurumun mali durumu ve faaliyetlerinin güvenilirliği yanında kaynakların etkin ve verimli kullanılıp kullanılmadığı da Sayıştayın dış denetim faaliyetleri içerisinde yer almaktadır.” diyor.

Bakın, şimdi size geçtiğimiz dönemlerden birkaç hatırlatma yapayım: 2012 yılında -kanunda 2010 yılında yeni revizeler olduğu için oradan geriye gitmeden söylüyorum, hep tantanaların başladığı dönemdir- toplam 358 raporun 146’sını Meclise göndermiş; KİT performans denetim raporlarıyla birlikte 455 rapor düzenlemiş. 2013 yılında toplam 400 raporun 157’sini Meclise göndermiş; KİT raporları ve performans denetim raporlarıyla beraber 455 rapor. 2014 yılında 482; KİT raporları ve performansla beraber 698 rapor düzenlemiş.

Şimdi, 8 Eylül 2016 tarihinde Meclise Genel Uygunluk Bildirimi, Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu, bununla beraber mali istatistikler ve ajanslarla ilgili raporları sunmuş. Buna göre, 211 adet kamu idaresine ilişkin Sayıştay raporunu sunmuş; 45’i genel bütçeli, 147’si özel bütçeli, 2’si Sosyal Güvenlik Kurumu, 9’u düzenleyici, denetleyici kurum ve 5018’e tabi olmayan 8 tane kurum.

Değerli arkadaşlar, bunların içerisinde hem geçen yıl hem bu yıl, maalesef, KİT denetim raporları, yayınlanması gereken raporlar, web sitesinde de yayınlanması gereken raporlar yayınlanmıyor. KİT Komisyonuna arkadaşlarımız gelip bilgi veriyorlar. Bize 1 tane... Sadece Hazinesin -şimdi, birazdan oraya geçiş yapacağım- kamu işletmeleri raporu var; bunlarda da 1 sayfa -yani şuradan bakıyoruz- 1,5 sayfa, 2 sayfa örnek. En büyük kurumlar sadece bir bilanço göstergesiyle toplanıp bir rapor hâline getirilmiş. Burada bir denetim yok, genel bir rapor var.

Şimdi, bu kamu işletmeleri genel raporunun dışında da herhangi bir şey, maalesef, bize gelmemiş. 47 tane KİT'e ait rapor yok. Sayıştay bunların 43'üncü maddesine dayanarak bunları açıklamıyor ama hemen arkasında 44'üncü madde var, raporların yasaklı durumlar hariç kamuoyuna duyurulacağı da 44'üncü maddede yer alıyor; maalesef maddenin bir tarafını okuyup bir tarafını okumayınca böyle oluyor.

Daha vahimi var. Neyse, hadi onları yine bir şekilde KİT'te, geliyorlar, anlatıyorlar. Kısım raporlar var, istersek zorla bir kısmını buluyoruz ama mahallî idarelerle ilgili raporlar... Bizim Kesin Hesap Kanunu'na ilişkin muhalefet şerhimizde ayrıntısı var, isteyen arkadaşlarımız bakabilir ama bir iki cümle ondan da bahsedeyim.

Mahallî idarelerle ilgili raporlar TBMM'ye hiç gelmiyor değerli arkadaşlar. Eğer kanunun 38'inci maddesine bakarsanız Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporuyla ilgili: "Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu ile Kurulca görüş bildirilen kamu idarelerine ilişkin denetim raporları Sayıştay Başkanlığınca genel uygunluk bildirimi ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur." Yani bunun içerisinde yer alan bütün denetlenen kurumların raporlarını sunmanız lazım. Burada da aynen kamu işletmeleri raporu gibi Mahallî İdareler Genel Müdürlüğünün hazırladığı genel raporun dışında herhangi bir şey yapmıyor. Sayıştay Başkanlığı İçişleri Bakanlığının hazırladığı raporu alıyor, bunun içinden bir özetleme yapıyor, bize bunu sunuyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bunu yaparken nasıl yapıyorlar? Orada da çok böyle zekice çalışma yapan arkadaşlarımız var. Kanundaki şeyi yönetmelikle aşmaya çalışıyor, böyle bir garabet var. Kısaca orayı da sizin dikkatinize sunayım.

Değerli arkadaşlar, Sayıştay Denetim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'in 2'nci maddesi var; burada, (6)'ncı fıkrada sadece TBMM'ye değil, ilgili mahallî idarelerin meclislerine bilgi verileceğini söylüyor. Bakın, kanun diyor ki: "Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi verilir." Yönetmelik diyor ki: "Belediyelerin belediye meclislerine gönderince işiniz biter." Şöyle diyor: "Rapor Değerlendirme Kurulunca merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarına ilişkin görüş verilen denetim raporları Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur ve bilgi ve gereği için kamu idarelerine gönderilir. Kurulca görüş verilen -eklemişler burayı- mahallî idarelere ait denetim raporları ilgili mahallî idarelerin meclislerine bilgi ve gereği için gönderilir." Yani, Türkçesi, mahallî idarelerin raporları TBMM'ye sunulmadan, kaçınılarak ilgili belediye meclislerine ve il özel idarelerine veriliyor.

Ne diyor şimdi? Değerli arkadaşlar, 2015 yılında yürütülen denetimler sonucunda şöyle bir ibare yazmışlar rapora da: "İl özel idareleri, büyükşehir belediyeleri, büyükşehir bağlı idaresi, il belediyeleri yüzde 100 oranında denetlenmiş -yani tamamı- ilçe belediyeleri yüzde 71, kalkınma ajansları yüzde 100." Yani ilçe belediyeleri hariç bütün kurumlar denetlenmiş. 185 belediye ve 51 il özel idaresini incelemişler. Şimdi buraya dikkatinizi çekiyorum: 51 belediye ve 17 il özel idaresi için olumlu yani 51+17; 68, toplam 185'te 68 olumlu görüş var. Tekrar dönüyoruz, devam ediyoruz; 127 belediye ve 34 il özel idaresi için şartlı denetim görüşü yani "Eksiklikler var, bunları onaylamıyoruz ama şu, şu, şu eksikliklerin giderilmesi gerekir." diye, 6 belediye için olumsuz denetim görüşü yani ibra edilmemiş, denetleme sonucu bize sunulmadığı gibi kendileri de uygun görmemişler ve son olarak 1 belediye için ise görüş bildirmekten kaçınılmış.

Şimdi ben soruyorum: Değerli Sayıştay Başkanı, bunlar hangi belediyeler? Neden bunlar bize Meclis olarak bildirilmiyor? En azından hangileriyle ilgili ne gibi bir olumsuz kanaat vardı ki... Görüş bildirmekten kaçınmak en ağır şeydir arkadaşlar. Yani şartlı olanı yine anlayabilirsiniz ama görüş bildirmekten Sayıştayın kaçınması demek “İler tutar bir tarafı yok, ben buna hiçbir şey diyemem.” demektir. Onun için burada genel uygunluk bildirimine baktığımız zaman yine aynı şeyler var.

Birkaç hususa daha değinmek istiyorum. Bizim bütçe hakkımız elimizden alınıyor dedim. Değerli arkadaşlar, genel uygunluk bildirimini içerisinde ödenekler, yedek ödenekler bölümleri var, ödenek üstü gider var, bütçe gideri var. Şimdi birkaç cümleyle hemen onu sizin dikkatinize sunayım, zamanım azalıyor. Örneğin, genel uygunluk bildirimini içerisinde ödenek aktarmayla ilgili bu görmüş olduğunuz... Arkadaşlarımız hiç görmüyorlardır, bir baksınlar. Yani bize de geliyor ama iktidara geliyor mu gelmiyor mu bilmiyorum, sadece bundan bakabiliyoruz. Bunun içerisinde ödenek aktarma ve ekleme kısmı var, her konuda bununla ilgili Bakana aktarma, döndürme yetkisi veriyoruz ama acil durumlar için verilen bu yetki... Bunun içerisinde rakamlar var, isterseniz bakarsınız, ek 1’de. Değerli arkadaşlar, bu tabloyu incelediğimiz zaman “Gerçekleştirilen ödenek aktarma, düşme ve ekleme işlemleri ile genel bütçeli idarelerin toplam ödenek tutarında bir değişim olmamakla birlikte, bu işlemlerle eklenen ve düşülen ödenek tutarının kamu idarelerinin yıl sonu ödenek toplamalarına oranının yüzde 4,79’dan yüzde 108,85’ine -yanlış duymadınız- kadar değişiklik gösterdiği, ortalama değişim oranının ise yüzde 29,55 olduğu...” Yani toplamda baktığınız zaman kamu idarelerinin toplam bütçelerinde yüzde 30’u kadar aktarma, döndürme yapılmış ve 2015 yılında eklenen, düşülen ödeneğin toplamını ise toplam ödenek oranı en yüksek olan ilk 15 kurum almış. İlk 15 kurum için yüzde 63’ü geçmiş. Bakın, yani ilk 15 kurumda biz -sizin anlayacağınız dille söylüyorum arkadaşlar- Meclis olarak, Plan ve Bütçe Komisyonu olarak 100 lira ödenek vermişiz, biz demişiz ki -bizim verdiğimiz dışında- “Bunun 63 lirasını şuraya harcayın.”, o kaldırmış başka yere harcamış, başka yerlere harcamış. Şimdi, burada harcamanın doğru yere gittiği veya makbuzların, faturaların doğru olduğu ayrı bir şey, bizim verdiğimiz amaçla o proje için ödeneğin kullanıp kullanılmadığı ayrı bir şeydir. Yani bütçe hakkınızın denetlenmesi engellenmiş oluyor. Dolayısıyla, burada bunu dikkatinize sunuyorum. Neden böyle söylüyorsunuz? Yani ödenek üstü şeylere bakıyorsunuz 35,2 milyar. Bütçenin yüzde 7,26’sına tekabül ediyor. Verdiğimiz 100 liranın 7,26’sı kadar, bütün bütçenin tamamının yüzde 7,26’sı maalesef gitmiş. Peki, niye söylüyorum, normal olması gereken ne? Limit koymuşuz, yedek ödenek limiti yüzde 2, kanun koyucu yani aşılabilecek oranı da vermiş. Bu kaç? Yüzde 7,3. Dolayısıyla, bizim bütçe hakkımız gidiyor.

Tabii, ödenek üstü giderlere baktığımız zaman da aktarma, döndürmenin dışında 31,2 milyar yine toplam ödenek üstü miktar var. Bunun 20 milyara yakını Millî Eğitim Bakanlığına ait. Oradan bir torba yapıyor Bakan, oradan oraya, oradan oraya aktarıyor. Maalesef, bütçe hakkımız elimizden gidiyor.

Son olarak, burada, değerli arkadaşlar, Hazineye geçmeden önce yine Hazineyi de ilgilendiren bütçe hakkımızla ilgili başka bir şey var: Sağlık Bakanlığı bütçesi geldi, arkadaşlarımız baktılar, Bakanın sunumunun ilk başında var; bir döner sermaye garabetimiz var. Sayıştayın bütün raporlarında döner sermaye işletmeleriyle ilgili eleştiriler var. Kabaca 32 milyar lira bütçesi var Sağlık Bakanlığının, 32 milyara yakın da -31 milyar küsur- döner sermaye işletmesi var. Yani, öyle bir şey olmuş ki bizim bütçe hakkımız diye bir şey kalmamış. Bütün kurumlarda döner sermayeler ayrı bir beylik gibi. Ve yapılan harcamalarla ilgili eleştiriler var. Ya, doktorlara daha fazla verelim ama kuruma daha fazla döner sermaye verelim diye harcama olmayan şeyleri harcama gösterip şişiriyor muyuz? Nereye gidiyor? Buradan kim nereye harcama yapıyor? Yani, denetim dışına çıkmış 32 milyarlık bir şeyden bahsediyoruz. Dolayısıyla, bu döner sermaye meselesinin de Maliye Bakanlığı tarafından bir an önce çözülmesi ve

gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Hâlâ ortada gidiyor, Sayıştaya verdikleri cevaplarda “Yaptık.”, “Yapıyoruz.”, “Çalışıyoruz.” deniyor. Bunu söylemişken şehir hastaneleriyle ilgili garabet var. Hazine bütçesinden konuşuyoruz. Hazine garanti veriyor. Sayın Cumhurbaşkanı “Herkes dövizini bozdursun.” diyor. Efendim, BİST bozdurmuş, şu bozdurmuş. Peki, ne yapacağız, yükümlülükleri nasıl yapacağız? Köprü taahhütleri, yol taahhütleri... Şehir hastanesinde hasta garantisi veriyoruz, doluluk oranını garanti ediyoruz, bunlar da dolar üzerinden. Nasıl değiştireceğiz? Herkesi, tamam, söylüyoruz ama önümüzdeki yirmi-yirmi beş yıl sürede bunlara milyarlarca dolar ödeme taahhüdünde bulunduk, üstüne üstlük hasta garantisi verdik. Bunlar ne olacak? Asıl bunlara bakmamız lazım. Hazinesinin üstlendiği garantileri de ciddi şekilde gözden geçirerek daha etkin alanlara yönlendirmemiz lazım. Efendim, “Bakan istiyor.” Ya, doğru mu? Değil. Sayın Bakan burada. Kalkınma Bakanıyla konuştuk. On yıldır bekleyen kamu-özel ortaklığı kanun tasarısı taslağı var, birisi alıp getiremedi. Sağlık Bakanlığı ayrı yapıyor, Turizm Bakanlığı ayrı yapıyor, Özelleştirme İdaresi ayrı yapıyor. Böyle bir şey olur mu? Aynı döner sermaye işletmesi gibi. Bunların hepsini zapturapt altına almamız lazım, doğru alanlara kaynaklarımızı yönlendirmemiz lazım. Bu sefer sürekli borç taahhüdüne giriyoruz, döviz taahhüdüne giriyoruz, sonra da döviz yükümlülüklerimiz artınca, açık pozisyonumuz artınca sıkıntıya düşüyoruz, onun için bunları kökten çözmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar.

Aynı şey... Bizim görevimiz, sizi bütün konularda uyarmak, doğruya doğru teşvik etmek, yanlışları eleştirmek. Burada söylediğimiz şeyler herhangi bir yıkıcı değil, yapıcı eleştiri. Örnek söylüyorum, yine Hazineyle ilgili, burada Sayıştayın raporlarında da var, Sayın Bakana da ilettik, Kredi Garanti Fonu’yla ilgili uyarılar var. Bunların işlemleriyle ilgili Sayıştayın yaptığı uyarılar var, “Kriterler belli değil; neye göre, kime veriyorsunuz, kime vermiyorsunuz belli değil.” diyor. Arkadaşlarımız getirdiler alelacele -Komisyon Başkanımız yok ama Komisyon üyesi arkadaşlarımız burada- gecenin yarısında bir kanun tasarısının, teklifinin içerisinde, torbaya bir madde. “Nedir?” dedik. “Kredi Garanti Fonu’yla ilgili, efendim, 2 milyar daha limit istiyoruz.” 2 milyar vermiştik zaten. Yani merak ettik, böyle aceleyle, acele, sahibinden, ihtiyaçtan, bizim torba kanunlar... Artık kitaptan bahsetmez olduk, eskidi. Sürekli bir kurum bir şey getiriyor, son saniyede gelince de bir içine bakalım dedik. Gerekçesini okuduk, diyor ki: “Yeni kurulacak olan İhracat Kredi Garanti Fonu’na kullanırlı olmak üzere.” Arkadaşlara soruyorum, böyle bir şey kuruldu da bizim mi haberimiz yok, yoğunluktan bazen oluyor çünkü dikkat edemeyebiliyoruz. Maalesef, böyle bir şeyde yeni bir kurum kuralım, kafamıza göre yapalım. “Peki.” dedik. Ya, bunu Bakanlar Kurulunun yapma yetkisi var, bir.

İkincisi: Verdiğimiz 2 milyarın tamamını kullandınız mı? “Hayır.” “Dökümünü getirin.” dedik. “Aceleyle bir şey çıkmadı.” Sonra söyledik, Sayın Bakan da bakmış ve nitekim yolunu gösterdik, amacımız burada eleştirmek değil. “Ne yapacağız?” dediler. “Bakanlar Kurulu gelsin, ‘İhracatçılar için de Kredi Garanti Fonu’ndan kullanırlıdır.’ desin, bir Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarın.” Evet, çıkarmışlar, teşekkür ediyoruz, eksik olmuş bazı konular var ama yine burada Bakanlar Kurulu 30/10/2016 tarihinde kararlaştırmış, kasım ayı içerisinde de Resmî Gazete’de yayınlanmış. 2 milyarlık kaynak şu anda duruyor, kullanırlarsa ihracatçıya da kullanılacak, Eximbank aracılığıyla gelirse de yüzde 100’üne Kredi Garanti Fonu’ndan para verecek. Demek ki muhalefetin her söylediği yanlış değilmiş, eksik de olsa bir şeyler yapıldığı zaman... Doğru “Yeniden oraya niye kaynak kuruyorsunuz, niye yeniden bir fon kuruyorsunuz?” dedik. Tam tersine, fonların, döner sermayelerin bütçe disiplini içerisinde Hazinesinin, Maliyenin kontrolünde çalışması gerektiğini söyledik, aksi takdirde kaynak israfı oluyor değerli arkadaşlar, maksat, oraya buraya gelmesi değil. Şimdi, en büyük sorunuz... Diyoruz ki: “Döviz sıkıntısı başlayınca herkes dövizini satsın, TL’ye geçsin.” Peki yeterli mi? Eğer o

taahhütleri azaltamıyorsa, tasarruflarımızı artıramıyorsa, sürekli olarak döviz üzerinden kaynak bulup tüketimi finanse etmeye çalışırsa bunun içinden çıkamayız. Ne lazım bize? Yapısal önlemler lazım, ekonomide bunları kalıcı hâle getirecek çalışmalar lazım. Onun için de sadece köprüyle, yolla ilgili değil, şehir hastaneleriyle ilgili de Hazinesin bütün garantilerini de üzerimizde baskı yaratacak, döviz pozisyonumuzla ilgili kırılğanlığımızı artıracak çalışmaları da bir an önce azaltacak şekilde bu çalışmaları gerçekleştirmemiz gerekiyor; aksi takdirde, bunu konuşur dururuz. Yani, en önemli döviz kazancı getiren sektörümüz turizm sektörü, maalesef, onunla ilgili de yasal düzenlemeleri çıkaramadık. Geçen hafta otelcilerin genel kurulu vardı, Sayın Bakan da oradaydı, Sayın Kılıçdaroğlu da oradaydı, ben de oradaydım, konuştuk ve maalesef henüz yasal bir düzenlememiz çıkmadığı için de bunu yapamıyoruz. Önce, döviz getirici alanlardaki eksiklerimizi tamlayıp buralarda elimizde olan imkânları değerlendirmemiz lazım. Onun için de yapıcı bir muhalefet anlayışı içerisinde sizlere sunmuş olduğumuz bu görüşleri dikkate alarak ülkemizin daha da gelişmesi, 2023 yılında lider ülke olması, 2053'te süper güç olması için, başta Diyanet İşlerinin eğitimi de dâhil olmak üzere, bütün konularda iş birliği yapılması gerektiğini düşünüyorum, bütçelerin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Günel.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun konuşmacılarını dinleyeceğiz.

İlk olarak Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Haluk Koç'u kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Koç. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz dokuz dakika.

CHP GRUBU ADINA AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ayrılan kısa süre içerisinde Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde siyasi değerlendirme mi yapalım, yoksa bütçe rakamları üzerinden teknik bir değerlendirme mi yapalım? Ama, herhâlde komisyonda teknik boyutu konuşuldu. Daha çok siyasi değerlendirme yapma ihtiyacı ortaya çıkıyor.

Öncelikle, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, tarih öyle örnekler ortaya koyuyor ki bazı ülkelerde demokrasinin tanıdığı temel hak ve özgürlükler kullanılarak sandıktan iktidar olarak çıkanların, daha sonra kendilerini oraya getiren temel hak ve özgürlükleri adım adım budayarak, ortadan kaldırarak sandıktan bir daha çıkmamak gibi bir sorunun olmayacağı bir ortamı sağladıklarını görüyoruz. Bu, Türkiye'deki örneklerden bir tanesidir. Diyeceksiniz “Biz hangi özgürlükleri kısıtladık?” Bunlar örnekleriyle var. Anayasa'nın 101, 102, 103, 104'üncü maddelerinde Cumhurbaşkanlığı makamıyla ilgili... Ki parantez içinde şunu da söyleyeyim: Herkesin, Türkiye Cumhuriyeti devleti için çok önemli bir makam olan bu konuda yorum yaparken, siyaset geliştirirken -o makamı işgal edip o görevi yaparken de- çok dikkatli olması gereken bir noktada olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Anayasa'da, dediğim gibi, maddelerde hukuki durum ifade edilmiş. Bir de fiilî durum var yaşadığımız. Maalesef, Anayasa'da yer alan tariflerle hiçbir ilgisi yok bugün yaşadığımızın. Yani, Anayasa'ya göre sorumluluk alanları sayın bakanlar ve Başbakan'da. Başbakan büyük bir çaba içerisinde kendini ilga etmek için şu aşamada yani kendi varlığını ortadan kaldırıp sistemi bir başkanlık sistemine dönüştürmek için büyük bir çaba içerisinde. Cumhurbaşkanlığı makamına bakıyorsanız, sorumsuzluk tarif ediliyor. Ama, sorumsuz bir kişi bugün Türkiye'de hem Cumhurbaşkanı, hem

Başbakan, hem Meclis Başkanı, hem Yargıtay Başkanı, hem üniversite rektörü, hem doktor, hem spor federasyonu başkanı, hem dernek başkanı, hem sendika başkanı, her şey. (CHP sıralarından alkışlar) “Ben her şeyim.” diyor, “Bunu bu şekilde kabul edeceksiniz.” diyor, “Ben yaptıklarımın sorumlu tutulmam.” diyor, “Böyle bir sistem geliştireceksiniz.” diyor, “Ben denetlenmeyeceğim. diyor, “Böyle gidecek bu iş.” diyor ve uzun yıllar Batı Trakya’da eziyet çekerek sonunda ana vatanına kavuşan Sayın Müezzinoğlu bunu külhanbeyi siyaseti olarak yorumluyor ve cumhuriyetin kurucusuyla bağdaştırarak bir yorumda bulunuyor bu tavra, hiç ilgisi dahi yok.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bakıyorsunuz, siyasetin görevi nedir? Siyasetin görevi fiilî durumları hukuk devleti kuralları içerisine getirme görevidir. Şimdi, Türkiye’de yaşanan tersten okuma. Nedir o? Bir fiilî durum var, hukuki durum içine bunu getiremiyoruz, o zaman hukuki durumu fiilî duruma göre ayarlayalım. Ya, ne yapalım? Bu kişinin istediği bütün yetkileri verelim, denetlenmesin, sorgulanmasın, başına buyruk gitsin.

Değerli arkadaşlarım, bir gün “Esad’a savaş açmak için oraya girdim.” diyen, yirmi dört saat sonra “Oradaki terör örgütlerine karşı mücadele etmek için oradayım.” diyen, bir gün “Libya’da NATO’nun ne işi var?” diyen, ertesi gün NATO’nun verdiği görev çerçevesinde Libya’ya giden bir kişiye her konu nasıl emanet edilebilir?

Bakın, tarih 4 Şubat 2015 -dört yıl parti sözcülüğü yaptım- şöyle demişim tek kişiyi tarif ettikten sonra: “4 Şubat 2015. Özetle şunu demek istiyor: ‘Yeni çıkacak bir paketle sürekli bir sıkıyönetim hâli getirmeliyim ki Türkiye’ye, sürekli bir olağanüstü hâl dayatmalıyım ki hak, hukuk, adalet, özgürlük ve eşitlik gibi kavramlar peşine düşen her kimse onları bir şekilde derdest edebilmeliyim, nefes alışlarını dahi takip edebilmeliyim.’ İşte Türkiye böyle arızalı bir siyasetin elinde.” demişim parti sözcüsü olarak. (CHP sıralarından alkışlar)

4 Şubat 2015, Allah’tan subliminal mesaj çıkartılmadı bana, bir darbe sonrasında gerçek darbeyi yapan bir eylemi tarif etmemişim orada. Sadece kişinin beklentilerini tarif etmişim.

Değerli arkadaşlarım, bakın, herkes tedirgin, gerçeği paylaşalım, herkes huzursuz. Büyük bir ihtimalle benim son dönemim görev olarak, sizlerin de. İnşallah devam edersiniz ama bir noktada son vereceksiniz. Bu huzursuzluk çevrenizde de var, sizlerde de var. Yarından emin değil kimse. Kimse güven duymuyor, herkes tedirgin. Siyaset görevi olarak siz başka şeyler söyleyeceksiniz, bunu anlayışla karşılarım ama ben gerçeği söylüyorum. Baktığınız zaman, şimdi, birilerine bir siyasi görev verilmiş gibi -demin söylediğim gibi- başkanlığın peşinde koşan bir siyaset tarzı Türkiye’de geliştirilmeye çalışılıyor. Onların eski söylemlerine bakıyoruz. Ben tekrar etmiyorum. Eski söylemleriyle çelişen tavırlar siyaseti her zaman için güvenilir kurumların en sonunda gösteriyor Türkiye’de.

Değerli arkadaşlarım, bu örnekten de yola çıkarak, çelişkiler yumağı var karşımızda, pişmanlıklar sahnesi var siyasette, ikiyüzlü politika örnekleri var; kötü, teslimiyetçi, inandırıcılıktan uzak siyaset tavırları var. Yani bütün bunları yaşıyoruz. Sizler çok büyük kalabalıklar toplayabilirsiniz -tarihte bunun örnekleri var- gösteriler ve göz alıcı törenlerle herkesin gözünü boyayabilir, etkileyebilirsiniz. Oluşturduğunuz medya havuzlarında istediğiniz kişileri ve kurumları haysiyet suikastlarıyla karşı karşıya bırakabilirsiniz. Örneklerini her gün görüyoruz. İstedığınızı vatan haini, istediğinizi iş birlikçi ilan edebilirsiniz. Bu yetkileriniz var. Bu haklarınızı kullanıyorsunuz. Yandaşlarınızla birlikte tarif edilmesi zor bir iktidar kibrinde “erişilmez”i, “tartışılmaz”ı oynayabilirsiniz; her gün sabah-akşam, ilgili-ilgisiz her konuda, büyük, her şeyi bilen edasıyla topluma ayar vermeyi de inatla sürdürebilirsiniz. Bunları gören de sizi gerçekten güçlü, tutarlı ve erişilmez zannedebilir. Aslında yaptığınız tüm eylemlerinizden, hukuk dışılıklarınızdan, sergilediğiniz usulsüzlüklerden ve yolsuzluk iddialarından gerçekten korkuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçekten huzursuzsunuz, tedirginsiniz. En çok da birbirinizden korkuyorsunuz, acaba Pandora’nın kutusu açılır da nasıl birbirimizin kuyruğundan birbirimizi tutarız diye tedirginsiniz. Özet olarak, Türkiye bu dayatmalarla karşı karşıya.

Değerli arkadaşlar, samimi bir arkadaşınız olarak, 4'üncü dönemini, 5'inci dönemini tamamlayan bir arkadaşınız olarak, beş yıl grup başkan vekilliği yapmış, değişik noktalarda bulunmuş bir arkadaşınız olarak şunu samimiyetle söyleyeyim: Türkiye'ye iyilik yapmıyorsunuz. Sizler de Türkiye'ye iyilik yapmıyorsunuz değerli kardeşlerim. Bu tavır, uygun bir tavır değil. Bu tavır, Türkiye'nin birliğini, bütünlüğünü savunabilecek bir tavır değil. Bu şekilde gelgitlerle, uluslararası her türlü ilişkinin ortasında muhasara edilmiş gibi duran tek bir kimlikle Türkiye, bugün içine düştüğü iç ve dış güvenlik sarmalından çıkamaz, çok daha ağır bedeller ödemek zorunda kalır.

Bu ülke, bu vatan hepimizin. Hep birlikte, hep birlikte bu vatanın asıl sahipleriyiz. Hep beraber eşit haklara sahip, eşit hukuku paylaşan, eşit birer cumhuriyet yurttaşı olarak demokratik parlamenter sistemimizi güçlendirmek zorundayız.

Yanlış yaparsınız. Türkiye'ye iyilik yapmazsınız. İnatla siyaset olmaz. Tek kişinin güdümünde giderek siyaset olmaz. Ortak aklı geliştirecek her türlü mekanizmayı kullanmak zorundayız. İşte, onun için Parlamento var. Onun için Parlamentiyou korumalıyız. Onun için parlamenter demokrasiyi geliştirmeliyiz. Tek kişiye emanet edilen bir Türkiye başını beladan -açık söylüyorum- kurtaramaz.

Bir an önce öz eleştiri yapması gerekenler umarım öz eleştirilerini yapar ve Türkiye bu sıkıntıdan bir an önce kurtulur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HALUK KOÇ (Devamla)- Hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Koç.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın konuşmacı konuşması sırasında özellikle birkaç kez sıralarımıza da dönmek suretiyle ve bize de hitap etmek kastıyla, bize ait olmayan bazı görüşleri bize atfederek bazı görüşler serdetmiştir. Sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Sizin grubunuzun adını geçirmede ama.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Grubumuzun adını illa geçirmesi gerekmiyor. Yani, böyle, gözünüzün içine baka baka bir şey söylenince...

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Akçay.

İki dakika, lütfen...

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Koç'u dikkatle dinledik; Türkiye'de son zamanlarda, son yıllarda yapılan aktüel tartışmalara ilişkin kendi görüşlerini değerlendirdi. Elbette bütün görüşler saygıdeğerdir, bu tartışmaları da yapmak durumundayız, yapmak zorundayız ve yapacağız. Öyle görünüyor ki önümüzdeki günler içerisinde de bu tartışmaları daha fazla yapacağız.

Değerli arkadaşlar, “fiilî durum” dediğimiz hadise şu: Bilhassa, 2014 Ağustosunda Cumhurbaşkanının seçimle gelmesinden itibaren bilhassa doğan ve hukuka ilişkin birtakım hukuk dışı, Anayasa’yı tanımayan, Anayasa Mahkemesini de kararlarını da tanımadığını açık açık ifade eden bir Sayın Cumhurbaşkanını elbette muhalefet olarak hepimiz ikaz da ettik. Fakat, fiilî durumdan şu polemige ve demagojiye girmememiz gerekir: Şu anki -Milliyetçi Hareket Partisi olarak- fiilî durumun en önemli müsebbiplerinden birisi Anayasa’daki Cumhurbaşkanının sorumsuzluğuna ilişkin düzenlemelerdir. Bir kere, eğer, önümüzdeki günlerde gelecek olan Anayasa değişikliğinde Cumhurbaşkanına bu konuda belli bir hukuki ve siyasi sorumluluğun getirilmesi hâlinde anayasal olarak da bu fiilî durumun sona erdirilmesi imkânı da olacaktır.

İkincisi: “Kim görev vermişse...” diyerek -inşallah yanlış anlamışımıdır- eğer bizi kastederek bir şey söylemişse Sayın Koç, buradan kim kime görev vermişse onu açıklamak durumundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Milliyetçi Hareket Partisi sadece kendi ilkelerini ve doğrularını, doğru politikalarını uygulayan bir siyasi partidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Aksi takdirde, kaos hâlinin devam ederek “Tahterevallî siyasetinden nemalanmaya devam etmek istiyorum.” diyorsanız, “Fiilî durum, bu kaos hâli devam etsin.” diyorsanız o konuda da söyleyeceğimiz şeyler olabilir.

Herkesе teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, teşekkür ederim.

Sayın Bostancı...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sırayla gidelim Sayın Koç.

Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Koç yaptığı konuşmada, özgürlükler marifetiyle iktidara gelenlerin sonraki dönemde bu özgürlükleri ortadan kaldırıp otoriter bir rejime doğru sürüklendiklerini ifade ederek bizi kastetti. Bu, açık bir sataşmadır, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika da size süre verelim.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Vallahi herkes üstüne almış Sayın Başkan, ben kimseyi kastetmedim.

BAŞKAN – E, Genel Kurulda hitap ettiğiniz için üstüne alınanlar oluyor tabii doğal olarak Sayın Koç.

Buyurun Sayın Bostancı.

2.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Haluk Bey katılmadığımız eleştirilerini zarif bir üslupla ifade etti, öncelikle kendisine teşekkür ediyoruz ve ümit ederiz daha sonraki dönemlerde de Meclisimizde bulunur.

Burada konuşurken siz görüşlerinizi söylüyorsunuz, ben de gerçekleri söylüyorum. İdeoloji böyle bir şeydir, kendini tabiatın dublikasyonu olarak sunar. Ben hakikati konuşuyorum, siz de öyle, görüşlerinizi ifade ediyorsunuz. Haluk Bey, aslında siz de görüşlerinizi söylüyorsunuz. Sonuçta da bütün görüşleri millet dinleyip bir karar veriyor.

Sandıktan çıkıp özgürlükler marifetiyle iktidara gelenler, sonra bunları ilga ediyorlarmış. Yapanlar var, onlar sandığı da ortadan kaldırıyorlar Haluk Bey, tarihteki örnekler. Bugün sandık var, yarın da olacak. O sandığa, millet iradesine de hep birlikte sahip çıkacağız tıpkı 15 Temmuzda yaptığımız gibi.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Rektör seçimlerinde siz de sandığı kaldırdınız Sayın Başkan, rektör seçimlerinde!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanına ilişkin her türlü görevi uhdesine aldığı ve bunları ifa ettiğine dair bir eleştiri getirdi. 2014’te halk tarafından ilk defa seçilen bir Cumhurbaşkanı 2007 değişikliğinin ardından...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evren seçilmişti.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Halk seçmeye başladığında, artık Cumhurbaşkanı siyasi bir kişiliktir ve elbette siyasete yani her şeye ilişkin görüşlerini açıklama durumundadır. Yarın başkası olacak, emin olun, onun da aynı şekilde halkla bağlantılı bir tarzda bu işi yürüttüğü için görüşlerini açıkladığını göreceksiniz.

MURAT EMİR (Ankara) – Kim kullanıyor Sayın Başkan?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Cumhurbaşkanları görüşlerini açıklar ama herkes kendi görevini yapar ve bütün bunlar da yasalar çerçevesinde olur.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Anayasa’yı tanımamak hangi görevidir Cumhurbaşkanının? Anayasa’ya meydan okumak Cumhurbaşkanının görevi midir?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Devamla) – Bunlara dikkat etmek gerekir.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Koç, sizi de dinleyeyim.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Efendim, her iki sayın konuşmacı da adımı zikrederek bazı açıklamalarda bulundu. Doğal olarak...

BAŞKAN – Ama, bir sataşmada bulunmadılar şahsınıza.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Ben de sataşmamıştım efendim. Çok dikkatli bir üslup kullandım, sataşmadım.

BAŞKAN – Bir sataşma söz konusu oldu ama Sayın Bostancı ve Sayın Akçay, ben de dinledim...

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – İsmim söylendiği için ben de iki dakika yanıt vermek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Koç... Sayın Koç, bir dakika...

İsminiz burada söylenebilir, bütün milletvekillerinin ismi söylenebilir. Siz de grup başkan vekilliği yaptınız, biliyorsunuz, bizden daha da iyi bildiğinizi söyleyebiliriz. Eğer isminizi kullanıp şahsınıza bir sataşma yapıldıysa size buradan söz verilir.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Efendim, ismim kullanıldı, söylemek istediğim...

BAŞKAN – Ama şu anda Sayın Akçay da Sayın Bostancı da evet, isminizi kullandı ama şahsınıza yönelik bir sataşmada bulunmadı. (CHP sıralarından gürültüler)

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Söylemek istediklerimden farklı anlamlar söyleyerek adımı söylediler.

BAŞKAN – Ha, o zaman, buyurun iki dakika, tabii ki.

Biz konuşarak anlaşıyoruz sayın milletvekilleri, siz kendinizi yormayın.

Buyurun Sayın Koç. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmaları sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, şu değerlendirmeyi yapmama müsaade edin: Siyasette en zor görev, bulunduğunuz mevkide inanmadığınız siyaset görüşlerini göreviniz gereği söyleme sorunuyla karşı karşıya kalmanızdır. Ben Sayın Bostancı'yı da Sayın Akçay'ı da bu pozisyon içinde değerlendirdim. (CHP sıralarından alkışlar)

HİKMET AYAR (Rize) – Siz çok kalmış gibi konuşuyorsunuz.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Bu benim görüşüm, siz de kalkar burada söylersiniz. Bir görüşünüz olursa zaten size söz verirler, çok kıymetli bir eleman olduğunuz belli.

BAŞKAN – Sayın Koç, lütfen, yeni sataşmalara neden olmayınız.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, şimdi, Sayın Akçay'a benim saygım var, ikisine de saygım var arkadaşlarımızın, temsil ettikleri siyasi partilere de tabii ki saygım var. Benim söylediğim çok açık, daha önce başkanlık sistemi tartışıldığı zaman partinizin meydan meydan söyledikleri ortada.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamam, yine aynı.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Söyledikleri ortada, aynı değil. Ben bu çelişkiye dikkat çekiyorum ve Türkiye'ye iyilik yapmazsınız diyorum. Burada kötü bir şey yok, bir tespit var. Yani, bunu söylemenin neresi eleştiri, neresi sizi rahatsız ediyor? Şimdi siz kendiniz söylediniz, ortada bir anayasal tablo var, bir de fiili durum var. E, “Uygulamalar bu Anayasa'ya, hukuka sığmıyor.” diyorsunuz, “O zaman biz yeni bir hukuk geliştirelim.” Ben de diyorum ki: Siyasetin görevi bu değil. O zaman, 5 kişi daha yarın uymadı hukuka, onlara da yeni hukuk mu tarif edeceğiz, yeni hukuk mu düzenleyeceğiz? Sayın Akçay, söylemek istediğim bu. Siyasetin görevi fiili durumu hukuki duruma yani hukuk devleti kuralları içine çekmektir, bu kadar açık. (CHP sıralarından alkışlar) Demokrasinin tarifi de budur. Demokrasinin temeli de “hukuk devleti” kavramıdır. Söylemek istediğim bu, onun için siyasi çelişkiye dikkat çektim ve Türkiye'ye iyilik etmezsiniz sözünü de çok açık söyledim.

Deminki şeye gelince: Vallahi o kadar özgürlükler var ki, hiçbir şeyi ellemediniz, basın özgürlüğünden nefes almakta zorlanıyoruz. Her taraf çok özgür, özgürlük fazla geldi, fazla oksijen gibi. Yani biraz kinaye mi yapayım Sayın Bostancı?

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok bariz bir şekilde bir sataşmada...

BAŞKAN – Bir açıklama yaptı Sayın Koç.

Sayın milletvekilleri, size sonsuz söz verebilirim, grup başkan vekilisiniz, çok da arzu ederim ama bir gündemimiz var, onu takip etmek zorundayız.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, eğer bir hatibe...

BAŞKAN – Sizi dinleyeceğim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamam.

BAŞKAN – Lütfen, buna özen göstermenizi ve hassasiyetle bu konuyu takip etmenizi rica ediyorum.

Buyurun, sizi dinleyeyim şimdi Sayın Akçay.

Süreniz iki dakika.

4.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Değerli milletvekilleri, tekrar hepinize saygılar sunuyorum.

Biz Milliyetçi Hareket Partisiyiz, dün başka, bugün başka konuşmayız. Dün ne demişsek yine aynısını ifade ediyoruz. Dün bu kürsüden Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına yaptığım konuşmada da... Çok açık, net bir şekilde, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak çok partili, demokratik, hukuki parlamenter sistemden yana olduğumuzu binlerce kez ifade ettik, yine bu ifademizin arkasındayız.

Şu anda âdeta karanlıkta veya bulanık suda bir tartışma yaratır gibi, henüz Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan ve üzerinde sadece tahmin yürütülen bir Anayasa teklifi üzerine, sadece bol bol spekülasyon ve demagoji yapıyor.

Dolayısıyla, biz inanmadığımız bir şeyi savunmayız. Yarın, geldiğinde, neyin savunulduğunu neyin savunulmadığını da çok net bir şekilde bütün milletimizle birlikte de paylaşıyoruz. Fakat, şunun da mutlaka ortaya konulması gerekir: Ortada bir kaos var mı? Var. Fiilî durum var mı? Var. Hukuki duruma çekilmesi gerekiyor mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fiilî durum yok, suç işleme var, Anayasa'yı ihlal var Başkan.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Çekilmesi gerekiyor. Ama, ben öyle anlıyorum ki yani, bu kaosun, bu fiilî durumun çekişmesinden...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anayasa'yı ihlal var, fiilî durum yok, Anayasa'yı ihlal var.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...bir memnuniyet var herhâlde, memnun oldukları bir durum söz konusu, buna ilişkin bir argüman geliştirilmiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, Anayasa'yı ihlal var.

BAŞKAN – Sayın Tanal, size söz vermedim.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Dolayısıyla, bu tartışmaları hukuki ve anayasal zeminde önümüzdeki günlerde daha da tartışacağız.

Yani, Milliyetçi Hareket Partisiyle sürekli bu konuda tartışma yürütmekten ziyade...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...çeşitli mitinglerinizdeki, bölücü unsurlarla olan birlikte çalışmalarınızı da bir gözden geçirmenizde fayda var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sadece kayıtlara geçsin diye...

Biraz önce Sayın Haluk Koç konuşurken “Ben gerçekleri konuşuyorum, siz de görüşlerinizi söylüyorsunuz.” gibi bir söz söylemişti. Aynı mahiyette, sözlerini devam ettirir şekilde, “İnanmadıklarınızı söylüyorsunuz. Ben ise burada yine gerçekleri söylüyorum.” babında bir değerlendirme yapması niyet okuma, haksız bir eleştiri. Kendi görüşlerini kuvvetlendirmek için karşı tarafı, bir bakıma, kendi inandıklarını söylemeyen, görev icabı öyle konuştuğu şeklinde bir profile yerleştirmeye çalışan bir dildir, ayıp bir dildir. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum.

Teşekkür ederim.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, tedbirim var, biliyorsunuz.

Sizi de bir dinleyelim, o tedbire başvurmadan bu işi noktalarız inşallah.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Yani, Sayın Bostancı’nın ifade ettiği gibi ayıp bir dil kullanmadım. Üslubuna son derece dikkat eden bir kelime tercihiyle konuştum. Bu konuda açıklama yapmak istiyorum. Doğrudan adımla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Koç, yerinizden yapsanız.

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Efendim, Sayın Akçay da kullandı, ben de kullanayım.

BAŞKAN – Peki, size de bir söz verelim.

Bir gerginlik yaşanmasın diye gerektiği kadar hassas davranıyorum ama aynı hassasiyeti lütfen, sizlerden de bekliyorum, tekrar edeyim.

Buyurun Sayın Koç.

5.- Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç’un, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET HALUK KOÇ (Ankara) – Sayın Başkan, gerginlik yaşanmaz, merak etmeyin. Bu kadar güler yüzle kürsüye gelen biri niye gerginlik çıkarsın, niye gerginliğin sebebi olsun?

BAŞKAN – Çaba sarf ediyoruz.

Buyurun.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Sayın Bostancı, demin söylediği gibi, iktidar partisinin grup başkan vekili, görevini yapıyor. Umarım, anılarını yazdığı zaman da bu dönemki siyasi tutumunu aynı bu şekilde değerlendirir, “Ben doğruyu yapıyordum.” diye değerlendirir. Bu şekilde ifadelerine, bu şekilde pişmanlıklarına çok tanık olduk daha önce belli noktalarda görev yapan arkadaşlarımızın. Umarım ben daha...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sizin var mı Haluk Bey? Siz yazdınız mı hatıralarınızı?

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Olabilir.

Ben, gerekirse partimin içinde öz eleştiri yapmasını da bilen, kurallar içerisinde değerlendirmesini de bilen bir arkadaşınızım; siyasette biat edilmemesi gerektiğini öğrenen bir kişiyim ve biat da etmedim. Partimin yanlış yaptığı yerlerde de tavır koyan bir insanım.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yanlış mı yaptı?

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Size de tavsiye ederim, bu kadar boyun eğmişlik yaşamayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – O zaman sürekli tavır koymaları lazım Hocam, sürekli tavır koymaları lazım.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş...

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Sayın Akçay’a gelince...

Sevgili Akçay, size ayrı bir saygım var, sevgim var. Sayın Usta benim hemşehrim, yanınızdaki arkadaşım. Daha kendisini yeni Samsun’da ziyaret ettim, çay içtik birlikte. Camianızla da çok yakından görüşürüm Samsun’da daha önceki milletvekilliğim döneminde.

Şimdi, şöyle söyleyeyim: Bence siz bu süreçte daha az konuşun, daha az yıpratırsınız kendinizi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Daha az tahrik edin, biz de daha az konuşalım.

BAŞKAN – Sayın Koç...

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Şimdi, bakın, fiilî durum... Bakın, ben not aldım...

BAŞKAN – Sayın Koç, bakın, yeni satışmalara neden oluyorsunuz. Sizden özellikle ricada bulundum. Lütfen...

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Sayın Başkan, siz benimle taraf değilsiniz. Ben Sayın Akçay’a söylüyorum.

BAŞKAN – Lütfen, yeni hakaretlere neden olmayın.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Müsaade edin de konuşayım.

BAŞKAN – Siz önerimi dikkate alırsanız, ben size müsaade ederim.

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Fiilî durum nedir Sayın Akçay? Fiilî durum Anayasa’ya uymazlık, Anayasa sınırlarında olmamak. Fiilî durum bu, değil mi? O zaman hukuk devletinin görevi nedir? Hukuk devletinin görevi, parlamenter demokrasi buradan yara alıyorsa parlamenter demokrasiyi güçlendirecek adımlardır; tam tersine, bu fiilî durumu yaratan kişiyi bu fiilî durumu yaratmasından dolayı ödüllendirmek değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET HALUK KOÇ (Devamla) – Bunu söylemek istedim.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim anlayış gösteren grup başkan vekillerine.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben yerimden pek kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, benim için de -Sayın Koç'un ifade ettiği gibi- Sayın Akçay'la karşılıklı bir polemik çok güç, hem seçim bölgemizden hem birbirimizle olan geçmişimizden ama “Milliyetçi Hareket Partisi dün ne dediyse bugün onu diyor.” dediği zaman... Burada bir rektörlük atamasıyla ilgili tartışma yaşanmıştı, çok net ve doğru bir tavır konmuştu. O gün rektörlük önerisiyle ilgili ne geldiyse bugün Anayasa paketine o konmuş durumda. O gün Sayın Akçay “Bu fevkalade sorunlu bir durumdur, bu ancak diktatörlüklerde olacak bir uygulamadır. Bunu kabul etmek mümkün değildir, bu önerge çekilmelidir.” derken hepimizin alkışını almıştı ama bugün partilerinin kabul ettiği metinde rektörlük atamasıyla ilgili aynı madde yer alıyor. Şimdi, bu durumda, kendisinin durumunu tutarsızlıkta bulunmamakla tarif etmesi güç ama bugünkü fiilî durumun adını Cumhuriyet Halk Partisi olarak şöyle koyuyoruz: Birileri, geçmişte yaşadığımız gibi, demokrasimize tecavüz etti, şimdi diyorsunuz ki: “Demokrasiyi tecavüzcüyle evlendirelim ve affedelim onları.” Bunu yapmamız mümkün değil. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, bakın, ben gündemde konuyu kapatmaya çalışıyorum, her iki partinin grup başkan vekili de uyarıma ve ricama hassasiyetle karşılık veriyor. Gündeme davet ediyorum, başka bir konudan yine başka bir gündem hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Lütfen, bir daha böyle yapmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne alakası var ya? Fiilî durumu konuşuyorlar efendim.

BAŞKAN – Yani, burada biz Sayın Akçay'ın tutarlı olup olmadığını tartışmıyoruz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ne alakası var? Bütçe görüşmesi bu.

BAŞKAN - Sayın Akçay'ı hepimiz biliyoruz, ne kadar tutarlı bir siyaset yaptığına siz de tanıksınız, ben de tanığım, lütfen. [CHP sıralarından alkışlar(!)]

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Fiilî durum Sayın Başkan, fiilî durum. Fiilî durum bu.

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun, sizi dinliyorum.

Niçin şahsiyatla uğraşıyorsunuz, anlamadım yani.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, hem Sayın Koç...

Buyurun Sayın Akçay, gerekçenizi biliyorum.

İki dakika...

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Ahmet Haluk Koç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, herhâlde üniversite öğretim üyelerinin, hocaların bir alışkanlığı var; Sayın Koç'un böyle “Az konuşun.” veya “Çok konuşun.” gibi tavsiyelerde bulunmamasını tavsiye ederim. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Az geldiği için Meclise, çok az...

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Türkiye Büyük Millet Meclisinde mümkün olduğunca bütün milletvekilleri de konuşur, bundan rahatsız da olmamak gerekir.

Şimdi, üniversite rektörleriyle ilgili bu düzenleme geldiğinde, bunun doğru olmadığını söyledim ve aynı kanaatteyim. Şimdi bu muhal, bu anayasa teklifinde ne gibi, hangi yetkiler, bunlar tartışılıyor. Bunlara elbette Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışıldıktan sonra bir şekil verilecektir. Şimdiden ön yargılı olmamakta fayda var, biraz ön yargılı gördüm. Fakat, üniversite rektörlerinin seçimi, zaten öteden beri yani mevcut o seçim dediğimiz hadise de çok tartışmalı. Ne kadar demokratik olmadığını, tartışmalara yol açtığını hepimiz de biliyoruz. Fakat, bir OHAL düzenlemesiyle, kanun hükmünde kararnameyle bunun bir geçici düzenleme mi, sürekli bir uygulama hâline mi geleceği hususu henüz belli değil ve tartışmalara açık ve ben de bu konuda, böyle, tek kişinin üniversiteye rektör veya yönetici atamasına karşı olduğumu da ifade etmek isterim. Bunun, üniversite ve bilim hayatına, üniversitenin olması gereken özerk yapısına da uygun, kendine özgü bir yapının kurulması gerektiği de açıktır. Yıllardan beri süren tartışmalar, yine son zamanlarda derinlik kazanmıştır. Bu tartışmalara da devam etmekte fayda vardır. Ben görüşümü değiştirmedim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bostancı...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, Sayın Özel’in yapmış olduğu benzetme, “demokrasi tecavüzçüsü”, “evlendirme” benzetmesi bir eleştiri değildir. Bu konulara ilişkin eleştirilerini çok çeşitli biçimlerde Sayın Özel’in kendisi, CHP’li arkadaşlar ifade ediyorlar. Bu, son derece ayıp bir benzetmedir. Bu bakımdan kınıyorum, kayıtlara geçsin diye bunu söylüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Biz de kınadık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın...

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.52

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, siz, biraz önce -tabii, aslında önceden işaretini verdiniz- dediniz ki: “Benim de yapacaklarım var.” Sonra da oturumu kapattınız ve böylelikle, benim, Naci Bey’in yapmış olduğu o eleştiriye cevap verme imkânım ortadan kalktı.

BAŞKAN – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoksa kürsüden cevap vermem gereken bir durum ama tutanaklara geçmesi açısından şunu söylüyorum: Ayıplı bir dil kullanıldığını söylüyor ve bunu kınadığını söylüyor. Buradaki bizim kullandığımız dilin ayıplı bir dil olması için oradaki “tecavüz” kelimesinin birinci anlamında kullanılıyor olması lazım. Oysaki, örneğin Cumhurbaşkanının bakanların ya da bakanların milletvekillerinin yetkilerine tecavüzden bahsedildiğinde, bunun yetki tecavüzü olduğuna ya da hukuksal anlamda kullanıldığına bir şüphe yok. Bunun böyle anlaşılmış olması beni hayretler içinde bıraktı.

Tutanaklara geçmesi açısından söylüyorum, bugün Türkiye’de Saray’ın, Cumhurbaşkanlık makamının yürütme makamı üzerinde ve yürütme makamının Meclis üzerinde bir yetki tecavüzünden bahsediyoruz, bunu da ifade etmeye devam edeceğiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl konuşacak.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz dokuz dakika.

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birlikte mesai yaptığımız, Parlamento çalışmasında her zaman özveriyle bize destek veren mesai arkadaşlarımızın sorunlarına bir nebze değinerek konuşmama başlamak istiyorum.

Meclis, maalesef, çalışanlar için eşitsizliğin ve adaletsizliğin hâkim kılındığı bir niteliğe bürünmüştür. Meclis, maalesef, iş barışını personele yaptığı uygulamalarla ortadan kaldırmıştır. Bugün Parlamentoda 4 farklı türde personel çalıştırılmaktadır ama istismar edici bir anlayışla 4/C ve taşeron işçilik âdeta Türkiye Büyük Millet Meclisinin kalıcı istihdam politikasına dönüşmüştür. Bu, gerçekten diğer kurumlara örnek olması gereken Parlamenteoya hiç de yakışmamaktadır. O kadar iş büyütülmüştür ki, yetmiş Parliamento elemanları huzursuz edilerek istifa ettiklerinde onların yerine de taşeron işçiler istihdam edilmiştir. Taşeron işçilik statüsü, emeğin sömürsüdür ve bu emek sömürücülüğü bu Parlamenteoya asla yakışmamaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Parlamento çalışanlarının çok farklı sorunları vardır. Aynı işi yapan Parlamento çalışanları farklı ücret alabilmekte, iş sonu tazminatı alamamakta, işsiz kaldıklarında ise işsizlik ücreti alamamaktadırlar. Bakın, hepimizin danışmanları var, grup danışmanları var, büyük bir özveriyle bu Parlamento çatısı altında çalışma sergiliyorlar ama hiçbir güvenceleri yok; ne kıdem güvenceleri var, ne işçi güvenliği var, hiçbir güvenceleri yok. Arkadaşlarımız bunu asla hak etmiyor.

Değerli milletvekilleri, 2003 yılında Parlamento çalışanlarının servisleri tasarruf nedeniyle kaldırıldı. Bu trajikomik bir durum. Niye? Çünkü o Parlamento çalışanları bizimle birlikte hafta sonları, bazen sabahlara kadar çalışıyorlar. Bir servis dahi onlara reva görülüyor. Oysa, Parlamento çalışanları, nakit ya da servisle, bu sorunlarının çözülmesini çoktan hak ediyor.

Değerli milletvekilleri, Parlamento çalışanlarının inanın çokça sorunu var. Son günlerde bir şey duymaya başladık, bu rahatsız edici bir olay, özellikle Sayın Meclis Başkanının dikkatini çekmek istiyorum: Sayın Meclis Başkanının adı da kullanılarak bazı bürokratlar tarafından, İstanbul’da ağırlıklı olmak üzere, Parlamentoda çalışanların yandaş bir sendikaya geçmeleri için baskı yapılıyor. Buradan uyarıyoruz: Eğer bu gerçek çıkarsa, bu derinleşirse, Sayın Meclis Başkanı bunun tedbirini almazsa bu kürsiye çıkıp o bürokratların adını tek tek açıklarız ve bunun altında Sayın Meclis Başkanı kalır, buradan ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz, keşke Sayın Meclis Başkanı burada olsaydı da birlikte hatırlasaydık. O gece biz Parlamenta geldiğimizde Sayın Meclis Başkanı kürsüden inip kollarını açarak bize “Size bir demokrasi öpücüğü kondurmak istiyorum.” diyerek boynumuza sarılmıştı, onu hatırlatmak isterim. O gece burada ve sığınakta farklı partilere mensup milletvekilleri kırkıyıllık dostmuş gibi bir araya gelip “Bu birlik ruhunu, bu ortaklaşmayı, bu dayanışma ruhunu uzun soluklu, Parlamentoda hayata geçirelim.” diye konuşmalar sergilemiştik ve akabinde 4 siyasi parti bir araya gelerek o tarihi bildirgeyi kaleme almıştı, Meclis Başkanı da imzalamıştı.

Ama ne oldu? Yenikapı’da değil, burada yaratılan ortak ruh, Meclis Başkanı eliyle ve Hükümet eliyle âdeta boşa çıkarılmıştır. O, Türkiye için ciddi bir şanslı değerli milletvekilleri. Eğer o ruh devam ettirilseydi, o uzlaşma kültürü bu Parlamenta hâkim kılınsaydı, belki bugün bu sorunları konuşuyor olmayacaktık.

Sayın Meclis Başkanı, milletvekillerinin iki temel görevi olan yasama ve denetim görevlerini ciddi anlamda sorgular hâle getirmiştir. Aslında, Sayın Meclis Başkanı bu Parlamantonun ve milletvekillerinin itibarını ve saygınlığını korumakla yükümlüdür. Bunu yapıyor mu? Asla. Sayın Meclis Başkanı başka şeylerle meşgul. Sayın Meclis Başkanı ne yapıyor? 23 Nisanda çocuklarımızın burada resepsiyon yapmasını engelliyor. Sayın Meclis Başkanı ne yapıyor? “Laiklik Anayasa’dan çıkarılsın.” diye çok engin özdeyişlerde bulunuyor, son günlerde de Sayın Meclis Başkanı, Atatürk’ün resimlerini değersiz yerlere asmakla meşgul. Bu, Sayın Meclis Başkanına ve o kürsüye asla yakışmıyor.

Buradan Sayın Meclis Başkanına hatırlatırım: Sayın Başkan, sizi o koltuğa, peşine düştüğünüz Sultan Abdülhamit Han oturtmadı; sizi o koltuğa, Mustafa Kemal Atatürk’ün ve arkadaşlarının ulusal kurtuluş mücadelesi sonrasında oluşturduğu bu cumhuriyet ve halkın iradesi oturttu. (CHP sıralarından alkışlar) Ona layık görev yapmak zorundasınız.

Bakin, bu Parlamentoda maalesef milletvekilleri tutuklanıyor, parlamenterler içeride ve dışarıda saldırılara maruz kalıyorlar, parlamenterlerin denetim görevini yapmasının içi boşaltılıyor ama Meclis Başkanı bunlarla meşgul değil, Meclis Başkanı başka işlerle meşgul. Bu Parlamentoda baskıyı, terörü, şiddeti, tekçi anlayışı, maalesef, bu Meclis Başkanı Parlamantonun gündemine oturtmuştur. Oysa, bu Meclis Başkanı çalışanlarına ve milletvekillerine daha farklı yaklaşıyorsa, Parlamantonun ve milletvekillerinin itibarını güçlendiren bir anlayışla Meclis Başkanlığı yapsaydı tarihe bu olumlu yaklaşımıyla geçerdi. Maalesef, Meclis Başkanı, tarihe, Meclis çalışanlarına yüzünü dönmeyen, parlamenterleri itibarsızlaştıran bir anlayışla Meclis Başkanlığı yapan bir Meclis Başkanı olarak geçecektir. Bu da bizi üzüyor değerli arkadaşlarım.

Bugün milletvekillerinin ve Meclisin yurt dışında da itibarı maalesef zayıflatılmıştır, bu da Meclis Başkanı eliyle yapılmıştır. Meclis Başkanı elbette yurt dışı gezileri yapacak ama dönüp öncelikle Parlamentodaki bu sorunları çözmek zorundadır. Kiminle meşgul Meclis Başkanı? Konferanslar, paneller düzenlemekle; iki yüz üç yüz yılın takılmışlıklarını, kendi kafası arkasında kurguladıklarını hayata geçirmekle meşgul. Bu Parlamento bunları hak etmiyor değerli arkadaşlarım.

Milletvekilleri denetim görevini yapamıyorlar. Milletvekilleri konuklarıyla birlikte basın toplantısı yapamıyorlar. Milletvekilleri kendi vermiş oldukları kanun tekliflerini, soru önergelerini, araştırma önergelerini -daha önceki bir uygulama olan- web sitelerinde göremiyorlar; vatandaşların ve sivil toplum örgütlerinin o çalışmaları görmeleri engelleniyor. Tümüyle yasakçı bir anlayış Parlamentoda hâkim kılınmıştır. 23 Nisan yasaklanıyor. Parlamentoların, milletvekillerinin basın toplantısı yapmaları yasaklanıyor ve bu yasaklar zinciri, maalesef, milletvekillerinin daha üretken çalışmalarının önüne geçiyor.

Değerli milletvekilleri, Meclis Başkanı bir tek şey yapmalı; o da asli görevi olan, bu Parlamantonun ve milletvekillerinin itibarını daha da yüceltecek, daha da büyütecek bir anlayış sürdürmeli.

Biz 15 Temmuz gecesi buraya gelirken seçilmişlerin darbeyle değil, zorla değil, baskıyla değil, seçildikleri için seçimle gitmeleri gerektiğini önemseydiğimiz için geldik ama şimdi ne yapılıyor? Bütün bunlar göz ardı ediliyor. Biz o akşam Cumhurbaşkanı'nın da, Başbakanın da, Hükümetin de, tüm milletvekillerinin de seçilmiş olmalarını önemseydiğimiz için darbeye karşı çıktık. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Tıpkı bundan önce karşı çıktığımız gibi 15 Temmuzda da karşı çıktık. Bundan sonra da darbeye sonuna kadar, aynı anlayışla, Cumhuriyeti koruyan, demokrasiyi içselleştiren bir anlayışla karşı çıkacağız diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bingöl.

Sayın Aydın söz istediler.

Buyurun Sayın Aydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bingöl konuşmasında Sayın Meclis Başkanımızla ilgili, baştan sona bir dizi haksız açıklamalarda, yersiz açıklamalarda bulunmuştur. Ben öncelikle şunu ifade edeyim: Tabii, kullandığımız dil çok önemli. Hepimizin insan olarak bireysel hataları da olabilir ama bunu dile getirirken kullanacağımız üslubun da çok çok önemli olduğunu ifade ediyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim ki milletvekilleri olarak bu koltuklara hepimizi bu millet oturtmuştur. Sayın Meclis Başkanını da o koltuğa aziz milletimiz oturtmuştur. Milletimizle birlikte, Genel Kurulda milletvekillerinin seçimiyle o koltuğa oturmuştur ve o koltuğun da hakkını sonuna kadar veriyor, bir.

İkincisi: Meclisin ve milletvekillerinin itibarını korumak tabii ki Meclis Başkanının önemli görevlerinden biridir ama sadece Meclis Başkanının değil milletvekilleri olarak her birimizin ayrı ayrı görevidir, her birimiz milletvekilinin itibarını korumak durumundayız ve zorundayız. Meclisin itibarına da hepimiz dikkat etmek zorundayız. Kullandığımız söylemler, o kürsüye çıktığında milletvekillerimizle ilgili ifadeler, milletin iradesiyle ilgili konuştuğumuz tüm kelimeler, her söz milletvekili ve Meclisin itibarı için önemlidir, her bir milletvekili de buna dikkat etmek zorundadır.

Söylediğiniz pek çok konuyla ilgili Sayın Meclis Başkanımızın basın açıklamaları oldu. Ben konulara tek tek girmeyeceğim ama şunu ifade edeyim ki bu milletin onurunu korumak, bu Meclisin itibarını korumak ve egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğunu göstermek adına o gece hiç kimseye danışmadan, darbe haberini alır almaz bu Parlamentoda kapıları açan da, açtıran da, bu Meclisi açan da Meclis Başkanıdır. Bunun da bilinmesi lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve aynı şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) - O Meclis Başkanımızın cesaretini, kararlılığını, duruşunu hepimiz çok iyi bir şekilde gördük, görmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Aydın, mikrofonunuzu açıyorum, toparlayınız lütfen.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Yine, değerli arkadaşlar, cumhuriyet, demokrasi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu milletin ortak değerleridir, bu milletin içselleştirmiş olduğu değerlerdir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Selamünaleyküm!

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Bu değerleri sadece belli grubun uhdesinde gibi göstermek bu değerleri yüceltmez, bu değerleri küçültür. Lütfen dikkat edelim, ortak değerler üzerinde de siyaset yapmayalım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Senin Meclis Başkanın Atatürk’e saygı göstersiz, başka bir şeye gerek yok.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bingöl...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Aydın benim bahsettiğim bazı konuları teyit etti ama bazı konularla da ilgisi olmayan açıklamalar yaptı. Müsaade ederseniz ben bu konulara açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Bir sataşma yok sizin şahsınıza.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Olur mu? Sataşma var.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sataşma var, direkt sataşma var.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ben Sayın Meclis Başkanıyla ilgili konuşum, sizinle ilgili değil.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Meclis Başkanıyla alakalı konuştu yani şahsına yönelik bir sataşma söz konusu değildir ki.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Adımı zikrederek benim ifade ettiğimin dışında bazı tespitlerde bulundu.

BAŞKAN – Peki, buyurun, iki dakika söz veriyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Önce Sayın Aydın'a teşekkür ederim, “Bazı hatalar yapabiliriz.” diyerek en azından hatalarının bir kısmını kabul etti. İkincisi...

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Herkes için geçerli bu, beşer şaşar. Yani sizin de hata yaptığınızı söyledim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Sayın Aydın, bir dinlerseniz... Ben sizi sükûnetle dinledim. Siz Meclis Başkan Vekilisiniz, laf atmak size yakışmaz.

BAŞKAN – Sayın Bingöl, lütfen...

Sayın Aydın, sizden de rica edeyim.

Buyurun Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Ben konuşmamda Sayın Meclis Başkanının da hepimiz gibi Parlamenter demokratik sistemin gereği ve halkın iradesiyle buraya geldiğini ifade ettim ve dedim ki: O akşam biz o iradeyi savunmak adına, bu Parlamentoyu savunmak adına buralara geldik. Sadece Meclis Başkanı gelmedi; daha da doğrusu, Meclis Başkanından önce CHP'li milletvekili arkadaşlarımız geldi ve Sayın Genel Başkanımız uçaktan iner inmez bize talimat verdi, “Ankara'daki bütün milletvekilleri ne pahasına olursa olsun Meclis gidin.” dedi ve biz o talimat gereği hepimiz buraya geldik. Burada çok farklı bir ortam vardı, o atmosferi burada yaşayan AKP'li milletvekili arkadaşlarıma bir kez daha hatırlatırım. Orada öyle uyumlu bir anlayış vardı ki, ben onu hatırlıyorum, buna sahip çıkın diyorum. Çok geç kalınmış değil. Siz bu Parlamentoda uzlaşmayı sağlarsanız, siz bu Parlamentoda ortak anlayışı sağlarsanız Türkiye'nin önünü açarsınız; bu görev size düşer, bu görev Hükûmete düşer, bu görev Başbakana düşer ve Parlamento için de Meclis Başkanına düşer. Peki, Meclis Başkanı bunların gereğini yapıyor mu? Asla yapmıyor.

Benim söylediklerimin hangisi yanlış değerli milletvekilleri? 23 Nisanı söyledim, yanlış mı? Atatürk'ün posterlerini söyledim, yanlış mı? Laiklikte bahsettiğim konu, yanlış mı? Birçok konuyu söyledim, hepsi tarihe mal olmuş gerçeklerdir ve bunları yok edemezsiniz. Sayın Meclis Başkanı -üstlerine vazifeymiş gibi- bir halk kahramanı Che Guevara'yla ilgili saldırılarda bulunuyor, sonra dönüp özür dilemek zorunda kalıyor. Ben onun o açıklamasını anlayışla karşılarım, geçmişte ve gençliğinde o radikal ve eylemci kimliğinden kaynaklanarak Che Guevara'ya laf söyleyebilir ama bu Parlamentonun değerlerini yok etmeye asla cüret edemez diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, milletvekillerinin Meclisin itibarının korunmasından sorumlu olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri; Sayın Bingöl, Sayın Aydın da aynı şekilde bahsetti. Bu Meclis Kurtuluş Savaşı esnasında kurulmuş bir Meclistir, bu Meclis hepimizin tanık olduğu 15 Temmuz gecesi yaşamış olan bir meclistir. Hepimiz bunun idrakindeyiz, buna inanıyorum. O geceyi burada olan arkadaşlarımızın unutmayacağına, unutturmayacağına da inanıyorum. Meclisin itibarını, o geceyi

yaşamış olan milletvekilleri olarak bizler de korumakla sorumluyuz ve bu kürsü, Meclisin itibarının korunması için en önemli araçtır. Evet, birbirimizi eleştirebiliriz, eleştirmeliyiz de. Yalnız, sorunların diyalog yoluyla çözülmesinden yana olduğumu vurguluyorum. Eğer Meclisin itibarı söz konusuysa kullandığımız dilin daha yapıcı olmasını Genel Kurulu idare eden Meclis Başkan Vekili olarak sizlerden rica ediyorum.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, benim dediğim son derece yapıcı, ben gerçeklerden bahsediyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, biz o akşam Meclis Başkanından önce geldik, kapıları Meclis Başkanı açmadı.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Elif Doğan Türkmen konuşacak.

Buyurun Sayın Türkmen. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ELIF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayıştay bütçesi üzerine söz aldım.

Değerli milletvekilleri, Sayıştay Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yani millet adına denetim yapmakla görevlidir. Etkin denetim, kamunun iyi yönetilip yönetilmediğinin göstergesidir. Etkin denetimle kamu hesap verir, etkin denetimle kamuya güven sağlanır ve kamuda yolsuzluk riski azalır ancak ne yazık ki Türkiye’de bütçesini gördüğümüz Sayıştay da dâhil olmak üzere, tüm kurumlarda hiçbir denetim mekanizması çalışmamaktadır ya da çalıştırılmamaktadır. Bağımsız olmayan denetim

mekanizmalarıyla ülkemiz yıllardan beri hukukun yerle yeksan olduğunu, ekonominin tükenmişliğe itildiğini; yolsuzluk, hırsızlık, çevre sorunları ve istismarın alıp başını gittiğini; daha birçok konuda -bu konuları sayacağım ama can ve mal kayıpları geri getirilemeyecek bir kayıp, asıl bunu anlatmak istiyorum- denetimsizliğin ekonomiye verdiği zararı, yolsuzluğun artan etkisini; bütün bunları hepimiz biliyoruz ancak denetimsizliğin bir de facialara yol açması var.

Değerli milletvekilleri, daha önce de örneklerini yaşadık ancak ders almadık, bugün yeniden tekrarlandı, ocaklara ateş düştü. Yurt yangınlarında denetimsizlik nedeniyle canlarımızı kaybettik, Aladağ'da bir cemaate ait olan yurttaki 11 küçük kız çocuğumuz çocukluklarını yaşamadan toprağa gömüldüler. Yaralı yavrularımızı ziyaret ettim; hepsinin gözlerinde yaşadıkları yangının alevini ve korkuyu gördüm. Eğitim öğrenim hakkı anayasal bir haktır. Neden AKP iktidarı çocuklarımızın anayasal hakkını kullanmasının gereklerini yerine getirmemektedir? Türkiye Cumhuriyeti'nde on beş yıldan bu yana AKP iktidarı.

Adana'nın yalnızca Aladağ ilçesi değil, Saimbeyli, Tufanbeyli, Feke, Ceyhan, Kozan, Pozantı ilçelerinde de köylerimizin birçoğunda okullar kapatıldı. Çocuklarımız ya taşınmalı eğitime ya da Aladağ'da yaşandığı gibi ana kucağından koparılıp dernek, vakıf ve cemaat yurtlarına teslim ediliyorlar. Aladağ'ın Köprücük, Kışlak ve Karahan köyleri, 11 çocuğumuzu kaybettiğimiz köyler. Bu çocuklarımızın bu yurttaki kalmalarının tek nedeni var: Köylerindeki okullar kapatıldı. Ve bu köyler Aladağ'a bir buçuk iki saat uzaklıkta. Bu çocuklarımız -özellikle yağmurda ve karda- eğer evlerindeyse okula gidemez durumdadır, okuldaysa evlerine dönemeyiz durumdadır. Bu nedendir ki ana babalar, mecburen, buldukları hangi yurtsa çocuklarını oraya vermek zorundadır.

Zaten Ceyhan'daki bir hemşehrimizden bugün "WhatsApp"tan bir mesaj aldım, Millî Eğitim Müdürünün gönderdiği mesaj. Burada günlerce taşınmalı eğitimle ilgili haykırdık, duymadınız. Ceyhan İlçe Millî Eğitim Müdürü bir yazı göndermiş veliye, ne diyor biliyor musunuz? "Biz, taşınmalı eğitimi kaldırdık, yapacağımız bir şey yok ama isterseniz Ceyhan'ın merkezinde çocuğunuzu bir okul pansiyonuna yerleştirebiliriz." Bu, devletin resmî bir kurumunun göndermiş olduğu bir yazı. Bunun benim anladığım meali: "Çocuğunuzu bir cemaat yurduna teslim edebiliriz."

Şimdi, bugün, AKP'li milletvekili arkadaşlar mega projelerden, büyük Türkiye'den bahsettiler. Ben de bir şeyi sormak istiyorum: Daha çocuklarımızın cenazesini götüremeyeceğimiz yollar yaptınızsa -daha doğrusu yapmadınızsa- daha çocuklarımızın anayasal hakkını teslim etmiyorsanız hangi büyük Türkiye'den bahsediyorsunuz siz? (CHP sıralarından alkışlar) Büyük Türkiye böyle olacaksa olmaz olsun o büyük Türkiye!

Sevgili milletvekili arkadaşlarım, AKP iktidarının yaptığı bir şey var: Köylerimizi öğretmensiz, çocuklarımızı geleceksiz bırakıyorlar ve on beş yıldır, AKP, bu eğitim politikasını bilinçli bir biçimde sürdürüyor. Hani o televizyon programlarında diyorlar ya "Ne yapsın, aileler yoksul, çocuklarını mecburen gönderiyorlar." diye. Ailelerin yoksulluğuna bir şey demiyoruz ama çocukları bu denetimsiz yurtlara teslim eden AKP anlayışını gerçekten kınıyoruz.

Ve şunu söylemek istiyorum: Ne yazık ki Türkiye'de hiçbir konuda etkin denetim mekanizması yok; olsaydı bugün, başta Millî Eğitim Bakanı olmak üzere, seçilmişler istifa ederdi ve atanmışların tamamı görevden alınır ve haklarında soruşturma yapılırdı ama Türkiye'de ne yazık ki, Meclis başta olmak üzere, Meclisin denetim kurumu Sayıştay başta olmak üzere, denetim mekanizması hiçbir şekilde işlemiyor; işlemiyor çünkü niye biliyor musunuz? İktidarın bir sloganı var, iktidar diyor ki: "Her zaman için 1; 317'den büyüktür."

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türkmen.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına şimdi de Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir konuşacak.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa’nın askıya alındığı bir ortamda ve buna Anayasa Mahkemesinin göz yumduğu bir ortamda Anayasa Mahkemesinin bütçesini konuşuyoruz. Olağanüstü hâl kararından sonra Anayasa’nın dışına taşarak, olağanüstü hâlin bile dışına çıkarak çıkarttığınız kanun hükmünde kararnamelerle, bu ülkede heveslediğiniz diktatöryal rejimi adım adım döşüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi Türk hukuk tarihine kara bir leke olarak geçecek bir karar verdi. Biz, bu kanun hükmünde kararnameleri Anayasa Mahkemesine götürdüğümüzde, Anayasa’nın 148’inci maddesini göstererek “Ben bu konuda yetkisizim.” dedi. Oysaki Anayasa Mahkemesinin bu yorumu son derece yanlıştı; lafzi yorum yapmıştı ve Viyana Anlaşması’nın da gerektirdiği gibi, uluslararası hukukun da gerektirdiği gibi ve daha önemlisi, Anayasa Mahkemesinin, 1991 içtihadının gerektirdiği gibi mutlaka sistematik yorum yapması gerekirdi. Ne demişti 1991’de Anayasa Mahkemesi? “Senin ne dediğine bakmam, kanun hükmünde kararnamenin adına bakmam, içeriğine bakarım, ne yaptığına bakarım.” demişti.

Peki, sizin getirdiğiniz kanun hükmünde kararnameler neler getirdi? İşte, bunları konuşmamız lazım.

Buradan sormak istiyorum Anayasa Mahkemesinin değerli temsilcilerine: Peki, olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnameleri Anayasa’ya aykırıysa, bunu kim denetleyecek? Kimin görevidir bu? Siz denetlemeyecekse kim bunu engelleyecek? Buna seyirci kalmak, aslında Anayasa’nın ilga edilmiş olması, Türkiye’nin anayasasızlaştırılması anlamına gelmiş olmuyor mu? Ve siz de Anayasa’nın imha edilmesi sürecine göz yummuş, hatta katkı vermiş olmuyor musunuz?

Somutlaştırayım: Olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnameleri Anayasa’mızın 15’inci maddesindeki o çiğneyemeyeceğiniz çekirdek insan haklarına dokunduğu zaman -ki bunu defalarca yaptınız- bunu kim engelleyecekti? Veya kalıcı düzenleme yapılamayacağını biliyorsunuz, kanun hükmünde kararnamelerle kanun değiştiremeyeceğinizi biliyorsunuz, ama bugüne kadar 45 ayrı kanunda 150 değişiklik yaptınız; buna Anayasa Mahkemesi nasıl göz yumabilir? Böyle bir ülkeye hukuk devleti denemez arkadaşlar.

Tabii, ilgisiz kararnameler çıkarttınız, ölçsüz kararnameler çıkarttınız, kanun hükmünde kararnameleri aştınız, Anayasa hükmünde kanun hükmünde kararnameler çıkarttınız.

Peki, bunlar üzerinden Anayasa’da teminat altına alınmış, Anayasa hükmü olmuş kurumlar, kurallar dahi kanun hükmünde kararnameler çıkartılırken, mesela Anayasa Mahkemesi, kaldırılırsa ne yapacaksınız? Yine seyredecek misiniz?

Doğrusu, tabii, şu anda Anayasa Mahkemesinin şu hâliyle kaldırılma ihtiyacı kalmamıştır, çünkü Anayasa Mahkemesi, artık, Saray’a bakan ve onun ne düşüneceğine dikkat eden bir Anayasa Mahkemesi konumundadır.

Değerli arkadaşlar, yine, bizim söz konusu ettiğimiz bu “Ben yetkisizim.” kararı, aynı şekilde, oy birliğiyle çıkmış olması açısından da düşündürücüdür. Nasıl olmuştur, anımsayalım: Kendi 2 üyesini sosyal çevre bilgisi üzerinden ihraç etmiştir. Böyle bir Anayasa Mahkemesinden bahsediyoruz. Peki

onun yerine kim atanmıştır? Hani o bütün yetkileri eline vermek istediğiniz Cumhurbaşkanı var ya, o, kendi başkanışmanını atadı, bir de Anayasa Uzlaşma Komisyonundaki AKP'nin uzmanını atadı. Yani tamamen AKP'nin ve kendisinin yakın çevresinden olan ve zaman zaman "Anayasa'ya inanmıyoruz, Anayasa'ya uymayabiliriz." diyen insanları Anayasa Mahkemesi üyesi yani Anayasa'nın bekçisi olarak atamaktan da çekinmedi. Tabii, böyle bir Anayasa Mahkemesinden biz hukuka uygun bir karar da elbette ki beklemiyoruz.

Yalnız şunu da söylemek isterim: Bugün bir Anayasa değişikliği çabasını görüyoruz. Değerli arkadaşlar, anayasalar öyle 3-4 kişinin kapı arkasından konuşarak yapacağı şeyler değildir. Anayasa, tüm ülkenin konuşması gereken kritik bir konudur; çoğulculuğu işletmek gerekir. Bakın, bunu sadece biz söylemiyoruz. Venedik Komisyonu var; anımsarsınız, siyasi partilerin kapatılması konusunda Venedik Komisyonunu tepe tepe kullanmıştınız, anımsatmıştınız. Ne diyor Venedik Komisyonu? "Anayasa yaparken çoğulcu olacaksınız, yeterli zamanı vereceksiniz, tartıştıracaksınız, şeffaf olacaksınız, katılımcı olacaksınız." diyor. Bugün hangisi var bunlardan? Şuralarda imzaya açtınız, görmediği bir taslağın imzasını burada atan arkadaşlarımız oldu. Bu da ayrıca utanç vericidir, ciddiyetsizliktir.

Değerli arkadaşlar, bunun yanında, Anayasa Mahkemesi, işte, eğer geçerse, eğer burada 330'u bulursa önüne gelecek maddeleri de görmek zorunda kalacaktır ve yapılması gereken, hukuk devleti üzerinden, demokratik devlet üzerinden yani değiştiremeyecek kurallar üzerinden, geçmişte olduğu gibi, o Anayasa değişikliklerini de iptal etmektir; böyle bir tarihî görevle karşı karşıyadır.

Bireysel başvuru sayısı 15 Temmuzdan sonra 40 bin olmuş ve Anayasa Mahkemesi Başkan Yardımcısının söylediğine göre kara kara düşünüyorlarmış. İşte Türkiye'yi getirdiğiniz temel durum budur. Temel insan hak ve özgürlüklerinin sürekli ayaklar altına alındığı ve Anayasa Mahkemesinin de buna seyirci kaldığı bir dönemde Anayasa Mahkemesinin bütçesini konuşuyoruz.

Ancak, değerli arkadaşlar, hukukun üstünlüğü hepimizin temel şiarıdır ve bu inançla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Ömer Süha Aldan konuşacak.

Buyurun Sayın Aldan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz sonrası ihraç edilen yargı mensuplarının oranına baktım geçen gün: Yüzde 23,4 yani Türkiye'deki her 4 hâkim ve savcıdan ve yüksek yargıçtan 1'i meslekten ihraç edilmiş durumda. Ve şu anda Yargıtayda 1,5 milyonu aşkın dosya var. Önemli bir travma geçiriyor yargımız. Umarım, bundan olumlu bir şekilde çıkar; tabii ki baştan en büyük dileğim bu.

Fakat, iki üç tane konudan bahsetmek istiyorum. Bir tanesi, geçtiğimiz dönemlere dair olan Mavi Marmara olayıdır. Mavi Marmara olayıyla Türk yargısı kendi hükümlerinden vazgeçmiştir ve bunu Türkiye Büyük Millet Meclisi sağlamıştır.

Bakın, Mavi Marmara olayı dolayısıyla yargılanan sanıkların suçlarından bazılarını söyleyeyim: Canavarca hisle ve eziyet çektirerek öldürme suçuna azmettirmek, mala zarar vermeye azmettirmek, yağma suçuna azmettirmek, eziyet suçuna azmettirmek vesaire; toplam hapis cezası 18.032'ser yıldır. Evet, ne yazık ki bu Meclisin aldığı bir kararla, dolaylı bir aflu -çünkü, uluslararası anlaşmalara karşı Anayasa Mahkemesine başvurulmadığından- bu insanlar affedilmiştir. Bu, Türk hukuk tarihi adına kara bir lekedir. Benim için uluslararası anlaşma, ülkeler arasındaki ilişkilerin hiçbir önemi yoktur. 10 Türk vatandaşını göz göre göre öldürenler serbest kalmıştır. Bunun -lütfen- vicdan muhasebesini herkes yapmalıdır.

İkincisi: Vaki 15 Temmuzdan sonra yapılan yargılamalarda bazı hoşumuza gitmeyen yöntemler gözlemliyoruz. Eğer yargı siyasetin daha fazla sultasına girmişse, keza hukuk muhakeme yeteneği çok gelişmemişse hukuk adamında, bir süre sonra karşısındaki sanık ve şüpheliyi düşman olarak görmeye başlar. Bu ciddi bir sorundur. Türkiye’de ne yazık ki bunun izlerini görüyoruz yapılan soruşturma ve yargılamalarda. Bu noktada bütün yargı mensuplarını adil davranmaya davet ediyorum. Lütfen cumhuriyetin savcısı ve milletin hâkimi olsunlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir noktaya daha değinmek isterim. Yargıtay ve Danıştay Başkanları çok tartışma konusu oldu, o çay may meselesi oldu ama her şeyden öte, en önemli şey, adli yılın açılışının Saray’da yapılmış olmasıdır. Biraz önce Sayın Bostancı, Sayın Cumhurbaşkanı için “Siyasi bir kişiliktir artık çünkü seçimle geldi.” demiştir. Yargının orada ne işi var? Yargının Saray’da ne işi var? Salon mu yok bu ülkede? (CHP sıralarından alkışlar) Bütün yargı mensuplarını cübbelerini ellerine verip koştura koştura Saray’a götürmek yargıya gölge düşüren bir davranıştır. Bakın, Nizamülmülk ne diyor biliyor musunuz? “İyi sultanlar, bilginlerle düşüp kalkanlardır. İyi bilginler ise sultanlarla düşüp kalkmayanlardır.” diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, yargıda şöyle bir anlayış vardır: Yargıda bir yeri denetlemeye gelen müfettiş şöyle bir bakar, davası çok olan bir kişiyle haşır neşir olan bir hukuk adamı varsa onun siciline 2 kelime yazar, “Çevresini genişletmiştir.” der. “Çevresini genişletmiş” demek, artık onun orada görev yapamayacağı anlamına gelir ve ilk kararnamede o hâkim ya da savcı görevden alınır. Sayın Erdoğan bu ülkenin Cumhurbaşkanı olabilir ama Sayın Erdoğan en az 2 bin davanın tarafı olan bir kişidir. Şu anda kendisine hakaret dolayısıyla yığınla dava var, bunlar yargı aşamasında devam ediyor ve bir gün gelip bunlar yüksek yargıya intikal edecektir. Koştura koştura Saray’a giden o yargıçlardan nasıl adil karar bekleyeceğiz biz? Bu açıdan, keşke bir köy kahvesinde yapsalardı bu adli yılın açılışını, daha makbule geçerdii. (CHP sıralarından alkışlar) O zaman halkın yargısıyla karşı karşıya olduğumuzu düşünürdük. Danıştayın salonu var, Anayasa Mahkemesinin salonu var, Ankara Adliyesinin salonu var. Salon, yeter ki... Oradaki o ruh önemli ama siz o Saray’a o kadar kişiyi götürürseniz o insanlardan artık adil karar beklemek zorlaşır.

Değerli milletvekilleri, onun için belki bu bütçeye şunu eklemek lazım: Yargıtaya lütfen bir tane salon parası da ekleyelim.

Sayın Mehmet Şimşek Birinci Dünya Harbi’nden bu yana en zor dönemimizi yaşadığımızı söyledi.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Doğru!

ÖMER SÜHA ALDAN (Devamla) – Bunu belki siyasal anlamda söyledi ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı olarak ama ben onu ekonomik olarak algılıyorum. Demek ki İkinci Dünya Savaşı’ndan daha zor durumdayız, demek ki 70 sente muhtaç olduğumuz dönemden daha zor bir durumdayız, demek ki ülkemiz 2001 krizinden de daha zor bir sürece girmektedir.

Şunu öneriyorum: Lütfen başkanlığı bir tarafa bırakın. Başkanlık ekonomide popülizmi beraberinde getirecektir, bu ülke daha çabuk zor durumlara ve batma noktasına gelecektir. Bu ülkenin daha önemli sorunları vardır.

Bu ülkedeki bu sorunlara önem verilmesi dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aldan.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gürsel Tekin konuşacak.

Buyurun Sayın Tekin. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; grubum adına, özellikle darbeden sonra el konulan vatan topraklarıyla ilgili düşüncelerimi ifade etmek için buradayım.

Hükûmetinizin özellikle çok iddialı olduğu -mülkiyet sorununa- 2/B yasası, orman vasfından çıkmış araziler, kentsel dönüşüm ve deprem dönüşümü; bütün bunlara baktığımızda, on beş yıllık süre içerisinde bırakın bu değişimleri, dönüşümleri, ne yazık ki yurttaşlarımızın -en çok güvendiği- mülkiyet sorunuyla karşı karşıya olduğunu görüyoruz.

Doğal olarak tabii bu tartışmalar başlarken başta Sayın Başbakan ve Çevre ve Şehircilik Bakanı “Vatan topraklarına el koyduk.” demişti. Bunun üzerine, hatırlayacağınız gibi -Sayın Bakanım çok iyi bilir, Sayın Kurtulmuş- özellikle 2007, 2008, 2010 ve bütün dönemlerde Türkiye’nin dört bir yanında nasıl bir talanın olduğuna kendisi de tanıklık etmiştir, zaman zaman da ekranlarda paylaşmıştır. Gerek 2010 yılında gerekse 2011 yılında talan edilen yerlerle ilgili dönemin Başbakanına rant haritasını göndermemize rağmen herhangi bir önlem alınmadı, tam tersine burada Sayın Bakan -geçmiş dönemdeki Çevre ve Şehircilik Bakanı- bana cevap vermiş oldu.

Haklı olarak “vatan toprakları” deyince biz de Sayın Bakana bir soru önergesiyle, bu vatan topraklarının -1.142 tane vatan toprağı- hangi illerde, hangi ilçelerde, hangi parsellere ait olduğuna dair tarafımıza bilgi verilsin diye... Şunu okumak bile istemiyorum, gerçekten çok gayriciddi bir cevap, cevap veremeyeceğini söylemiş. Tabii, bunun üzerine, daha önce aslında bizim de çok yakinen bildiğimiz, takip ettiğimiz özellikle kentsel ve rantsal dönüşümlerle ilgili yapmış olduğumuz çalışmalarla, her ne kadar Sayın Bakan ve Hükûmetiniz cevap vermemiş olsa da bütün bu bilgileri elde ettik. Şimdi, 15 Temmuzdaki darbeden sonra el koymuş olduğunuz... Defalarca, yıllarca bizim uyarılarımıza rağmen, Sayın Bakanın da uyarılarına rağmen maalesef üzülererek söylüyorum, hiçbirine cevap verilmiş değildir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, biraz önce sayın Adana milletvekilimiz ifade etti. Kendi çocuklarınıza, kendi vatandaşlarımızın çocuklarına yurt yeri bulamazken 110 tane yurda, sadece yurda verilen arsalar değil arsaların üstüne yapılan binalar dâhil olmak üzere, çeşitli kurumlar, çeşitli bakanlıklar tarafından destek verilmiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğünde bir yeri kiralamanın ne kadar zor olduğunu iktidar milletvekili olarak sizler çok iyi biliyorsunuz. 105 vakıf, 934 okul, 17 sendika, 17 üniversite, 42 hastane, çok sayıda AVM, rezidans ve daha ismini sayamadığınız onlarca rant alanı...

Değerli arkadaşlar, “Siz vatandaşımızın mülkiyet sorununu çözeceğiz.” derken sadece bir grubun mülkiyet sorununu çözebilmişsiniz, o da darbe yapan FETÖ terör örgütünün mülkiyet sorunu. 81 ilin tamamında bunları görebilirsiniz. Bunu merak eden milletvekili arkadaşlarımız varsa mutlaka sizlere de vermek istiyorum. Sadece bu arsalar mı tahsis edilmiş? Arsalar tahsis edilmiş, imar uygulamaları yapılmış, yetmemiş yapımı konusunda çeşitli kurumların katkıları olmuş.

İzmir’de bir toplantıda “Suça ve kirliliğe bulaşmış belli gazetelere mutlaka el konulmalı.” dediğimde en çok iktidar milletvekilleri ve iktidar mensupları çok ciddi feryat figan çıkardılar. Hâlbuki hiçbir gazetenin ismini vermiş değildim. Şimdi size soruyorum: Bu darbecilerin gazetelerine niye el koydunuz? Sayın Mehmet Şimşek burada olsaydı kendisine soracaktım. 2005 yılında -aslında deprem dönüşümü için ayrılmış olan geçmiş dönemdeki yani Marmara depreminden sonra DSP-MHP iktidarının oluşturmuş olduğu- özellikle büyük kentlerdeki kamuya ait, bakanlıklara ait yerlerin, deprem dönüşümü için kullanılması gereken yerlerin... Zaman gazetesine 32 dönüm yer verdiniz. Şimdi, ben savcılar dinliyor mu dinlemiyor mu bilmiyorum, merak ediyorum. Siz, bu arsaları tahsis edenlere, bu arsaların üstüne imar uygulaması yapanlara, bunlara teşvik kredisi veren kurumlara, yetkililere herhangi bir soruşturma açtınız mı? Hayır, bunu açmıyorsunuz. Kime açıyorsunuz? O okullara çocuklarını gönderen yurttaşlarımıza her türlü eziyeti ediyorsunuz.

Bir başka şey daha söyleyeyim: Bu incelemeyi yaparken sadece buraya değil, değerli arkadaşlar, Afrika'da 193 tane okula bakın. O okulların isimlerinde çok şey göreceksiniz, birçok siyasetçinin merhum annelerinin, merhum babalarının isimlerini göreceksiniz. Burada da aynı manzara var. Bakın, birçok siyasetçinin annesinin, babasının o okullara, o vakıflara, o dershanelere isimleri verilmiş. Niye veriliyor yani neden CHP, MHP, HDP'deki milletvekillerinin ailelerinin, annelerinin, babalarının isimleri bu okulların üstüne yazılmıyor da sizinkiler yazılıyor? (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, eğer bir darbeyle hesaplaşmak istiyorsanız son on beş yıldaki uygulamaların tamamına bakmak zorundasınız ve para hareketi, arsa hareketlerine baktığınızda bu darbecilerle böyle hesaplaşabilirsiniz, aksi takdirde söylemin ötesine geçmez. Ama ben Sayın Başkan, Sayın Meclis Başkanından da rica ediyorum, bu kadar gayriciddi bir yazıyı da sayın bakana hiç yakıştıramadım. Bir yurttaş olarak, bir vatandaş olarak en meşru hakkım olan, 1.142 vatan toprağının hangi illerde olduğunu... Sayın Arıncı'nın dediği gibi, Ankara, İstanbul, büyük şehirlerde bunların hepsini biliyoruz ama bunun dışındaki illerde... Mesela, Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı "Bugün Kayseri'ye gideceğim..." Kayseri'ye şimdi burada bakıyorum, 44 tane yer var. Sayın Bakan diyor ki: "Biz 1 metre yer vermedik." Allah aşkına, bu 44 tane yeri kim verdi? Bunun sağlıklı bir şekilde soruşturulması gerekiyor diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tekin.

Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal konuşacak.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Kamu Denetçiliği Kurumunun Türkiye'de kurulmasına ihtiyaç var mıydı, yok muydu?" sorusuna vereceğim cevap: Tabii, demokratik hukuk devleti olan tüm ülkelerde gerçekten böyle bir kuruma ihtiyaç var ve böyle bir kurum âdeti... Sayın Bülent Kuşoğlu'na teşekkür ederim. Onun yazmış olduğu bir makalede "Eskiden maden ocaklarına kanarya konulurdu. O kanarya öttüğü sürece havanın yeterli olduğuna, sorun olmadığına inanılırdı. Kamu denetçisi de eğer demokratik olan ülkelerde gerçekten konuşuyorsa, iktidarları uyarıyorsa orada demek ki kamu denetçisi vardır." diyor. Yani, bu örnek Türkiye'deki sisteme tam uyuyor.

Şimdi, kamu denetçisi bugüne kadar neler yaptı veya kamu denetçisi literatüre, Anayasa'ya baktığımız zaman, tarafsız olmalı, bağımsız olmalı, objektif olmalı. Kamu denetçisi seçilen başkandan üyelerine kadar, bugüne kadar bir siyasi partiye üye olup veya milletvekili adayı olup veya milletvekili olup seçimden bir hafta önce veya on beş gün önce istifa ediyorlar, "Biz tarafsızız." diyorlar, partizanca davranışlarla hepsi seçiliyor. Bunun adı nedir? Kanuna karşı hiledir. Bunun adı nedir? Bunun adı, açık ve net bir vaziyette kayırmacılıktır. Kayırmacılık neyi besler? Kayırmacılık eşitsizlik getirir, insan haklarını ihlal eder, demokrasiye yabancı bir kavramdır, demokrasiye aykırıdır bu. Şimdi, peki -kayırmacılıkla bu şekilde seçildiği zaman- bu kurum ne yapması gerekiyor? Yapması gereken... Esas sorun da, esas sorun da... Siyasi iktidarın uygulamalarının ve yöneticilerin eylem ve işlemlerinin hukuka, adalete uygun olup olmadığını nasıl denetler? Hukukta temel bir ilke var: Borç alan emir alır. Peki, borç nedir? Borç "Ben seni bu makama seçtim, seçtirdim; sen beni denetleyemezsin." Onun için, dikkat edilirse bugüne kadar, bu kadar hak ihlalinin olduğu bir ülkede acaba Kamu Denetçiliği Kurumunun bu konuyla ilgili siyasi iktidarı uyarıcı kaç tane kararı oldu? Bakıyorsunuz, bu kadar hak ihlalinin olduğu ülkemizde en fazla başvuruların olduğu bölgeler Trakya, İç Anadolu; Güneydoğu ve Doğu Anadolu aşağı yukarı yok denilebilecek kadar. Bununla birlikte, kurumlara baktığımız zaman en fazla ihlalin olduğu yerler neresi?

BAŞKAN – Sayın Tanal, bir dakikanızı rica ediyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)**

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Afganistan Halk Meclisi Afganistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Qudratullah Zaki ve beraberindeki Parlamento heyetine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ülkemizi ziyaret etmekte olan Afganistan Halk Meclisi Afganistan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Qudratullah Zaki ve beraberindeki Parlamento heyeti şu anda Meclisimizi teşrif etmiş bulunuyorlar. (AK PARTİ, CHP sıralarından alkışlar)

Kendilerine yüce Meclisimiz adına hoş geldiniz diyorum.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

Sürenizi ekleyeceğim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli konuklarımıza da hoş geldiniz diyorum. Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekiliyim -onu da belirtmiş olayım- hoş geldiniz Meclisimize. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, tabii, Kamu Denetçiliği Kurumu ileri bir demokrasinin en temel ve en etkin olan kurumlarından birisidir. Bu iyi yönetimin oluşabilmesi için ilk önce kamu denetçisi neyi öğretiyor vatandaşa? Diyor ki: “Ben seni yönetim karşısında, idare karşısında koruyorum. Bu yönetim, bu devlet, bu iktidar sana hesap verebilmeli.” Yani, vatandaşını koruyan bir kurumdur Kamu Denetçiliği Kurumu. Peki, Kamu Denetçiliği Kurumuna bugüne kadar esasen ihtiyaç duyulmasının nedenleri için deniliyor ki: “Bir: Yargı süreci çok yavaştır. İki: Yargı denetimi biçimseldir. Üç: Yargı denetimi pahalıdır. Dört: Yargı organları arasında yetki paylaşımı olduğu için sürekli bir uzatmaya sebebiyet vermektedir.”

Peki, kamu denetçiliği eğer işlemiş olsa ülkemizde neler olur? Kamu yönetiminin kalitesi artar. Yani, eğer kamu yönetiminin kalitesi artmıyorsa burada Kamu Denetçiliği Kurumunun sorumluluğu vardır, görevini ifa etmediğinin açık göstergesidir. İki: Aynı zamanda, kamu yönetiminin ulaşılabilir ve saydam olması lazım. Eğer ülkede yönetimde saydamlık yoksa, ulaşamıyorsa Kamu Denetçiliği Kurumu bu görevini yapmıyor demektir. Üç: Eğer ülkede demokratik kurallar işlemiyorsa bunu sağlayacak olan, kararlarıyla birlikte yön gösterecek olan Kamu Denetçiliği Kurumudur; bu görevini yapmıyor demektir. Katılımcılık... Esasında, en azından, bununla ilgili raporların, önerilerin bulunması lazım. Dördüncüsü: Kamu yönetimine karşı yurttaşlara, yeni bir koruma mekanizması anlamında önerilerin sunulması gerekirken maalesef, görebildiğimiz kadarıyla -2012’de kuruldu, 2013’ten itibaren şikâyetleri almaya başladı- bugüne kadarki şikâyetlere baktığımız zaman bir arpa boyu yol kat etmiş değiliz.

Peki, biz bunu kime yapıyoruz? Avrupa Birliğinin bu kadar önerileri nedeniyle biz bunu kurduk. Esasen, insanımız için kurmamız lazım. Bizim daha demokratikleşmemiz için kurmamız lazım, hukuk devlet için, özgürlükler için, demokrasi için. Ama, hukukun bu kadar rafa kaldırıldığı bu dönemde Kamu Denetçiliği Kurumundan ses çıkmıyorsa demek ki maden ocaklarındaki, oradaki esas bizim can olayımız, bize ses verecek, yol gösterecek olan Kamu Denetçiliği Kurumu görevini yapmıyor, işlevsiz bir durumdadır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan konuşacak şimdi.

Süreniz altı dakika.

Buyurun Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Millî İstihbarat Teşkilatı Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında doğmuş bir istihbarat birimidir, “Askerî P Teşkilatı” olarak tarihî kaynaklarımızda yer bulur ve tutanaklarını, gizli celse zabıtlarını incelediğinizde Meclise bağlı olarak düşmana karşı istihbarat toplamada çok nitelikli çalışmalar yapmıştır. Ancak, bugünkü Millî İstihbarat Teşkilatı 2000’li yıllardan sonra iktidar partisinin yaptığı düzenlemelerle vesayetten kurtularak bugünkü yapısına kavuşmuştur. Türk ordusu da vesayetten kurtarılmıştır, 2003 yılında askerî vesayetin sivil otorite üzerindeki etkisi azaltılmıştır, 2003 yılından sonra çeşitli düzenlemeler yoluyla güvenliğimizi artıracak önlemler getirilmiştir, onu da iktidar yapmıştır ve ordu da iktidarın istediği şekilde yeniden yapılandırılmıştır. Ne yazık ki iki kurum da bugün kapısına

kilit vurulacak duruma gelmiştir, çok üzülererek söylüyorum. Millî İstihbarat Teşkilatı yapılandırıldıktan sonra faaliyetleriyle darbeyi haber verememiştir; darbeyi haber veremediği gibi önleyici hiçbir tedbirde de bulunamamıştır. Türk Silahlı Kuvvetleri ne yazık ki sistemin tamamı içinde vesayeti -diğer unsurlarıyla baktığınızda- silinmiş, kazanmış, Fetullahçı örgütlenmeye teslim edilmiş ancak darbe uygulamasının üstümüze bir karabasan gibi çökmesine engel olunamamıştır. Neden? “Neden?” sorusu ele geçirme mantığında yatmaktadır. Bir Komisyon kurduk, -Sayın Beşir Atalay’ı biraz önce gördüm buradaydı, Sayın Bakanım- Komisyonla ilgili olarak bu kürsüden yaptığı konuşmada diyor ki: Bu Komisyon denetleme görevini yerine getirecektir ve bütün vesayetlerin üstünde, millî egemenliğin geçerli olduğu bir düzende vesayetleri bir kenara yırtıp atarak denetleme faaliyetinde bulunacaktır.” Yürekten alkışlıyorum. Gerekçesi, o konuşma metni, sık sık Komisyon çalışmasında hatırlattığımız bir düzenlemedir. Peki, sonuç ne olmuştur? Komisyon çalışmıyor arkadaşlar, Komisyon hiçbir şekilde çalıştırılmıyor. Sayın Bakanımız biraz önce buradaydı, çalıştırılmıyor Komisyon, Komisyona bilgi yok. Rapor olarak getirilen şeyler... Türkiye Büyük Millet Meclisi denetiminden kaçırılan şey ne biliyor musunuz? FETÖ örgütünün denetlenebilir hâlde incelenmesi. Ne demek o? 2015 yılı raporu geldi bize, Komisyona ve ben sordum, dedim ki: Neden Fetullah Gülen örgütlenmesiyle ilgili bu raporda hiçbir şey yok, niye yok? Yanıt verdiler 2015’in Nisan ayında, şu kadarcık: “Çok sıkı izliyoruz, denetliyoruz, gözlüyoruz, edilgen durumda, hepsinden haberdarız.” Temmuzda darbe oldu. (CHP sıralarından alkışlar) Şimdi, burada bazı soruları sorduğumuz zaman kızmamanız lazım, size soruyorum: Peki, bu darbeden MİT’in haberi olabilir mi? Olamaz. Niye olamaz? Çünkü düzelttik, vesayeti ortadan kaldırdık. Peki, bu darbeden haberi olabilir mi ordunun? Olamaz. Niye olamaz? Çünkü vesayeti ortadan kaldırdık, yeniden düzenledik. Aslında ne yaptık biliyor musunuz? Kendimize benzettik. O zaman ne oldu? Darbe oldu işte. Devlet geleneğini yok ettik, ortak aklı yok ettik, bilgi birikimini yok ettik, kendi kadrolarımızı doldurduk, sonuç budur. 158 tane generalin darbeye teşebbüs etmesi ne demek, kalkışmaya teşebbüs etmesi?

MÜRTEZA ZENGİN (İstanbul) – Önceleri haber veriyor muydu?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamlı) – Vallahi Süleyman Demirel’e gitmiş, MİT Müsteşar Yardımcısı Hiram Abas söylemiş. Ben bu konuda kitap yazdığım için biraz tarihini biliyorum, aydınlatabilirim. Güvensizlik ortamı var, tehdit analizi yapılamıyor. Bakın buradan uyarıyorum, Kıbrıs konusunda yaptığınız tehdit analizleri politiktir, günü kurtarmaya dönüktür, para toplamaya dönüktür, Kıbrıs satılırsa bunun altında kalırız. Hep beraber direnmeliyiz arkadaşlar, karşımızda kim olursa olsun direnmeliyiz ve Kıbrıs’ı asla, çocuklarımız için bırakmamalıyız.

Yakamda gördüğünüz bu altı ok rozeti belki sizin dedelerinizin, babalarınızın yakasında da görmeye alıştığınız -annem taktı sabahleyin- 1957-1960 arasında kullanılan rozetlerden, Atatürk’ün yakasında da bundan görmüşsünüzdür; güneş gibidir, ters durmaz, aşağı doğru durur, yukarı değildir oklarımız, göğse, kalbe doğrudur, güneş ışıklarını yansıtır. Burada çok üzüldüğü bir şey için taktı annem. Sizler dünyanın her yerinde Fetullah’ın önünü açtınız, onun ticareti ele geçirmesine, onun devleti ele geçirmesine göz yumdunuz, göz yumduğunuz Fetullah geldi darbe yaptı. Ben evimden alınırken -Cumhuriyet Halk Partisine bir şey söylerken dikkatli olmanızı öneririm- 1.500 kişi kapıya toplanıp “Fetullah’ın itleri, yıldırılmaz bizleri!” diye bağırды, “Fetullah’ın itleri, yıldırılmaz bizleri!” Biz yılmayız arkadaşlar. Bu mücadelede belki dönenleriniz olacak, belki “Yanlış yaptık.” diyenleriniz olacak, biz o gün de Fetullah Gülen’in karşısında, onun gibi düşünenlerin karşısında dimdik duracağız Cumhuriyet Halk Partisinin altı okunu şerefle göğsümüzde taşıyarak.

Teşekkür ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Bekaroğlu, süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesi üzerinde konuşacağım.

Bildiğiniz gibi, Diyanet İşleri Başkanlığı Kanunu’nda görevi, İslam dininin itikat ve ibadet alanıyla ilgili işleri yürütmek ve dinî kurumları idare etmek, bu şekilde yazıyor ama biliyorsunuz, Türkiye’de sadece İslam dini yok, değişik dinler, değişik yorumlar var. Demokratik bir ülke, herkesten eşit bir şekilde vergi alıyoruz ama Diyanet İşleri Başkanlığı, bildiğiniz gibi, tek bir mezhebe hizmet ediyor maalesef. Ben, bunların üzerinde çok konuşmayacağım, bunlar çok konuşuldu, tartışıldı, hâlâ konuşuluyor; Sünni, Hanefi mezhebi üzerinde şey yapılıyor.

Diyanet İşleri Başkanlığıyla ilgili, bütçesini konuşurken, birçok konu gündeme gelebilir. Mesela, Sayıştay raporları benim çok dikkatimi çekti, Diyanet İşlerinin bütçesinde Sayıştay raporları. Türkiye Diyanet Vakfıyla ilgili dünya kadar problem var. “Haiti’yle ilgili toplanan paralar gönderilmedi.” diye Sayıştay raporlarında yazıyor, işte, camilerde toplanan paralar vakfa aktarılıyor, vakıfta ne olduğu belli değil, bir sürü laflar var ama ben bunların üzerinde de konuşmayacağım. Fakat, bir şeyin üzerinde durmak istiyorum. 15 Temmuzdan sonra Diyanet İşleri Başkanlığı alelacele, apar topar 9. Din Şûrası’nı topladı ve orada 2 tane önemli karar var. Bir: FETÖ sapık bir kültür. İki: Fetullah sahte mehdidir. Günaydın! Hadi Hükûmet aldatıldı, AKP aldatıldı falan Diyanet İşleri Başkanlığı ne yapıyordu, o zaman mı aldatıldı? Bir soru daha soruyorum bu hocalara: Ya, o sahte mehdi de hakiki mehdi kimdir, nerede, kim karar verecek buna? Bu soruların cevabı var mı?

Değerli arkadaşlarım, bütçe görüşmelerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda ilgili bakan ve daha sonra da Diyanet İşleri Başkanı dedi ki: “Biz sahih İslam’ın peşindeyiz.” Peki, devlet İslam’ın sahihini tanımlayacaksa bu nasıl olacak, farklı yorumlar nasıl değerlendirilecek?

Bakın, bu ülkenin ve İslam’ın en temel sorunlarından bir tanesi “hadis” diye konuşulan konudur. Orada ne konuşulur, nedir biliyor musunuz? “Ümmetim 72 fırkaya ayrılacak, bunlardan bir tanesi hak, diğerleri batıldır.” Kim karar verecek işte? Bakın, İslam dünyasının en temel sorunlarından biri bu. Ama, ben bunlardan, hiçbirinden söz etmeyeceğim bugün, bunları konuşmayacağım.

Şimdi, tabii, anladık, elbette, ibadetler var, imanın, İslam’ın şartları var, farzlar, vacipler, sünnetler, elbette dinin bir şekli tarafı da var. Ama, esası nerede? Diyanet İşleri Başkanlığına ve bu ülkenin ulu hocalarına soruyorum: Esas nerede? İslam’ın özü dediğimiz şey nerede, bunu soruyorum. Siz, zaman zaman, hutbelerde, vaazlarda başka şeylerden de ahlaktan da söz ediyorsunuz, İslam ahlakından da söz ediyorsunuz ama yanınızdaki örneklerden hiç söz ediyor musunuz? Kul hakkından, kibirden, israftan, iltimastan, kayırmacılıktan söz ediyor musunuz?

Bakın, size bir şey söyleyeyim Diyanetin görevlileri, ilahiyatçılar, bütün İslam âlimlerine soruyorum: Kasım ayında bu ülkede 190, 2016’nın on bir ayında 1.816 işçi iş kazasında, iş cinayetinde öldü gerekli tedbirler alınmadığı için, denetleme yapılmadığı için. Diyanetten bir tane ses geldi mi?

“Taşeron işçilik” diye bir kurum var burada, kölelik, kölelik. Peygamberin bin dört yüz sene evvel kaldırmış olduğu kölelik var. Peki, Diyanet İşleri Başkanlığı, bir tane hoca çıkıp bu konuda bir şey söyledi mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Kentler yağmalanıyor, dağlar, vadiler yağmalanıyor, meralar yağmalanıyor; gelecek kuşakların mirası, gelecek kuşakların emaneti yağmalanıyor, bir gün bir tane Diyanet görevlisi, bir hoca, bir ilahiyatçı çıktı bir şey dedi mi? Bunlar yanlıştır dedi mi?

Su paketleniyor, Allah'ın suyu. Bütün canlıların olan Allah'ın suyu paketleniyor, satılıyor. Diyanet İşleri Başkanlığı çıktı, bir tane hoca, ilahiyatçı çıktı bu konularda bir şey söyledi mi? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Cahiliye Dönemi'nde kız çocukları diri diri gömülüyordu, şimdi yakılıyor. Nasıl yanıyorlar biliyor musunuz? Gerekli tedbirler alınmadığından dolayı yanıyor bu çocuklar. Diyanet İşleri Başkanlığı gidip kurslarında bu konuda bir denetim yaptı mı? (CHP sıralarından alkışlar)

Niçin bize Veda Hutbesi'nden söz etmiyorsunuz? Veda Hutbesi, en önemli insan hakları belgesidir. Orada hiçbir suçlunun anasının babasının, evlatlarının suçlanamayacağını söylüyor. 3 yaşında çocuk 40 derece ateşle doktora gitmiş, “Senin baban FETÖ'den tutuklu, SGK güvencen kalmadı.” diye bakılmamıştır. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Diyanet İşleri Başkanlığı, hocalar çıkıp bir şey söylemişler midir bu ülkede?

Niçin bize sarayların Muaviye geleneği olduğunu, Peygamber'in tevazu timsali olduğunu... Niçin saraylara gidip dikilmiyorlar? Ebu Zer gibi niye demiyorlar, “Bu sarayı paranla yaptıysan israftır, milletin malıyla yaptıysan haramdır.” diye niye demiyorlar bunlar?

Ve niçin bize isyanın farz olduğunu öğretmiyorsunuz, ey ulu hocalar? Tamam, “Bizden olsun, ülümre itaat edelim.” Peki bu, bizden ne demek? Bizim kabileden, bizim mezhepten mi demek yoksa adalete uyan, hukuka uyan mı demek? Adalete, hukuka uymayana isyan etmenin farz olduğunu niçin söylemiyorsunuz bize sayın hocalar? Ey, yeşil sarıklı ulu hocalar, niçin bize bunu öğretmiyorsunuz, niçin bütün bunları bize söylemiyorsunuz; suçlusunuz, sorumlusunuz. Bunları sadece bu ülkenin yani Türkiye'nin hocalarına, ilahiyatçılarına söylemiyorum, bütün İslam coğrafyasının hocalarına söylüyorum: Eğer siz bunları söylemiş olsaydınız, siz eğer iktidarların önünde eğilmemiş olsaydınız, bunları söylemiş olsaydınız İslam coğrafyasında insanlar birbirleriyle boğazlaşmazdı, çocuklar öldürülmezdi.

Ey, yeşil sarıklı ulu hocalar, sorumlusunuz, sorumlu, bunun hesabını Allah'a vereceksiniz.

Saygılarımla. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına şimdi de İzmir Milletvekili Sayın Atıla Sertel konuşacak.

Buyurun Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; konu RTÜK, dakika altı. Altı dakikada RTÜK'ü ve Türkiye'deki basın, medyanın, televizyonların, radyoların sorunlarını tartışmak mümkün değil. Bana bir buçuk iki saat bile yetmez ama ben altı dakika içerisinde özetlemeye çalışacağım.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun görevlerini özetlemek gerekirse denetlemek ve o denetimi ifa etmektir ama bugün geline nokta Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ne yazık ki bir sansür kurulu hâline gelmiştir. İktidara önerim şudur, Sayın Numan Kurtulmuş'a önerim şudur: RTÜK bitmeli, RTSÜK başlamalıdır, Radyo Televizyon Üst Kurulu değil, radyo televizyon sansür kurulu olarak yeniden düzenlenmelidir çünkü her konuda sansür, her konuda yayın engelleme karşımıza çıkmaktadır.

Geçen yıl 44 kez televizyonlara, radyolara, medyaya yayın yasağı getirilmiştir, 44 kez. Tecavüzü önleyemiyorsunuz, tecavüzle ilgili yayın yasağını getiriyorsunuz. Patlama oluyor, terör olayı oluyor, terörü lanetle kınıyoruz, kınıyorsunuz, terör önlenemiyor ama terörle ilgili yayın yasağını getirip çıkarıyorsunuz. Adana’da Valilikte patlama oluyor, daha televizyon kanalları oraya ulaşmadan, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu ve Hükûmet hemen olayı yasaklıyor. Yasakçı bir zihniyetle Türkiye’deki sorunların üstesinden gelmeniz asla mümkün değil, asla çözemezsiniz. Üstünü örtterek sorunlar çözülmüş olsaydı gerçekten çok başarılı bir iktidar olurdunuz. O kadar çok konunun üstünü örtmeyi o kadar maharetle beceriyorsunuz ki, yasakçısınız ve gerçekten Türkiye’de televizyonları kapatmakta, radyoları ve televizyonları susturmaktan öte medyayı susturmakta bir dünya rekorunuz var.

Kanun hükmündeki kararnameyle 50 yayını durdurdunuz, 34 televizyonu kapattınız, 33 radyoyu kapattınız. Bu kapatmalarda RTÜK’ün imzası yok, RTÜK devre dışı, olağanüstü hâl kapsamında keyfî hükümler kararnamesiyle bu kararları aldınız.

Ahlaka önem vermiyorsunuz. Önem verseydiniz RTÜK’le bütün gün evlilik programları diye yayınladığınız saçma sapan ve manken artıklarının çıkarılıp bir dizayn içerisinde Türk toplumuna sunulmasını ahlaka aykırı bulur ve o programları yasaklardınız. Ama o programlar sizin işinize geliyor ve o toplumun sorunlarının konuşulması yerine kim kimle, ne yapıyor, kim kimi gözetliyor, gözetleme evinden evlilik evlerine Türkiye’yi çevirdiniz.

Ayrıca, yerel televizyonlara, yerel basınlara Anadolu içerisinde baktığımızda Anadolu’nun içindeki arkadaşlarımızın büyük sıkıntılar içerisinde olduğunu söylemek isterim. Adıyaman’da -Ahmet Aydın’ın memleketinde- Mercan TV var. Mesela Mercan TV’nin yayın yapmak için 3 megabit banda ihtiyacı var. Bu 3 megabit banda toplam 16.500 dolar para ödemek zorunda. Bununla yetinmiyor Mercan TV, 2.500 dolar da uplink bedeli ödüyor. Yani toplamda 19.500 dolar her ay takır takır bu kasaya ödeniyor.

Arkadaşlar, ocak ayında bir yerel televizyon 65.914 lira kira bedeli veriyordu, bugün bu rakam 79.147 liraya çıktı. Şimdi soruyorum: Ulusal bazda yayın yapan televizyon kanallarına da aynı fiyat uygulanıyor, yerel bazda 500 liraya, bin liraya, 300 liraya, 150 liraya ilan almış televizyon kanalları için de aynı rakamlar sunuluyor. Bu hak mıdır? Soruyorum: Nerede yerel televizyonların ayakta kalması, mümkün müdür? Takır takır düşüyorlar ve hepsi birer birer kapanıyor arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, geçen gün, AVM açılışında, Kayseri’de, Sayın Cumhurbaşkanı konuşuyor: “AVM kiralari Türk lirası olsun, dolar bitsin, dolar kalksın, dolarla uygulamayın.” diyor, doğru söylüyor, tamam, katılıyor. Peki, AVM olunca dolar uyuyor da uydu kiralari olunca dolar niye uymuyor, niye Türk lirasına çevrilmiyor? AVM’ye uyan, uyduya niye uymuyor? Bunu sormak lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlarım, 720 civarında basın kartını iptal etti bu Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürü. İçinde çalışanların ve hangi kuruluştaki çalışırsa çalışsın hiçbirinin basın kartının iptal edilmemesi lazım. Ama bir arkadaşımız var ki -benim neredeyse çocukluktan beri beraber büyüdüğüm ve beraber çalıştığım arkadaşım, Sedat Kaya- sadece “facebook”ta yaptığı yorumlar nedeniyle sürekli basın kartı elinden alınmıştır. Bu ayıptır, bu yazıktır, bu günahıdır, böyle bir şey olmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Sevgili arkadaşlarım, bunun hesabı bir gün gelir sorulur. 1919’da Mustafa Kemal Atatürk nasıl Samsun’a çıktıysa, 2019’da da Cumhuriyet Halk Partisi iktidarıyla bu sorunlar çözülecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sertel.

Sayın Yıldırım, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Şemdinli Belediyesinin kapısına kilit vurulmasına ve Van Özalp Belediyesinde kayyuma kayyum atanması uygulamasına ilişkin açıklaması*

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün konuşmamda ifade ettiğim bir hususa dair yeni bir gelişme: Şimdi, her geçen gün gerçekten akıllara durgunluk veren yeni bir iktidar uygulamasıyla karşı karşıyayız. Ben, Şemdinli Belediye Başkanımızın bugün sabah tutuklandığını ifade etmiştim. Hemen sonrasında Valilik kararıyla oraya dayanan güvenlik güçleri, zincirle belediye kapısını kilitleyerek, gelen çalışanlara “İkinci bir emre kadar burası kapalıdır.” demiş.

Bir diğer husus, iki buçuk aydır kayyum atanmış olan Van Özalp Belediyesine dün kayyuma kayyum atanarak yeni bir uygulamaya yine şahitlik ettik.

Şunu ifade edelim: Bir belediye binasını teslim alarak o ilçedeki bütün halkın AKP’li olacağı saikiyle mi bu yapıyor bilmiyoruz ya da bir belediye binasını kilitleyip ilçeyi hizmetsiz bırakarak otomatik irade...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bir belediye binasını kilitleyip ilçeyi hizmetsiz bırakarak otomatik olarak o halkın iradesinin ve inançlarının anında eğer değişeceği düşünülüyorsa büyük yanılıyor. Bir şeye hizmet eder bu uygulamalar, o ilçenin bu ülkeye olan aidiyet ve sahiplenme duygusunu zayıflatır. Bizim bu uygulamaları kabul etmemiz mümkün değil. Çünkü belediye başkanlarını, parti yöneticilerimizi, milletvekillerimizi tutuklamayı daha bu iktidar partisinin bütün vekilleri, bakanları, yöneticileri bile içine sindiremiyorlar, onların bile bir bölümünün eleştirilerine mazhar oluyorsa bizim bu uygulamaları kabul etmemiz mümkün değil, ancak bölge halkının devlete ve bu ülkeye olan aidiyet ve sahiplenme duygusunu zayıflatmaya hizmet eder diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederim.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)*

2.- *2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)*

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

- 1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

- 1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

- 1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına şimdi de İstanbul Milletvekili Sayın Kadri Enis Berberoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Berberoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA KADRI ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, grubum adına Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Bir cumhuriyet kurumunun daha içinin boşaltıldığını söyleyeyim özetle, konunun aslında özeti bu çünkü.

Bakin, 1920 tarihli bir kanunla, yani cumhuriyetten önce kurulmuş bir kurumdan bahsediyoruz; o zamanki adıyla Matbuat ve İstihbarat Müdüriyeti Umumisi Teşkilatı kuruluyor. Niye kuruluyor? Daha sonra kanun hükmünde kararnameyle düzenlenen görevlerine baktığınız zaman, amacının içeride ve dışarıda tanıtım olduğu, hükümet aleyhine ve Türkiye aleyhine propaganda faaliyetlerini takip etmek, dış tanıtma faaliyetlerini yönlendirmek, dış işleriyle koordineli gitmek gibi birtakım görevlerin sayıldığını görüyoruz. Peki, bugün AKP sayesinde Türkiye’nin dostlarının sayısının bir elin parmağından az, düşmanlarınsa hakikaten parmakla sayılamayacak kadar çok olduğu bir ortamda bu kurum en azından dış politikaya dönük işlevini veya dış tanıtım işlevini yerine getiriyor mu diye bir teknik analizde bulunmak gerekirse, sadece personel yapısına bakmak yeterli. Baktığımızda, yaklaşık 700 küsur kişilik personelden 550’sinin Türkiye’de istihdam edildiğini, bunların yarısına yakınının yabancı dil bildiğini, yine baktığımızda, sadece 35 ülkede basın-yayın temsilcisinin bulunduğunu görüyoruz, yani yüzde 5, personelin yüzde 5’i kadar bir istihdam yurt dışında yapılmış. E peki “Böyle bir müesseseden neler çıkar, nasıl bir siyaset üretilir?” diye baktığınız zaman belki ilginizi çekecek birkaç maddeyi sıralamak istiyorum ve Sayın Bakan Numan Kurtulmuş burada olsaydı kendisine de arz etmek isterdim şahsen.

Birincisi: Türkiye’nin şu andaki medyasının en büyük sorunu olarak gördüğüm -eski bir gazeteci olarak- akreditasyon sorunuyla ilgili ne zatalilerinizin bir derdi var ne de Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün bir derdi var. Bir gazetecinin bu ülkede Cumhurbaşkanını ve Başbakanı takip etmek için izne tabi olması ve bu iznin bazı gazetelere, televizyon kuruluşlarına ve haber ajanslarına verilip diğerlerine verilmemesi başlı başına bu ülkedeki medya düzenini anlatmaya yeterlidir. Ben profesyonel bir gazeteci olarak hangi izne gerek duyayım bu ülkenin Başbakanının, bakanının halka açık, kamuoyuna açık faaliyetlerini takip etmek için, orada bulunmak için, kamera götürmek için, teyp tutabilmek için? Bu ayıbı eğer Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü dert etmiyorsa kendine bence eksik iş yapıyor demektir.

İkincisi: Hepimizin cebinde nüfus kâğıdı var, yeni çıkan kimlikler var. Gazetecilerin, medya mensuplarının cebinde bunlara ilaveten bir de basın kartı vardır. Tıpkı bizlere dağıtılan, parlamentelere dağıtılan kimlikler gibi. Bu kimlikleri bize dağıtırken Meclis Başkanlığı herhangi bir vesayet kurumundan izin alıyor mu? Almıyor. Peki, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü hangi kriterde kendini medya mensubu olarak gören insanların -kadınların erkeklerin, şu siyasetten bu siyasetten, şu gazeteden, öteki televizyondan- arasında ayırım yapabiliyor? Bir kısmına basın kartı yani tanıtım kartı veriyor. Bakın, onu iyi anlamanızı istiyorum sayın milletvekilleri. Tanıtım kartlarıdır bunlar. Bunlar, üzerinde herhangi bir avantaj sağlayan, kredi kartı gibi ya da herhangi bir mağazanın hediyesi olan, promosyonu olan bir şey değildir; insanların sadece medya mensubu olduğunu gösterir. Siz bu kartları dağıtırken adil davranmamakla kalmıyorsunuz, sudan sebeplerle bu kartların bir kısmını iptale başladınız. Bu da bence Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün derdi olmalıdır.

Son olarak, aslında AKP Grup Başkan Vekili Sayın Bostancı'dan ben ilham aldım. Kendileri bu kürsüde çok doğru bir ifade kullandılar. Mealen söyleyeceğim, eğer hata yaparsam lütfen kendileri düzeltsin beni. “İlk defa halk oyuyla seçilen Sayın Cumhurbaşkanı artık siyasi bir kişiliktir.” dedi. Kesinlikle katılıyorum ve her siyasetçi gibi eleştirilerden de nasibini almak zorundadır. Size, bana yöneltilen eleştiriler eğer mahkeme huzuruna giderse “siyasetçi hoşgörüsüne” diye bir hüküm kuruluyor -ki bu doğrudur- ama Sayın Cumhurbaşkanına eleştiri yapılırsa o zaman özel kanunla yargılanıyorsunuz, özel kanunla dava ediliyorsunuz. Şu anda içeride olan arkadaşlarımızın, benim eski meslektaşlarımdan bir bölümü bu davalar yüzünden içeridedir, bu davalar yüzünden haklarında hüküm verildi veya hüküm veriliyor. Lütfen, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü son olarak bu konuda da üstüne düşeni yapsın. En azından basın davalarıyla ilgili bölümde Cumhurbaşkanının siyasi bir kişiliği olduğu unutulmadan Cumhurbaşkanına dönük eleştirileri makamdan ayırabilsin.

Çok teşekkür ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Berberoğlu.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son olarak Bursa Milletvekili Sayın Lale Karabıyık konuşacak.

Buyurun Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakika.

CHP GRUBU ADINA LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda sayın bakanlar bize sunum yaparken her zaman çok pespembe bir tablo çizdiler, tablo güzel de içindeki veriler gerçek değildi. Biz ise gerçekleri söylemeye çalıştık ama aldığımız karşılık şuydu: “Siz sandıktan çıkan sonuca bakın.” Böyle geçiştirildik ancak konu saptırılırsa vatandaşları böyle kandırmak da doğru değil.

Şimdi, sadece bakanlar değil pembe tablo çizen. Merkez Bankası yılda 2 kez Finansal İstikrar Raporu açıklıyor ve bu son raporunda öyle bir pembe tablo çizmiş ki bütün sorun dünyada FED’de, FED’in faiz artırma beklentisinde. Peki, başka nerede? Trump’tan beklenen ekonomik politikaların riski artırdığı yönünde birtakım riskler var. Peki, Türkiye’de hiçbir sorun yok mu? Hayır, yok. Bir ayrışma yok mu? Hayır, yok. Türkiye dışındaki benzeri ülkeler için kötü bir manzara çiziliyor, tablo kötü ama Türkiye için pespembe bir tablo. Bakın, şu cümleleri size okumak isterim. Finansal İstikrar Raporu’nda diyor ki Türkiye için: “Küresel tahvil piyasasındaki olumsuz gelişmeler Türkiye’ye yansımayacak -Merkez Bankasının raporu bu- bankalar dışarıdan borç bulmakta hiç zorlanmayacak, tahsili gecikmiş alacaklar çok makul düzeyde, reel sektör borçlu... Ama olsun, borçların çoğu zaten uzun vadeli. “Cari açık düşmeye devam edecek.” Başka bir cümle okuyayım size: “Türkiye’nin risk primi de düşmekte.”

Sayın vekiller, bu nasıl bir pembe tablodur Merkez Bankasının çizdiği? Bu nasıl bir kendini kandırmaktır, aldatmacadır? Evet, şunu biliyorum: Merkez Bankası özerk değil, rahat konuşamaz ama lütfen siz, sizler vatandaşı kandırmayınız. Türkiye gelişmekte olan diğer ülkeler gibi dolara karşı değer kaybetti, evet ama Türkiye'nin değer kaybı diğer ülkelerininkinin tam 2 katıdır. Bu aradaki farkı nasıl açıklayacaksınız vatandaşa? “Siyasi kriz var.” desenize. “Siyasi krizin ekonomiye yansımadır bu.” diyebiliyor musunuz? Bu gerçekleri anlatabiliyor musunuz? “Bu gerçekler varken biz başkanlık sistemi telaşına düştük.” diyebiliyor musunuz sayın vekiller?

Türkiye'nin döviz yükümlülüğü maalesef 610 milyar dolar, döviz varlığımız 220 milyar dolar. Peki, başka bir gerçeğimiz işte bu aradaki fark kadar 390 milyar dolar döviz açığımızın olduğu. Yılbaşında kur 2,92'ydi ve bu durumda 1 trilyon 138 milyar liraydı, bu döviz açığının TL karşılığı. Ne oldu dolar? 3,47. Şimdi ne? 1 trilyon 350 milyar lira. Ee, bu risk değildir de nedir acaba soruyorum?

Sayın vekiller, Türkiye, cari açık vererek büyüyor. Tasarruflarını artıramıyor, borçlanarak kaynak sağlamaya çalışıyor; borçlanarak sağladığı kaynağı ise üretimde kullanamıyor, tüketimle büyüyor zaten. Bakın, lafa gelince “Türkiye'nin borcunu on dört yıllık dönemde azalttık.” diyorsunuz. Peki, bakın, 2002'de Türkiye'nin brüt dış borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 56,2'ymiş. Bu arada birkaç sene 37'lere düşürmüştünüz, son beş yılda artışa geçmiş ve şu anda Türkiye'nin brüt dış borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 59,5. Yani 56,2'den devralmışsınız 59,5'e çıkartmışsınız, kutluyorum. Kamu borç stokunu ne yaptınız? 2002'den bu zamana kadar 2'ye katladınız. Özel sektörün dış borcu ne oldu peki? İç ve dış borç olarak 7,5 kat daha arttı sayenizde.

Sayın vekiller, Türkiye'nin 167,8 milyar dolar kısa vadede ödemesi gereken borcu var, yıllık dış finansman ihtiyacı da 200 milyar dolar. Yani, cari açıkla büyüme modelinde devletin, özel sektörün ve hane halkının borçlarını da artırmış durumdasınız. Ailelerin 167,1 milyar lira sadece ihtiyaç kredisi, bakın, sadece ihtiyaç kredisi var. Eğer bu borçların geri ödemesinde bir sorun yaşanırsa değerli vekiller, bankalar bundan etkilenmeyecek mi, bu önemli bir risk değil midir sizce? İşte, cari açık vererek ve borçlanarak finanse ettiğiniz büyüme modelinde devraldığınız yüzde 8,4 işsizlik de şu anda 11,3; bunu da kutluyorum! 2015 yılından bu yana da Türkiye hem bütçe açığı veriyor hem de cari açık vererek gidiyor. Tasarruf oranlarını da indirdiğiniz yerler: 2002'de 18,6'da aldınız, 2016'da yüzde 13,5'e düşürdünüz tasarruf açığını. Dünya ortalaması nasıl mı? 25,4; gelişmekte olan ülkeler 31,2; Asya yüzde 41'lerde; Avrupa 17'lerde en kötü olmasına rağmen ama siz yüzde 13,5'e maalesef düşürdünüz. Umutlar büyüme için dış kaynağa ve yabancı sermayeye bağlanıyor ama sermaye girişi yıllık 50 milyar dolardan 20 milyar dolara geriledi çünkü güveni azalttınız, para gelmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) – Değerli vekiller, bu gerçekleri lütfen görmezden gelmeyiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karabıyık.

Sayın milletvekilleri, böylelikle grup adına konuşmalar sona erdi.

Şimdi şahsı adına Aydın Milletvekili Sayın Abdurrahman Öz'ü dinleyeceğiz.

Buyurun Sayın Öz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Bütçe Tasarısı lehinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, başta 15 Temmuz akşamında işgal hareketine direnen, bu amaçla sokağa çıkan, tanklara karşı duran, devletine sahip çıkan insanımızı selamlıyorum.

Yine, vatanımızın bölünmez bütünlüğü için canını ortaya koymuş aziz şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyor, kederli ailelerine de sabırlar diliyorum, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Görüşmekte olduğumuz bütçe tasarısı, AK PARTİ hükûmetlerinin 2002 yılından beri hazırladığı 15’inci bütçe tasarısıdır, öncelikle hayırlı olmasını diliyorum.

Bugün Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Başbakanlık, Kamu Denetçiliği Kurumu, MİT, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, RTÜK, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü ve Hazine Müsteşarlığının bütçelerini görüştük.

2017 yılı bütçesi hizmet bütçesi niteliğinde hazırlanmış bir bütçe olup geçmiş on dört yılda olduğu gibi vatandaşımızın refahını artıran, hizmetleri karşılayan bir bütçe özelliğini taşımaktadır. Bütçede yatırımlar desteklenmiştir. Bu bütçede yatırım harcamaları geçen yıla göre yüzde 30 artırılmıştır. En yüksek pay Ulaştırma ve Millî Eğitim Bakanlığına ayrılmıştır, sırasıyla Tarım ve Sağlık Bakanlığı yatırımları takip etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bütçe tasarısında reel sektör desteklenmeye devam edilmiştir. Yerel yönetimler, bölgesel ve kırsal kalkınmada desteklenmiştir. Aynı çerçevede, tarıma destekler devam etmiştir. Bütçede tarıma ayrılan kaynak 30,9 milyar, yaklaşık 31 milyar TL’dir. Biliyorsunuz, AK PARTİ hükûmetleri döneminde mazot, gübre, buğday ve hububat desteği, büyükbaş ve küçükbaş hayvan, süt ve besi desteği, yem bitkileri ve organik tarım gibi birçok destekler verilmiştir; bu destekler artarak devam etmektedir.

Milletvekili olduğum Aydın ilimizde 2016 yılında, dokuz aylık dönemde, 287 milyon TL tarımsal destek ödemesi yapılmıştır. 2017 yılı için bu rakam yaklaşık 500 milyon TL olarak öngörülmektedir.

Tarımın Aydın’ımız için ne denli önemli olduğunun bilincindeyiz. İlimizde yetißen, destek kapsamında olmayan incir gibi bir kısım ürünlerin tarımsal destek kapsamına alınması için Aydın milletvekilleri olarak çalışmaya devam ettiğimizi ve inşallah en kısa sürede sonuçlandıracağımızı ifade etmek istiyorum. Zira, biliyorsunuz “incir” denilince akla ilk Aydın gelir, “Aydın” denilince de incir akla gelir. Bu sene yaklaşık 60 bin ton incir üretilmiştir, bunun 35 bin tonu ihraç edilerek ülkemize 400 milyon TL’ye yakın döviz girdisi sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz bütçede yurt içi tasarruflar da teşvik edilmiştir. 2002 yılı bütçesine göre eğitime ayrılan pay 10 kat artırılmıştır; bu da Hükûmetimizin, AK PARTİ’nin eğitime verdiği önemi göstermektedir. Yükseköğrenim burs ve kredi tutarları seçim vaadinde belirttiğimiz üzere daha önce artırılmıştı. Sağlık, çalışanlar ve sosyal güvenlik hizmetleri bakımından da bütçenin genelinde olduğu gibi vatandaşımızın refahını artırma ilkesine göre planlama yapıldığını görmek AK PARTİ’liler olarak bizleri memnun etmiştir.

Değerli milletvekilleri, malumunuz, bütçe görüşmelerinden sonra önümüzdeki günlerde yeni anayasa yapılması ve Anayasa değişikliğiyle ilgili çalışmalarımız Meclis gündemine gelecek ve inanıyorum ki Meclisten kabul oyu alarak daha önce de vadettiğimiz gibi bu değişiklik insanımızın

karşısına referandumda onay için çıkarılacaktır. İnsanımız önüne gelecek olan bu değişiklik teklifini, bu yeni anayasayı değerlendirecek ve büyük oranda “evet” diyeceğine, destekleyeceğine inanıyoruz, bu inançla yola çıkıyoruz. Çünkü, insanımız yapılacak olan değişikliğin kendisi için olumlu sonuçlar doğuracağına ve daha güçlü bir Türkiye için gerekli olduğuna inanmaktadır.

Bu vesileyle, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni eder, nice 15’inci bütçeler hazırlama dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi Hükümet adına Başbakan Yardımcısı Sayın Mehmet Şimşek’i dinleyeceğiz.

Buyurun Sayın Şimşek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi, sizleri sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz tüm kurumların bütçelerinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Dün genel olarak Türkiye ekonomisi ve dünya ekonomisine ilişkin görüşlerimi sizlerle paylaştım. Müsaade ederseniz bugün daha çok Hazine Müsteşarlığına ilişkin, onun faaliyetlerine ilişkin görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Ayrıca, bazı eleştirilere, tespitlere, değerlendirmelere ilişkin fikirlerimi de sizlerle paylaşayım.

Her şeyden önce, bu sıkıntılı dönemde Türkiye’nin bilançosu, devletin bilançosu, kamu maliyesi aslında hâlâ güçlü. Bu da aslında şoklara karşı bir miktar direnç göstermemizi sağlıyor. Devletin bilançosu, Hazinenin bilançosundan kastımız tabii ki kamu maliyesinin durumu. Türkiye’nin bugün brüt kamu borç stokunun, devletin brüt kamu borç stokunun millî gelire oranı yaklaşık yüzde 33. Bu da -dün de ifade ettiğim gibi- gelişmekte olan ülke ortalamaları olan yüzde 47’nin oldukça altında. Yine, avro bölgesi yüzde 90’ın üzerinde, OECD ülkelerinin ortalaması yüzde 116’lar civarında. Dolayısıyla, bu anlamda bir mali alanımız var ve nitekim bu mali alanı da ekonomiyi desteklemek üzere kullanıyoruz. Benzer şekilde, aslında, bütçe geçen sene genel devlette neredeyse sıfır açık verdi ama bu sene bu açık millî gelirin yüzde 2’si civarına kadar yükseldi. Gelecek sene de o düzeyde tutulması hedefleniyor ve burada yatırımları önceliklendirme söz konusu. Dolayısıyla, ülkemizin gerek bütçe açığı, gerekse kamu borç oranı itibarıyla baktığımız zaman güçlü bir konum söz konusu ve bu mali alanı da, dediğim gibi, bu zor dönemde ekonomiyi desteklemek üzere kullanıyoruz.

Diğer önemli bir husus: Geçmişte, biliyorsunuz, borç sürdürülebilirliği önemli bir kaygıydı; bu da kısmen vadeyle, kısmen maliyetle, kısmen borcun yapısıyla ilişkiliydi. Eskiden Hazine, iç piyasalardan ortalama dokuz aylık bir vadeyle borçlanırken Hükümetimiz dönemlerinde, şimdi bu vade altmış sekiz, yetmiş aya kadar çıkmış durumda. Dış piyasalarda dolar cinsinden tahvil borçlanmamızın ortalama vadesi ise bugün on beş yıla çıkmıştır. Sabit getirili TL cinsi iç borçlanmanın ortalama maliyeti de eskiden yüzde 60’ların üzerindeyken şimdi yüzde 10’a kadar gerilemiştir.

Yine, borcun yapısına baktığımız zaman, hakikaten önemli iyileşmeler sağladık yani sadece borcu azaltmakla kalmadık, borcun yapısını da önemli ölçüde iyileştirdik. Tabii, borç stokunun maruz kaldığı riskleri yönetmek amacıyla 2003 yılından bu yana stratejik ölçütlerle borçlanma politikası uyguluyoruz. Borçlanmaları ağırlıklı olarak Türk lirası cinsinden ve sabit faizli enstrümanlarla gerçekleştiriyoruz, vadeyi piyasa koşulları el verdiğince uzatmaya çalışıyoruz.

2002 yılında merkezî yönetim borç stokumuzun yüzde 58'i döviz cinsinden iken 2016 Ekim itibarıyla bu oran yüzde 35,9'a düşmüştür. Benzer şekilde borç stokumuzun eskiden yüzde 55'i değişken faizli senetlerden oluşurken bu oran bugün yüzde 30,9'a kadar gerilemiştir.

Stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikası sayesinde borç stokumuzun faiz, kur ve likidite risklerine karşı duyarlılığını da önemli ölçüde azalttık. 2003 yılından bu yana ağırlıklı olarak sabit faizli borçlanma yaparak borç stokunun faize karşı duyarlılığında önemli iyileşmeler sağladık. Borç stokumuzun yapısının önemli ölçüde iyileştiği yine yaptığımız duyarlılık analizlerinden ortaya çıkıyor. Mesela, bugün, Türk lirası faiz oranları 500 baz puanlık, yani bir artış söz konusu olursa faizlerde, 2001 yılında borç stok yapısında bu borç stokumuzu aynı yıl içerisinde yüzde 1,7, daha doğrusu 1,7 puan millî gelire oran olarak artırır. 2015'te bu sadece 1 puan artırıyor. Benzer şekilde bugün büyüme 2 puan aşağı düşerse bizim borç stokumuzun millî gelire oranı sadece yüzde 0,6 artacak. Hâlbuki bu oran eskiden 1,6 puandı. Yine 2001 yılındaki stok yapısını sürdürüyor olsaydık ve Türk lirası yüzde 10 değer kaybetseydi, borç stoku 4,4 puan millî gelire oran olarak artıyor olacaktı. Hâlbuki 2015 yılındaki yapıyı dikkate alırsak ve eğer Türk lirası yüzde 10 değer kaybetse etkisi 1,2 puan civarındadır.

Dolayısıyla, sürdürülebilirlik analizlerimize göre, bu tek seferlik tüm şokların hepsinin bir arada gerçekleştiği varsayılrsa dahi -ki bu oldukça kötümser bir senaryo olur- yani büyüme 2 puan düşer, faizler 500 baz puan yükselir, lira yüzde 10 değer kaybederse, bu durumda bile Avrupa Birliği tanımlı borç stokunun millî gelire oranı bu var olan orta vadeli program döneminin sonunda yüzde 38'in yine altında bir borç bölü millî gelirle karşı karşıya oluruz ki bu bile Maastricht Kriteri'nin oldukça altında olur. Bütün bu analizler kamu maliyemizin, kamu borç yapımızın ne derece sağlam olduğunu, şoklara karşı ne kadar dirençli olduğumuzu ortaya koyuyor.

Bugün burada da, zaman zaman dışarıda da gündeme getirilen önemli hususlardan bir tanesi, kamu-özel iş birliği çerçevesinde Hazinesin yüklenimleri. Hazine Müsteşarlığı genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından kamu-özel iş birliği modeliyle gerçekleştirilen belirli altyapı projeleri için borç üstlenim taahhüdü sağlamaktadır. Bugüne kadar Avrasya Tüneli Projesi için 960 milyon dolar, Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu Projesi için yaklaşık 5 milyar dolar, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi üçüncü köprü kesimi için yaklaşık 2,7 milyar tutarında olmak üzere Hazine Müsteşarlığı tarafından toplamda 8,7 milyar dolarlık borç üstlenim anlaşması imzalanmıştır.

Hazine garantili borç stoku 2016 yılı 2'nci çeyreği itibarıyla 12 milyar dolar civarında gerçekleşmiştir. Hazine garantili borçlardan üstlenim oranı 2016 yılı 2'nci çeyreği itibarıyla sadece yüzde 2,9'dur. Hâlbuki bu oran 2002 yılında yüzde 52 civarındaydı. Dolayısıyla, hem Hazinesin garanti ettiği dış borç stoku bu çerçevede sınırlıdır hem de bunların gerçekleşme, bu riskin gerçekleşme oranı da oldukça düşüktür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; müsaade ederseniz şimdi de Hazine Müsteşarlığının finansman programı hakkında size bilgi vermek istiyorum. 2017 yılında 80,5 milyar lira anapara, 52,7 milyar lira da faiz olmak üzere toplam 133,1 milyar lira tutarında borç servisi gerçekleştirilecektir. Borç servisinin 98,1 milyar lirasının iç borç, 35 milyar lirasının ise dış borç servisi olarak yapılması planlanmaktadır.

Geleneksel eurobond, Japon yeni ve kira sertifikası ihraçları yoluyla uluslararası sermaye piyasalarından 6 milyar dolar finansman sağlanması ve 96,2 milyar tutarında iç borçlanma yapılması planlanmaktadır.

Şimdi de müsaade ederseniz Hazine Müsteşarlığının bütçe büyüklükleri hakkında bilgi vermek istiyorum. 2017 yılı Hazine Müsteşarlığı bütçesine baktığımız zaman, teklif edilen ödenek tutarı 77,4 milyar liradır. Bu tutarın 57,5 milyar liralık kısmının faiz ödemelerinden oluştuğunu biliyoruz. 2017 yılı bütçe teklifinde yer alan 12 milyar lira cari transferler ödeneğinin 6,5 milyar lirası KİT'lere yapılacak görev zararı ve kamu sermayeli bankalara yapılacak gelir kaybı ödemelerinden oluşuyor. 3,8 milyar lirası bireysel emeklilik sistemi devlet katkısı, 894 milyon lirası ulusal fona yapılacak ödemelerden, 572 milyon lirasıysa yurt dışına yapılan transferlerden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası kuruluşlarla ilişkilere gelince, uluslararası ve bölgesel kalkınma bankalarıyla olan ilişkilerimizi başarılı bir şekilde sürdürüyoruz. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasında iki yıldır, en çok kredi kullanan ülke konumundayız. Bu banka, diğer Orta Asya operasyonlarını İstanbul ofisi üzerinden yürütmektedir. 2012-2016 dönemini kapsayan çerçeve anlaşması kapsamında Dünya Bankasından yaklaşık 4,3 milyar dolar tutarında finansman sağladık. Dünya Bankasıyla 2017-2021 dönemini kapsayacak beş yıllık bir çerçeve anlaşmasına ilişkin çalışmalarımızı sürdürüyoruz. 2016 yılında faaliyete başlayan Asya Altyapı Yatırım Bankası 12 üyeli Direktörler Kurulunda ülkemiz de yerini almıştır. IMF Kota ve Yönetim Reform Paketi 2016 yılı başlarında yürürlüğe girmiştir. IMF nezdindeki kotamız yaklaşık 1,46 milyar SDR'den 4,66 milyar SDR'ye; oy gücümüz ise yüzde 0,61'den yüzde 0,95'e yükselmiştir. Bu kota artışı için gerekli ödemeyi 2016 yılı bütçesinden yaptık. Böylece fonun en yüksek kotaya sahip 20 üyesinden birisi konumuna geldik.

Geçtiğimiz yıl G20 dönem başkanlığını başarılı bir şekilde tamamladık. Ülkemiz üç yıl süreyle aktif görev aldığı G20 Troyka üyeliği pozisyonunu bu yıl 1 Aralık itibarıyla tamamlamıştır.

Değerli hatiplerden biri G20 üyeleri arasında olamayabileceğimizi ifade ettiler, konuyu açıklığa kavuşturmak istiyorum. G20 üyelik mekanizması 1999 yılında oluşturulmuş olup platform küresel sistemde sistemik öneme sahip ülkeleri bir araya getirmektedir. G20 üyelerinin seçiminde ekonomik büyüklük göz önüne alınmış olsa da G20'yi en yüksek gayrisafi yurt içi hasılaya sahip ilk 20 ülkeyi temsil etmemektedir. G20 üyeliği yıllar itibarıyla değişkenlik göstermemektedir, sabit bir yapıyı haizdir. Dolayısıyla -teorik olarak söylüyorum- eğer bir ülkenin gayrisafi yurt içi hasılası dolar bazında düşse dahi G20 üyeliği kaybolmuyor ki Türkiye'nin şu anda böyle bir riski de şu an itibarıyla söz konusu değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de, müsaade ederseniz, hazinenin çiftçi, esnaf, KOBİ ve girişimcilere yaptığı desteklerden bahsetmek istiyorum. Çiftçilerimize, biliyorsunuz, yüzde sıfır ile 8,25 arasında değişen faiz oranlarıyla sübvansiyonlu kredi kullandırıyoruz. 2016 Kasım itibarıyla Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatiflerince kullandırılan düşük faizli kredi bakiyesi 35,4 milyar liradır. 2004 yılında sadece 205 bin üretici uygulamadan faydalanırken 2016 Kasım itibarıyla söz konusu

uygulamadan 900 bin üreticimiz faydalanmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımızın desteklenmesi amacıyla Halk Bankası tarafından hâlen yüzde sıfır ile yüzde 5 arasında değişen faiz oranlarıyla sübvansiyonlu kredi kullanılmaktadır. 2016 Kasım itibarıyla bu kapsamda kullanılan esnaf kredilerinin bakiyesi 20 milyar lirayı aşmıştır. 2002 yılında 64 bin esnafımız bu tür kredilerden faydalanıyordu, kasım itibarıyla bu rakam 431 bini aşmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi de müsaade ederseniz Kredi Garanti Fonu'ndan bahsetmek istiyorum. Aslında, önümüzdeki dönem, ekonomide sıkıntıları aşmak için özellikle KOBİ'lerimizin, ihracatçılarımızın finansmana erişimini sağlamak için Kredi Garanti Fonu mekanizmasını çok daha güçlü bir şekilde kullanacağımız bir dönemdir. Kredi Garanti Fonu aracılığıyla 11.590 firmaya hazine destekli kredi kefaletleri sağlanmıştır. Temmuz 2009-Ekim 2016 döneminde kullanılan toplam kredi tutarı 8,6 milyar liraya, kefalet tutarıysa 6,1 milyar liraya ulaşmıştır. Kredi Garanti Fonu'nun hazine destekli kefalet kullanıldığını etkin hâle getirecek ve daha çok KOBİ ve ihracatçının ihtiyaçlarına cevap verilmesini sağlayacak yeni düzenlemeleri yaptık, yapacağız. Bu çerçevede, yüksek hacimli kredi kefalet taleplerinde kredi onay süreçlerindeki verimliliği artırmak üzere kredi derecelendirme sistemine geçiyoruz.

İhracatçılar için getirilen yeni imkânla kefalet oranı, Eximbank'ın doğrudan sağladığı kredilerde yüzde 100'e kadar, diğer bankalar tarafından ihracatçılara sağlanan kredilerde ise yüzde 85'e kadar çıkartılacaktır. Kredi Garanti Fonu'na sağlayacağımız ilave kaynaklarla firmalarımızın krediye ulaşımını kolaylaştırmayı planlıyoruz.

Ayrıca, Portföy Garanti Sistemi'yle her bankaya ayrı ayrı kredi tazmin üst limitini belirleyeceğiz. Bu sayede, Kredi Garanti Fonu'na herhangi bir başvuru yapılmaksızın küçük ölçekli krediler doğrudan bankalar tarafından KOBİ'lere verilebilecektir. Yani bürokrasiyi azaltıyoruz. Bu uygulamayla Kredi Garanti Fonu'nun ve bankaların kredi verme süreci birkaç güne inebilecektir. Yeni düzenlemelerin faaliyete alınmasıyla birlikte, 3 milyar lira olan kefalet bakiyesi kısa vadede 10 milyar liraya çıkacaktır. Önümüzdeki sene içinde bütçeden belki aktarılabilecek imkânlarla bu miktar çok daha yüksek seviyeye çıkartılabilecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hazine Müsteşarlığı 2018 yılına kadar 500 milyon lira tutarında bir kaynağı üst fonlara aktarmak üzere yetkilendirilmiştir. Bu tutarın 50 milyon lira ve 60 milyon avrosu iki farklı fona taahhüt edilmiştir. İlerleyen süreçte 500 milyon lira tutarındaki tüm kaynağın girişimcilik ekosistemine aktarılmasıyla birlikte toplam yatırım hacminin 1,5 milyar avroya ulaşmasını hedefliyoruz.

Bireysel Katılım Sermayesi Sistemi'nin yani melek yatırımcılığın 2013 yılında faaliyete alınmasıyla birlikte yaklaşık 50 adet melek yatırımcı yatırım faaliyetinde bulunurken 2016 Aralık ayı itibarıyla 409 melek yatırımcı lisansı alınmış ve 14 adet melek yatırım ağı akredite edilmiştir. 2013 yılında 14,7 milyon avro olan, ülkemizdeki melek yatırım tutarı 2015 yılında yüzde 110 büyüyerek 31 milyon avroya ulaşmıştır. Bu uygulamalar çok önemli çünkü eğer gerçekten başlangıç düzeyinde, yüksek teknoloji, en azından o alanlarda yani bilgi yoğun, teknoloji yoğun alanlarda faaliyet gösterecek firmalara destek mekanizmaları anlamında bunlar ekosistemin çok önemli bileşenleridir. Bir an önce aslında şu patent kanunu, kitle fonlaması gibi hususları, kalkınma bankacılığının yeniden yapılandırılması gibi reformları da tamamlayabilirsek aslında Türkiye bu yüksek teknoloji alanlarda yani katma değeri yüksek, AR-GE boyutu yoğun olan ekosistemin bütün bileşenlerini yerine oturtmuş olacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; müsaade ederseniz biraz da sigortacılık sektörü hakkında sizleri bilgilendirmek istiyorum.

Sayın Başkan, sürem belki bitiyor ama müsaade ederseniz bir on dakika daha...

BAŞKAN – Süreniz var sizin, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – On dakika daha verelim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Mali sistemin önemli bileşenlerinden bir tanesi sigortacılık ve özel emeklilik sektörleridir. 2016 yılı içerisinde bu sektörler büyümeye devam etti. Sigortacılıkta 2016 yılı ikinci çeyreği itibarıyla prim üretimi 2015 yılının aynı dönemine göre yüzde 35,5 artış göstermiştir. 2016 yılı sonunda prim üretiminin 42 milyar lirayı aşacağını öngörüyoruz.

Trafik sigortası police tazmini esnasında teminat kapsamına girmeyen rizikoların yargı kararlarıyla kapsama dâhil edilmesi ve hasar ödemelerinde belirsizliğin başlamasıyla birlikte bu alanda, biliyorsunuz, sorunlar baş gösterdi. Bu kapsamda yargı uygulaması kaynaklı yapısal sorunun giderilmesi ve hukuki altyapının netleştirilmesi amacıyla bu sene nisan ayında bir kanuni düzenleme yaptık. Bu düzenlemeyle fiyatlamada istikrarı bozan yargı kaynaklı yapısal sorunlar giderilmiştir. Kanuni düzenlemeden sonra yani 2016 Mayıs ayından itibaren kasım sonuna kadar trafik sigortası primlerinde tüm araç grupları için ortalama yaklaşık yüzde 8, otomotiv araç grubu için yaklaşık yüzde 10'luk bir düşüş gerçekleşmiştir. Doğrusu, bu beklediğimizin altındadır. Sektörle diyalog içerisindeyiz. Daha önemli, daha yüksek düşüşler öngörüyoruz. İnanıyorum ki önümüzdeki dönemde bu düzenlemeler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce yüzde kaç arttı, sonra yüzde kaç düştü, onu söyleyin de anlayalım olayı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Şimdi, tabii, onlar çok değişiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Değişiyor değil mi? Yüzde 300 arttı, yüzde 8 düştü.

BAŞKAN – Sayın Akar, Sayın Bakan; lütfen karşılıklı konuşmayalım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Harika vallahi, çok güzel izah ediyorsunuz Sayın Bakan, müthişsiniz vallahi.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Müthiş izah ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; müsaade ederseniz bireysel emeklilik sisteminden de biraz bahsetmek istiyorum.

Ülkemizin en önemli sorunlarından bir tanesi, biliyorsunuz, düşük tasarruflardır. Az önce değerli hatip de ifade ettiler, hakikaten dünyada ortalama tasarruf oranı yüzde 25'in üzerinde. Bizim gibi orta üst gelir grubuna sahip ülkelerde ise yüzde 32,5. Maalesef Türkiye'de bu oran yüzde 14 civarı. Şimdi, tabii, yatırım ihtiyacı yüksek, bu da kendisini cari açık olarak gösteriyor ve Türkiye'nin en önemli kırılganlık alanı da maalesef bu düşük tasarruflardır. Tabii, tasarrufları artırmak için gerçekten 2013'ten bu yana çok önemli adımlar attık. Özellikle, tasarrufları teşvik etmek için bireysel emeklilik sistemi çerçevesinde çok güçlü destekler veriyoruz. Hazinesinin borçlanma faizinin yüzde 10 civarında olduğu bir dönemde, tasarruf edilen ilave her 100 lira için 25 liralık bir devlet desteği söz konusu. Buna rağmen, şu ana kadar sınırlı bir tasarruf artışı sağlandı. Gerçi, 2013 sonrasında bir başarı var, katılımcı sayısı 3 milyondan 6,5 milyon kişiye, fon büyüklüğüse 20 milyar liradan 58,7 milyar liraya çıkmıştır. Ama bu yeterli değildir tabii ki.

Yine, bu sene yaptığımız önemli bir reformla, 2017 başından itibaren otomatik katılım uygulamasına başlayacağız. Burada, BES'teki yüzde 25'lik devlet katkısını koruyoruz. Teşvik edici olsun diye cayma hakkını kullanmayarak sistemde kalan kişilere bin lira ilave devlet katkısını başından itibaren tahsis ediyoruz. Sistemden emekli olup, birikimini toplu para olarak değil de yıllık gelir sigortası şeklinde almak isteyenlere de birikimlerinin yüzde 5'i kadar ek devlet katkısını taahhüt ettik. Otomatik katılımı ilgili alt düzenleme çalışmalarımızda son aşamaya geldik. Bu çerçevede, önümüzdeki on yıllık süreç sonunda en az bir 100 milyar liralık ilave tasarruf, ilave birikim öngörüyoruz. Amacımız, vatandaşlarımızın çalışma döneminde sahip oldukları refah seviyesini emeklilik döneminde de koruması için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 1.300 liralık refahın neresini koruyacaksınız?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) - ...sosyal güvenlik sisteminin sağladığı menfaatler yanında, ikinci bir emeklilik teminatına sahip olmalarıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, proje aşamasında bulunan kamu sermayeli şirketlere ilişkin kurumsal yönetim reformunu da çok önemsediyimi ifade etmek istiyorum. Reformla, günümüz ticaret koşullarına uygun olmayan mevzuat yeniden düzenlenerek bu şirketlerin ticari hayatın gerektirdiği şekilde faaliyet sürdürmeleri, etkinlik, verimlilik ve kârlılıklarını daha yüksek düzeylere çıkarmaları, uluslararası platformlarda da rekabet edebilir düzeye gelmelerini sağlamak istiyoruz. Burada, tabii, bizim için en önemli öncelik şeffaflık ve hesap verilebilirliktir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, burada, Hazine Sayıştay raporlarına ilişkin de bir iki hususa değinildi. Müsaade ederseniz, ben, denetim rapor sonucunu, görüşünü etkileyen üç bulgu hakkında bilgi vermek istiyorum.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Biz Sayıştay denetimini çok önemsiyoruz. Gerçekten de gerek Maliye Bakanlığında olsun gerekse şimdi dışarıdan bir denetimin ne kadar faydalı olduğu ortaya çıkıyor, neden? Çünkü, bizim yöneticiler olarak görmediğimiz bazı hususlar dikkatimize geliyor ve bunları düzeltme fırsatı buluyoruz. Onun için önemli bir rehber olarak görüyoruz ve gerçekten Sayıştay denetimini takdir ediyoruz.

Şimdi, burada şöyle bir bulgu var: Darphane ve Damga Matbaası muhasebe birimindeki altın, gümüş gibi menkul varlıkların mali tablolarda gerçek değeriyle gösterilmemesi hususu gündeme gelmişti. Bu konuyu Plan ve Bütçe Komisyonunda da konuştuk. Konu Maliye Bakanlığı İstanbul Defterdarlığına ait bir konu aslında. Bizimkiler Darphanede bir yer kiralamışlar. Maliye Bakanlığı İstanbul Defterdarlığı tarafından bir komisyon kuruldu, çalışmalara başlandı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yeni mi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Devamla) – Evet.

Üç dört ay içerisinde bu çalışmaların sonuçlandırılacağı hususu bize de bilgi olarak verildi yani dolayısıyla, aslında doğrudan doğruya Hazinenin bir konusu olmamakla birlikte ben yine dikkatinize getirdim.

İkinci husus: Hazine Müsteşarlığına tahsisli taşınmazların muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmemesi bulgusu var. Söz konusu bulgu kapsamında, 2015 yılında Maliye Bakanlığı nezdinde taşınmazların muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaları başlattık. İlk etapta ana bina ve ek binaların muhasebeleştirilme sürecini tamamladık ve merkez saymanlığına bildirdik, dolayısıyla esas işi yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sadece bir eksiğimiz var, onu da tamamlayacağız kısa süre içerisinde, o da şu: Lojmanlara ilişkin süreç devam ediyor. Yönetmelikte belirtilen tarihe kadar, inanıyorum ki bu yılın sonuna kadar bunun da gerekli çalışmalarını tamamlamış olacağız.

Üçüncü bir bulgu söz konusu, o da şu: Anadolu Ajansı Türk Anonim Şirketi tarafından iktisap edilen paylar üzerindeki Hazine lehine intifa hakkının muhasebe kayıtlarına tam olarak intikal ettirilmemesi hususu. Anadolu Ajansının yüzde 50,065 oranına tekabül eden 500.650 TL sermaye payı üzerinde Müsteşarlığımız lehine doğan intifa hakkı, Maliye Bakanlığı görüşü çerçevesinde 14/11/2016 tarihinde kayıt altına alınmıştır. Sayıştaya teşekkür ediyoruz bu bulguları için. Hemen hemen 3 konuda da gereken adımları attık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben tekrar bu vesileyle burada bütçelerini tartıştığımız kurumların bütçelerinin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Usta, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle Sayın Bakana teşekkür etmek istiyorum, gerçekten önemli bilgiler verdi, özellikle bu hassasiyet analizleri çok önemli, bizi de bir miktar rahatlatdı. Fakat, konunun daha iyi açıklığa kavuşması açısından benim 2 tane sorum olacak veya hani, açıklama yapma ihtiyacı vardır diye düşünüyorum Sayın Bakan.

Bir tanesi: “Bu kamu maliyesi bizi şoklara karşı bir miktar koruyor.” dediniz. O miktar ne kadar? O konuda biraz bilgi vererseniz sevinirim. Ama, bu kısmı yoruma açık bir kısım ancak rakam açısından bence ihtiyacımız olan bir şey var Sayın Bakanım. Şimdi, biliyorsunuz, kamu-özel iş birliği projelerimiz var, bunlardan bahsettiniz. Garantilileri söylediniz, onlar içerisinde kamu-özel iş birliği projeleri var mı? Onu öğrenmek istiyorum. Şimdi, bu sene Plan Bütçe Komisyonunda Sayın Kalkınma Bakanı, kamu-özel iş birliği projeleri toplam sözleşme tutarının 122,1 milyar dolar olduğunu, dolayısıyla yükümlülük anlamında da bu rakamı kullandıklarını ifade etti, 122,1 milyar dolar. Şimdi, tabii, burada devlet olarak 2 tane riskle karşı karşıyayız. Bu nedir? Vuku muhtemel yükümlülükler. Yani, işte, İngilizcede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika...

ERHAN USTA (Samsun) – ...yabancıların bu “contingent liability” dediği miktar ne kadardır yani biz ne kadar riskle karşı karşıyayız, ne kadar riski öngörüyorsunuz; birincisi bu, çok önemli.

İkincisi: Tabii, bir kısım kamu-özel iş birliği projeleri kapsamında kira ödeyeceğiz. Önümüzdeki bu anlamdaki muhtemel yükümlülükler nedir Sayın Bakanım?

Üçüncüsü: Son dönemde biraz ortaya çıkmış olan müdahale riski olduğunu görüyorum ben yani bir kısım fiyatların mesela doların çok artması gibi nedenlerle uygulanamaması, kamunun müdahalesi nedeniyle bizim o şirketlere vermemiz gereken yine bir miktar ödeme olacaktır. Bunlara ilişkin riskler konusunda bize bilgi verirse bunun ben piyasalar açısından da çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan herhâlde soru-cevap kısmında cevaplayabilirsiniz.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.26

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.57****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi Hükûmet adına Başbakan Yardımcısı Sayın Numan Kurtulmuş konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kurtulmuş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

2017 yılı bütçesinin genelini ve bugün konuştuğumuz kurumlarla ilgili bütçenin ülkemiz için, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Meclisin teveccühüyle eğer bütçe onaylanırsa bu bütçenin de milletin hizmeti için faydalı olmasını diliyorum.

Öncelikle, bugünkü görüşmelerde de dile getirildiği üzere, Gazi Meclisin çatısı altında, Türkiye'nin bir badireyi geride bırakmış, uçurumun kenarından kurtulmuş bir ülke olarak, milletin temsilcileri olan siz değerli milletvekillerinin burada 2017 yılı bütçesini konuşuyor olması Türkiye demokrasisi açısından büyük bir başarıdır. Eğer 15 Temmuz akşamındaki o hain teşebbüs başarılı olmuş olsaydı bugün burada dört siyasi partinin hiçbirisi yerinde olmayacak, Türkiye Büyük Millet Meclisi belki başka bir şekilde yönetilecek, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Türkiye'nin seçilmiş bütün kurum ve kuruluşları, kişileri değiştirilerek bir darbe yönetimi Türkiye'nin, milletin başına bela olacaktı. Onun için, bugün burada bu bütçe görüşmelerinin kıymetini bilmemizin gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Ayrıca, başından itibaren bu görüşmelere olumlu katkıda bulunan bütün milletvekili arkadaşlarımıza da teşekkürlerimizi ifade ediyorum.

Yine, bu Meclisin çatısı altında 2017 bütçesini görüşürken herhâlde her birimizin, tek tek ve topyekûn, Meclisimizin resmî şahsiyeti itibarıyla hepimizin 248 şehidimize can borcumuzu, vefa borcumuzu bir kere daha hatırlatmayı vazife olarak telakki ediyorum. Ölen bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, gazilerimize şifalar diliyorum. O gece uçurumun kenarından dönen 79 milyon milletimize, vatandaşımıza da geçmiş olsun dileklerimi bir kere daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Türkiye toprakları tarihi boyunca çok büyük ihanetler görmüş, nice arkadan hançerlemelerle, nice milletin önünü kesen, yolunu kesen birtakım tertiplerle, ihanetlerle karşı karşıya kalmıştır ancak hiç abartmadan ifade etmek gerekirse, 15 Temmuz gecesi Türkiye'nin karşılaştığı ihanet Anadolu topraklarının gördüğü en büyük ihanettir, en ağır ihanettir. Dolayısıyla, bu ihanete karşı mücadeleimiz kararlılıkla sürecektir.

Yine, bugün buradaki görüşmelerde dile getirildi, ben de önce başta Sayın Meclis Başkanımız olmak üzere, 15 Temmuz gecesinde hemen 20 metre ötesine bombalar düşerken burada Meclisin çalışmalarını Meclisi açık tutarak sürdüren bütün partilerden değerli arkadaşlarımıza, yaklaşık 150 milletvekili arkadaşımıza teşekkürü bir borç biliyorum. O gecedan itibaren başlayan mücadele kararlılıkla sonuna kadar devam edecektir. Bu mücadelede hepimizin ortak bir noktada durması, hepimizin milletin geleceği, milletin istiklali ve istikbaliyle ilgili millî duruş sergilemekte ortaklaşmamız, herhâlde 15 Temmuz darbecilerine karşı verilecek en büyük cevaptır diye düşünüyorum.

15 Temmuz sonrasında Türkiye yeni bir döneme başlamıştır. Bu, 14 Temmuzdan önceki alışkanlıklarımızı terk etmemiz gerektiğini de işaret ediyor. Öncelikle milletin karar merci olan Türkiye Büyük Millet Meclisi özelinde ve Türkiye siyaseti genelinde yeni bir dil, yeni bir söylem ve yeni bir üslup geliştirmek ve bunun üzerinden Türkiye'nin millî menfaatlerini korumak mecburiyetindeyiz. Bu, şehitlerimize karşı vefa borcumuzun, can borcumuzun en temel gereklerinden birisidir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Türkiye, FETÖ darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalana kadar, bildiğiniz gibi, Temmuz 2015'ten itibaren başlamak üzere, çok taraflı ve çok yoğun bir terörle mücadele ortamında bulunuyor. Tabiri caizse Türkiye artık terörle mücadele değil, terörle savaş durumundadır. Bu çerçevede, bir taraftan DEAŞ'ın diğer taraftan PKK'nın ortaya koymuş olduğu terör eylemleri hepimizin ortak bir mücadele vermemiz gereken millî meselelerimizden bir diğeridir. Bu çerçevede, sadece Türkiye toprakları içerisindeki terör faaliyetleri değil, aynı zamanda Suriye ve Irak'taki gelişmeler de, oradaki siyasi çalkantılar, oradaki askerî gelişmeler de Türkiye'nin teröre karşı gerçekten çok hassas bir noktadan geçtiği dönemde fevkalade büyük önem arz ediyor.

Değerli arkadaşlarım, hepimizin yakinen takip ettiği gibi Suriye’de 2011 yılının Mart ayından itibaren başlayan iç savaş, üç yıl “üç savaş” diyebileceğimiz boyutlarda devam etmiş, 2’nci üç yılı yani içinde bulunduğumuz şu dönemde keskin bir vekâlet savaşlarına dönmüştür. Bu vekâlet savaşları, sadece Suriye’de 600 bini aşkın masum insanın öldüğü bir sonucu ortaya çıkardı. Ayrıca, burada “DEAŞ” denilen terör örgütüne karşı verilen ortak mücadele maalesef, uluslararası camianın da ortak bir kararlılığı sürdürememesi sonucu tam manasıyla bir karmaşaya döndü. Halep, Cerablus, Rakka, Musul gibi bölgenin önemli şehirlerinde şöyle bir strateji ortaya çıkmaya başladı: DEAŞ’ı buradan süpürürken bu şehirlerin içerisine, şehirlerin sakinlerini bir tarafa bırakarak, yeni birtakım silahlı grupların, terör örgütlerinin yerleştirilmesinin bölge barışına hiçbir katkısı olmayacağını ifade ediyoruz. Evet, Musul’dan DEAŞ’ı çıkaralım ama Musul’dan DEAŞ’ı çıkarırken oraya başka bir grubu yani Haşdi Şabi’yi ya da başka bir terör örgütü olan PYD’yi oraya yerleştirmeyelim. Bizim başından beri tezimiz şudur, uluslararası camiayı da ikna etmeye çalıştığımız tez şudur: Bütün bu şehirler bu şehirlerin halkları tarafından yeniden DEAŞ’tan kurtarılsın, uluslararası camia destek verecekse desteği buraların yerel halklarına versinler ve o bölgenin insanları, o şehirlerin insanları gelip kendi şehirlerine yerleşsinler. Türkiye’nin Fırat Kalkanı’yla uyguladığı Cerablus örneği bu anlamda başarılı bir örnektir ve Cerablus’a 45 bin Cerabluslu gelmiş, operasyondan sonra oturmuştur.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, Suriye ve Irak’taki bu savaş ortamının, bu büyük siyasi istikrarsızlığın ortadan kaldırılmasının ilk adımı Suriye’de sağlanacak olan bir barış olmalıdır. Türkiye olarak, Suriye’de sağlanacak olan barışa katkı vermek bakımından bütün gücümüzle uluslararası camiayla müzakerelerimizi sürdürüyoruz. Ancak, biz, birilerinin anladığı gibi, Suriye’deki barışı, birtakım ülkelerde yapılan barış görüşmelerinde Suriye halkına zoraki olarak dayatılan bir barış olarak anlamıyoruz. Suriye halkının kabul edeceği, Suriye’de ilgili bütün tarafların işin içerisinde olacağı bir barış sürecine Türkiye katkı sunmaya devam edecektir.

Ayrıca, bu coğrafyadaki gelişmeler iki önemli küresel sorunla da karşı karşıya bırakıyor bizleri. Bir taraftan küresel terör, diğer taraftan küresel göç hadiseleri, sadece bölgemizi, sadece Türkiye’yi ilgilendiren meseleler olmanın artık çok ötesine geçmiştir. Avrupa Kıtası başta olmak üzere bütün dünya ülkeleri küresel terörün de, küresel göçün de birinci derecede muhatabı hâline gelmişlerdir. Dolayısıyla, bu sorunları çözmek için sorunların köküne incek bir kararlılık içerisinde bulunmak mecburiyetindeyiz.

Bu çerçevede, biz, bölgedeki hem terör meselesini hem terör örgütlerini hem de küresel ölçeklere gelmiş olan göç meselesini bir sebep olarak görmüyor, bunları sonuç olarak görüyoruz. Bu sonuçların ortadan kaldırılması için bu sonuçlara vücut veren, bunları ortaya çıkaran sebeplerin ortadan kaldırılması zaruridir. Üç önemli meselenin üzerinde dünya sistemi eğer bir çözüm bulamazsa bu bölgemiz de, dünya da küresel göçün ve küresel terörün tehdidinden kurtulamayacaktır.

Bir taraftan bölge ülkelerindeki askerî müdahaleler ve işgaller -Afganistan’ın işgaliyle birlikte başlayan süreç- arkasından Irak’ın işgali ve daha sonra vekâlet savaşlarıyla dünyadaki neredeyse bütün orduların gelip bir türlü vaziyet ettikleri Orta Doğu coğrafyası. Bunun ortadan kaldırılması için askerî müdahaleler ve işgaller dönemi mutlaka sona erdirilmelidir.

Ayrıca, bölgedeki terör ve göç meselesinin altındaki en önemli ikinci diğer neden; despot yönetimler, demokrasi ktlığı ve halkın büyük kesimlerinin yönetim ve karar süreçlerine bir türlü dâhil edilememesidir. Milleti yönetim ve karar süreçlerine dâhil eden bölgesel yönetimler kurulmadan, bölgede demokrasinin tam manasıyla tesisi yönünde bir istikamette hareket edilmeden ne göçü ne de küresel terörü önlemenin mümkün olmayacağı kanaatindeyiz.

Ayrıca, bir başka temel neden ise bölge ülkelerinin halklarının, özellikle genç nesillerin ekonomik sistem içerisinde yer alamamasıdır. Gelir dağılımı adaletsizliği, yoksulluk ve neredeyse hayatı ilgilendiren her türlü gelişmeden, medeni gelişmeden yoksunluk, bölgedeki terörün ve göç hareketinin arkasındaki en temel nedenlerdir.

Değerli arkadaşlarım, bütün bu genel çerçeve içerisinde, esasen söylememiz gereken temel şey, bugün karşı karşıya kaldığımız problem, küresel düzenin barış ekseninden kaymış olması ve bu anlamda küresel düzende mutlak manada bir düzensizliğin hâkim olmasıdır. Bugün karşı karşıya kaldığımız uluslararası bir sistemin varlığından, kurumlarıyla işleyen bir sistemin varlığından söz edebilmek mümkün değildir. Sadece iki olaya baktığımız zaman bunu bütün açıklığıyla görüyoruz. Bunlardan birincisi Ukrayna krizidir, ikincisi ise Suriye krizidir. Suriye ve Ukrayna krizine sistemin çözüm bulamamış olması, sadece ilgili tarafların görüşlerinin çok farklı olmasından değil, aynı zamanda küresel sorunlara çözüm bulacak uluslararası bir mekanizmanın ortada mevcut olmamasından kaynaklanıyor.

Onun için, her vesileyle dile getirdiğimiz Birleşmiş Milletlerin yeniden yapılandırılması meselesi, Türkiye'nin bundan sonraki süreçteki temel meselelerinden birisidir. “Dünya 5'ten büyüktür.” derken sadece söz olsun diye, retorik olsun diye bunu söylemiyor, uluslararası sistemin problem çözme yeteneğini yitirmiş olan bu yapıya dikkat çekmeye gayret ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgemizdeki gelişmeler, bu gelişmelerin Türkiye'yi ilgilendiren kısmı, bütün bu sorunları tek tek konuşursak çözüm bulmamız oldukça zordur. Tabiri caizse, önümüzde 3 bin-5 bin parçadan oluşan bir “puzzle” vardır, biz sadece bir tanesini alır, bu parçalardan birisi üzerinde konuşmaya gayret edersek ne sorunu çözebilir ne de o meseleyi çözebilecek bir siyasi perspektifi ortaya koyabiliriz. Örneğin, 15 Temmuz akşamı burada bombanın patlatılması “puzzle”ın sadece parçalarından birisidir. Cizre’de, Sur’da, Diyarbakır’da çukurlar kazılarak bombaların yerleştirilmesi “puzzle”ın sadece parçalarından birisidir. DEAŞ’ın 14 yaşındaki bir çocuğun üstüne bombaları yerleştirerek Gaziantep’te çok sayıda insanımızı katletmesi, şehit etmesi sadece “puzzle”ın bir parçasıdır. Ya da Rakka’daki, Musul’daki operasyonlarda dünyanın birçok ülkesinin, ellerindeki maşaları kullanarak oralarda bir vekâlet savaşlarını sürdürmesi ya da Halep’teki insani trajedi “puzzle”ın sadece bir tek parçasından ibarettir. Büyük resmi görmek mecburiyetindeyiz. Büyük resmi görmediğimiz takdirde söyleyeceğimiz her sözün karşılıksız olduğunu, her sözün çözümsüz olduğunu bilmemiz, anlamamız gerekiyor. Büyük resim şudur: Bir asır evvel bu bölgenin, bu coğrafyanın halkları arasında insanların, akrabaların şehirlerini, köylerini, kasabalarını bölerek sınırlarını yapay bir şekilde çizen irade yani birinci Sykes-Picot’u ortaya koyan irade bir asır sonra ikinci Sykes-Picot’u ortaya koymaya çalışıyor. Onun için, bir asır önce yaptıklarını şimdi daha kökleştirerek, daha derinleştirerek, sınırlarını bölüp ama gönüllerini ve zihinlerini bölemedikleri bölge halklarının şimdi zihinlerini ve gönüllerini bölmeye çalışıyorlar. Türklerin, Arapların, Kürtlerin, Farisilerin, bu coğrafyada yaşayan bütün insanların etnik ayrımcılık üzerinden ya da mezhep ayrımcılığı üzerinden birbirlerine düşmesini, birbirleriyle kavga etmesini istiyorlar; büyük oyun budur. Bu binlerce parçadan oluşan “puzzle”da ortaya çıkan resim ikinci Sykes-Picot’la bölgeyi lime lime etmektir. Bu bölünmede ne Türklerin ne

Kürtlerin ne Arapların ne Acemlerin ne de bölgedeki diğer halkların hiçbirisinin hayrına bir tek hazırlık yoktur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, bu büyük resmin gerçeği karşısında hepimizin ciddi bir şekilde millî menfaatlerimiz, ulusal menfaatlerimiz çerçevesinde bir arada olmamız ve bunu da aşarak, ulusal sınırlarımızı da aşarak bölge halklarının menfaatlerini gözeten bir bütünleşme içerisinde bulunmamız gerekiyor. Evet, ikinci Sykes-Picot iki fay hattı üzerinde, etnik ayrımcılık ve mezhep çatışmaları üzerinde bu coğrafyada sınırları böldüğü gibi şimdi gönülleri ve zihinleri bölmeye çalışıyor. Onlar bölmeye çalışacak, Türkiye'nin üzerine düşense bu bölmeye çalıştıkları coğrafyayı daha fazla bütünleştirmek, daha fazla birleştirmektir.

Bu çerçevede, sadece siyaseten söylediklerimize değil, günlük lisanda konuştuğularımıza da dikkat etmek mecburiyetinde olduğumuzun altını çizmek isterim. Öyle bir algı operasyonu, öyle bir şekilde insanları yönlendiren bir operasyon yapılıyor ki mesela, Orta Doğu'daki terör örgütleri üzerinden ya da silahlı gruplar üzerinden konuşulurken bu örgütlerin, grupların isimleri ve kimlikleri söylenmek yerine mezhepleri, meşrepleri ve etnik kökenleri söyleniyor. Örnek olarak, “Şii milisler” deniliyor, “Kürt milisler” deniliyor, “Türkmen milisler” deniliyor, “Sünni milisler” deniliyor. Allah aşkına söyler misiniz, DEAŞ denilen bu terör örgütü Sünnileri temsil eden bir örgüt müdür? Ya da Haşdi Şabi denilen örgüt bölgedeki Şii'leri temsil eden bir örgüt müdür? Ya da PYD-PKK dediğimiz örgüt Kürt kardeşlerimizin tamamını temsil eden bir örgüt müdür? Hayır değildir. Dolayısıyla, bu bölgede konuştuğumuz lisana da dikkat etmek mecburiyetindeyiz. Eğer illa bir örgütün örneğin, Musul'la ilgili bir haberde bir örgütün isminden bahsedeceksek “PYD” deyin, “Haşdi Şabi” deyin. Niye insanların etnik kökenlerini, insanların mezheplerini, meşreplerini dile getirerek bu anlamda uluslararası emperyalizmin ekmeğine yağ sürecektir ikinci Sykes-Picot taraftarlarının planlarını kolaylaştıracak söylemlerin içerisinde oluyoruz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Vakti mümkün olduğu kadar az kullanmak için hızlı konuşuyorum, çok yoruldunuz, farkındayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, Parlamento burası ne kadar müzakere o kadar kaliteli yasama.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Eyvallah, olsun, sizleri daha fazla yormamak için saate de bakıyorum bir taraftan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burası konuşulacak yer, buyurun.

BAŞKAN – Sizin süreniz var Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – CHP varsa herkes için var efendim.

BAŞKAN – Tabelaya bakmayın siz, süreniz var sizin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Sürem olduğunu biliyorum da arkadaşlar çok yoruldular onun için.

MUSA ÇAM (İzmir) – Var efendim, daha zamanınız var. İlave süre kullanabilirsiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Eyvallah.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu genel konuşmadan sonra özellikle şunun için bunları söylüyorum:

15 Temmuz hepimiz yaşadık. 15 Temmuz 79 milyonun ortak acısıdır, 15 Temmuz 79 milyonun ortak direncidir, ama 15 Temmuz, 15 Temmuz akşamı bitmedi onu hatırlatmak istiyorum. 15 Temmuzdan sonra bunun belki uzun yıllar sürecektir bir mücadele olduğu, sadece FETÖ tarafı değil, sadece DEAŞ

tarafı değil, sadece PKK tarafı değil, diğer bütün taraflarıyla topyekûn bir ulusal mücadele olduğunun altını çizmek için bunları söylüyorum. Bu örgütlerin her birisi, sanmayın ki sadece iktidar partisine karşıdır, sadece bir tek siyasi partiye karşıdır. Bu örgütlerin ortak tarafı, bölge insanının dirliği ve birliğidir, Türkiye'nin ulusal menfaatleri ve Türkiye'nin güçlü, büyük bir Türkiye olarak ileriye gitmesini önlemektir. Dolayısıyla biz de tersini yapacağız. Evet, burada farklı fikirlerimiz olacak, konuşacağız, tartışacağız hatta sesimizin en üst perdesinden tartışacağız ama bileceğiz ki, vatanımız birdir, ülkemiz birdir, geçmişimiz birdir, geleceğimiz birdir, bayrağımız birdir, medeniyetimiz birdir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, yine, bugünkü müzakereler sırasında çok fazla konuşulan konulardan birisi de Diyanetle ilgili konulardır. 15 Temmuz sonrasında evet, Türkiye’de dinî algının, dinî düşüncenin, dinî yaşayışın düzgün ve sahih bir şekilde yeniden ele alınmasıyla ilgili zaruret de bir kere daha ortaya çıkmıştır. Kapalı örgütlenmelerin, içine kapalı birtakım kendisini dine atfeden örgütlerin Türkiye’ye zarar verdiği de FETÖ örneğiyle bir kere daha anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu tahribatın düzeltilmesi başta Diyanet teşkilatı olmak üzere ilahiyat fakültelerinin ve Türkiye’de dinî hayat ve gelenekle ilgili görüşü olan herkesin vazifesidir. Bu anlamda, Diyanet İşleri teşkilatı, bu vazifesini Türkiye’nin içerisinde ve dışarısında sürdürmeye gayret ediyor.

Özellikle bugün karşı karşıya kaldığımız küresel ölçekteki iki önemli tehdidin daha altını çizmek isterim. Bunlardan bir tanesi İslamofobiya çalışmalarıdır, bir diğeri de DEAŞ’ın üzerinde sembolize edilen aşırıçılık meselesidir. Bu anlamda, Türkiye, Diyanet teşkilatı üzerinden bir taraftan bu mücadeleyi verirken diğer taraftan da gerçekten Türkiye’de yaşanan İslami hassasiyetlerin yeniden üretilerek milletin önüne sunulmasına gayret göstermelidir. Bu anlamda dinî hayat Türkiye için de öyledir; her ülkenin, her geleneğin, her medeniyetin bir geleneği var; sadece teolojiden ibaret değil, aynı zamanda geleneği de barındıran bir konudur.

Bu anlamda Türkiye topraklarında asırlardır sürdürdüğümüz gelenek, Fergana Vadisi’nden gelen, Horasan erenleri vasıtasıyla gelen, Hacı Bektaş Velilerle, Hacı Bayram Velilerle, Ahmet Yesevilerle gelen bir büyük medeniyettir, bir büyük gelenektir. Bu gelenek herkese kapısı olan bir anlayışı bu ülkede tesis etmiştir. Bazı arkadaşlarımız yanlış anlıyor ama bir kere daha söyleyeceğim: Bu geleneğin bu topraklarda üç tane görünür kurumu vardır. Bunlardan birisi camidir, birisi medresedir -yani okul bugünkü adıyla- bir diğeri de dergâhlar, tekkeler, ocaklardır. Alevi dergâhlarının adı ocaktır, Sünni dergâhlarının adı dergâhtır. Bütün bunların üçünün de ortak özelliği herkese kapısının açık olmasıdır. Eline, diline ve beline sahip olan herkes bu kurumlara gelir, feyzalır, istifade eder, istifade ettiği kadar; istifade ederse o kurumun kuralları içerisinde yükselir.

Şimdi, bizim bu anlamda Türkiye’de dinî geleneğin bu açıklığını yeniden üretme mecburiyetimiz olduğunun altını çizmek istiyorum. Bu çerçevede Diyanet İşleri teşkilatımızın özellikle üzerine düşen sorumluluğu camileri yeniden eski fonksiyonuna döndürmektir yani herkese açık hâle getirmektir. Herkesin istifade edeceği...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cemevleri...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Oraya da geleceğim. Dergâhlar da, cemevleri de ocakların geleneğidir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cemevlerine bir şey var mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Eyvallah, ocağın devamı da cemevleridir, aynı gelenektir.

Hiçbir problem yok, herkes kendi geleneğini sürdürsün, herkes kendi geleneğini sürdürsün ama sonuç itibarıyla bunların herkese açık hâle gelmesini temin etmemiz gerekiyor. Bu çerçevede Diyanet İşleri Başkanlığı, dinî yüksek ihtisas merkezleri, uluslararası imam-hatip okulları, uluslararası ilahiyat fakülteleriyle 65 ülkeden insanların düzgün bir şekilde din eğitimi alması için üzerine düşen sorumlulukları yerine getiriyor, yurt dışı temsilciliklerini etkin hâle getirmeye gayret ediyor. 52 müşavirlik, 38 ataşelik ve 12 koordinatörlükle bu çalışmaları sürdürüyor. 1.275 çeşit farklı düzeylerde insana hitap eden dinî yayınlarla yayıncılık faaliyetlerine katkıda bulunuyor. Yeni bir cami konseptiyle camiyi mahallenin eman merkezi, çocukların sosyalleşme alanı hâline getirmek için üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeye gayret ediyor. Bu çerçevede bu pazartesi günü aldığımız bir kararı da bir kere daha buradan vatandaşlarımızla paylaşmak istiyorum. Hac ve umre ziyaretine gidecek olan yurttaşlarımız bundan sonra hac ve umre paralarını dolar üzerinden ödemeyecekler, pazartesi gününden itibaren Türk parası üzerinden ödeyecekler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yeni Anayasa çalışmalarıyla ilgili de...

ATİLA SERTEL (İzmir) - Televizyonların uydı çıkışlarını da Türk lirası yapın Sayın Başkan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Evet, onları da TÜRKSAT’la konuşuyoruz.

BAŞKAN – Dinliyoruz sayın milletvekilleri Sayın Bakanı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Oraya da Türk parası olarak ödeyeceğiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Bakan, Suudi Arabistan bu konuda ne düşünüyor? Dolar konusunda Suudi Arabistan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Bunların hepsini sabitleyeceğiz.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Yerel televizyonlar öldü, öldü Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, Genel Kurula hitap eder misiniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz Türk parası yaptık da Suudi Arabistan kabul eder inşallah. Suudi Arabistan yeşili seviyor çünkü, yeşil renge karşı zaafı var Suudi Arabistan’ın.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Burada mevzubahis edilen konulardan birisi de yeni Anayasa çalışmalarıydı. Türkiye’nin demokratik bir reform sürecine ihtiyacı var. Bu demokratik reform sürecinde dört temel metnin değiştirilmesinin Türkiye’nin demokratikleştirilmesi için önemli adımlar olduğunu yıllardır konuşuyor, bunlarla ilgili görüşler beyan ediyoruz. Bunlardan bir tanesi, kapsamlı bir Anayasa değişikliğiyle Türkiye’de anayasal bir reformu yapmaktır; ikincisi, Meclis İttüzüğü’nü düzeltmektir; üçüncüsü, Seçim Yasası; dördüncüsü ise Siyasi Partiler Yasası’dır.

Gönlümüz arzu ederdi ki, bu Anayasa değişikliği meselesinde çok kapsamlı bir anayasal reformu yapacak imkânı bulalım. Ancak başından itibaren iki tane teklif hazırladık. Bunlardan birisi, tam bir reform mahiyetinde Anayasa değişikliği, bir diğeri ise Türkiye’de başkanlık sistemi ya da Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişi sağlayacak bir anayasal değişiklik, yani kısıtlı bir değişiklik. Nihayetinde, AK PARTİ olarak, iktidar partisi olarak, Parlamentoda Anayasa değişikliği teklifini çıkarabilecek bir çoğunluğa

sahip değiliz. Siyaset sadece idealleriniz değil, bir de realiteyle ilgili meseledir. Dolayısıyla, en azından bunu millete götürecek bir sayının bulunabilmesi için bu anlamda ciddi çalışmalar yapıldı, Milliyetçi Hareket Partisinin başından itibaren ortaya koyduğu tavırla, karşılıklı olarak, müzakereler açık, şeffaf bir şekilde yapıldı ve belli bir noktaya geldi. Dolayısıyla, inşallah, önümüzdeki en kısa süre içerisinde, ilgili Anayasa değişikliği kısıtlı değişiklik paketi Türkiye Büyük Millet Meclisine gelecek ve inşallah, arkasından, ümit ederiz 367’yi bulur ama 337’yi bulursa millete gidecek, referandumla karşı karşıya kalacağız.

Değerli arkadaşlarım, gönlümüz arzu ederdi ki, Parlamentoda çok kapsamlı bir siyasal reform mahiyetinde Anayasa değişikliği, Anayasa reformu yapabilelim. Bunu yapamadık ama Türkiye’de yeni bir anayasa ihtiyacı, mevcut Anayasa değişiklik paketi Parlamentodan geçse, milletten geçse bile bu ihtiyaç ortadan kalkmayacaktır. Dolayısıyla, Türkiye’de Parlamantonun, milletvekilinin, siyasetin güçlendirilmesini sağlayacak demokratik bir Anayasa reformu önümüzdeki dönemde de Parlamantonun önemli meselelerinden biri hâline gelecektir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, olağanüstü hâllerde anayasa değişmez ki, dünyada bir örneği var mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir de konuşmalar sırasında birkaç şey var, müsaade ederseniz üç beş dakika da onlarla ilgili görüşlerimizi ifade edeyim.

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım arkadaşımız “Ana dilde ya da farklı dilde yayın yapan bütün televizyonlar kapatıldı.” dedi. Şu anda 30 adet televizyon -listesi burada, tek tek okuyabilirim- 30 televizyon ve radyo ana dillerinde ya da kendi dillerinde yayın yapıyor; Zazaca, Kürtçe, diğer yayınlar yapıyor, sadece 8 televizyon kapatılmıştır.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan, tamamen yanlış bilgi veriyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Burada, hepsinin resmî şeyleri burada.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben de o kurumda çalıştım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – İkincisi, somut sorduğunuz için, somut olanlara cevap vereceğim kusura bakmayın. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri lütfen, dinliyoruz Bakanı.

Buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Bir arkadaşımız, Mithat Sancar Bey söylemiş. “Yargı Cumhurbaşkanına bağlıdır.” diye bir sözüm olmadı, sadece Anayasa’nın 104’üncü maddesini hatırlatarak “Anayasa’nın uygulanması, devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını sağlamak Cumhurbaşkanının meselesidir, bundan sorumludur ve dolayısıyla bütün ilgili kurumlarla ilişkide bulunması son derece doğaldır.” dedim. Ben yargının Cumhurbaşkanına bağlı olduğunu söyleyecek noktada değilim. Çarpıtılmış bir sözdür, yanlış anlatılmış bir sözdür –“Yanlış anlaşılmıştır.” demiyorum- ve benim söylemediğim bir sözdür; benim söylediğim, bu anlamdaki bir ifadedir.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, Türkiye, yeni bir döneme doğru gidiyor. İnşallah önümüzdeki dönemde...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, havaalanlarında Sözcü, Cumhuriyet falan yasak; bu konuda ne diyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Yasak değil canım, herkes yayını yapıyor, herkes yayını yapıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Akit var, Yeni Şafak var, Akşam var, hiçbir havaalanında Sözcü yok, BirGün yok.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen Genel Kurula hitap eder misiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Herkes yayını yapıyor, kusura bakmayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Havaalanında” diyor, “Havaalanında dağıtılmıyor.” diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizim paramızla bizim okumak istemediğimiz gazeteler alınıyor Sayın Bakan. Bu konuda bilgi verir misiniz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Bakan, lütfen karşılıklı konuşmayalım, siz Genel Kurula hitap eder misiniz lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, darbenin...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lütfeder misiniz...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok içtenlikle, samimiyetle soruyorum Sayın Bakan, havaalanlarında Yeni Akit okumak zorunda mıyız biz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Çok açık söylüyoruz, darbeden sonra Türkiye’nin meselesi 15 Temmuz akşamında bitmedi. 15 Temmuz akşamı...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yeni Şafak okumak zorunda mıyız? (AK PARTİ sıralarından “Okuma” sesleri)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, çok rica ediyorum, samimiyetinize güvenerek soruyorum o soruyu. Örneğin Sözcü niye okumayalım? Cumhuriyet, BirGün gazetesini niye okumayalım Sayın Bakan?

BAŞKAN - Sayın Ağbaba, lütfen.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Hangi gazeteyi istiyorsanız okuyun, buna mâni bir durum yok yani.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama okutmuyorsunuz; Akit veriyorsun, Akit, Akit, Yeni Akit, Yeni Şafak, Takvim, Star.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Vallahi öyle...

BAŞKAN - Sayın Ağbaba, lütfen, müsaade eder misiniz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Buyur, sen konuş o zaman, ne yapayım ya, Allah Allah!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Samimiyetinize istinaden söylüyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Ağbaba, lütfen!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Efendim, bir soru soruyorum.

BAŞKAN - Düzeni bozuyorsunuz, lütfen!

Buyurun Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, Türkiye 15 Temmuzda bir badireden geçti. 15 Temmuzdan sonraki mücadelemizin devam edeceğinden kimsenin şüphesi olmasın. Bu konuda, hepimizin millî meselelerde ortak tavır almamız gerektiğini bir kere daha ifade etmek istiyorum. Bu darbeciler AK PARTİ'yi sevmiyorlar da Cumhuriyet Halk Partisini çok seviyor değiller, onu da söyleyeyim; dolayısıyla hepinizin, hepimizin -diğer partiler için de aynı şeyi söylüyorum- aynı şekilde mücadele etmesi lazım, Türkiye'de demokrasinin daha da gelişmesi için gayret sarf etmemiz lazım ama bu mücadeleyi, bu FETÖ örgütüyle mücadeleyi, diğer terör gruplarıyla mücadeleyi aksatacak bir şekilde bunlar olmaz. Bu anlamda, hepimizin -kaç yıl sürecekse, ne kadar sürecekse- bu örgütle irtibatlı, iltisaklı olan herkesten bunun hesabı sorulacaktır. Şunun için bunu ifade ediyorum, ben de birkaç televizyon programında söyledim: Adil Öksüz'ün -isim vererek söyleyeyim- sadece bir gölgeden ibaret olduğunu zannediyorum; siyasi tecrübem bana bunu söylüyor, bir bilgiyle söylemiyorum. Bu darbenin henüz, tam manasıyla arkasında 1 numarası, 2 numarası kimlerdir -arkadaşlar sordu- eğer darbe başarılı olsaydı kimleri iş başına getireceklerdi, henüz bu bilgilere ulaşılmamıştır, henüz bu bilgiye ulaşılmamıştır. Bunlara ulaşılması...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) - Sizde var listesi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Onlar sadece sıkıyönetim listesi.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Komisyonun önü de açık olacak.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Eyvallah.

Bütün bunların hepsi mahkemelerde ortaya çıkacaktır.

Bakın, mahkemelerde sürekli olarak ifadeler var.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Darbe Araştırma Komisyonunun önü açık, çıkartalım Sayın Bakan.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Tabii ki.

Bağımsız mahkemelerde bu ifadeler ortaya çıkacak, birtakım insanlar pişmanlıktan istifade ederek yaptıkları işleri ortaya döküp saçacaklar. Bu zor bir mücadeledir. Bakın, bu mücadeleyi 12 Eylülle mücadeleyle karıştırmayın; bu mücadeleyi 12 Martla mücadeleyle karıştırmayın. Bundan önceki bütün askerî darbeler ne olduğu belli olan bir askerî cunta tarafından idare edildi ama bu darbe son derece karışık, eli her yere uzanmış ve kırk yıla yakın bir süre devlet içerisinde odaklanarak, maalesef, devletin her yerini ele geçirmiş olan bir çete tarafından yapıldı. Hatta ve hatta şunu söyleyeyim: Bir kısımları karda yürüdüler, ayak izlerini belli etmediler. Dolayısıyla, bu mücadelede, lütfen, eğer samimiyseniz sizlerden de -samimiyetinizden şüphemiz yok- bu mücadelede destek bekliyoruz. Bu mücadele Türkiye'nin ortak meselesidir. Bu mücadele sırasında, bakın, şundan da emin olun: Kim bu örgütün içinde, yanında, sağında, solundaysa bunlardan hesap sorulacaktır. Kim değil ve burada bir yanlışlık yapılmışsa bu yanlışlıklar da giderilecektir. Nitekim, bazı KHK'larla görevine son verilenler ve yanlışlık yapılanların durumu düzeltildi.

Yine, bir arkadaşımız ifade ettiği için söylüyorum. Bir televizyon kanalının, bilgi eksikliği dolayısıyla yayınına ara verildi, sonra onun açılmasına müsaade edildi çünkü hazırlanan raporlarda raporun, ilk gelen bilginin yanlış olduğu anlaşıldı. Ayrıca, bir radyonun -CHP'li arkadaşlarımız da devreye girdiler- yeniden yayına girmesi için ilave raporlar istendi, bu raporlarda bu radyonun herhangi bir şekilde zararlı yayın yapmadığı ortaya çıkmış oldu. Dolayısıyla, olağanüstü hâl meselesini söylüyorsunuz. Kusura bakmayın, olağanüstü hâl meselesi... Hiçbir hükümet olağanüstü hâl isteyerek yapmaz ama Türkiye olağanüstü hâli uygulamak mecburiyetindedir çünkü fevkalade yüksek düzeyde bir güvenlik riskiyle karşı karşıyayız. Bir taraftan DEAŞ'ı, bir taraftan PKK'sı, bir taraftan Suriye ve Irak topraklarından gelen tehditler, bir taraftan devletin içerisinde ciddi şekilde kümelenmiş bir terör örgütü, her yeri sarmış olan bir kanser hücresi, bunlarla mücadele ediyorsunuz. Olağanüstü hâlin uygulanmasında yurt dışından gelen bazı tepkilere de, kusura bakmasınlar; Fransa'da olağanüstü hâl uygulandığı zaman, Allah aşkına, Avrupa'dan bir tek kişinin üç cümle söz söylediğini duydunuz mu?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Karşılaştırmayın bile Sayın Bakan, karşılaştırmayın Fransa'yla. Ne alakası var bu durumun? Fransa'yla ne alakası var sizin yönteminizin?

ZİYA PİR (Diyarbakır) - Sayın Bakan, lütfen ya, Fransa ile Türkiye...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) - Ayrıca, şunu ifade etmek istiyorum: Almanya'nın birleşmesi sırasında Doğu Almanya'dan gelen memurların Avrupa hukukundaki adıyla "devletten arındırılması" sürecinde yüz binlerce, binlerce insan işten atılırken kimlerden ses çıktığını söyleyebilir misiniz? Evet, biz bu konuya titizlikle... Kusura bakmayın, adaletle adalet bizim omuzlarımızda da önemli bir ağırlık gösteriyor. Bir kişiye dahi haksızlık yapmak istemeyiz ama bu mücadelede ikide bir "FETÖ mağdurları" lafının arkasına giderek FETÖ'nün bir algı operasyonunun değirmenine su taşımayalım. Bu memlekette "FETÖ mağdurları" diye bir şey yoktur, bu memlekette FETÖ'nün mağdur etmeye çalıştığı 79 milyon insanımız vardır, 248 şehidimiz vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hep beraber bu zor dönemleri aşacağız. Türkiye ekonomide, siyasette bölgenin istikrarlı ülkesi olma durumunu Allah'ın izniyle sürdürecektir. Türkiye, nice...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Bakanım, bu yerel televizyonların uydu fiyatları dolardan TL'ye dönecek mi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – Onları, görüşmeler sürüyor, biz pazartesi günü söyledik, inşallah düşecek.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yerel televizyonlara müjdeyi ne zaman vereceksiniz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Devamla) – İnşallah, en kısa zamanda bitecek o. Teşekkür ederim bu yerel televizyonlar konusundaki hassasiyetiniz dolayısıyla.

Değerli arkadaşlar, hepinize teşekkür ediyorum. Polemik olsun diye bunları söylemiyorum ama kararlılıkla bu mücadeleyi yürüteceğiz. İlk başta söylediğim sözü tekrar söylemek istiyorum: Bu coğrafya nice ihanetlere sahne oldu. Nice zarif ayak oyunları bu milletin maalesef geleceğinin karartılmaya çalışıldığı dönemleri geride bıraktık. Hiç şüpheniz olmasın, bu millet, bu kervan yürüyecektir. Kim, hangi kumpası kurarsa kursun, kim, hangi vekâlet savaşında hangi aracı kullanırsa kullansın, hangi terör örgütü Türkiye'nin başına bela olursa olsun, hangi algı operasyonlarıyla Türkiye'nin önüne tuzak kurarlarsa kursunlar onların hepsini hep beraber kenara çekeceğiz ve inşallah güçlü, büyük Türkiye istikametinde yolumuza devam edeceğiz. Allah yolumuzu açık etsin.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum. Hayırlı günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan adımı da anarak bir bilgiyi bağlamından kopardığımı söyledi. Ben bu konuda bir düzeltme yapmak istiyorum ve İç Tüzük 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, size bir sataşma yapmadı, size dedi ki... Siz kendi yerel dilinde yayın yapan hiçbir yayın kuruluşu bulunmadığını söylediniz. Kendisi de, Sayın Bakan da “30 tane şu anda Kürtçe, Zazaca yayın yapan yayın kuruluşu vardır.” dedi. Sizinle ilgili konuşulan konu sadece bu. Bunun neresinde hakaret var Sayın Yıldırım?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, bakın, açık söylüyorum: Ben dört yıl o üst kurulda çalışmış olmanın bilgisiyle konuştum. Sayın Bakanın bu işte bir suçu günahı yok. Önüne konulmuş olan bilgiyle aktarıyor ki ben bu konuda bir eksikliğin olduğunu düşünüyorum ve benim iddialarımın doğru olduğunu, boşa çıkarılmaya çalışıldığını düşünerek sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, bakın, bunu niye soruyorum size Sayın Yıldırım; eğer açıklama yapmak istiyorsanız yerinizden yapmak zorundasınız.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır, Sayın Başkan, benim kürsüden yaptığım konuşma üzerine Sayın Bakan şey yaptı.

BAŞKAN – Ama şimdi, kuralı hatırlatıyorum size Sayın Yıldırım, kuralları bozmayalım. “Sataşma var.” dersiniz kürsüye alacağım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sataşmadan istiyorum.

BAŞKAN – Ben de size diyorum ki: Size bir sataşmada bulunmadı. Açıklama yapacaksanız buyurun, yerinizden size söz vereyim, açıklamanızı yapın.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, sataşma sadece bana dönük bir hakaretin olmasını içermiyor. Bunu siz de çok iyi biliyorsunuz. “Benim konuşmam bağlamından koparıldı.” diye iddia ediyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

Bağlamından koparıldığı konuşma için, size iki dakika süre veriyorum.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanın iyi niyetinden zerre şüphe duymuyorum çünkü kendisi RTÜK’e, orada lisanslanmış olan radyo ve televizyonlara hâkim olma şansına sahip değil. Ben dört yıl çalıştım. Sayın Bakan keşke çıkıp şuradan 8 tane radyo, televizyon ismini saysaydı. Ya, “Çizgi film kanalı açıldı.” diye size söylediler -bakın, ondan sonra söylüyorsunuz Sayın Bakan- hâlâ açılmadı, inceleme devam ediyor. Müzik kanalı açılmadı.

Bir diğer husus, şunu söyleyeyim: İlk bu Mecliste 1 Kasım seçimlerinden sonra -Sayın Bakan iyi hatırlayacaktır- birinci Sykes-Picot'yla ilgili uzun konuşmayı ben yapmıştım. Şimdiye kadar peki, bu devlet, birinci Sykes-Picot'nun açığa çıkarmış olduğu fay hatlarının giderilmesiyle ilgili olarak ülkeyi bütünleştirmek için yüz yılda ne yaptı veya siyasi iktidar on dört yıllık iktidarı boyunca o birinci Sykes-Picot'nun açığa çıkarmış olduğu fay hatlarını gidermek için ne yaptı?

ALİM TUNÇ (Uşak) – Çok şey...

ALİ ATALAN (Mardin) – Duvar ördü!

AHMET YILDIRIM (Devamla) - Sadece son iki yılı söyleyeyim o zaman ben. Allah aşkına, her birimizin parti kimliğini bir yana bırakarak söylüyorum: Son iki yılda bölgede geliştirilen uygulamalar bölge insanını devlete yaklaştırmadı. Siz, vekilleri tutuklayarak, belediye başkanlarını tutuklayıp kayyum atayarak inanın halkı direkt AKP'li yapmış olmuyorsunuz, akan kanın durmasına hizmet etmiyorsunuz, bölge insanının bu devlete olan aidiyet ve sahiplenme duygusunu artırmıyorsunuz. Şiddetin şiddeti tetiklediği, akliselimi bir bütün olarak şu Parlamentonun da ülkenin de ülkeyi yönetenlerin de yitirdiği bir süreci yaşıyoruz. Buradan hareketle söylüyorum: Bakın -hendek veya bir diğeri- söyleyelim, hendeğe karşı cevap, o şehrin tamamını yerle bir etmek değildi; bunun dışında makul çözümler vardı. Bu ülke iki buçuk yıl bir gencimizin kanının akmadığı bir süreci tecrübe etti. İktidardan, muhalefetten, sivil toplumdan bu sürece katkı sunan herkesten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YILDIRIM (Devamla) – ...Allah razı olsun ama bu yol, yol değil.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, teşekkür ederim.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Ne kadar daha fazla öldürürsek bu ülke veya devlet o kadar kazanmayacaktır diyorum, bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİM TUNÇ (Uşak) – Ne oldu, hani televizyon söyleyecektin?

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Bakandan bekliyorum, 8 tane Kürtçe kanal ismi verdim, 8 tane.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen, yerinize geçer misiniz.

Sayın Bakan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Polemik devam etmesin diye soru-cevaba bırakıyorum.

BAŞKAN – Soru-cevaba bırakıyorsunuz, peki.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan “FETÖ’nün mağdurları olduğunu söylemekle FETÖ’nün değirmenine su taşıyorsunuz.” diye bizi itham etti. Bu konuda cevap hakkımızı kullanmak istiyoruz.

BAŞKAN –Hayır, tam aksine “FETÖ’nün size, Cumhuriyet Halk Partisine çok büyük zararı vardır.” dedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, anlatacağım zaten efendim onu da ama Sayın Bakan konuşmasının bir kısmında bu darbenin hepimize karşı yapıldığını söyleyip bizim de takdirimizi kazanırken bir kısmında da “FETÖ mağdurlarından bahsetmekle, bunu dile getirmekle FETÖ’nün değirmenine su taşımış olursunuz.” dedi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Size demedim onu, genel olarak söyledim.

BAŞKAN – Size demedi onu; hayır, size söylemedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz söylüyoruz “FETÖ mağdurları var.” diye Sayın Başkan ve bu eleştirinin hangi gruba -ya da diğer gruplar da alınıyorsa onların da hakkı vardır- yönelik bir eleştiri olduğu ortada.

BAŞKAN – Bunu sadece partiler söylemiyor Sayın Özel. Basın-yayın organlarında da yazarlar, çizenler var, konuşanlar da var. Sadece partiler söylemiyor. Sayın Bakan bunu genel olarak söyledi diye düşünüyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben bunu ifade eden bir siyasetçi ve bir...

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Numan Bey özellikle grubumuza bakarak söyledi.

BAŞKAN – Çok alingan oluyoruz, çok alingan.

9.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu FETÖ meselesinde, alinganlığı bir yana bırakın, biz 17-25 Aralıktan beri değil, on yedi yirmi beş senedir bu FETÖ’nün tehlikesine dikkat çeken, bununla mücadele edilmesi gerektiğini söyleyen bir grubuz.

Sayın Bakanın ortaya koyduğu, doğru tonda ve doğru üsluptaki yaklaşımları da dikkatle takip ettik, memnuniyetle dinledik. Ama, Sayın Bakana şunu söylemek lazım: “FETÖ mağduru yok.” dersanız, hem de yüzlerce, binlerce mağdurun olduğu bir yerde, bu hiçbir şey olmasa üzerinde hassasiyetle durduğunuz söylediğiniz kul hakkına girer.

Manisa’nın Turgutlusu’nda bir polis amirinin eşi sekiz aylık hamileyken lojmandan çıkarıldı, banka hesaplarına el konuldu; eşi belki de FETÖ’cüdür ama eşi seri katil olsa hanımefendi memuriyetten ihraç edilmezdi, edildi. Hastaneye gittiğinde bakılmadı, ilaçlarını alamadı. Şimdi burada, eşi darbenin bir numarası da olsa karnındaki bebeğin, o bebeği taşıyan annenin mağduriyetini görmek lazım.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bizim darbeyle mücadele konusunda size verdiğimiz açık desteği, darbenin altıncı gününde OHAL ilan ederek, bu Parlamentodaki tüm siyasi parti gruplarına siyaseten nankörlük ederek elinizin tersiyle ittiniz. Şimdi yarattığınız OHAL ortamı ülkenin oksijenini alıyor, bu ortamda ne Anayasa konuşabilirsiniz ne hukuk ne demokrasi. Bir önceki darbenin panzehri de bir sonraki darbe tehlikesine karşı aşı da demokrasidir, özgürlüklerdir, toplumsal mutabakattır, toplumsal barış ortamının yükseltilmesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Aksi takdirdeki davranış, bundan önce bu darbenin yapı taşlarını FETÖ’nün yerleştirmesine nasıl müsaade etiyse, göz yumduysanız bir sonraki için de aynı şeyi yapmaktan başka bir noktaya varmaz.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özel.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Sancar...

MİTHAT SANCAR (Mardin) – İsmim geçti ama o nedenle istemeyim, o tartışmayı tekrar etmeyelim. Aynı gerekçeyle söz istiyoruz biz de, biz de FETÖ mağdurları olduğumuz...

BAŞKAN – Peki, iki dakika.

Alınganlık devam ediyor.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Muhalefeti konuşmak için alınganlığa muhtaç edenler utansın efendim.

BAŞKAN – Hiç öyle bir şey yok, o senin algın.

10.- Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, Sayın Bakan benim konuşmamda geçen bir yerle ilgili açıklama yaptı. Ben sizin sözlerinizi, Sayın Bakan, çeşitli basın ve İnternet sitelerinden kontrol ettim, aldım. “Yanlış anlatıldı.” dediniz. Ben zaten sizin ağzınızdan bu sözler yazıldığında şaşırmıştım çünkü sizin böyle bir ifade kullanmayacağınızı düşünenlerdenim, böyle bir anlayışta olmadığınızı düşünenlerdenim ama yazı burada, ben okuyayım, yanlış varsa tekrar düzeltelim ya da sonra düzeltin isterseniz. Okumayayım, ben burada böyle okudum ama yargı bağımsızlığıyla ilgili tek sorun bu değil zaten, bu sadece bir sembol olarak benim konuşmamda yer aldı. Uzun süredir Türkiye'yle ilgili uluslararası kuruluşların da raporlarında belirtildiği gibi yargı bağımsızlığı alanında çok büyük sorunlar yaşanıyor; yargının bağımsız olmadığı yönünde tespitler sadece bizden gelmiyor -şimdi isim saymayayım- bütün önemli uluslararası kuruluşlar bunları söylüyor. Ayrıca, yargıya güven endeksine baktığımızda, yerlerde sürünüyor. Bütün bunlar da yargı alanında büyük sorunların olduğunu göstermeye yeter.

Diğeri de bu “FETÖ mağdurları yoktur.” dediğinizde bir yanlış oluyor Sayın Bakan çünkü bu olağanüstü hâl uygulamasıyla büyük mağduriyetler yaratıldı. Bu mağduriyetleri tek tek saymaya gerek yok, bunlara “FETÖ mağduru” demek durumu değiştirmiyor.

Bir diğeri, darbeyle ilgili 130 bin insanı bu kadar kolay tespit edebildiniz, işten attınız; darbeyle ilişkili olduğu iddiasıyla 30 bin, 40 insan gözaltında. Nasıl olur da bunları bu kadar kolay tespit edebildiniz ama siyasi kadro ortada yok? (HDP sıralarından alkışlar) Bunu açıklamadığınız süreçte de bir inandırıcılık katamazsınız darbeyle mücadele iddianıza, bunu söylüyoruz Sayın Bakan.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Aynı gerekçeyle ben de sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

11.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın birinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii bu konuda söz söylerken aslında biraz dikkatli olmakta bence fayda var. Bu “Mağduriyet vardır, yoktur.” diye veya işte, onun değirmenine su taşımak...

Şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim, FETÖ'yle tarihin hiçbir evresinde, ne “Muhterem Hoca Efendi” iken ne cemaatken ne paralel devletken ne FETÖ'ye ken yolumuz kesişmedi; bir defa, bu tespiti yapalım. FETÖ'yle en sert şekilde mücadele edilmesi gerekir, hiçbir esnemenin olmaması gerekir; bu tespiti de yapalım. Ancak, bir taraftan da Sayın Cumhurbaşkanı kendisi söyledi: “At izi, it izine karıştı.” dedi. Yani, bize o kadar şikâyet geliyor, mağduriyetin olmadığını söylemek yanlış olur. FETÖ'yle mücadelede ciddi mağduriyetler var, ciddi hatalar yapılıyor. Bu hataların bir bir tespit edilip bir masum insanın burnunun kanamaması lazım. Ancak, buradan da şu sonuca varmamız gerekir: Yani, mağdur olan bir bireyse dahi bunu önemseyelim, bir kişinin hukuku dahi önemlidir. Ancak, bu mağduriyet meselesi üzerinden FETÖ'yle mücadeleye zarar verecek herhangi bir pozisyon içerisine de hiç kimsenin girmemesi lazım.

Şimdi, bugün burada ben iktidar grubunu da uyarıyorum. Sayın Bakan, FETÖ'yle mücadelenin ilk başta yapılması gereken yer şu Meclistir, bu Meclisin dışındaki siyasetçilerdir, belediye başkanlarıdır. Yani, o kadar büyükşehir belediye başkanları var, haklarında ciddi ciddi iddialar var. Bunların hiçbirisinin üzerine çıkmadan, hiçbir suç isnat edilmeden, hiçbir şekilde savunma almadan, bankanın önünden geçti diye insanları işinden atıyoruz. Bunların da yapılmaması lazım. Bu tür davranışlar FETÖ'yle mücadeleye zarar verecektir.

Bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak hassasiyetimiz şudur: FETÖ'yle mücadelenin en sert şekilde yapılması lazım fakat mücadele yapılırken FETÖ'cülerin ekmeğine yağ sürmeyelim. FETÖ'cülerin, bu ülkede darbe isteyenlerin, bu ülkede kargaşa isteyenlerin ellerini ovuşturmasına, “Bize yeni askerler geliyor.” gibi bir tavır içerisine girmesine... Onları sevindirecek bir tutum içerisine girmememiz lazım. Mücadelenin çok dikkatli olması lazım.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bostancı, siz söz talep ettiniz mi?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Yok, yok. “Diyeceğim bir şey yok.” diyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bostancı, size de vereyim bir söz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Ben de yerimden konuşayım.

BAŞKAN – Buyurun.

Sonra da son olarak Sayın Pekşen'e vereceğim, bitti.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok önemli bir husus.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen...

Buyurun Sayın Bostancı.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakan, Bakan hakkını savunmadı. 5651 sayılı Yasa var. Bu tür eğer haksız haberler yapılmışsa 9’uncu maddesi bunun yayından çıkarılmasını öngörüyor.

BAŞKAN – Tamam, yaparlar sonra.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – CHP varsa bakanın da hakkını savunur, bunu söylemek için söz istedim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Buyurun Sayın Bostancı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, FETÖ’yle mücadelenin önemli olduğuna ve bu mücadele sürdürülürken siyasi partilerin ilettikleri problemlerle ilgili inceleme yapıldığına ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkan, teşekkürler.

FETÖ’yle mücadele önemli, bu konuda herkes mutabık. “Bu mücadele sürdürülürken kimi problemler yaşıyor mu?” soru bu. Esasen problemler yaşıyorsa bütün siyasi partiler kendilerine yapılan müracaatları Hükûmete, ilgili yerlere iletiyor ve Hükûmet de bütün bunlara ilişkin bir inceleme yapıyor. Yani mağduriyetlere ilişkin bir mekanizma, bir mecra, bunun çalışması var. Ama aslolan, burada hepimizin dikkat etmesi gereken husus: Karanlık ve kapalı bir örgütün 15 Temmuzda gerçekleştirdiği darbe, oradan da geriye doğru yapmış olduğu tahkimat. Devlet bununla mücadele ediyor. “Bu mücadeleyi herkesin desteklemesi” derken kastedilen, asıl mücadeleyi görmek, bir yan unsur olarak mağduriyetler yaşıyorsa bunlara ilişkin mekanizmaların çalıştığını ve herkesin de buna destek verdiğini de unutmamak. Devlet elbette ki birtakım kararlar alırken bir tane bile haksızlık yapılmaması konusunda hassasiyet gösteriyor, olayın zorluğuna rağmen, örgütün kapalılığına rağmen ve buna ilişkin tahkikatlar yapmaya da her zaman açık. Herkes de elinde ne tür belge varsa bunları iletebilir.

Kırk yıllık bir örgüt. Baştan beri bu FETÖ değildi, unutmayalım. 15 Temmuzda doğru bu anlaşıldı. Burada esas olarak iki tarih önemli, bunu da unutmayalım: Biri 15 Temmuzdur, biri de 17-25 Aralıktır çünkü her ikisi de Türkiye’de halkın iradesiyle teşekkül etmiş siyasi iktidara karşıdır. İkisinin de bu niteliği ortaktır, bunu görmek gerekir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Pekşen, size de yerinizden bir dakika söz veriyorum ve Barış Yarkadaş bekliyor, onu kürsüye davet edeceğim.

Buyurun Sayın Pekşen.

7.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen’in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcımızı dikkatlice dinledim. Bugüne kadar Anayasa değişikliği konusunda söylenen görüşlere bir yeni söylem geldi diye düşünüyorum. Çünkü daha önce söylenen şey şuydu: 367’yi bulsak dahi halk oylamasına gideceği yönünde bir görüşü vardı siyasi partinizin, iktidarın. Ama bugün Sayın Başbakan Yardımcısı 367’yi bulduklarında halka gitmeyecekleri yönünde bir cümle sarf etti. Yanlış anladım mı, acaba doğrusu bu mu, görüş bu mu?

İkincisi de, Sayın Başbakan Yardımcısı, yine FETÖ'yle mücadele konusunda her türlü tedbiri titizlikle, dikkatlice aldıklarını söylüyor. Ben de şunu öğrenmek istiyorum: Millî İstihbarat Teşkilatı 15 Temmuzdan önce kendilerine 1.715 kişilik bir isim listesi verdi. 15 Temmuz gecesi bu 1.715'in 1.685'i elinde silahlarla meydanlardaydı. O hâlde niçin tedbir almadıklarını da kamuoyuyla paylaşırsa biz de öğrenmiş oluruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, aleyhte olmak üzere, İstanbul Milletvekili Sayın Barış Yardakaş konuşacak.

Buyurun Sayın Yarkadaş. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

Epeyce beklettik sizi.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Biraz daha gelemesem ben de alınganlık göstereceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğru, haklısınız. Katılırdım size.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – “Biz gazeteciyiz. Cezaevinde olmamız bu gerçeği değiştirmez. İçeride de gazetecilik yapmaya devam ediyoruz. İçeride de bu haftanın konusu Adana Aladağ’da kaybettiğimiz çocuklarımızdı. Büyük bir facia yaşanıyor. 12 çocuğumuz ölüyor, 24 çocuğumuz yaralanıyor ve yaralı çocuklarımız iyileşmek için yattıkları yataklarında üşüyor. Televizyondaki görüntülerden de anlaşılıyor ki o evleri ısıtmayı dahi beceremiyoruz. Çocuklar başlarında bereyle yatıyor çünkü üşüyorlar. Basın bunları dile getirmek için var.

Cezaevindeki gazeteciler olarak bizi soruyorsunuz. Bizim, Cumhuriyet gazetesi mensuplarının durumu özel değil. Özel bir isteğimiz de yok. Bugün, düşüncüyü ifade etme özgürlüğünü kullandığı için cezaevinde olan herkes, tüm yazarlar, tüm gazeteciler özgürlüğüne kavuşana dek sorun hepimizin sorunudur. Tutuklu gazeteciler özgür değilken hiçbirimiz özgür değiliz.

Silivri’den sevgi ve selamlar.”

Değerli milletvekilleri, az önce okuduğum bu sözleri, bir süre önce asılsız suçlamalarla tutuklanan Cumhuriyet Gazetesinin Genel Yayın Yönetmeni Murat Sabuncu içerideki tüm gazeteciler adına yazdı. Mesleğini yapması engellenen Sabuncu mektubunda kişisel durumdan daha çok basının içine düşürüldüğü hâli vurguladı. Evet, gerçekten de medyamız iktidar tarafından bir kısıpaca alınmış durumda.

Bakın, gazeteci yazar Aslı Erdoğan Türk Ceza Kanunu’na göre yazılan çizilen hiçbir haberde sorumluluğu olmamasına rağmen aylardır cezaevinde tutuluyor. Aslı Erdoğan tam 3 kez cezaevinden doktora götürülüyor ve götürülmesi sırasında ellerine kelepçe vuruluyor ama bu işkenceye rağmen doktorla görüştürülmüyor. Ve Aslı Erdoğan -işte bu raporda da gördüğünüz üzere- şu anda felç olma riskiyle karşı karşıya.

Ben bu raporu büyüterek gösterdim. Sayın Bakan gibi, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın elinde tutup tutmadığı belli olmayan dekont gibi gösterip çekmiyorum. İşte burada gerçekler yazıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Tüm gerçekler burada yazıyor.

ABDURRAHMAN ÖZ (Aydın) – Islak imzası nerede, ıslak imzası?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Aferin sana! Çok iyi yaptın, aferin!

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Keza cezaevine atılan birçok gazeteci de Aslı Erdoğan’la aynı sorunları yaşıyor.

Atilla Taş attığı bir “tweet” yüzünden tam yüz yirmi gündür sorgusuz sualsiz, iddianamesiz yatıyor. Tutuklu yargılama âdeta bir cezalandırma yöntemine dönüşüyor.

Bakın, biz gazeteciler her türlü baskıya rağmen mesleğimizi severek yaparız. Mesleğimizi icra ederken Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğünün bize verdiği bu basın kartını bir belge olarak taşıyoruz. Bu basın kartı bizim kamu adına soru sorma yetkimizi gösteren bir karttır. Burada fotoğrafımız, adımız, çalıştığımız kurum yazar. Ama bu basın kartı AKP iktidarının baskıları yüzünden şimdi değişti ve bu hâle geldi. Şimdi artık basın kartlarında gazetecilerin isimleri, çalıştıkları kurumlar yazmıyor. 173 medya kuruluşunun kapatıldığı, 142 gazetecinin tutuklandığı, 800 basın kartının iptal edildiği ve olağanüstü hâlden sonra 3 bin gazetecinin daha işsiz kaldığı burada da gördüğünüz üzere yazıyor.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Suç işleyenin mesleği ne zamandan beri önemli hâle geldi?

BARIŞ YARKADAŞ (Devamla) – Tabii, sadece basına yönelik baskılar bununla sınırlı değil. Az önce Veli Ağbaba Sözcü gazetesinden bahsetti. Sözcü gazetesi AKP’yi desteklemediği için TOKİ’nin ve diğer kurumların, kamu kurumlarının reklamlarını sizin de gördüğünüz üzere artık alamıyor. Sözcü gazetesinin, BirGün’ün, Evrensel’in, Yeni Çağ’ın, Cumhuriyet’in hayat damarı reklam baskısıyla, kamu baskısıyla kesilmeye çalışılıyor.

AKP iktidarının yaptıkları kuşkusuz bunlarla sınırlı değil. Grup Yorum elemanlarının tamamı geçen gün tutuklandı. Mahkeme bununla da yetinmedi, Grup Yorum elemanlarının çalışma yaptığı İdil Kültür Merkezinde parayla boya yapan çalışanlar da ev hapsine tabi tutuldu. Şu anda o 3 kişi de ev hapsiyle baş başa kalmış durumda.

AKP’nin her icraatı demokrasiyi katlediyor. Bu tutumun yarattığı siyasal kriz hepimizi büyük bir ekonomik krize sürüklüyor. AKP iktidarı demokrasiyi katletmekten vazgeçemedikçe halkın cebindeki 3-5 doları bozdurarak bu sorunu çözemeyecektir. Ekonomik krizden çıkmanın yolu yeniden demokrasiye, hukuka ve adalete dönmektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yarkadaş.

Sayın milletvekilleri, şimdi yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemini yapacağız. Yirmi dakikanın on dakikası soru sorulmaya ayrılmıştır, diğer on dakikasında ise cevaplar verilecektir. Sisteme giren sayın milletvekillerini sırasıyla okuyacağım ve söz vereceğim kendilerine.

Sayın Erkek...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bugün Cumhurbaşkanlığı bütçesini görüştük. Bir evdeki 2-3 arabayı israf kabul eden Sayın Cumhurbaşkanına acaba tahsis edilmiş uçak sayısı kaçtır? Bunlardan kaç mevcut Cumhurbaşkanlığı döneminde ve ne kadar bedelle satın alınmıştır? Yine, Cumhurbaşkanlığı bünyesine tahsis edilen araç sayısı ve bu araçların maliyeti ne kadardır? Cumhurbaşkanlığı bünyesinde görev yapan danışman, başdanışman ve benzeri statüde çalışan sayısı kaçtır? Bahsi geçen kişilere ödenen aylık ücret ne kadardır? Kısacası, Cumhurbaşkanlığı Sarayı’nın, toplam, araç sayısı, uçak sayısı, danışmanı, personeliyle, elektriğiyle, suyuyla aylık gideri, maliyeti ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dolardaki artış ülkemizde neredeyse her sektörü olumsuz etkiliyor. Bilindiği gibi, ülkemizdeki araçların çok büyük bir bölümünün yedek parçaları yurt dışından geliyor. Yakın zamanda yayınlanan ÖTV oranlarının artması dolara endeksli fiyatın artışının trafik sigortası ve kasko ücretlerine de yansıtacağını gösteriyor. Geçtiğimiz nisan ayında yapılan düzenlemenin de vatandaşın mağduriyetini gidermediğini görüyoruz. Trafik sigortası ve kasko ücretlerine ilişkin kalıcı bir çözüm konusunda yapacağınız bir çalışma var mı? 2015 ve 2016 yıllarında trafik sigortası ve kasko yaptıran araç sayıları yıl bazında ne olmuştur, ne kadar prim ödenmiştir?

Bir de, kaçak sarayın gerçek maliyeti ve bugüne kadar harcanan paranın toplamı ne kadardır? Yine, kaçak saraydaki aylık doğal gaz giderleri ve elektrik giderlerinin toplamı nedir? Bugüne kadar Saray’da yapılan organizasyonların maliyeti ne kadar olmuştur? Cumhurbaşkanının şu an kaç danışmanı bulunmaktadır? Bunlara yapılan aylık ödemenin tutarı ne kadardır? Cumhurbaşkanının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güner...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan, 750 bin taşeron işçisine bir yıl önce kadro sözü vermiştiniz. Taşeron işçilere ve şeker fabrikasında, kara yollarında, demir yollarında ve diğer kamuda yıllardır çalışan geçici işçilere 2017 yılında kadro verilmesi için bütçeden bir kaynak ayrılmış mıdır? 2017’de kadro verilecek midir?

4/C’lilerin toplu sözleşmeyle kazandığı hakları on dört aydır uygulanmamaktadır. 4/A’lılarla aynı koşullarda çalışan 4/C’lilerin 2017 yılında eşit işe eşit haklar sağlanması ve ücretlerin iyileştirilmesi düşünülmekte midir?

Öğretmenler için ek göstergenin 3600 olmasına yönelik bütçede bir düzenleme var mıdır?

Emeklilikte yaşa takılanların emeklilik haklarını kazanmış olmalarına rağmen emekli olamamaları nedeniyle yeni bir düzenleme 2017 yılında yapılması düşünülmekte midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bugün bütçesi görüşülen tüm kurumların eğer şoförleri, araçları varsa, sizden istirham ediyorum, aşağı yukarı bir saatten beri o araçlarda şoförler oturuyor; o şoförler binanın içerisine girsinler, o millî servettir, yerinde sayarak o akaryakıt tüketiliyor. Ne olur, yani bu konuda biraz tasarruflu olmakta ve dikkat etmekte yarar var.

İkinci sorum şu: Başbakanlıkta kaç tane personel çalışıyor? Kaç aracı var, aracın ne kadarı kiralık, aylık gideri ne kadar?

Başbakanlığa bağlı kaç tane bina var, bu binaların kaç tanesi kirada, aylık kira gideri ne kadar?

Millî İstihbarat Teşkilatıyla ilgili 10 Ekim Ankara Garı katliamında yargılanan IŞİD’liler, Genç Muvahhidler Derneği, Erdemliler Cemiyeti, Genç Ensar Derneği, Genç Müslümanlar Derneği, Islah-Der, Turhanlar, Vahdet Vakfı gibi 20 tane dernek ve vakıf var. Bunların başka isimlerle şu anda tekrar çalıştığı söyleniyor. Bu konuyla ilgili acaba bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, siz herkese diyorsunuz ki: “Dolarınızı bozdurun ve dolar üzerinden yaptığınız kira sözleşmelerini TL’ye çevirin.” Bu güzel. Peki, gayrimenkulünü döviz kredisıyla almış olan vatandaşların borcunu TL’ye çevirecek misiniz?

Yine, dolar üzerinden yapılan yap-işlet-devret sözleşmelerini TL’ye çevirecek misiniz, örneğin Osman Gazi Köprüsü, Zafer Havaalanı gibi ve buralardan yapılan hizmet geçişlerinin ücretlerini de TÜFE’ye bağlayacak mısınız?

Yine, işletmelerin kullandığı döviz kredilerini TL’ye çevirecek misiniz?

Ayrıca, 15 Temmuzdan bu yana Sayın Başbakanla MİT Müsteşarının görüşmediği doğru mudur? Üst düzey bütün askerî yetkililer MİT’in FETÖ’yle ilgili kendilerine istihbarat vermediğini söylemektedirler. Bugüne kadar MİT, FETÖ sebebiyle ihraç edilmesi konusunda Genelkurmay’a kaç defa bilgilendirme yapmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

2017 yılı bütçesini kabaca inceledim. Diyanet İşleri Başkanlığına ayrılan ödenek, şu anda benim elimdeki listede, en az 10 bakanlıktan daha fazla, düzenleyici ve denetleyici kurumların toplamına ayrılan ödenekten daha fazla. Bu ülkede yaşayan bütün yurttaşlarımızdan toplanan vergilerle yapılan bu bütçeden Diyanet İşlerine ayrılan bu devasa ödenek, maalesef, ülkemizde yaşayan farklı inanç grupları ve Müslümanlık içerisinde bir mezhep dışında kalan diğer mezhep mensuplarına hizmet vermek için harcanmayacağına göre; insan haklarından vazgeçtik, eşit yurttaşlıktan vazgeçtik, yasalardan, Anayasa'dan vazgeçtik, bunlardan vazgeçtik de siz yediğiniz bu kul haklarının hesabını Yaradan'ın huzurunda nasıl vereceksiniz diye bir düşünün.

Sayın Bakan, iktidarın arka bahçesine dönüştürülen ve amacından tamamen uzaklaştırılan, sadece bir mezhebe hizmet veren Diyanet İşleri Başkanlığının bu devasa bütçesiyle bu ülkede yaşayan farklı inanç gruplarına ve farklı mezhep mensuplarına hizmet vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben cuma hutbelerini soracağım.

Önceki yıllarda Cumhuriyet Bayramı'na denk gelen hutbelerde Cumhuriyet Bayramı'na özel bölüm ayrılırken son dönemlerde bundan vazgeçildiği basına yansımıştır. Bu yıl cumartesi günü kutladığımız Cumhuriyet Bayramı'ndan bir gün önce cuma hutbesinde Cumhuriyet Bayramı'na ilişkin tek kelime edilmemiştir. Basında yer alan haberlere göre en son 2012'de Cumhuriyet Bayramı kutlanmış. Bunun nedenini öğrenmek istiyorum.

İkinci sorum: Gerekli eğitimi alıp imam-hatip olmuş ve Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde çalışmaya başlayan kişiler göreve başlayıp daha sonra başka kurumlara geçmektedir. Bu yıl itibarıyla, AKP hükümetleri boyunca Diyanet İşleri Başkanlığından başka kurumlara geçen kişi sayısı kaçtır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Yılmaz...

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Bakan, bir inkâr ve asimilasyon kurumu olarak faaliyet yürüten ve verdiği fetvalarla toplumsal barışımızı, inançsal ve ahlaki değerlerimizi yaralayan Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesini görüştük. Alevi inançlı yurttaşlarımızın sürekli, bütçe dönemlerinde Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesine haklarını helal etmediklerini hatırlatmak istiyorum.

Sayın Bakan, AKP'de hatipler konuşmalarında sık sık Alevi ulularının ve inanç önderlerinin adını sayıyor, sözlerinden alıntılar yapıyor. Ancak Alevi inançlı yurttaşlarımızı ve inanç mekânları olan cemevlerini yüksek yargı kararlarına ve AİHM'in kararlarına rağmen görmezden geliyorsunuz. Kamuya personel alımında dışlamak ve işten çıkarmak için listenin başına yazmak üzere sadece Alevileri hatırlıyorsunuz. İnsanlığın yüzkarası olan bu ayrımcı politikalarından vazgeçmezsiniz, biliyorum ama hiç mi rahatsız olmuyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tüm...

MEHMET TÜM (Balıkesir) – Sayın Bakan, Cumhurbaşkanlığı bütçesi 2016’ya göre yüzde 50 artırılarak 648 milyon TL olarak öngörülmüştür. Ayrıca, Cumhurbaşkanının kullandığı örtülü ödenek burada gözükmemektedir. Hükûmete sormak istiyorum: Memurun maaşı yüzde 3 artarken, enflasyon ortalaması yüzde 8 civarındayken Cumhurbaşkanlığı bütçesinin yüzde 50 artırılmasını neye bağlıyorsunuz? Bu artışlar hangi kalemlerde olmuştur? Cumhurbaşkanlığı yıl içerisinde ek ödenek talebinde bulunmuş mudur, bulunmuşsa bu miktar ne kadardır? Cumhurbaşkanlığında çalışan toplam başdanışman sayısı ne kadardır? Cumhurbaşkanlığı bütçesinden maaş alan bir başdanışmanın aylık ücreti nedir? Bunlara yolluk, harcırah, lojman kirası gibi ödemeler yapılmakta mıdır? Başdanışmanların devlete yıllık maliyeti ne kadardır?

BAŞKAN – Sayın Topal yerine Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Cumhurbaşkanı, Hükûmet sürekli dolarla alışverişten vazgeçilmesi çağrısı yapıyor, dolar mevduatından vazgeçilmesini söylüyor. Bundan sonra, başta siz Sayın Bakan olmak üzere, Bakanlar Kurulu, AKP’liler, Başbakan, dolarla alınan, dövizle alınan Mercedes’e, Audi’ye binmekten vazgeçmeyi düşünüyor musunuz, yoksa Türk işçisinin alın teriyle üretilen yerli arabalara binmeyi mi düşünüyorsunuz? Bunu soruyorum, merak ediyorum hakikaten. Eğer bu çağrıyı yapıyorsanız önce sizin dolarla alınan Audi gibi, Mercedes gibi arabalardan başta AKP milletvekilleri olmak üzere vazgeçmeniz gerekiyor, yoksa fakir fukaranın koltuk altında, yastığının altında dolar olmadığını siz de biliyorsunuz.

Bir başka konu... Havaalanlarında sadece sizin havuz medyasının gazeteleri okunuyor; Yeni Akit, Yeni Şafak, Takvim gibi gazeteler okutuluyor. Bizim vergimizle bizim istemediğimiz gazeteleri okutuyorsunuz. BirGün, Sözcü, Cumhuriyet, Evrensel gibi gazeteler bu havaalanlarına giremiyor. Bu konuda kul hakkı yediğinizi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanlar, buyurun.

On dakika içinde cevap vereceksiniz Sayın Bakanlar.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

İlgili kurumlardan gelen bazı verileri sizlerle paylaşacağım.

Öncelikle sorulardan bir tanesi Başbakanlıkta ne kadar personel istihdam edildiğiyle ilgiliydi. Başbakanlıkta 2016 Ekim sonu itibarıyla 1.765’i kadrolu, 180’i sözleşmeli, 313’ü geçici, 44’ü işçi olmak üzere toplam 2.302 personel görev yapmaktadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başka kurumlardan gelen dâhil mi Sayın Bakan?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Diğer bir soru taşeron konusuyla ilgiliydi, hizmet alımıyla o çerçevede çalıştırılan işçi kardeşlerimizle ilgiliydi. Evet, biz geçen sene bir söz verdik. Buna ilişkin çalışmalarımız devam ediyor. 2017 bütçesine bununla ilgili özel bir ödenek konulmamakla birlikte, zaten öngörülen model, aynı mali haklar üzerinden başlangıçta alınmasına ilişkin olduğu varsayımına dayanıyor. Fakat, dediğim gibi, eğer bütçede ödenek olmasa bile, biliyorsunuz, bütçenin kuralı gereği, maaşlarla ilgili ödemeler, ödenek yetmese de her zaman yapılabilir. Dolayısıyla, taşeron diye bilinen, hizmet alımı çerçevesinde çalışan işçi kardeşlerimize yönelik çalışma devam ediyor. Sonuçlanınca eminim kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Yine, bu dolar konusu çok gündeme geldi. Bizim söylediğimiz şey şu: Türkiye’de yastık altında dolar ve altın tutulması; sisteme girsin, sistem daha da güçlensin. Aslında, biliyoruz ki Türkiye’de çok ciddi bir altın birikimi var, bazı tahminlere göre 180-200 milyar dolar değerine kadar. Yani o tahminler bile var, onların sisteme katılması tabii ki Türkiye’deki mali sistemi, Türkiye ekonomisini güçlendirir. Yani bizim çağrımız, daha doğrusu yaklaşımımız şu: Sisteme girsin. Hangi türden olursa olsun yeter ki sisteme girsin, sistem güçlensin ve o kaynaklar atıl kalmasın, tasarrufa, yatırıma dönüşsün. Böylece ekonomiyi destekleyici bir noktaya gelsin.

Bu taşıt konusuna gelince, keşke ülkemiz de Batı Avrupa gibi nispeten, yani terör tehdidiyle karşı karşıya olmasaydı, şahsen ben bisikletle işe gidip gelmeyi tercih ederdim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yerli araba, yerli.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Şimdi, yerli araba da yani özellikle güvenlik, vesaire standartları olursa tabii ki düşünülebilir ama dediğim gibi yani burada ilave güvenlik hassasiyetleri olmasa o bahsettiğiniz çerçevede tabii ki bir yaklaşım doğru da olur.

Ben teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Taşeronlar için bir takvim var mı Sayın Bakanım? Yoksa yine çalışma sürecektir, 2017 sonuna kadar gidecek mi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Şöyle söyleyeyim: Yani, en son bu çerçevede bir toplantıya başkanlık yaptım ve epey bir mesafe katedildi. Bazı hususlara ilişkin ilave çalışmalar var. Benim kesin bir tarih vermem doğru olmaz, sonuçta Bakanlar Kurulundan belki yeni yasal düzenleme gerekebilir hani o çerçevesine bağlı olarak. Onun için benim kesin bir tarih vermem doğru olmaz ama bu konuda bir sözümüz var, çalışmalarımız devam ediyor.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bakanım, bu doların yükselişinden dolayı esnafımıza bir şey var mı sigortada, vergide?

BAŞKAN – Sayın Kurtulmuş, buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Müsaade ederseniz, şimdi, değerli arkadaşlar, bu FETÖ mağdurları meselesi biraz gereğinden fazla alınganlık konusu oldu. Ben hiçbirinizi kastederek, ne parti olarak ne şahıs olarak kastederek söylemedim. Söylediğim şey şudur: Türkiye’nin, en aşağılık, en namussuz, Türkiye’ye karşı yapılmış olan bir ihanet hareketi sonrasında ortaya konulan algı operasyonlarındaki kullanılan terimlerden birisi “FETÖ mağdurları” terimidir. Terör örgütlerinin de nasıl etnik ve mezhebi kimlikler üzerinden adlandırıldığını da örnek vererek başka bir konuyla ilgili söyledim. Dolayısıyla, bu algının bir parçası olmayalım. Evet, bu konuda gerçekten gadre uğrayan yok mu? Var bizim de tanıdığımız. Bunlar düzeltiliyor, yapılıyor, ediliyor ama toplumun içerisine baktığınız an -sadece şunu hatırlatayım- bir hafta 2’si general olmak üzere 39 Türk Silahlı Kuvvetleri görevlisi görevine iade edildi, ertesi hafta bin küsur askerî personel Jandarmadan dışarıya atıldı. Bu, uzun süre devam edecek bir mücadeledir. Suçsuz, günahsız, hatasız, kusursuz olan kimse burada mağdur edilmeyecektir, buna azami gayret gösteriyoruz. KHK’larla da göreve iade edilen 18.258 kişi vardır, dolayısıyla bir mağduriyet söz konusu değildir. En az sizin kadar da bizim bunlara dikkat ettiğimizi ifade etmek için söylediğim bir sözdür. Hiç merak etmeyin, eninde sonunda siyasi kadrolar da ortaya çıkarılacak, bu meselenin arkasındaki gerçek bütünüyle ortaya konulacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, TV kanallarıyla ilgili olarak da arkadaşlar, liste burada, listeyi...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Bana mı söylediniz, onu anlamadım ama...

MUSA ÇAM (İzmir) – Meclise kadar gelecek mi, Meclise kadar?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Bu sene çıkar mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – ...listeyi gösterdim, tek tek okuyabilirim. Şu anda 8 tane televizyon kanalı kapatılmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de byLock’çu milletvekili listesi sanmışım.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ByLock’çu milletvekili listesini bekliyorduk, o tamam. Onu biz de biliyoruz, biz öbür listeyi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – 8 tane televizyon bu anlamda yayından menedilmiştir. Şu an itibarıyla devam eden 30 televizyon yayını vardır. Bunlardan bir tanesi, o çizgi filmle ilgili olarak talimat da bu sabah itibarıyla yazılmıştır, TÜRKSAT’tan açılması bekleniyor, süreç devam ediyor. Dolayısıyla, söylediğimiz söz açıktır.

Bir arkadaşımız dedi ki arkadan, Cumhuriyet Halk Partili bir arkadaşımız... 367’yi bulsak dahi... Evet, belki Cumhuriyet Halk Partisi Grubundan da cumhurbaşkanlığı ya da başkanlık sistemine “evet” diyecek arkadaşlar olur. 367’yi bulsak dahi -bir kere daha söylüyorum, Türkiye siyaseti için önemli bir değişimdir bu- Parlamentoda yeterli çoğunluğu bulsak dahi bunu millete götürmek boynumuzun borcudur. 367’yi aşıya bile götürür, bunu millete sorarız çünkü tarihî bir değişimdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİT’in bilgileriyle ilgili... Değerli arkadaşlar, tek tek okumama gerek yok. Millî İstihbarat Teşkilatı, Türkiye’deki kanunların kendisine vermiş olduğu yetkiler çerçevesinde bilgileri -biliyorsunuz- belli kategorilere tasnif ediyor ve bu kategorilere göre ilgili devlet kurumlarına bunları gönderiyor. Dolayısıyla, MİT, düzenli olarak, bilgilerinin paylaşılması gereken seviyede, paylaşılması gereken gruplarla bunları paylaşıyor. Dolayısıyla, bunu da ifade etmek isterim.

Sayın Başbakan ile MİT Müsteşarının görüşmediği şeklinde bir konu gündeme geldi. Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti devleti ciddi kurumlarla önceden belirlenmiş takvim içerisinde, hazırlıkları önceden yapılmış toplantılarla yönetilen bir devlettir. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir kabile devleti değildir. “Millî Güvenlik Kurulu” diye bir kurumumuz var. Millî Güvenlik Kuruluna devletle ilgili iç ve dış güvenlik tehditleri önceden hazırlıklar yapılarak gelir. Bir kere her hâlükârda düzenli olarak Başbakan da, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanı da bu kurulun üyesidir. Ayrıca, devlet günlerinde, devletin en üst düzeyindeki kişiler ile Millî İstihbarat Teşkilatı da görüşmelerini yapar.

Son olarak söyleyeceğim hususlardan birisi de, çok sayıda soru geldi; “Cumhurbaşkanlığında kaç tane araç var? Ne kadar ısınmaya gidiyor? Efendim, ne kadar danışman var?” Bunları bilmiyoruz. Ama, kusura bakmayın arkadaşlar, “Cumhurbaşkanlığı” dediğiniz müessese de sizlerin bir müessesesidir, bu milletin bir müessesesidir.

MUHAMMED ERKEK (Çanakkale) – Tamam, soruyoruz işte.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – O yüzden bilelim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Bunları söyleriz yani şu anda elimizde bu bilgiler... İstedığınız zaman bu bilgiyi size verebiliriz.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Verin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Bilgide problem yok. Benim üzerinde durduğum konu şu: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığıyla ilgili konuşurken başka bir ülkenin Cumhurbaşkanlığından bahsetmiyoruz arkadaşlar. Oradaki hizmetler neyi gerektiriyorsa bu hizmetlerin gereği yapılıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Bakan, Amerikan doları, Amerikan doları; fakir fukara bozduruyor ya.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Bunlarla ilgili olarak da istediğiniz her türlü bilgiye de ulaşma imkânına sahipsiniz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Siz bile bilmiyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI NUMAN KURTULMUŞ (Ordu) – Ama, bunu defaatle “Cumhurbaşkanının kaç arabası var, kaç uçağı var?” diye...

Bildiğim kadarını söyleyeyim: Uçak meselesi; Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve devletin bütün ilgili kurumlarının uçakları bir havuzda toplanır, kimin o gün, o hafta, o süre içerisinde ihtiyacı varsa o kullanır. Cumhurbaşkanının ihtiyacı varsa Cumhurbaşkanı kullanır, Başbakanın ihtiyacı varsa Başbakan kullanır, başka bakanların ihtiyacı varsa onlar kullanır, Meclis Başkanı kullanır. Sanki bunlar devletin kurumları değilmiş, uzayda bir kurumdaki bahsediyormuşuz gibi Allah aşkına böyle ikide bir Cumhurbaşkanlığıyla ilgili tahfif edecek anlama gelecek sorular sormayın.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – İç Tüzük’e göre söz talebim olacak. Yerimden söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş’un 433 sıra sayılı 2017 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 434 sıra sayılı 2015 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın birinci tur görüşmelerindeki soru-cevap işlemi sırasında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakana şunu söyleyeceğim: Bu kadar özel uçakların olduğunu söyledi. Evet, biz de o özel uçaklardan yararlandık, devlet birimleri olarak yararlandık. Özel uçaklardan yararlandığımız dönem, eş başkanlarımızın ve grup başkan vekilimizin, milletvekillerimizin tutuklandığı an itibarıyla özel uçaklarla cezaevine götürülmesiyle yararlandık. Bu da aslında ne için kullanıldığının bir açıklaması olacak.

İkincisi, Sayın Bakana şunu ifade edeceğim: Şu anda bizim rehin tutulan eş başkanlarımız hâlâ bu yasama organının birer üyeleri, dolayısıyla hem eş başkanlarımız hem de grup başkanımız ve... Sayın Selahattin Demirtaş'ın, Edirne F Tipi Cezaevinden grup toplantımıza göndermek üzere cezaevine vermiş olduğu metin sansürlenerek grubumuza gönderilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Bitiriyorum Başkan, toparlıyorum sadece.

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Selahattin Demirtaş'ın, Eş Başkanımızın grup toplantımıza göndermiş olduğu metin sansürlenerek kendisine iade edilmiştir.

Biz, Sayın Bakana, tekrar, buradan tüm Türkiye kamuoyuna söylüyoruz: Sayın eş başkanlarımızın yasama faaliyetleri devam etmektedir, siyasi çalışmaları devam etmektedir, kendileri eş başkanlarımızdır ve bu rehin tutuldukları durum, sadece bağlı oldukları fezlekelerle ilgilidir.

O yüzden, cezaevi idaresinin bunu yapma yetkisi yoktur ve sayın eş başkanlarımızın göndermiş olduğu metinlere sansür uygulanmasını bir kez daha buradan kınıyorum. Buna ilişkin de hem milletvekili arkadaşlarımız hem de avukatlarımız bugün itibarıyla itirazlarını yapmışlardır. Umarım, oradaki yetkililer bunu gerçekleştirir ve bu hukuksuzluktan geri dönülür diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydın, buyurun.

Bir dakika.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Önce biz istedik efendim.

BAŞKAN – Tamam, size de veririm, istediğim zaman, istediğim anda vermek durumundayım Sayın Paylan.

Buyurun Sayın Aydın.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

C) SAYIŞTAY (Devam)

- 1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

- 1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

D) YARGITAY (Devam)

- 1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

E) DANIŞTAY (Devam)

- 1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

- 1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

- 1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

- 1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

- 1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

- 1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*
- 2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sorular kısmında gelmedi ama ben, öncelikle tabii tüm milletvekillerine teşekkür ediyorum, bu, aynı zamanda memnuniyeti de gösteriyor. Yalnız, konuşmalar esnasında dile gelen bir iki husus oldu, onlara açıklık getirmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, sevindirici bir iki haberi sizlerle paylaşmak istiyorum. Konuşmacı arkadaşlarımızdan birisi özellikle Meclisimizin yurt dışındaki itibarından bahsetti haksız bir şekilde. Zira bu süreçte Türkiye Büyük Millet Meclisine, cumhurbaşkanı, başbakan, meclis başkanları gibi üst düzeyde çok sayıda ziyaretin olduğu, Sayın Meclis Başkanımızın ve ekibinin, bizlerin yurt dışına sayısız ziyaretler gerçekleştirdiğimizi ifade etmek istiyorum.

İki sevindirici haber... Ramazan Can arkadaşımız buradaydı, az önce gördüm, bu geçtiğimiz hafta içerisinde Sırbistan’da Türkiye’yi KEİPA’nın dönem başkanlığına seçti. Sayın Can, sizden bahsediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Türkiye Büyük Millet Meclisi KEİPA’nın dönem başkanlığına seçildi.

Yine, aynı şekilde, Asya Parlamenterler Asamblesi vardı Kamboçya’da. Burada APA üyesi milletvekillerimizle birlikte bir hafta boyunca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Bir dakika daha veriyorum.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkanım, tamamlayayım.

APA üyesi sayın milletvekillerimiz, heyetimizin başkanı Sayın Burhan Kayatürk, Şanlıurfa Milletvekilimiz Kemalettin Yılmaztekin, aynı şekilde, Karabük Milletvekilimiz Burhanettin Uysal ve Cumhuriyet Halk Partisi Sinop Milletvekili Barış Karadeniz arkadaşımızla birlikte bir hafta boyunca Kamboçya’da, 42 asil üyenin, 26 gözlemcinin olduğu ve dünya nüfusunun yüzde 70’ine yakını temsil eden, Çin’den Hindistan’a, Pakistan’dan Bangladeş’e, Rusya’dan İran’a, Azerbaycan’dan Malezya’ya, Endonezya’ya kadar dünya nüfusunun büyük çoğunluğunun bulunduğu o bölgede Asya Parlamenterler Asamblesinde bizler Türkiye Büyük Millet Meclisini iki yıllığına ittifakla dönem başkanı seçtik. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yine, aynı şekilde, orada heyetteki arkadaşlarımızın... Özellikle, heyetimizin başkanı Sayın Burhan Kayatürk bölgeyi çok iyi biliyor. Milletvekillerimizle birlikte hem yapmış olduğumuz resmî görüşmeler hem de özel görüşmeler neticesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aydın.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tamamlayabilir miyim? Cümlem yarım kaldı Sayın Başkan, çok önemli...

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Verme Sayın Başkan, o bize vermiyor, sen de verme.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Aydın.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Lütfen Sayın Başkanım, bir dakika... Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın, lütfen... Bütün arkadaşlara yaptığım muameleyi size de yapmak durumundayım.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Ama ben burada muhatabım.

BAŞKAN – Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, Sayın Aydın, nasıl oluyormuş? Nasıl oluyormuş Sayın Aydın? Allah'ın sopası yok Sayın Aydın.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Herkese aynı şeyi yapıyorum.

Tutanaklara geçirin lütfen.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Tutanaklara geçsin diye söylüyorum. FETÖ'yü terör örgütü olarak ilan ettik orada.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

TBMM BAŞKAN VEKİLİ AHMET AYDIN (Adıyaman) – Suriye'yle ilgili çok önemli kararlar aldık. Sonuç bildirgesinde de bunlar yayınlandı. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Türkiye'nin yurt dışındaki itibarından böylece bahsedebiliriz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Nedir talebiniz Sayın Paylan?

GARO PAYLAN (İstanbul) – İç Tüzük 60'a göre yerimden söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne konuda?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanın bir ifadesi konusunda.

BAŞKAN – Nedir ifade, söyler misiniz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Söyleyeceğim işte.

BAŞKAN – Siz söyler misiniz, ona göre takdir edeceğim Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Gavur” diye bir ifadesi oldu da kendisinin.

BAŞKAN – Açıklamayı yaptı.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, yapmadı onunla ilgili.

BAŞKAN – Kendisi o açıklamayı yaptı. Teşekkür ederim, sağ olun. Biz soru-cevap kısmında değiliz Sayın Paylan, lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ben İç Tüzük 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Hayır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın efendim!

BAŞKAN – Şimdi sırasıyla birinci turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, benim söz istemim...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, ayrımcılık yapamazsınız!

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, böyle şey olur mu ama?

BAŞKAN – Hayır.

II.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığının 2017 yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (HDP sıralarından gürültüler)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var bizim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ayaktayız Başkan ya!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Siz okumadan önce yoklama talep ettik. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Onu görmedim.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Hepimiz ayaktayız.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun yoklama talebi var, yerine getirelim.

Sayın Demirel, Sayın Pir, Sayın Çağlar, Sayın Yıldırım, Sayın Bilgin, Sayın Toğrul, Sayın Adıyaman, Sayın Yılmaz, Sayın Doğan, Sayın Sancar, Sayın Sancar, Sayın Paylan, Sayın Botan, Sayın Taşdemir, Sayın Konca, Sayın Başaran, Sayın Öcalan, Sayın Atalan, Sayın Yıldırım, Sayın Aslan, Sayın Bilgen.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel

Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

1) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Cumhurbaşkanlığının 2017 yılı bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

01) CUMHURBAŞKANLIĞI

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	648.488.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	GENEL TOPLAM	648.488.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, bir önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin yer aldığı (I) Sayılı Cetvelde bulunan Cumhurbaşkanlığı Bütçesinin eki E Cetveli'nin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bülent Kuşoğlu

Musa Çam

İzmir

Ankara

İzmir

Kadim Durmaz

Mehmet Bekaroğlu

Utku Çakırözer

Tokat

İstanbul

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Hükûmet?

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK (Gaziantep) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın bütçe görüşmelerini düzenleyen 162’nci maddesinin “Değişiklik önerileri üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.” hükmü gereğince önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Cumhurbaşkanlığının, bütçe hazırlama ve uygulama süreci bakımından Anayasa’nın 107’nci maddesinde yapılan düzenleme dışında diğer kurumlara göre bir ayrıcalığı bulunmamaktadır. Bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve denetimi bakımından da özel düzenlemeler söz konusu değildir.

Son dönemde kamu mali yönetim ve denetim sistemine ayrıcalık teşkil eden, mali saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkeleriyle bağdaşmayan bir biçimde Cumhurbaşkanlığı bütçesini sistem dışına çıkaran bazı uygulamaların kurum bütçesine eklenen (E) cetvellerinde yer alan hükümlerle gerçekleştirildiği görülmektedir.

Kurumların bütçe hazırlama süre sürecini uygulama ve denetimini düzenleyen 5018 sayılı Yasa’nın 12’nci maddesinde Cumhurbaşkanlığı bütçesi genel bütçe kapsamındaki idareler arasında sayılmıştır.

Bu bağlamda, Cumhurbaşkanlığı, 5018 sayılı Kanun’a ekli (I) sayılı cetvelindeki merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresidir. Kuruma tahsis edilen kaynakların mali yönetim ve kontrolü 5018 sayılı Kanun’a, mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ise 4734 sayılı Kanun’a tabidir. Dolayısıyla, bütçeyle tahsis edilen kaynakları kamu harcama hukuku içinde kullanması ve hesabını da TBMM’ye vermesi gerekir.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı’nın “Bağlı Cetveller” başlıklı 4/1-(ç) maddesinde “Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E) cetvelinde gösterilmiştir.” denilmektedir. Nitekim, bazı ödeneklerin kullanımı ve harcamalara ilişkin esasların düzenlendiği 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı eki olan söz konusu (E) cetveli 90 maddeden oluşmaktadır. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin uygulamasıyla ilgili bir zorunluluktan kaynaklanan hususun varlığının kabulü hâlinde bile bu düzenlemelerin 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’na ekli (E) cetveli içerisinde yer alması gerekmektedir.

Anayasa’nın 2’nci maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir. Kanunların genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Kamu idarelerinin tamamı ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun hükümlerine göre yerine getirir iken, Cumhurbaşkanlığı bütçesine ekli (E) cetvelinin 12’nci maddesindeki gibi Cumhurbaşkanlığı çalışma ofisi ile konutlarında kullanılacak mal ve malzeme alımları, taşıt kiralama ve diğer hizmet alımları ile çalışma ofisi personel yemek hizmetleri alımı ile bununla ilgili mal ve mamul alımlarının, Cumhurbaşkanlığı konutlarının ve tarihi-bedii değeri olan varlıkların yapım, bakım ve onarımları ile çalışmaların kitap hâline getirilmesinin, diğer kamu idarelerinden farklı olarak, ilan yapılmaksızın, teminat alınmaksızın, ihale açılmaksızın, ihale komisyonu kurulmaksızın, isteklilerde aranacak yeterlik kuralları aranmaksızın tedarikçiyle yapılacak pazarlık sonucuna göre edinilmesinde kamu yararı olduğu ileri sürülemeyeceği gibi, genel kuraldan ayrık tutulmasını gerektirecek özel bir gerekçesi bulunmamakta ve ihtiyaçların giderilmesinde Cumhurbaşkanlığı bütçesine ayrıcalık tanınması yasal kuralların adil ve hakkaniyete uygun olması ölçütleriyle bağdaşmamaktadır.

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Cumhurbaşkanlığıyla ilgili bölümüne ekli (E) cetveline konulan hükümlerle tahsis edilen ödeneklerin kullanımıyla ilgili özel düzenlemeler getirilmesi, yapılacak bazı harcamaların 4734 sayılı Kanun'da yer alan bazı sınırlamalara tabi olmadan yapılmasına yönelik hüküm konulması Anayasa'nın 2, 7, 87, 88, 89 ve 161'inci maddelerindeki kurallarla bağdaşmadığından bu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yoklama istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yoklama istemini “kabul edenler” dedikten sonra söylediniz, o yüzden bir dahaki sefere yapacağım. (HDP sıralarından gürültüler) Arkadaşlar, oylamaya başladım!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ayaktaydık Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, itiraz etmeyin; “kabul edenler” dedim, Ahmet Bey “yoklama” dedi.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tamam, bekliyoruz, bir dahaki oylamayı bekliyoruz.

BAŞKAN – Dolayısıyla da bunda oylayamayacağım, bundan sonrakinde.

Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2017 yılı bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığının 2015 yılı kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum...

II.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Yoklama için isim tespiti yapalım.

Sayın Pir, Sayın Demirel, Sayın Başaran, Sayın Yıldırım, Sayın Adıyaman, Sayın Toğrul, Sayın Yıldırım, Sayın Aslan, Sayın Yıldırım, Sayın Doğan, Sayın Sancar, Sayın Paylan, Sayın Botan, Sayın Konca, Sayın Atalan, Sayın Taşdemir, Sayın Öcalan, Sayın Gaydalı, Sayın Bilgen, Sayın Becerekli, Sayın Önlü.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel

Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

*1) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)**1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)**1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Cumhurbaşkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Cumhurbaşkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	543.453.700,00
Bütçe Gideri	471.929.937,40
İptal Edilen Ödenek	71.523.762,60

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*02) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	981.589.000

II.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Pir, Sayın Demirel, Sayın Başaran, Sayın Yıldırım, Sayın Adıyaman, Sayın Toğrul, Sayın Yıldırım, Sayın Paylan, Sayın Doğan, Sayın Sancar, Sayın Gaydalı, Sayın Yıldırım, Sayın Botan, Sayın Konca, Sayın Atalan, Sayın Taşdemir, Sayın Bilgen, Sayın Becerekli, Sayın Önlü, Sayın Öcalan.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı 433) (Devam)

2.- 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (Devam)

A) CUMHURBAŞKANLIĞI (Devam)

1) Cumhurbaşkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Cumhurbaşkanlığı 2015Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Devam)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAYIŞTAY (Devam)

1) Sayıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sayıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) ANAYASA MAHKEMESİ (Devam)

1) Anayasa Mahkemesi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Anayasa Mahkemesi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) YARGITAY (Devam)

1) Yargıtay 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) DANIŞTAY (Devam)

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) BAŞBAKANLIK (Devam)

1) Başbakanlık 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU (Devam)

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ (Devam)

1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU (Devam)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI (Devam)

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunmuştum.

Şimdi bölümleri okutuyorum:

02) TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	981.589.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
	GENEL TOPLAM	981.589.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	800.466.948,01
Bütçe Gideri	725.757.040,25
İptal Edilen Ödenek	71.483.038,52
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	3.226.869,24

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

06) SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

1) Sayıştay Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	28.385.500
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	50.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	224.050.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Eğitim Hizmetleri	5.000.000

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Yoklama talebimiz var Başkan.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri, bir konuşalım. (HDP sıralarından “Konuşalım.” sesleri)
Oturun yerinize.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yok, ayakta bekleyeceğiz.

BAŞKAN – Yoklama talebiniz geçerlidir.

Bir şeyler söyleyeceğim, ona göre bu konuyu halledelim. Ayakta da dinleyebilirsiniz.

Şimdi, bu sık sık yoklama işi elimdeki belgelere göre 24.11.2016 tarihinde görüşülmüş Mecliste. Usul tartışması açılmış. Usul tartışması sonucunda oturumu yöneten Meclis başkan vekilinin sık sık yoklama yapılmasına izin vermeme teklifi Genel Kurulun kararıyla hüküm altına alınmış. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca başkan vekilleriyle yapılan toplantıda da bu toplantıda karar altına alınan mutabakat metninden...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Şimdi hapiste.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – İdris Baluken, cezaevinde.

BAŞKAN – Müsaade edin.

...”İstem üzerine kısa aralıklarla yoklama yapıp yapılmaması hususu hakkın suistimaline mahal vermemek kaydıyla Başkanın takdirindedir.” denilmiş. Şimdi, bu durumda usul tartışması açabilirsiniz. Ama usul tartışmasının açılmasını da uygun görmüyorum. Çünkü bu konu tartışılmış, karara bağlanmış. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Her konuyla, aynı konuyla ilgili her oturumda tartışma açıp...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Oylama da yaptırmayın Başkan! Toptan oylama yapın!

BAŞKAN - ...usul tartışması yapıp oylama yaparsak bu Meclisin ne geleneği kalır ne de uygulaması kalır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Zaten gelenek yok, bak gelenek burada! Bak gelenek burada Sayın Başkan!

BAŞKAN – O konu başka, bu konu başka.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Gelenek demeyin Başkan, gelenek kalmadı.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Gelenekte bu var mı? Gelenekse bu da gelenek. Bu mu sizin geleneğiniz!

AHMET YILDIRIM (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben birleşime on dakika ara veriyorum. Grup başkan vekillerini de toplantıya çağırıyorum.

Kapanma Saati: 21.44



ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 32’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Sayıştayın 2017 yılı bütçesinin bölümlerinin oylamasında kalmıştık.

Şimdi sıradaki bölümü okutuyorum:

09 Eğitim Hizmetleri 5.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GENEL TOPLAM 257.485.500

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Sayıştay Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek 186.372.500,00

Bütçe Gideri 175.099.415,99

İptal Edilen Ödenek 11.273.084,01

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayıştay Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

03) ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI

1) Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	12.220.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	46.564.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	58.784.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	42.687.000,00
Bütçe Gideri	32.769.253,32
İptal Edilen Ödenek	9.917.746,68

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Yargıtay 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

04) YARGITAY

1) Yargıtay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	44.456.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	338.294.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	382.750.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Yargıtay 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Yargıtay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	180.922.086,02
---------------	----------------

Bütçe Gideri	173.761.012,66
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	7.161.073,36
---------------------	--------------

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yargıtay 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

05) DANIŞTAY

1) Danıştay 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
------	----------	------

01	Genel Kamu Hizmetleri	20.797.000
----	-----------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	104.275.000
----	------------------------------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GENEL TOPLAM		125.072.000
--------------	--	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Danıştay 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Danıştay 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	122.038.000,00
---------------	----------------

Bütçe Gideri	121.077.783,98
--------------	----------------

İptal Edilen Ödenek	960.216,02
---------------------	------------

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Danıştay 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Başbakanlık 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

07) BAŞBAKANLIK

1) Başbakanlık 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	1.254.727.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
02	Savunma Hizmetleri	2.257.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	10.818.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	55.787.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
06	İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	150.000.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
07	Sağlık Hizmetleri	769.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	110.000.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	1.584.358.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Başbakanlık 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Başbakanlık 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Başbakanlık 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	2.465.712.711,97
Bütçe Gideri	2.440.842.482,70
Ödenek Üstü Gider	5.275.175,61
İptal Edilen Ödenek	30.145.404,88

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Başbakanlık 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.60) KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

1) Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	20.322.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	20.322.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	(B) cetvelini okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
04	Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	20.072.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
05	Diğer Gelirler	250.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	20.322.000

Kamu Denetçiliği Kurumu 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	15.368.000,00
Bütçe Gideri	14.674.513,43
İptal Edilen Ödenek	693.486,57
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:	

(B) CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
	Genel Toplam	15.368.000,00
	Tahsilat	15.453.133,37
	BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kamu Denetçiliği Kurumu 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*07.75) MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜŞTEŞARLIĞI**1) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.995.692.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	1.995.692.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	1.198.738.328,67
Bütçe Gideri	1.175.927.224,23
İptal Edilen Ödenek	22.811.104,44

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*07.76) MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ**1) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	28.071.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	28.071.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir

2) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN– (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek 23.075.000,00

Bütçe Gideri 22.307.759,48

İptal Edilen Ödenek 767.240,52

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

07.86) DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

1) Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	55.723.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	222.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	15.300.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	1.719.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	6.792.774.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
09	Eğitim Hizmetleri	1.379.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		6.867.117.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	3.558.036.548,05
Bütçe Gideri	6.037.761.339,16
Ödenek Üstü Gider	2.497.961.864,25
İptal Edilen Ödenek	16.666.226,72
Ertesi Yıla Devreden Ödenek	1.570.846,42

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulu 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

42.01) RAYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

1) Rayo ve Televizyon Üst Kurulu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	119.768.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.500.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	58.732.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		181.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	54.410.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	126.590.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		181.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulu 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Radio ve Televizyon Üst Kurulu 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) *Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	248.000.000,00
Bütçe Gideri	148.858.246,74
İptal Edilen Ödenek	99.141.753,26

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

(TL)

Bütçe Geliri Tahmini	248.000.000,00
Tahsilat	144.701.646,07

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

07.77) *BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ*

1) *Basın-Yayın Enformasyon ve Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

Kodu	Açıklama	(TL)
------	----------	------

01	Genel Kamu Hizmetleri	23.927.000
----	-----------------------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	910.000
----	------------------------------------	---------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	272.468.000
----	------------------------------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GENEL TOPLAM	297.305.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	242.403.000,00
Bütçe Gideri	234.090.077,28
İptal Edilen Ödenek	8.312.922,72

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

07.82) HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI

1) Hazine Müsteşarlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	60.726.343.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.142.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	12.828.495.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	3.850.001.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		77.406.981.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 2017 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Hazine Müsteşarlığı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	70.844.763.630,32
Bütçe Gideri	68.288.620.450,92
İptal Edilen Ödenek	2.556.143.179,40
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	689.659.115,00

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hazine Müsteşarlığı 2015 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece birinci turda yer alan kuruluşların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiş oldu. Hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Programa göre, kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 7 Aralık 2016 Çarşamba günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 22.27



VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu'nun, Hamzabeyli Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye kaçak olarak kedi sokulması olayına ve hayvan hakları ihlallerine ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/8860)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Hamzabeyli Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye kaçak yollarla geçirilmek istenirken yakalanan ve ihale yoluyla satılan İran ve İngiliz melezi 6 kedinin Hayvan Hakları Federasyonu (HAYTAP) tarafından 4 bin 250 liraya satın alındığı, geri kalan 5 kedinin ise gümrükte kötü koşullarda tutulduğu için öldüğü haberleri basına yansımıştır.

Bu bağlamda;

1. Hamzabeyli Sınır Kapısı'ndan Türkiye'ye kaçak yollarla İran ve İngiliz melezi 11 kediyi geçirmek isteyen kişi ya da kişiler ile ilgili olarak ne tür işlemler yapılmıştır?
2. Gümrükte kötü koşullarda tutulduğu için ölen 5 kedi göz önüne alındığında, bundan sonra kaçak yollarla Türkiye'ye hiçbir hayvanın geçirilmemesi için etkili ve sürekli önlemler AKP Hükümeti tarafından alınarak uygulamaya koyulacak mıdır?
3. Son 10 yılda sınır kapılarından Türkiye'ye kaçak yollarla kaç hayvanın geçirildiği tespit edilmiştir? Bu hayvanlar ile ilgili olarak ne tür işlemler yapılmıştır?
4. Son 10 yılda sınır kapılarından Türkiye'ye kaçak yollarla geçirilmek istenen kaç hayvan kötü koşullar vb. nedenlerle ölmüştür? Sorumlular hakkında ne tür işlemler yapılmıştır? İşlem yapılmamışsa, gerekçesi nedir ve bu durum hayvan kaçakçılığına göz yummak anlamına mı gelmektedir?
5. Sağlık durumları kritik olan kediler ile ilgili gerekli desteği AKP Hükümeti sağlamış mıdır ya da sağlayacak mıdır?
6. Sınır kapılarında hayvanların ölmemesi için hijyenik hayvan barınakları yapılacak mıdır?
7. 2002-2016 yılları arasında yıllar bazında 25 Ekim tarihi itibarıyla Türkiye genelinde illere göre toplam kaç hayvan hak ihlali gerçekleşmiştir? İhlali gerçekleştirenler ile ilgili soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa, güncel akıbetleri nedir?
8. Orman ve Suişleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü internet sitesinde "Bakanımız Prof. Dr. Veysel Eroğlu'nun talimatları üzerine hayvan hakları ile ilgili konularda, daha hızlı hizmet verebilmek maksadıyla hayvanhaklari@ormansu.gov.tr elektronik posta adresi alınarak aktif hale getirildi. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamında yürütülecek iş ve işlemlerin etkin ve hızlı bir şekilde takibinin yapılıp, hayvan hakları ihlallerinin önlenmesi için duyarlı vatandaşlarımızın ihbarlarını bu adrese bildirmelerini bekliyoruz." yer aldığı üzere, ayvanhaklari@ormansu.gov.tr elektronik posta adresi alınarak aktif hale getirilmesi akabinde, toplam kaç hayvan hak ihlali ihbarı yapılmıştır? En çok ihbar yapılan ilk 10 il hangisidir? Bu ihbarlar ile ilgili ne tür işlemler yapılmıştır?
9. Türkiye son 10 yılda yıllara göre dünya genelinde hayvan hak ihlalleri sıralamasında kaçınıcı sıradadır?

**T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI**

Sayı : 69602026/610- 20734830
Konu : Soru Önergesi (7/8860)

5.../12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :14/11/2016 tarihli ve 43452547-120.07-66519 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/8860 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Bülent TÜFENKÇİ
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU' na ait 7/8860 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-9) Hamzabeyli Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Bölge Amirliğince 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunun kapsamında ilgililer hakkında Edirne Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuş olup, soruşturma halen devam etmektedir.

Bakanlığımızca, canlı hayvan kaçakçılığı da dâhil olmak üzere tüm kaçakçılık türleriyle yoğun ve etkin bir şekilde mücadele edilmektedir. Bu çerçevede, kaçakçılık faaliyetlerine yönelik denetim, kontrol ve operasyonlar hem gümrüklü yer ve sahalarda hem de ülkemiz sınırları içerisindeki diğer yerlerde yürütülmektedir. Ayrıca; dedektör köpekler, araç takip sistemleri, bagaj, araç ve konteyner tarama sistemleri, mobil denetim cihazı gibi teknik donanımlar mücadelede etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu uyarınca el konulan canlı hayvanlardan; telef olma riski bulunanlar ivedilikle tasfiye edilmekle birlikte uygun tesise sahip kamu kurum ve kuruluşlarına teslim edilmektedir.

Soru önergesindeki diğer hususlarla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile irtibata geçilmiş olup, gelen görüşler daha sonra tarafınıza iletilecektir.



DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

32'NCİ BİRLEŞİM
6 ARALIK 2016 SALI
SAAT: 11.00

DANIşMA KURULU ÖNERİSİ

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; Bütçe görüşmelerine 05.12.2016 Pazartesi günü saat 13.00'te başlanması ve bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması ve görüşmelerin on iki günde tamamlanması; Bütçe görüşmelerinin son günü olan 16.12.2016 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

2.- Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların (Hükûmetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakikayla sınırlandırılması,

3.- Kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmelerin 9 turda tamamlanması, turların bitiminden sonra Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu tasarılarının maddelerinin oylanması,

4.- İçtüzük'ün 72'nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların 1, 2, 3, 4, 5, 7 ve 8'inci turlarda seksener dakika, 6'ncı tur yetmiş dakika, 9'uncu tur altmış dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece Bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

5.- Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

6.- Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükûmete birer saat süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) İçtüzük'ün 86'ncı maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların onar dakika olması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.12.2016 tarihli 30'uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

32'NCİ BİRLEŞİM

6 ARALIK 2016 SALI

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI



2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 433) 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.12.2016) (X)

2.- (S. Sayısı: 434) 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733), 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2015 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/828), Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve Diğer Kamu İdarelerine Ait Toplam 211 Adet Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/829), 2015 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/830), 2015 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/831), 2015 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/832), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2015 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/834) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.12.2016) (X)

3 – SEÇİM



4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER



5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI



6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER



7 – SÖZLÜ SORULAR



8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER



(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

2'nci Gün

6 ARALIK 2016 SALI

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

I. TUR

1	CUMHURBAŞKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
2	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	(Bütçe + Kesinhesap)
3	SAYIŞTAY	(Bütçe+ Kesinhesap)
4	ANAYASA MAHKEMESİ	(Bütçe + Kesinhesap)
5	YARGITAY	(Bütçe + Kesinhesap)
6	DANIŞTAY	(Bütçe + Kesinhesap)
7	BAŞBAKANLIK	(Bütçe + Kesinhesap)
8	KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU	(Özel Bütçe) (Bütçe+ Kesinhesap)
9	MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
10	MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	(Bütçe + Kesinhesap)
11	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
12	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	(Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
13	BASIN – YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Bütçe + Kesinhesap)
14	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)

(AK PARTİ, HDP, MHP, CHP)

(Siyasi parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

